

פול

קול

תמצית דוחות כספיים 30.9.2015
בנק פועלי אגודת ישראל
מקבוצת הבינלאומי

א

בנק פועלי אגודת ישראל בע"מ

דוחות ביניים ליום 30 בספטמבר 2015

תוכן העניינים

עמוד	
5	1. דוח הדירקטוריון
87	2. סקירת ההנהלה
108	3. הצהרת המנהל הכללי
109	4. הצהרת החשבונאי הראשי
111	5. תמצית הדוחות הכספיים ביניים (בלתי מבוקרים)

בנק פועלי ישראל בע"מ

דוח הדירקטוריון

בישיבת הדירקטוריון שהתקיימה ביום י"ב בתמוז התשע"ה (29 ביוני 2015) אושר הסכם מיזוג בין בנק פועלי אגודת ישראל בע"מ לבין הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ. לפרטים נוספים ראה להלן בפרק פעילות הבנק וכן בבאור 1 לדוחות הכספיים.

בישיבת הדירקטוריון שהתקיימה ביום ל' במרחשון התשע"ו (12 בנובמבר 2015) הוחלט לאשר ולפרסם את הדוחות הכספיים הבלתי מבוקרים של בנק פועלי אגודת ישראל בע"מ לתקופות של שלושה ותשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2015.

הדוחות ערוכים על-פי המתכונת שקבע המפקח על הבנקים, והנתונים מבוטאים במספרים מדווחים.

חלק מהמידע המפורט בדוח הדירקטוריון, בקשר לתיאור עסקי הבנק, מצבו הכספי ותוצאות פעילותו, שאינו מתייחס לעובדות היסטוריות, מהווה מידע צופה פני עתיד כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968.

התוצאות בפועל עלולות להיות שונות באופן מהותי מאלה שנחזו במסגרת המידע צופה פני העתיד כאמור, כתוצאה ממספר רב של גורמים, לרבות כתוצאה משינוי בנתונים המאקרו כלכליים, בתכנית העסקית של הבנק וכן כתוצאה מגורמי הסיכון המתוארים בדוח הדירקטוריון.

משפטים הכוללים ביטויים כגון: "להערכת ההנהלה", "להערכת הבנק", "הבנק בוחן", "צפוי", "חזוי", "מעריכים", "מתכוונים", "מתכננים", "עשוי להשתנות" וביטויים דומים להם, בנוסף, לשמות עצם כגון: "צריך", "יכול", "ייהיה" מצביעים על כך שמדובר במידע צופה פני עתיד. ביטויים צופי פני עתיד אלו כרוכים בסיכונים ובחוסר וודאות משום שהם מבוססים על הערכות ההנהלה לגבי אירועים עתידיים, ולכן נתונים לשינוי ולחוסר וודאות.

המידע המוצג להלן נסמך, בין היתר, על פרסומי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, משרד האוצר, נתוני בנק ישראל, גורמים מקצועיים בחברת האם וכן על מידע פומבי שנמסר על ידי גורמים שונים הפעילים והקשורים לשוקי ההון והכספים.

רקע כללי - ההתפתחויות הכלכליות והפיננסיות

התפתחויות הכלכליות העיקריות בישראל

התפתחויות ריאליות

נתוני האינדיקטורים הכלכליים למחצית הראשונה של שנת 2015 ולתקופות קודמות מצביעים על מגמת התמתנות בקצב הצמיחה של המשק בשנים האחרונות בעיקר על רקע המשך החולשה ביצוא. על פי האומדן האחרון שפורסם על ידי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה (להלן - "הלמ"ס") במהלך חודש ספטמבר 2015, במחצית הראשונה של 2015 צמח המשק ב-2.5% במונחים שנתיים, לאחר עלייה דומה במחצית השנייה של שנת 2014 ועלייה של 2.4% במחצית הראשונה של שנת 2014. ברבעון השני של 2015 צמח התוצר ב-0.1% בלבד במונחים שנתיים לאחר עלייה של 1.8% ברבעון הראשון של 2015 ועלייה של 6.1% ברבעון הרביעי של 2014 כאשר מדובר בנתוני הצמיחה הנמוכים ביותר מאז המשבר הפיננסי.

על פי אומדנים ראשוניים של הלמ"ס שפורסמו במהלך חודש אוקטובר 2015, התמ"ג צפוי לעלות בשנת 2015 ב-2.5% והתוצר לנפש במחירים קבועים יהיה גבוה ב-0.4% מהתוצר לנפש אשתקד. שיעור הגידול בתוצר העסקי במחצית הראשונה של השנה עמד על 2.3% במונחים שנתיים וההוצאה לצריכה הפרטית לנפש עלתה ב-2.9% במחצית הראשונה של 2015. לאחר עלייה של 4.3% במחצית השנייה של 2014 ו-0.5% במחצית הראשונה של 2014. המדד המשולב של בנק ישראל עלה בתשעת החודשים הראשונים של 2015 בכ-2.2%.

חטיבת המחקר של בנק ישראל הורידה בחודש ספטמבר 2015 את תחזית צמיחת התוצר של ישראל לשנת 2015 ל-2.6%, לעומת 3.0% בתחזית הקודמת מחודש יוני. זאת, על רקע ירידה בייצוא בגין שיבושי עבודה שאירעו בתחילת השנה בענף הכימיקלים ומירידה בביקוש העולמי שבאה לידי ביטוי בחולשת הסחר העולמי. תחזית הצמיחה לשנת 2016 עודכנה אף היא כלפי מטה ל-3.3% לעומת 3.7% בתחזית הקודמת מחודש יוני, בעיקר על רקע הפחתת תחזית הסחר בעולם.

תקציב המדינה

בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2015 הסתכם הגירעון הממשלתי ב-3.8 מיליארד ש"ח, לעומת גירעון של 10.9 מיליארד ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. ב-12 החודשים האחרונים (אוקטובר 2014 - ספטמבר 2015) עמד הגירעון בתקציב המדינה על 2.0% מהתמ"ג. בחודשים ינואר - ספטמבר 2015 פעלה הממשלה ללא מסגרת תקציב מאושרת ובהתאם לחוק המאפשר לממשלה להוציא 1/12 מתקציב שנת 2014 בכל חודש. נתוני הגירעון משקפים גירעון נמוך משמעותית בהשוואה לתקופות מקבילות וזאת על רקע השיפור בהכנסות המדינה ממיסים (בעיקר מיסוי מקרקעין) שהיו גבוהים בכ-83% לעומת התקופה המקבילה אשתקד. עלייה זו צפויה, ככל הנראה, לסייע לממשלה לעמוד ביעד הגרעון המעודכן לשנת 2015 (2.9%). מתחילת השנה עלו הוצאות משרדי הממשלה ב-5.1% לעומת התקופה המקבילה אשתקד, כאשר בצד הכנסות המדינה ממיסים חלה עלייה נומינלית של 7.3%.

בחודש ספטמבר על רקע תחזית גביית מיסים מעודכנת, הוחלט על הפחתת שיעור המע"מ מ-18% ל-17% החל מחודש אוקטובר 2015.

אינפלציה

מדד המחירים לצרכן ירד מתחילת השנה ב-0.6%. ברבעון הראשון של השנה נרשם מדד שלילי בשיעור של 1.3%, ברבעון השני מדד חיובי בשיעור של 1.1% וברבעון השלישי מדד שלילי בשיעור של 0.4%. מתחילת השנה עיקר הירידה נרשמה בסעיפי הלבשה והנעלה, אחזקת הדירה, תחבורה ותקשורת. מנגד חלה עלייה בעיקר בסעיפי ירקות ופירות. ב-12 החודשים האחרונים (ספטמבר 2015 לעומת ספטמבר 2014) ירד המדד ב-0.5% והושפע בעיקר מירידה במחירי האנרגיה, כאשר בנטרול הירידה במחירי האנרגיה והפחתות המחירים בעלי אופי חד-פעמי (כגון: הפחתות במחירי המים והחשמל) עלה המדד בכ-1% ב-12 החודשים האחרונים. על פי הערכות בנק ישראל הפחתת המע"מ והירידה במחירי החשמל צפויות לפעול להפחתת המדד גם בחודשים אוקטובר ונובמבר בשיעור מצטבר של כ-0.4%.

חטיבת המחקר של בנק ישראל העריכה בחודש ספטמבר כי בשנת 2015 האינפלציה תהיה שלילית ברמה של 0.8% ובשנת 2016 צפויה להיות חיובית ברמה של 1.4%, בעיקר על רקע הירידה במחירי האנרגיה והסחורות בעולם ומהוזלה במחירי החשמל, ירידה שהשפעתה צפויה לדעוך במהלך 2016. ציפיות האינפלציה הנגזרות משוק ההון ב-12 החודשים הקרובים נותרו נמוכות סביב ה-0.4%.

שוק הדיור

על פי אומדן מדד מחירי הדירות של הלמ"ס (נתונים ראשוניים), חלה התמתנות בעליית מחירי הדירות בחודשים יולי-אוגוסט. מהשוואת העסקאות שבוצעו בחודשים יולי - אוגוסט 2015, לעומת העסקאות שבוצעו בחודשים יוני - יולי 2015, נמצא כי מחירי הדירות ירדו ב-0.4%. בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד, עלו המחירים ב-6.2%.

במחצית הראשונה של 2015 הוחל בבנייתן של כ-25,100 דירות חדשות (עלייה של כ-7.9% בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד) והסתיימה בנייתן של כ-21,470 דירות (עלייה של כ-6.9% בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד). בחודשים ינואר-אוגוסט 2015 חל גידול בביקוש לדירות ונמכרו כ-23,020 דירות חדשות, עלייה של כ-63.2% בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד.

בחדש ספטמבר 2015 נטל הציבור משכנתאות בהיקף של כ-4.2 מיליארד ש"ח, בהמשך לכ-6.2 מיליארד ש"ח שניטלו בחדש אוגוסט 2015. בסך הכל בתשעת החודשים הראשונים של 2015 נטל הציבור משכנתאות בסכום מצטבר של כ-49.2 מיליארד ש"ח, עלייה של כ-28% לעומת התקופה המקבילה אשתקד, זאת בעיקר על רקע ביטול תוכנית מע"מ אפס על דירות חדשות מקבלן והעלאת מס הרכישה בסוף חודש יוני 2015.

שוק העבודה

נתוני האבטלה ברבעון השני של השנה ממשכיכים להיות חיוביים אולם ניכרת מגמה של הרעה, כאשר חלה עלייה בשיעור האבטלה לחדש אוגוסט 2015 (גילאי 15 ומעלה) לרמה של 5.3%, לעומת 5.0% ברבעון השני של 2015 ו-5.4% ברבעון הראשון 2015. ההרעה ניכרת גם בגילאי העבודה העיקריים (גילאי 25-64) בהם שיעור האבטלה בחדש אוגוסט 2015 עמד על 4.5%, לעומת 4.3% ברבעון השני של 2015 ו-4.7% ברבעון הראשון של 2015.

שער החליפין

ברבעון השלישי של השנה שער החליפין של הדולר מול השקל עלה בשיעור של 4.1% בין היתר על רקע הצפי להרחבת פערי הריביות השלישיים בין השקל לדולר. שער החליפין של האירו מול השקל עלה בשיעור של 4.4% במהלך הרבעון השלישי של השנה. בתשעת החודשים הראשונים של 2015 התחזק שער החליפין של הדולר מול השקל בשיעור של כ-0.9% ואילו שער החליפין של האירו מול השקל נחלש בשיעור של כ-6.8%.

בחדש דצמבר 2014 הודיע בנק ישראל שבמסגרת התוכנית לקיזוז השפעת הפקת הגז על שער החליפין, ירכוש הבנק 3.1 מיליארד דולר בשנת 2015. במהלך תשעת החודשים הראשונים של השנה רכש בנק ישראל כ-6.1 מיליארד דולר (מזה כ-2.3 מיליארד דולר רכישות שנועדו לקזז את ההשפעה מהפקת גז בישראל על שער החליפין).

שיעור השינוי-%		שער החליפין ליום			
שנת 2014	ינואר-ספטמבר 2015	31.12.14	31.6.15	30.9.15	
12.0%	0.9%	3.89	3.77	3.92	דולר
(1.2%)	(6.8%)	4.72	4.22	4.40	יורו

ריבית בנק ישראל

בחדש פברואר 2015 החליטה הוועדה המוניטרית של בנק ישראל על הפחתת שיעור הריבית לחדש מרס ב-0.15 נקודות האחוז לשפל היסטורי של 0.1% ונותרה על רמת זו. ההחלטה הינה על רקע התגברות קצב הייסוף בשקל והשפעותיו האפשריות על הפעילות במשק והאינפלציה ונועדה, בין היתר, להחזיר את האינפלציה אל תוך מרכז תחום היעד. חטיבת המחקר של בנק ישראל העריכה בחדש ספטמבר כי ריבית בנק ישראל צפויה לעמוד על 0.1% עד הרבעון הראשון של 2016 ולהתחיל לעלות ברבעון השני של 2016.

הסביבה הגלובלית

תחזית הצמיחה הגלובלית החזויה של קרן המטבע הבינלאומית לשנת 2015 עודכנה כלפי מטה ועומדת על 3.1%, לעומת הערכה מחדש יולי של 3.3% ומחודש אפריל של 3.5%. הירידה בתחזית הצמיחה נובעת בעיקר בשל הצניחה במחירי הסחורות לצד האטה בכלכלת השווקים המתעוררים. גם לשנת 2016 הופחתה תחזית הצמיחה הגלובלית של קרן המטבע הבינלאומית מ-3.8% ל-3.6%.

בחדש ספטמבר הודיע הפד בארה"ב כי הוא מותיר את הריבית על כנה ברמה אפסית בשל התנודתיות בשוק המניות וההאטה בסין. הפד טוען כי התפתחויות אלו עלולות לעכב את התפתחות הכלכלה ולוחצות את האינפלציה בטווח הקצר כלפי מטה. יו"ר הפד אמרה כי הפד עדיין מצפה לצמיחה מתונה של התמ"ג, המשך השיפור בשוק העבודה ואינפלציה נמוכה בשנים הקרובות. הפד העריך כי הריבית תחל לעלות רק לקראת סוף 2015.

בארה"ב נתוני המאקרו שפורסמו לאחרונה מצביעים על האטה בפעילות (צמיחה של 0.9% בלבד ברבעון השלישי, תוספת נמוכה בהיקף המשרות לשוק העבודה, שכר לשעה נותר ללא שינוי).

אירופה גם היא מציגה נתוני פעילות מאכזבים בהשפעת כלכלת גרמניה, אינפלציה וצמיחה חלשה כך שגוברות ההערכות כי ה- ECB ינקוט צעדי הרחבה נוספים.

שוקי ההון

בתשעת החודשים הראשונים של השנה עלה מדד ת"א 100 בכ-0.9% ומדד ת"א 25 עלה בכ-1.8%. מדד האג"ח הממשלתי הכולל ירד בשיעור של 0.11%. ברבעון השלישי של השנה ירד מדד ת"א 100 בכ-8.3% ומדד ת"א 25 ירד בכ-9.6%.

נמשך הגידול במחזורי המסחר שעלו בתשעת החודשים הראשונים של השנה בשיעור של כ-21.9% (מניות והמירים), ובשיעור של כ-3.3% (אגרות חוב), בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד.

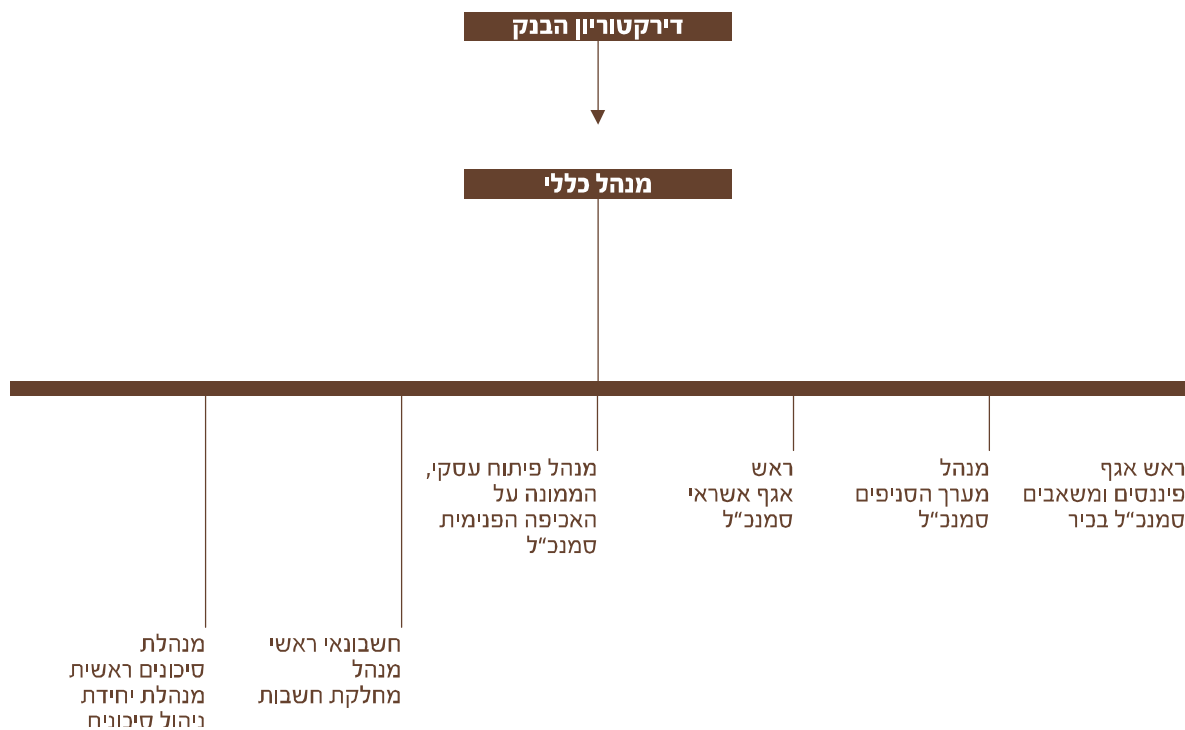
מחזורי מסחר יומיים ממוצעים במיליוני ש"ח		שיעור השינוי ב-%		
ינואר - ספטמבר 2014	ינואר - ספטמבר 2015	ינואר - ספטמבר 2014	ינואר - ספטמבר 2015	
548	683	9.75%	1.77%	מדד ת"א 25
742	868	8.14%	0.89%	מדד ת"א 100
4,092	4,351	5.77%	(0.11%)	מדד אג"ח כללי

בסך גיוסי ההון בשוק המקומי (מניות ואג"ח) חלה ירידה של כ-15.8% במהלך ינואר - ספטמבר 2015, בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד, בעיקר בגיוס אג"ח ממשלתי.

היקף גיוסי ההון במיליוני ש"ח, מחירים שוטפים			
שיעור השינוי ב-%	ינואר - ספטמבר 2014	ינואר - ספטמבר 2015	
(35.2%)	7,294	4,724	מניות והמירים
(29.4%)	41,737	29,465	אג"ח ממשלתי
(0.4%)	46,173	45,975	אג"ח קונצרני (כולל מוסדי)
(15.8%)	95,204	80,164	סה"כ

בארה"ב מדד ה-S&P-500 ירד בכ-6.7% בתשעת החודשים הראשונים של השנה, בעיקר ברבעון השלישי ירד המדד בכ-6.9%. באירופה עלה מדד היורוסטוק-600 בכ-1.5% בתשעת החודשים הראשונים של 2015 לאחר שברבעון השלישי לבדו ירד בכ-9%. מדד המדינות המתפתחות (מדד ה- MSCI-EM) ירד בכ-17.2% ובעיקר ברבעון השלישי בו ירד המדד בכ-18.5%.

המבנה האירגוני של הבנק

פעילות הבנק

להלן סקירת ההתפתחויות שחלו בבנק בסעיפי הרווח וההפסד, בסעיפים המאזניים ובסעיפים החוץ מאזניים, בתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2015 בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד.

מיזוג הבנק עם הבנק הבינלאומי

ביום 17 ביוני 2015 הודיע הבנק הבינלאומי על מיזוג בנק פאג'יי לתוכו, תוך שמירה על המותג פאג'יי.

ביום 30 ביוני 2015 נחתם הסכם מיזוג בין הבנק לבין הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ (להלן: "הבינלאומי"), בעלת השליטה בבנק. על פי ההסכם הבנק יתמזג עם ולתוך הבינלאומי (על פי הוראות הפרק הראשון לחלק השמיני בחוק החברות, התשנ"ט-1999 ובהתאם להוראות הפרק השני לחלק ה'2 לפקודת מס הכנסה, התשכ"א-1961) באופן בו הנכסים וההתחייבויות של הבנק, כפי שיהיו במועד המיזוג, יועברו לבינלאומי ללא תמורה, והבנק יחוסל, ללא פירוק, ורשם החברות ימחק אותו מרישומיו.

מועד המיזוג אמור לחול ביום 31 בדצמבר 2015 או בכל מועד אחר שיקבע באישור מס הכנסה כהגדרתו להלן או במועד מאוחר יותר בו יתקיים אחרון התנאים המתלים שנקבעו למיזוג ויבוצעו כל ההליכים והפעולות הנדרשים על פי חוק החברות או המועד שיצוין בתעודת המיזוג שתונפק על ידי רשם החברות, או במועד בו יושלם ההליך התפעולי של המיזוג או בכל מועד אחר שיקבע בהסכמה על ידי הבנקים המתמזגים, לפי המאוחר.

השלמת המיזוג הותנתה בהתקיימות מספר תנאים מתלים בתוך 12 חודשים ממועד חתימת הסכם המיזוג (או במועד מאוחר יותר שיקבע בהסכמה בין הצדדים), ובכלל זה: קבלת אישור מראש (Pre Ruling) ממנהל רשות המיסים, בהתאם להוראות הפרק השני לחלק ה'2 לפקודה (לעיל ולהלן: "אישור מס הכנסה"); קבלת אישורי רשויות, ככל שידרשו; וביצוע כל הפעולות וההתקיימות כל התנאים למיזוג בהתאם לחוק החברות.

בהתאם להסכם המיזוג, התחייבות הבנק לשיפוי הדירקטורים ונושאי המשרה המכהנים ושכיהנו בהם, כפי שתהיה בתוקף במועד המיזוג בגין כל תביעה ו/או הליך משפטי שהוגשו או שיוגשו נגדם בקשר לכהונתם בבנק, לרבות בקשר למיזוג, תועבר לבינלאומי במסגרת השלמת המיזוג הרלוונטי. בכפוף לכל דין, הבינלאומי ימשיך לפעול לכך שפוליסת ביטוח הדירקטורים ונושאי המשרה של הבינלאומי תמשיך לכסות את הדירקטורים ונושאי המשרה של הבנק, כפי שכיהנו ויכהנו עד למועד המיזוג, בגין הפעולות שביצעו ויבצעו במהלך תפקידם בבנק, עד למועד האמור, וזאת לפחות למשך שבע שנים ממועד המיזוג הרלוונטי, כפי שתחול על הדירקטורים ונושאי המשרה בבינלאומי.

המועד הקובע של המיזוג לצורכי מס הינו יום 31 בדצמבר 2015.

הבנקים המתמזגים קיבלו אישור מס הכנסה לכך שכל מיזוג יהיה מיזוג פטור ממס הכנסה וממס שבח מקרקעין על פי הוראות הפרק השני לחלק ה'2 לפקודה, למעט תשלום מס הרכישה בגין העברת זכויות במקרקעין של הבנק לבינלאומי, אשר יחול על הבינלאומי (להלן: "הטבות המס").

הטבות המס מותנות בתנאים על פי הוראות הפרק השני לחלק ה'2 לפקודה.

יובהר כי מימוש הטבות המס בפועל אינו מהווה תנאי להשלמת המיזוג.

האמור בסעיף זה בדבר אפשרות מימוש הטבות המס, שהתממשות התנאים להן אינה ודאית ולגבי חלקם אינה בשליטתו של הבנק או הבינלאומי, הינו מידע צופה פני עתיד. מידע כאמור עשוי שלא להתממש, כולו או חלקו, או להתממש באופן שונה מהותית מכפי שנצפה, בין היתר, כתוצאה מאירועים או עסקאות שיביאו לאי התקיימות התנאים שנקבעו להטבות המס כאמור לעיל.

רווח ורווחיות

התוצאות העסקיות של הבנק בתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2015 בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד, הושפעו בעיקר מגידול בהכנסות שאינן מריבית בסעיפי עמלות והכנסות אחרות ומקיטון בהוצאות התפעוליות והאחרות בסעיף משכורות והוצאות נלוות, שקוזז בחלקו מקיטון בהכנסות ריבית נטו ומגידול בהוצאות בגין הפסדי אשראי.

מספרי ההשוואה הוצגו מחדש לאור יישום למפרע של כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא זכויות עובדים. ראה באור 1.ה. לדוחות הכספיים.

הרווח הנקי לתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2015 הסתכם ב- 29.2 מיליון ש"ח לעומת 25.0 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של 16.8%.

הרווח הנקי ברבעון השלישי של שנת 2015 הסתכם ב- 10.9 מיליון ש"ח לעומת 7.8 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של 39.7%.

הרווח לפני מסים בתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2015 הסתכם ב- 49.8 מיליון ש"ח, לעומת 44.3 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של 12.4%.

הרווח לפני מסים ברבעון השלישי של שנת 2015 הסתכם ב- 18.7 מיליון ש"ח לעומת 13.3 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של 40.6%.

ההפרשה למסים על הרווח בתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2015 הסתכמה ב- 20.6 מיליון ש"ח לעומת 19.3 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של 6.7%.

ההפרשה למסים על הרווח ברבעון השלישי של שנת 2015 הסתכמה ב- 7.8 מיליון ש"ח לעומת 5.5 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של 41.8%.

הרווח הנקי למניה בתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2015 הסתכם ב- 575.7 ש"ח לעומת 492.9 ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

הרווח הנקי למניה ברבעון השלישי של שנת 2015 הסתכם ב- 214.9 ש"ח לעומת 153.8 ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

התשואה ברוטו על ההון בתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2015, בחישוב שנתי, הינה 18.4% לעומת 16.4% בתקופה המקבילה אשתקד ולעומת 12.7% בכל שנת 2014.

התשואה ברוטו על ההון ברבעון השלישי של השנה, בחישוב שנתי, הינה 21.4% לעומת 14.9% בתקופה המקבילה אשתקד.

התשואה נטו על ההון בתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2015, בחישוב שנתי, הינה 10.7% לעומת 9.2% בתקופה המקבילה אשתקד ולעומת 7.0% בכל שנת 2014.

התשואה נטו על ההון ברבעון השלישי של השנה, בחישוב שנתי, הינה 12.1% לעומת 8.6% בתקופה המקבילה אשתקד.

התפתחות ההכנסות וההוצאות

הכנסות ריבית נטו לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי הסתכמו בתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2015 ב- 96.3 מיליון ש"ח לעומת 99.4 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון של 3.1%.

הכנסות ריבית נטו לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי הסתכמו ברבעון השלישי של שנת 2015 ב- 33.2 מיליון ש"ח לעומת 32.8 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של 1.2%.

הוצאות בגין הפסדי אשראי הסתכמו בתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2015 ב- 1.8 מיליון ש"ח, לעומת הכנסה בסך של 3.3 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. עיקר השינוי נובע מעדכון מקדמי ההפרשה הקבוצתית להפסדי אשראי ומגביית חוב בעייתי של לקוח גדול בתקופה המקבילה אשתקד.

הוצאות בגין הפסדי אשראי הסתכמו ברבעון השלישי של שנת 2015 בסך של 0.2 מיליון ש"ח, לעומת הכנסה בסך של 1.0 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

שיעור ההפרשה להפסדי אשראי מסך תיק האשראי (כולל מט"ח) בתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2015 (במונחים שנתיים) הינו 0.1%, לעומת הכנסה בגין הפסדי אשראי שנרשמה בתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2014 כאמור לעיל.

יתרת ההפרשה המאזנית להפסדי אשראי הסתכמה ב-30 בספטמבר 2015 ב- 40.4 מיליון ש"ח לעומת 50.4 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2014, קיטון של 19.8%.

הכנסות המימון שאינן מריבית בתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2015 הסתכמו ב- 2.3 מיליון ש"ח לעומת 4.2 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. קיטון של 45.2%.

ההכנסות מעמלות הסתכמו בתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2015 ב- 84.2 מיליון ש"ח לעומת 79.3 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של 6.2%.

בתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2015 נרשמו הכנסות אחרות בסך 3.1 מיליון ש"ח בגין מכירת נכס מקרקעין.

ההוצאות התפעוליות והאחרות הסתכמו בתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2015 ב- 134.3 מיליון ש"ח לעומת 141.9 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון של 5.4%.

המשכורות וההוצאות הנלוות הסתכמו בתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2015 ב- 67.9 מיליון ש"ח לעומת 76.3 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון של 11.0%. הקיטון נובע בעיקר בשל הסכם קיבוצי מיוחד. ראה גם באור 12 לדוחות הכספיים.

הוצאות אחזקה ופחת בנינים וצידוד הסתכמו בתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2015 ב- 23.7 מיליון ש"ח לעומת 23.4 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של 1.3%.

ההוצאות האחרות הסתכמו בתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2015 ב- 42.7 מיליון ש"ח לעומת 42.2 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של 1.2%.

יחס ההוצאות התפעוליות והאחרות לסך ההכנסות עמד בתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2015 על 72.3% לעומת 77.6% בתקופה המקבילה אשתקד ולעומת 78.0% בשנת 2014 כולה.

שיעור ההפרשה למסים מהרווח הסתכם בתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2015 ב- 41.4% לעומת 43.6% בתקופה המקבילה אשתקד. ראה להלן בפרק "מיסוי".

נתונים עיקריים של הנכסים וההתחייבויות

המאזן ליום 30 בספטמבר 2015 הסתכם ב- 3,759.5 מיליון ש"ח לעומת 3,875.9 מיליון ש"ח ליום 31 בדצמבר 2014, קיטון של 3.0%.

פעילות המט"ח ובכלל זה, האשראי ופקדונות המט"ח של לקוחות הבנק, נרשמת בספרי החברה האם, הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ, והבנק נהנה מעמלות בגין פעילות זו.

האשראי לציבור, נטו, ליום 30 בספטמבר 2015 הסתכם ב- 2,488.1 מיליון ש"ח לעומת 2,313.0 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2014, גידול של 7.6%.

א. להלן פירוט סיכון האשראי בגין לווים בעייתיים⁽¹⁾

31 בדצמבר 2014			30 בספטמבר 2015			
סך הכל	חוץ מאזני	מאזני	סך הכל	חוץ מאזני	מאזני	
60.0	2.9	57.0	52.0	1.8	50.2	סיכון אשראי פגום
5.5	0.4	5.1	4.0	0.2	3.8	סיכון אשראי נחות
45.1	1.9	43.2	39.7	2.2	37.5	סיכון אשראי בהשגחה מיוחדת
110.6	5.2	105.4	95.7	4.2	91.5	סך סיכון אשראי בעייתי

יתרה ל-31 בדצמבר 2014	יתרה ל-30 בספטמבר 2015
48.7	45.3
48.7	45.3

במיליוני ש"ח

ב. נכסים שאינם מבצעים

אשראי לציבור פגום שאינו צובר הכנסות ריבית:

48.7	45.3
48.7	45.3

שנבדק על בסיס פרטני

סך הכל נכסים שאינם מבצעים

ג. חובות פגומים בארגון מחדש של חוב בעייתי שצוברים הכנסות ריבית

8.4	4.9
-----	-----

ד. חובות בעייתיים ביחס לסיכון אשראי

2.4%	2.0%
0.1%	0.1%
2.1%	1.6%
103.5%	89.2%

שיעור יתרת האשראי לציבור פגום מיתרת האשראי לציבור
שיעור יתרת האשראי לציבור שאינו פגום בפיגור של 90 יום ויותר
מיתרת האשראי לציבור
שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור מיתרת
האשראי לציבור

ה. שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור מיתרת אשראי לציבור פגום שאינו צובר הכנסות ריבית

(1) מוצג לאחר ניכוי מחיקות חשבונאיות ולפני ניכוי הפרשה להפסדי אשראי.

יתרה ל-31 בדצמבר 2014	יתרה ל-30 בספטמבר 2015
במיליוני ש"ח	
3.2%	2.7%
0.3%	0.1%
0.3%	0.1%
(0.1%)	0.8%
(1.7%)	47.0%

ז. שיעור סיכון אשראי בעייתי בגין הציבור מסיכון אשראי כולל בגין הציבור

ז. שיעור ההוצאה מסך האשראי לציבור (כולל מט"ח)

שיעור ההוצאה בגין הפסדי אשראי מהיתרה הרשומה הממוצעת של אשראי לציבור (כולל מט"ח)
שיעור המחיקות נטו בגין אשראי לציבור מהיתרה הרשומה הממוצעת של אשראי לציבור (כולל מט"ח)
שיעור המחיקות נטו בגין אשראי לציבור מיתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור (כולל מט"ח)

ההשקעה בניירות ערך הסתכמה ביום 30 בספטמבר 2015 בסך 222.6 מיליון ש"ח לעומת 206.6 מיליון ש"ח ב- 31 בדצמבר 2014, גידול של 7.7%.

תיק ניירות הערך של הבנק מורכב בעיקר מאגרות חוב ממשלתיות ברובן אגרות חוב שקליות לא צמודות בריבית משתנה ומקצתו מאגרות חוב קונצרניות, כמפורט להלן בפרק ניהול סיכונים בתיק ניירות הערך - סיכוני שוק וחבות.

שיעור הירידה בשווי הוגן של ההשקעות בניירות ערך זמינות למכירה בהתייחס לאגרת חוב בודדת ליום 30 בספטמבר 2015 הינו עד לשיעור של 2.5% בלבד. סך הירידה בשווי ההוגן של ניירות ערך זמינים למכירה הינו 1.4 מיליון ש"ח, 0.3 מיליון ש"ח עד 6 חודשים, 0.9 מיליון ש"ח בין 6 חודשים לשנה ו-0.2 מיליון ש"ח מעל שנה (ביום 31 בדצמבר 2014 שיעור הירידה בשווי ההוגן הינו עד 1.7% בלבד, סך הירידה בשווי ההוגן של ניירות ערך זמינים למכירה הינו 1.0 מיליון ש"ח, כולו בטווח זמן של 6 חודשים).

פקדונות הציבור הסתכמו ביום 30 בספטמבר 2015 בסך של 2,949.6 מיליון ש"ח לעומת 3,050.0 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2014, קיטון של 3.3%. הבנק המשיך לשמור על רמת נזילות גבוהה כחלק ממדיניות ניהול הסיכונים שלו.

פקדונות הציבור מהווים ביום 30 בספטמבר 2015 - 78.5% מסך המאזן, לעומת 78.7% ביום 31 בדצמבר 2014.

הפקדונות מבנקים הסתכמו ביום 30 בספטמבר 2015 ב- 51.9 מיליון ש"ח לעומת 98.3 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2014, קיטון של 47.2%. הקיטון נובע מקיטון ביתרות המסלקה.

ההתחייבויות האחרות הסתכמו ביום 30 בספטמבר 2015 ב- 231.5 מיליון ש"ח לעומת 233.5 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2014, קיטון של 0.9%.

העלות המופחתת של הבניינים והציוד ביום 30 בספטמבר 2015 הסתכמה ב- 18.6 מיליון ש"ח לעומת כ- 19.6 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2014, קיטון של 5.1%.

הון והלימות הון

ההון ליום 30 בספטמבר 2015 הסתכם ב- 382.7 מיליון ש"ח לעומת 353.7 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2014, גידול של 8.2%. השינוי נובע בעיקר מרווחי התקופה שקוזזו מהתאמות של התחייבויות בגין הטבות לעובדים.

בהתאם להוראות נוהל בנקאי תקין של בנק ישראל, יחס ההון לרכיבי סיכון על פי הוראות "באזל 3" ליום 30 בספטמבר 2015 הינו 16.7% (מזה: 12.5% יחס הון עצמי רובד 1).

ביום 25 בדצמבר 2014 אישר דירקטוריון הבנק את מסמך ה- ICAAP לנתוני ה-30 בספטמבר 2014 בהתבסס על המתודולוגיה והתשתית של חברת האם.

תוצאות תהליך ה-ICAAP הועברו לבנק ישראל לעיונו.

לאור ממצאי תהליך ה-ICAAP ולאחר דיון במכלול השיקולים המפורטים במסמך, ובהתאם למכתב בנק ישראל מיום 10 בדצמבר 2013 בנושא SREP, החליט הדירקטוריון לאמץ את יחסי ההון כדלקמן: במצב עסקים רגיל - יחס ההון הכולל של הבנק לא יפחת מ-15% ויחס הון עצמי רובד 1 לא יפחת מ-10%. תחת תרחישי קיצון - יחס ההון הכולל של הבנק לא יפחת מ-10% ויחס הון עצמי רובד 1 לא יפחת מ-7.5%.

כחלק מתהליך הדרגתי של אימוץ הוראות באזל 3 בישראל, ביום 28 במרס 2013 פרסם הפיקוח על הבנקים מכתב הנחיה בנושא מסגרת באזל 3 - יחסי הון מינימאליים הדורשת מבנקים ומחברות כרטיסי אשראי לעמוד ביחס הון עצמי רובד 1 בשיעור של 9% וביחס הון כולל בשיעור של 12.5% עד ליום 1 בינואר 2015. בנוסף, נקבע כי בנק אשר סך נכסיו המאזניים, על בסיס מאוחד, מהווה לפחות 20% מסך נכסי המערכת הבנקאית, יידרש להגדיל את יחס הון עצמי רובד 1 המזערי בנקודת אחוז אחת ולעמוד ביחס של 10% וביחס הון כולל של 13.5% עד ליום 1 בינואר 2017. בהתאם לאמור לעיל, יחס הון עצמי רובד 1 מזערי שיידרש מהבנק הוא 9% ויחס ההון הכולל המזערי הוא 12.5%.

דיבידנד

ביום 25 בדצמבר 2014 הכריז הבנק על דיבידנד בסך 20.0 מיליון ש"ח ששולם באותו מועד.

ביום 12 בדצמבר 2013 הכריז הבנק על דיבידנד בסך 15.0 מיליון ש"ח ששולם ביום 26 בדצמבר 2013.

מבנה ההון

31 בדצמבר 2014 ⁽¹⁾	30 בספטמבר 2015	
במיליוני ש"ח		
13.0	13.0	הון מניות נפרע
349.4	374.7	עודפים
-	(1.0)	התאמות של התחייבויות בגין הטבות לעובדים
(0.4)	(0.6)	רווחים שטרם מומשו מהתאמות של ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן
362.0	386.1	סה"כ הון רובד 1
142.5	129.7	סה"כ הון רובד 2
504.5	515.8	סה"כ הון כולל כשיר

[1] ללא השפעת אימוץ כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא זכויות עובדים אשר נכנסו לתוקף ביום 1 בינואר 2015.

פעילות חוץ מאזנית

שירותים בתחום הפעילות במט"ח (רכישות והמרות מטבע ועסקאות פורקס וכיוצ"ב) ניתנים ללקוחות הבנק על ידי הבינלאומי באמצעות עובדי הבנק או באמצעות חדר העסקאות של הבינלאומי. ההכנסות מפעילות זו נזקפות לבנק כעמלה שמתקבלת מהבינלאומי. הסעיפים המאזניים בדוחות הכספיים של הבנק אינם כוללים את הפעילות במטבע חוץ. הנכסים וההתחייבויות שנובעים מהפעילות במטבע חוץ כלולים בדוחות הכספיים של הבינלאומי.

יתרת פיקדונות פת"ח ופמ"ח של לקוחות הבנק המופקדים בבינלאומי, הסתכמה ביום 30 בספטמבר 2015 ב-163 מיליון \$ (640.9 מיליון ש"ח) לעומת 161 מיליון \$ (626.1 מיליון ש"ח) ליום 31 בדצמבר 2014, גידול של 1.2% בערכים דולריים. יתרת פיקדונות פת"ח של לקוחות הבנק, הסתכמה ביום 30 בספטמבר 2015 ב-6 מיליון \$ (23.2 מיליון ש"ח) לעומת 7 מיליון \$ (27.2 מיליון ש"ח) ליום 31 בדצמבר 2014.

יתרת אשראי וסיכון אשראי במט"ח של לקוחות הבנק, שניתנו על ידי הבינלאומי בערבות הבנק, הסתכמו ביום 30 בספטמבר 2015 ב-24.4 מיליון \$ (95.9 מיליון ש"ח) (מתוכם - יתרות אשראי 23.7 מיליון \$ שהיוו 93.0 מיליון ש"ח) לעומת 34.2 מיליון \$ (133.3 מיליון ש"ח) (מתוכם - יתרות אשראי 32.4 מיליון \$ שהיוו 126.0 מיליון ש"ח) ביום 31 בדצמבר 2014, קיטון של 28.7% בערכים דולריים.

דיווח על מגזרי פעילות

הבנק מחלק את מקורות ההכנסה שלו למגזרי הפעילות הבאים, שכל אחד מהם מהווה מרכז רווח:

- משקי בית - לקוחות פרטיים בעלי תיק השקעות של עד 500 אלף ש"ח.
- בנקאות פרטית - לקוחות פרטיים בעלי תיק השקעות מעל 500 אלף ש"ח.
- עסקים קטנים - לקוחות עסקיים בעלי אובליגו של עד 100 אלף ש"ח.
- בנקאות מסחרית - עסקים בינוניים בעלי אובליגו מעל 100 אלף ש"ח ועד 20 מיליון ש"ח.
- בנקאות עסקית - עסקים גדולים בעלי אובליגו מעל 20 מיליון ש"ח.
- ניהול פיננסי - כל ההכנסות וההוצאות של הבנק שאינן נובעות מפעילות מול לקוחות (בעיקר ניהול תיק הנוסטרו של הבנק).

כל מרכז רווח בבנק נמדד על-פי ההכנסות וההוצאות, וזאת באופן הבא:

- **הכנסות מריבית** - מרכזי הרווח, המתמקדים בפעילות עם ציבור הלקוחות במסגרת מערך הסניפים של הבנק, מזוכים בגין המרווח הפיננסי על ההלוואות המועמדות ללקוחות והפיקדונות המופקדים על ידי הלקוחות. הרווח מהכנסות ריבית כולל את המרווח הפיננסי, הן בצד הנכסים והן בצד ההתחייבויות, המחושב כפער בין הריבית המתקבלת או המשולמת לבין ממוצע מחירי הכסף של הבנק, הנגזרים ממשך החיים התואם את תנאי האשראי או הפיקדון במגזרי ההצמדה הרלוונטיים.

כמו כן, כוללות הכנסות הריבית עמלות המיוחסות לסעיף זה, כגון: עמלות ערבות וכו'.

- **הוצאות בגין הפסדי אשראי** - לכל מרכז רווח מיוחסות ההוצאות בגין הפסדי אשראי המתייחסות ללקוחותיו.

- **הכנסות שאינן מריבית** - לכל מרכז רווח נזקפות ההכנסות מעמלות וההכנסות התפעוליות האחרות הנובעות מפעילות לקוחותיו.

- **הוצאות תפעוליות** - למרכז הרווח מיוחסות ההוצאות בסניפים ובהנהלה המרכזית הנובעות ממתן שירותים ללקוחותיו, ובהתחשב בהיקף הפעילות המימונית והתפעולית של הלקוחות בכל מגזר. ההוצאות מועמסות על בסיס פרמטרים ואומדנים שונים, המתבססים בין היתר על חלקו של המגזר בסך הפעילות של הבנק.

- **מסים על הכנסה** - ההפרשה למס על רווח של כל מגזר, חושבה על פי שיעור המס האפקטיבי.

שיטת הקצאת ההון לכל מגזר של הבנק, מתבססת על המשקל הממוצע של נכסי הסיכון במגזר, ובהתאם לכך, התשואה על ההון של כל מגזר מחושבת על ידי חלוקת הרווח של המגזר בהון המוקצה לו.

החלוקה למגזרי פעילות מבוססת על סוגי לקוחות או תחומי פעילות מוגדרים והיא נגזרת מהאסטרטגיה של פעילות ממוקדת לקוח, שעל-פיה פועל הבנק. תוצאות פעילות המגזרים, הממוינים לפי מגזרי הפעילות העיקריים, מפורטות כאמור בבאור 25 לדוחות הכספיים השנתיים. מאחר ואין קריטריונים אחידים במערכת הבנקאית לשיוך הלקוחות למגזרי הפעילות דלעיל, כל בנק משייך את ציבור הלקוחות שלו למגזרי פעילות התואמים את התפיסה הניהולית והאסטרטגיה העסקית שלו.

נתוני תוצאות המגזרים נערכו בהתאם להוראות המפקח על הבנקים בדבר "מגזרי פעילות עיקריים".

במסגרת הגילוי על מגזרי הפעילות מבוצעת, בין היתר, התאמה בין הדיווחים הניהוליים המתייחסים למגזרי הפעילות הני"ל והמבוססים בחלקם על גישה כלכלית ולדיווח התואם את כללי החשבונות המקובלים.

להלן התפלגות סך ההכנסות לפי מגזרי הפעילות :

שלושת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר				
2014		2015		
שיעור מסך הכנסות	סך הכנסות	שיעור מסך הכנסות	סך הכנסות	
סכומים מדווחים במיליוני ש"ח		סכומים מדווחים במיליוני ש"ח		
31.1%	18.9	29.1%	19.3	משקי בית
6.8%	4.1	6.8%	4.5	בנקאות פרטית
8.6%	5.2	11.5%	7.6	עסקים קטנים
46.5%	28.2	47.4%	31.4	סה"כ ממגזרים פרטיים
38.7%	23.5	38.4%	25.5	מסחרי
5.4%	3.3	6.5%	4.3	עסקי
44.1%	26.8	44.9%	29.8	סה"כ מגופים עסקיים
9.4%	5.7	7.7%	5.1	ניהול פיננסי
100.0%	60.7	100.0%	66.3	סך הכל

לתשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר				
2014		2015		
שיעור מסך הכנסות	סך הכנסות	שיעור מסך הכנסות	סך הכנסות	
סכומים מדווחים במיליוני ש"ח		סכומים מדווחים במיליוני ש"ח		
29.7%	54.3	29.4%	54.6	משקי בית
6.4%	11.7	7.1%	13.2	בנקאות פרטית
8.4%	15.3	10.5%	19.5	עסקים קטנים
44.5%	81.3	47.0%	87.3	סה"כ ממגזרים פרטיים
39.5%	72.2	39.1%	72.7	מסחרי
7.4%	13.6	6.7%	12.5	עסקי
46.9%	85.8	45.8%	85.2	סה"כ מגופים עסקיים
8.6%	15.8	7.2%	13.4	ניהול פיננסי
100.0%	182.9	100.0%	185.9	סך הכל

להלן התפלגות הרווח הנקי לפי מגזרי הפעילות:

לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר			
2014 ⁽¹⁾		2015	
שיעור מהרווח הנקי	רווח נקי	שיעור מהרווח הנקי	רווח נקי
סכומים מדווחים		סכומים מדווחים	
במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח	
10.3%	0.8	11.9%	1.3
6.4%	0.5	5.5%	0.6
10.3%	0.8	18.3%	2.0
27.0%	2.1	35.7%	3.9
30.7%	2.4	27.6%	3.0
-	-	9.2%	1.0
30.7%	2.4	36.8%	4.0
42.3%	3.3	27.5%	3.0
-	-	-	-
100.0%	7.8	100.0%	10.9

משקי בית
בנקאות פרטית
עסקים קטנים
סה"כ ממגזרים פרטיים
מסחרי
עסקי
סה"כ מגופים עסקיים
ניהול פיננסי
סכומים שלא הוקצו והתאמות
סך הכל

לתשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר			
2014 ⁽¹⁾		2015	
שיעור מהרווח הנקי	רווח נקי	שיעור מהרווח הנקי	רווח נקי
סכומים מדווחים		סכומים מדווחים	
במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח	
10.8%	2.7	15.8%	4.6
4.8%	1.2	5.5%	1.6
5.2%	1.3	15.1%	4.4
20.8%	5.2	36.4%	10.6
24.8%	6.2	26.9%	7.9
18.8%	4.7	9.6%	2.8
43.6%	10.9	36.5%	10.7
35.6%	8.9	27.1%	7.9
-	-	-	-
100.0%	25.0	100.0%	29.2

משקי בית
בנקאות פרטית
עסקים קטנים
סה"כ ממגזרים פרטיים
מסחרי
עסקי
סה"כ מגופים עסקיים
ניהול פיננסי
סכומים שלא הוקצו והתאמות
סך הכל

[1] הוצג מחדש לאור יישום למפרע של כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא זכויות עובדים. ראה באור 1.ה. לדוחות הכספיים.

התפלגות הרווח הנקי בין מגזרי הפעילות שונה מהתפלגות ההכנסות, ונובעת בעיקר מייחוס הוצאות הפסדי אשראי בגין המגזרים. המגזרים בהם הרווח הנקי הינו הגבוה ביותר הינם המגזר המסחרי ומגזר הניהול הפיננסי שהניבו כל אחד רווח של 7.9 מיליון ש"ח.

מגזר משקי בית

על מגזר משקי הבית נמנים מרבית הלקוחות הפרטיים של הבנק, למעט לקוחות הבנקאות הפרטית. שירותים ללקוחות המגזר, ניתנים בכל סניפי ושלוחות הבנק ומרכזי הייעוץ וכן באמצעות ערוצי הבנקאות הישירה - ובכלל זה המוקד הטלפוני של הבנק ה"פאג'יי קול". המוצרים הבנקאיים העיקריים שמעמיד הבנק ללקוחות המגזר הם: ניהול חשבונות עו"ש, אשראי צרכני, כרטיסי אשראי, פעילות במטבע חוץ, פיקדונות ותוכניות חסכון, פעילות בניירות ערך מקומיים וזרים, משכנתאות, השקעות בקרנות נאמנות וייעוץ פנסיוני. בנוסף, מציע הבנק ללקוחותיו שני מסלולי עמלות, מסלול בסיסי ומסלול מורחב, ראה להלן בפרק עיקרי חקיקה.

שינויים בהיקף הפעילות של המגזר וברווח הנקי שלו

הרווח הנקי של מגזר משקי הבית בתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2015 הסתכם ב- 4.6 מיליון ש"ח, בהשוואה ל- 2.7 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של 70.4%.

הכנסות המגזר בתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2015 הסתכמו ב- 54.6 מיליון ש"ח, בהשוואה ל- 54.3 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של 0.6%.

ההוצאות בגין הפסדי אשראי הסתכמו בתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2015 ב- 3.0 מיליון ש"ח, בהשוואה ל- 2.7 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

הבנק משווק אשראי לרוכשי דירות, לזכאי משרד השיכון וללווים פרטיים באמצעות דלפקים יעודיים של הבנק הבינלאומי הפרוסיים בחלק מסניפיו.

היקפי הביצוע של המשכנתאות בתשעת החודשים של שנת 2015 הסתכמו בכ- 471 מיליון ש"ח לעומת כ- 591 מיליון ש"ח בשנת 2014 כולה.

מגזר הבנקאות הפרטית

הבנק פועל להרחיב ולהעמיק את הפעילות עם לקוחות הבנקאות הפרטית מכל מגזרי האוכלוסייה מהמגזר החרדי והדתי, תוך בחינה מקצועית של צרכי הלקוחות והתאמת תיק ההשקעות שלהם בהתאם לאפיון הלקוח. במסגרת זו, פועלים מרכזי ייעוץ אזוריים בסניפי רמות ורחובות שאליהם הועברו יועצי השקעות ממספר סניפים. בסניפים שהוגדרו כסניפי מפתח - הייעוץ ניתן על ידי יועצי ההשקעות בסניף. הפעילות מתמקדת בעיקרה בנושאים הבאים:

- טיפול אישי וממוקד בלקוחות המגזר, הנמנים על הלקוחות בעלי עושר פיננסי גבוה יחסית, תוך בחינה והתאמה של פעילות הלקוח, באמצעות מערכות מסחר ממוכנות בשוק ההון, וביצוע מעקב שוטף אחר ביצועי תיק ההשקעות והרכבו, כפועל יוצא מאפיון רמת הסיכון של הלקוח בחשבונו.
- גיוס לקוחות בעלי עושר פיננסי התואמים את לקוחות המגזר כאמור, תוך מתן דגש על מקצוענות, יחס אישי ותודעת שירות גבוהה.

שינויים בהיקף הפעילות של המגזר וברווח הנקי שלו

הרווח הנקי של מגזר הבנקאות הפרטית בתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2015 הסתכם ב- 1.6 מיליון ש"ח, בהשוואה ל- 1.2 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של 33.3%.

הכנסות המגזר בתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2015 הסתכמו ב- 13.2 מיליון ש"ח, בהשוואה ל- 11.7 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של 12.8%.

מגזר עסקים קטנים

מגזר עסקים קטנים מספק מגוון שירותי בנקאות ומוצרים פיננסיים ללקוחות עסקיים ומסחריים קטנים, בעיקר מהמגזר החרדי והדתי. המגזר פועל הן באמצעות סניפים ושלוחות, הפרוסים ברחבי הארץ והן באמצעות ערוצים ישירים; אינטרנט ו"פאג'יי קול". המוצרים הבנקאיים העיקריים שמספק המגזר כוללים: שירותי ניהול חשבון שוטף, אשראי, פעילות במט"ח, מימון סחר בינלאומי וכרטיסי אשראי.

שינויים בהיקף הפעילות של המגזר וברווח הנקי שלו

הרווח הנקי של המגזר בתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2015 הסתכם ב- 4.4 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1.3 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

הכנסות המגזר בתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2015 הסתכמו ב- 19.5 מיליון ש"ח, לעומת ב- 15.3 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 27.5%.

בתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2015 נרשמה הכנסה בגין הפסדי אשראי בסך של 1.0 מיליון ש"ח, לעומת הוצאה בסך של 1.0 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. עיקר השינוי נבע מעדכון מקדמי ההפרשה להפסדי אשראי.

להלן נתונים עיקריים של המגזרים בעלי מאפיינים קמעונאיים:

לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2014			לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2015			
עסקים קטנים	בנקאות פרטית	משקי בית	עסקים קטנים	בנקאות פרטית	משקי בית	
סכומים מדווחים - במיליוני ש"ח						
0.6	(3.2)	3.4	1.0	(2.0)	4.3	הכנסות ריבית נטו
0.7	4.2	5.2	1.1	3.2	4.0	- מחיצוניים
1.3	1.0	8.6	2.1	1.2	8.3	- בין מגזרי
3.9	3.1	10.3	5.5	3.3	11.0	סה"כ
5.2	4.1	18.9	7.6	4.5	19.3	הכנסות שאינן מריבית
-	(0.2)	0.5	(0.5)	0.1	1.3	סך ההכנסות
0.8	0.5	0.8	2.0	0.6	1.3	הוצאות בגין הפסדי אשראי
						רווח נקי

לתשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2014			לתשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2015			
עסקים קטנים	בנקאות פרטית	משקי בית	עסקים קטנים	בנקאות פרטית	משקי בית	
סכומים מדווחים - במיליוני ש"ח						
1.9	(6.7)	13.6	2.7	(5.5)	14.1	הכנסות ריבית נטו
1.9	10.2	12.4	2.7	9.0	11.0	- מחיצוניים
3.8	3.5	26.0	5.4	3.5	25.1	- בין מגזרי
11.5	8.2	28.3	14.1	9.7	29.5	סה"כ
15.3	11.7	54.3	19.5	13.2	54.6	הכנסות שאינן מריבית
1.0	(0.2)	2.7	(1.0)	0.6	3.0	סך ההכנסות
1.3	1.2	2.7	4.4	1.6	4.6	הוצאות בגין הפסדי אשראי
						רווח נקי

מגזר בנקאות מסחרית

הבנק מספק מגוון שירותי בנקאות ללקוחות מסחריים בהיקף אשראי בינוני עד גבוה. במגזר הבנקאות המסחרית מוגדרים לקוחות להם אושרו מסגרות אשראי עד לגובה 20 מיליון ש"ח.

המוצרים והשירותים מותאמים לצרכים העסקיים של הלקוחות, וכוללים את מגוון מוצרי האשראי: מסגרות חח"ד, הלוואות, מימון סחר חוץ, ערבויות ומכשירים פיננסיים נגזרים, לצד שירותי השקעות באפיקים השונים: מט"ח, שקלים, ניירות ערך וכיו"ב.

פעילות לקוחות מגזר הבנקאות המסחרית מושפעת ישירות מהמצב הכלכלי במשק, מקצב הצמיחה, מרמת הביקושים והתפתחות ענפי המשק השונים, וכן מתקציבים ממשלתיים ומקורות מימון מהארץ ומחו"ל. שערי החליפין של המטבעות הזרים ושיעורי הריבית במטבע ישראלי ובמטבע חוץ, משפיעים אף הם על לקוחות המגזר.

על לקוחות מגזר הבנקאות המסחרית נמנים, בין היתר, גופים ללא כוונת רווח העוסקים בפעולות מגוונות בתחומים שונים של חינוך, תרומה וסיוע לקהילה.

שינויים בהיקף הפעילות של המגזר וברווח הנקי שלו

הרווח הנקי של המגזר בתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2015 הסתכם ב- 7.9 מיליון ש"ח, בהשוואה ל- 6.2 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של 27.4%.

הכנסות המגזר בתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2015 הסתכמו ב- 72.7 מיליון ש"ח, בהשוואה ל- 72.2 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של 0.7%.

הוצאות בגין הפסדי אשראי הסתכמו בתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2015 ב- 1.2 מיליון ש"ח, לעומת הכנסה בסך 0.6 מיליון ש"ח שנרשמה בתקופה המקבילה אשתקד.

להלן נתונים עיקריים במגזר בנקאות מסחרית תוך התייחסות למוצרים השונים:

לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2014			לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2015			
סך הכל	נדל"ן	בנקאות ופיננסים	סך הכל	נדל"ן	בנקאות ופיננסים	
סכומים מדווחים - במיליוני ש"ח						
21.3	3.5	17.8	20.0	3.2	16.8	הכנסות ריבית נטו
(5.5)	(1.6)	(3.9)	(4.4)	(1.2)	(3.2)	- מחיצוניים
15.8	1.9	13.9	15.6	2.0	13.6	- בין מגזרי
7.7	0.9	6.8	9.9	0.9	9.0	סה"כ
23.5	2.8	20.7	25.5	2.9	22.6	הכנסות שאינן מריבית
(1.7)	(1.9)	0.2	(0.1)	0.4	(0.5)	סך ההכנסות
2.4	1.2	1.2	3.0	-	3.0	הוצאות בגין הפסדי אשראי
						רווח נקי

לתשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2014			לתשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2015			
סך הכל	נדל"ן	בנקאות ופיננסים	סך הכל	נדל"ן	בנקאות ופיננסים	
סכומים מדווחים - במיליוני ש"ח						
60.7	10.0	50.7	57.2	9.7	47.5	הכנסות ריבית נטו
(12.6)	(3.5)	(9.1)	(12.2)	(3.6)	(8.6)	- מחיצוניים
48.1	6.5	41.6	45.0	6.1	38.9	- בין מגזרי
24.1	2.7	21.4	27.7	2.6	25.1	סה"כ
72.2	9.2	63.0	72.7	8.7	64.0	הכנסות שאינן מריבית
(0.6)	(1.5)	0.9	1.2	1.5	(0.3)	סך ההכנסות
6.2	1.7	4.5	7.9	0.1	7.8	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
						רווח נקי

מגזר בנקאות עסקית

למגזר העסקי משתייכים לקוחות בעלי אובליגו של מעל 20 מיליון ש"ח. המוצרים והשירותים של מגזר זה מותאמים לצרכי הלקוחות, וכוללים בעיקר מימון פעילות שוטפת, כמו גם מימון השקעות, ליווי פרויקטים בענף הבנייה, שירותים פיננסיים במגוון רחב של תחומים, וכן פעולות סחר-חוץ ועסקות במכשירים פיננסיים נגזרים.

שינויים בהיקף הפעילות של המגזר וברווח הנקי שלו

הרווח הנקי של המגזר בתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2015 הסתכם ב- 2.8 מיליון ש"ח, בהשוואה ל- 4.7 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון של 40.4%.

הכנסות המגזר בתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2015 הסתכמו ב- 12.5 מיליון ש"ח, בהשוואה ל- 13.6 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון של 8.1%.

בתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2015 נרשמה הכנסה בגין הפסדי אשראי בסך של 2.0 מיליון ש"ח לעומת הכנסה בסך של 6.2 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. עיקר השינוי נובע מגביית חוב בעייתי של לקוח גדול בתקופה המקבילה אשתקד.

להלן נתונים עיקריים במגזר בנקאות עסקית תוך התייחסות למוצרים השונים:

לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2014			לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2015			
סך הכל	נדל"ן	בנקאות ופיננסים	סך הכל	נדל"ן	בנקאות ופיננסים	
סכומים מדווחים - במיליוני ש"ח						
2.2	1.4	0.8	2.5	1.7	0.8	הכנסות ריבית נטו
(0.1)	(0.6)	0.5	(0.3)	(0.6)	0.3	- מחיצוניים
2.1	0.8	1.3	2.2	1.1	1.1	- בין מגזרי
1.2	1.2	-	2.1	1.2	0.9	סה"כ
3.3	2.0	1.3	4.3	2.3	2.0	הכנסות שאינן מריבית
0.4	0.2	0.2	(0.6)	(0.4)	(0.2)	סך ההכנסות
-	-	-	1.0	0.7	0.3	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
						רווח נקי

לתשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2014			לתשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2015			
סך הכל	נדל"ן	בנקאות ופיננסים	סך הכל	נדל"ן	בנקאות ופיננסים	
סכומים מדווחים - במיליוני ש"ח						
7.4	5.0	2.4	6.7	4.6	2.1	הכנסות ריבית נטו
(0.3)	(1.8)	1.5	-	(1.6)	1.6	- מחיצוניים
7.1	3.2	3.9	6.7	3.0	3.7	- בין מגזרי
6.5	3.3	3.2	5.8	3.2	2.6	סה"כ
13.6	6.5	7.1	12.5	6.2	6.3	הכנסות שאינן מריבית
(6.2)	(6.1)	(0.1)	(2.0)	(2.4)	0.4	סך ההכנסות
4.7	4.0	0.7	2.8	2.3	0.5	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
						רווח נקי

מגזר ניהול פיננסי

פעילות מגזר זה כוללת את ניהול ה"נוסטרו" של הבנק וניהול החשיפות לסיכונים השוק, כחלק ממדיניות ניהול מאזני ההצמדה של הבנק.

מדיניות הבנק בניהול סיכונים השוק והנזילות הינה שמרנית. בתחום הנזילות שומר הבנק על עודפי נזילות גבוהים, הבאים לידי ביטוי במודל הפנימי של הבנק ביחס כיסוי גבוה. מגבלת הדירקטוריון בנושא מודל הנזילות מחמירה יותר מאשר המגבלה הרגולטורית שקבע בנק ישראל. הבנק אינו משקיע כספים בבנקים זרים בחו"ל ולא באג"ח במטבע חוץ. השקעות הבנק בנוסטרו הינן ברובן באגרות חוב שהנפיקה ממשלת ישראל, ומיעוטו מושקע באג"ח קונצרני.

שיעור הירידה בשווי ההוגן של ההשקעות בניירות ערך זמינים למכירה, בהתייחס לאגרת חוב בודדת ליום 30 בספטמבר 2015 הינו עד לשיעור של 2.5% בלבד. קרן ההון השלילית בתיק הזמין למכירה מסתכמת ב- 1.4 מיליון ש"ח ברוטו לפני מס. ראה באור 2 לדוחות הכספיים.

שינויים בהיקף הפעילות של המגזר וברווח הנקי שלו

הרווח הנקי של המגזר הסתכם בתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2015 ב- 7.9 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 8.9 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 11.2%.

הכנסות המגזר הסתכמו בתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2015 ב- 13.4 מיליון ש"ח, בהשוואה ל- 15.8 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 15.2%.

רכוש קבוע

פריסת הבנק הינה בעיקר בריכוזי האוכלוסייה ה"דתית-חרדית". האוכלוסייה הנ"ל מרוכזת בעיקר בערים הוותיקות ירושלים ובני ברק. בערים החדשות יחסית המאכלסות ציבור זה, כגון: רמת בית שמש, אלעד, מודיעין עילית וביתר עילית, וכן בריכוזי אוכלוסייה גדולים של המגזר: באשדוד, פתח תקוה, חיפה, רחובות ונתיבות. מרבית הנכסים של הבנק הינם בשכירות ומיעוטם בבעלות.

ביום 16 ביולי 2015 נחתם הסכם למכירת סניף חזון איש, הרווח מהמכירה הינו כ-3 מליון ש"ח ונוקף לתוצאות הרבעון השלישי לשנת 2015.

שרותי מיחשוב ומערכות מידע

הבנק מקבל שרותים, במסגרת הסכם השרותים, בתחום מיחשוב ומערכות מידע מחברת מת"ף שהיא חברת בת של הבנק הבינלאומי.

מימון

הבנק מגייס את מרבית מקורותיו ממגוון רחב של לקוחות, פרטיים ועסקיים.

מיסוי

שיעור מס הרווח החל על מוסד כספי בהתאם לצו שפורסם ב-2 ביוני 2013 הוא 18%.

שיעור מס החברות הועלה ל-26.5% בתוקף מ-1 בינואר 2014.

שיעור המס הכולל החל על תאגיד בנקאי משנת 2014 ואילך הוא 37.71%.

ביום 10 בספטמבר 2015 פורסם צו מס ערך מוסף המפחית את שיעור מס ערך מוסף ב-1% כך שיעמוד על 17% החל מיום 1 באוקטובר 2015. למועד הדיווח החל ב-30 בספטמבר 2015 טרם עודכנו מס רווח ומס שכר החלים על מוסדות כספיים וכן הליך עדכון חקיקתם לא הושלם למעשה למועד זה.

כצעד משלים לעדכון מס ערך מוסף כאמור, ביום 12 באוקטובר אישרה מליאת הכנסת את הצו הקובע כי שיעור מס הרווח ומס השכר המוטלים על מוסדות כספיים ירד מ-18% ל-17% וזאת החל מ-1 באוקטובר 2015. הצו יחול בשנת המס 2015 לגבי השכר המשולם בעד עבודה בחודש אוקטובר 2015 ואילך ולגבי החלק היחסי מהרווח בשנת מס זו.

לאור זאת, שיעור המס הסטטוטורי ירד מ-37.71% ל-37.58% בשנת 2015 ול-37.18% משנת 2016 ואילך. ראה גם באור 13 לדוחות הכספיים.

חשיפה לסיכונים ודרכי ניהולם

כללי

- א. פעילותו של הבנק מלווה בחשיפה לסיכונים, כשהמהותיים מביניהם הינם: סיכוני אשראי, סיכוני שוק וסיכוני נזילות, סיכונים תפעוליים. כל אחד מסיכונים אלה מנוהלים על ידי חברי הנהלה וממונים אחרים ובאחריותם. בגין סיכוני אשראי, סיכוני שוק וסיכונים תפעוליים קיימת דרישה רגולטורית להלימות הון במסגרת הוראות באזל. בגין יתר הסיכונים אליהם הוא חשוף, הבנק מבצע, במידת הצורך, הקצאת הון משלימה במסגרת תהליך הערכת הנאותות ההונית המבוצע במסגרת יישום הוראות באזל - תהליך ה-ICAAP (Internal Capital Adequacy Assessment Process).
- ב. מדיניות ניהול הסיכונים של הבנק מכוונת להשגת היעדים האסטרטגיים שנקבעו, תוך שמירה על רמות הסיכון ותיאבון הסיכון שאושרו ועל קיומם של מנגנוני ניהול, בקרה, ביקורת ודיווח נאותים.
- ג. המפקח על הבנקים קבע בהוראות ניהול בנקאי תקין ובהוראות אחרות מספר הנחיות הקשורות בנושא ניהול סיכונים. הוראות אלה קובעות, בין היתר, עקרונות יסוד לניהול סיכונים ובקרתם ובכלל זה: מעורבות נאותה והבנה של דירקטוריון והנהלת הבנק בניהול הסיכונים, קביעת מדיניות סיכון ותיאבון סיכון, הקמת פונקציה ניהול סיכונים ראשית בלתי תלויה, קבלת דיווחים תקופתיים על ההתפתחויות בחשיפה לסיכונים, וקיומם של מנגנוני פיקוח ובקרה ההולמים את פרופיל הסיכון של הבנק.
- ד. תפיסת הסיכון הכוללת של הבנק, עולה בקנה אחד עם המסגרת הרגולטורית שנקבעה על ידי המפקח על הבנקים ועל העקרונות המנחים (ה-Sound Practices) של וועדת באזל, המושתתת על העיקרון כי לכל פעילות בנקאית הטומנת בחובה סיכון יוגדרו ויאופיינו: מדיניות ותיאבון סיכון, מגבלות לתחומים והגדרת היקף ועומק החשיפה, מערך בקרה וביקורת, מערך דיווח, מנגנון לכימות הרווח, מדידתו ודיווח עליו על-פי אמות מידה מקובלות.
- ה. ניהול הסיכונים ובקרתם מתבצעים בבנק באמצעות תשתית נאותה של מנגנוני שליטה, פיקוח, בקרה וביקורת, ומיושמים באמצעות שלושה קווי הגנה: קו ההגנה הראשון שמקיימים האחראים על יצירת הסיכון וניהולו, קו ההגנה השני שמקיימות יחידות ניהול הסיכונים והבקרה הבלתי תלויות בבנק ובחברת האם, וקו ההגנה השלישי שמקיימים מערך הביקורת הפנימית ומבקרים חיצוניים.
- ו. ניהול הסיכונים ובקרתם מתבצע על פי מדיניות שנקבעה בדירקטוריון ועל בסיס מתודולוגיית סיכון קבוצתית, תוך שימת לב לאופי המיוחד של הפעילות בבנק. מונה בבנק מנהל סיכונים ראשי שכפוף למנכ"ל הבנק ומונחה מקצועית על ידי מנהל הסיכונים הראשי של חברת האם.
- ז. האחראים על ניהול הסיכונים הינם:
 - מר ינון שוקה - מנכ"ל ומנהל סיכון המוניטין ומנהל הסיכון האסטרטגי.
 - גב' ליאת יוזפוביץ - מנהלת הסיכונים הראשית בבנק ומנהלת הסיכונים התפעוליים.
 - רו"ח דוד הורביץ, ראש אגף פיננסים ומשאבים, סמנכ"ל בכיר - מנהל הסיכונים הפיננסיים.
 - מר אמיר בירנבוים, ראש אגף אשראי, סמנכ"ל - מנהל סיכוני האשראי.
 - עו"ד דליה בלנק, מנהלת מערך הייעוץ המשפטי בחברת האם - מנהלת הסיכונים המשפטיים של הבנק.
 - מר יעקב קונורטוב, קצין הציון ואחראי על איסור הלבנת הון - מנהל סיכוני ציות והלבנת הון.
 - מר אמנון בק - מנכ"ל מת"ף - מיחשוב ותפעול פיננסי בע"מ - מנהל סיכוני IT.
- ח. סיכונים נוספים אליהם חשוף הבנק - כדוגמת סיכוני רגולציה וחקיקה - מנוהלים, מפוקחים ו/או מונחים אף הם כחלק מהניהול העסקי הכולל, ועל-ידי חברי הנהלה בתחומים הנתונים לאחריותם ועל ידי הגופים המקצועיים בחברת האם.
- ניהול הסיכונים הנובעים מתהליך המיזוג מתבצע על ידי מנכ"ל הבנק ומנהלת הסיכונים הראשית ומדווח לדירקטוריון.
- ט. מידי רבעון נכתב מסמך סיכונים על ידי היחידה לניהול סיכונים, שהינה בלתי תלויה ביחידות נטולות הסיכון. המסמך מוצג בפני הנהלת הבנק, וועדת הלוואות וניהול סיכונים של הדירקטוריון ודירקטוריון הבנק.
- י. מסמך הסיכונים בוחן את כלל הסיכונים, שאליהם חשוף הבנק במסגרת פעולותיו, תוך פירוט הממצאים ברמת הסיכון הספציפי וכן את תוצאות תרחישי הקיצון שבוצעו. במסמך מוצגת סקירת מנהל הסיכונים הראשי על מצב ניהול הסיכונים בבנק ועל אפקטיביות ואיכות ניהול הסיכונים.

ממשל תאגידי ומעורבות הנהלה ודירקטוריון

במסגרת הוראת נוהל בנקאי תקין 301 בנושא עבודת הדירקטוריון ובמסגרת הוראה 310 בנושא ניהול סיכונים אומצו, בין היתר עקרונות באזל בתחום הממשל התאגידי וניהול הסיכונים.

במהלך חודש ינואר 2015 אישר דירקטוריון הבנק המסמך בעניין עקרונות הממשל התאגידי של ניהול הסיכונים המהווה תשתית לממשל התאגידי של ניהול הסיכונים בבנק, התואמת את עקרונות באזל והנחיות בנק ישראל. המסמך מבוסס על מסמך חברת האם בהתאמות הנדרשות לבנק.

במסמך מוגדרים הגופים השונים הפועלים במשימות ניהול סיכונים, התהליכים היסודיים של ניהול הסיכונים וחלוקת התפקידים והמשימות, הסמכות והאחריות של האורגנים השונים מרמת הדירקטוריון, ההנהלה, חברי ההנהלה ומנהלי היחידות האחראים כל אחד על סיכונים שבתחומי פעילותם, גופי ניהול הסיכונים ובקרת ניהול סיכונים והביקורת הפנימית. מסמך זה משמש מצע מחייב עבור הבנק בכל הנוגע לתפיסת הממשל התאגידי ולמתכונת ניהול הסיכונים בבנק. המסמך מיושם באמצעות נוהל הדירקטוריון מסמכי המדיניות הרלוונטיים ונהלי היחידות השונות.

השליטה, הפיקוח והבקרה על נאותות ניהול הסיכונים בבנק נעשים, בין היתר, על-ידי הדירקטוריון, ועדות מטעמו, ההנהלה ועדות הנהלה בתחומי הסיכון השונים, כמפורט להלן:

התייחסות הדירקטוריון לסוגיות ניהול הסיכונים

א. דירקטוריון הבנק דן ומאשר אחת לשנה את האסטרטגיה ותוכנית העבודה השנתית ומדיניות ניהול הסיכונים בתחומי הסיכון המהותיים השונים, הכוללות, בין היתר, את תיאבון הסיכון הכולל, מסגרות הסיכון ותקרות החשיפה המותרות בתחומי הפעילות ובמגזרים השונים, וכן מציב סטנדרטים לניהול, מדידה, בקרה, ודיווח על החשיפה לסיכונים השונים. במסגרת תוכנית העבודה השנתית, הדירקטוריון מתאים, במידת הצורך, את מדיניות החשיפה הכוללת לסיכונים השונים לשינויים ולתמורות בשוקים הפיננסיים ולסביבת הפעילות של הבנק.

ב. דירקטוריון הבנק מאשר פעילויות חדשות ומוצרים חדשים העשויים ליצור חשיפות חדשות, תוך בחינת הסיכון שהפעילות יוצרת וכן את יכולת הבנק לנהל, למדוד ולבצע בקרה בלתי תלויה על סיכוני הפעילות.

ג. במסגרת עבודת הדירקטוריון פועלת ועדת הלוואות וניהול סיכונים של הדירקטוריון, המתכנסת בתדירות של אחת לחודש ועוסקת בתחום ההלוואות ובתחום ניהול הסיכונים. לוועדה מוקנות, בין היתר, סמכויות הדירקטוריון בקשר עם היתר למתן הלוואות, קביעת מסגרות אשראי, קביעת בטוחות, מדרג סמכויות למתן אשראי וכיוצא"ב. הוועדה מקבלת דיווח על חשיפות הבנק לסיכונים פיננסיים, סיכוני אשראי, סיכונים תפעוליים וסיכונים משפטיים וכן על עמידת הבנק במגבלות רגולטוריות ובמגבלות שקבע הדירקטוריון. כמו כן, הוועדה מבצעת בחינה של נאותות ואפקטיביות מערך ניהול ובקרת הסיכונים בבנק ודנה בכל החריגות ממדיניות האשראי שאושרה בדירקטוריון.

ד. אחת לרבעון מתקיים דיון בוועדת הלוואות וניהול סיכונים של הדירקטוריון ובדירקטוריון במסמך הסיכונים הכולל של הבנק, במסגרתו מדווחות חשיפות הבנק לסיכונים פיננסיים, הנוסטרו של הבנק, סיכוני אשראי, סיכונים תפעוליים, סיכוני ציות ואיסור הלבנת הון, סיכון מוניטין, סיכון אסטרטגי, סיכונים משפטיים ובעמידת הבנק במגבלות שקבע הדירקטוריון. בנוסף קיים עדכון אודות יישום הוראות באזל, תיקוף מודלים והאכיפה הפנימית בניירות ערך.

ה. אחת לחודש בממוצע, מתכנסת ועדת הביקורת של הדירקטוריון. ועדת הביקורת מפקחת על פעילות הביקורת הפנימית של הבנק לרבות המלצה לדירקטוריון לגבי: מינוי מבקר פנימי, אישור כתב המינוי והסמכויות של המבקר הפנימי, תוכנית העבודה של הביקורת הפנימית. הוועדה מבצעת מעקב אחר יישום תכנית העבודה של הביקורת הפנימית ודנה בדוחות הביקורת ובדיווחים אחרים של המבקר הפנימי ושל גורמים חיצוניים. הוועדה מפקחת על עבודת רואה החשבון המבקר ודנה בדוחות ביקורת של רואה החשבון המבקר ושל גופים רגולטורים. כמו כן, הוועדה דנה בדוחות הכספיים ובליקויים במערכי הדיווח החשבונאיים ומגישה את המלצותיה בנדון לדירקטוריון, לאחר שדנה וגיבשה המלצה בכל אלה: ההערכות והאומדנים שנעשו בקשר עם הדוחות הכספיים; הבקורות הפנימיות הקשורות בדיווח הכספי; שלמות ונאותות הגילוי בדוחות הכספיים; המדיניות

החשבונאית שאומצה והטיפול החשבונאי שיושם בעניינים המהותיים של הבנק; הערכות שווי (אם וככל שקיימות), לרבות ההנחות והאומדנים שבבסיסן, שעליהן נסמכים נתונים בדוחות הכספיים.

ו. יחידה תחום ניהול סיכונים שוק ונזילות של חברת האם, היחידה האנליטית לתיקוף, יישום וחקר מודלים, יחידת באזל, יחידת בקרת אשראי, יחידת איסור הלבנת הון ויחידת קצין הציות הכפופות למנהל הסיכונים הראשי של חברת האם נותנות שרותים במסגרת הסכם השרותים של הבנק עם חברת האם למנהל הסיכונים הראשי בבנק באופן שוטף ולפי דרישתו. חלק מיחידות אלה מדווחות לדירקטוריון או לוועדותיו.

ז. נקבעו נהלי דיווח לדירקטוריון ו/או לוועדותיו במקרים בהם זוהתה חריגה מהמגבלות שנקבעו במדיניות.

ח. ראה להלן עדכון הוראות בנק ישראל, נוהל בנקאי תקין, הוראה 301 בפרק עדכוני חקיקה.

התייחסות הביקורת הפנימית לנושא ניהול הסיכונים

מערך הביקורת הפנימית של הבנק, במסגרת תוכנית העבודה הרב שנתית, מעריך במסגרת הביקורות המבוצעות על ידו בסניפים וביחידות המטה, את תהליך ניהול הסיכונים בבנק, את יישום המדיניות ואת ביצוען בפועל של החלטות הדירקטוריון בהיבטי ניהול הסיכונים השונים. בנוסף, במסגרת הביקורות המבוצעות מעריך את מידת ההתאמה ואת אפקטיביות ואיכות תהליכי הבקרה הנהוגים בבנק. כמו כן, מבצעת הביקורת את הסקירה הבלתי תלויה על תהליך ה-ICAAP השנתי המתקיים בבנק, במטרה לאתר את התהליך ולבחון את מהימנות ושלמות הנתונים המוצגים בו והתאמתו לדרישות הפיקוח על הבנקים.

התייחסות ההנהלה לסוגיות ניהול הסיכונים

א. הנהלת הבנק בראשות המנכ"ל מתכנסת בדרך כלל פעם בשבוע ודנה, בין היתר, במגוון נושאים בתחום ניהול ובקרת הסיכונים השונים. תחום ניהול סיכונים פיננסיים מובא לדיון אחת לשבועיים.

ב. אחת לחודש מתקיים דיון בראשות המנכ"ל בהתפתחויות בתיק הנוסטרו ובהתפתחויות בשווקים הפיננסיים.

ג. ועדת אשראי בראשות המנכ"ל מתכנסת אחת בשבוע ודנה בבקשות אשראי חדשות ובחידושי אשראי.

ד. אחת לרבעון מתקיים דיון בהנהלה, בישיבתה כוועדה לניהול סיכונים, במסמך הסיכונים הכולל של הבנק, במסגרתו מדווחות חשיפות הבנק לסיכונים השונים וביניהם: סיכונים פיננסיים, סיכונים אשראי, הסיכון התפעולי, סיכונים ציות ואיסור הלבנת הון, סיכון המוניטין, הסיכון האסטרטגי, תוצאות תרחישי הקיצון, הסיכון המשפטי ועמידת הבנק במגבלות שקבע הדירקטוריון. בנוסף קיים עדכון אודות יישום הוראות באזל, תיקוף מודלים והאכיפה הפנימית בניירות ערך.

ה. אחת לרבעון מתכנס פורום לניהול סיכונים תפעוליים והמשכיות עסקית בראשות מנהל הסיכונים הראשי בבנק. על חברי הפורום נמנים, ראש אגף פיננסים ומשאבים, סמנכ"ל מערך הסניפים, מנהל היחידה לניהול סיכונים תפעוליים בחברת האם ואחרים. הפורום עוקב ומפקח על הפעולות הננקטות למזעור החשיפה, גיבוש ועדכון המדיניות לניהול סיכונים תפעוליים והמשכיות עסקית ומדווח על חריגים להנהלה ולדירקטוריון, בהתאם לנוהל.

ו. הפורום לניהול סיכונים תפעוליים הקבוצתי בראשות מנכ"ל חברת האם ובהשתתפות מנכ"ל הבנק ומנהל הסיכונים התפעוליים של הבנק, מתכנס לפחות אחת לרבעון ומקיים מעקב שוטף על מצב החשיפה לסיכונים תפעוליים, בין היתר בהתבסס על ממצאי סקרי הסיכונים השונים, וכן על הפעולות הננקטות על ידי היחידות השונות, למזעור חשיפות אלה. הפורום משמש גם כפורום בנושא מניעת סיכונים מעילות והונאות.

ז. אחת לשבוע מתקיים דיון בראשות מנהל הסיכונים הפיננסיים בהתפתחויות בתיק הנוסטרו בסיכון הרבית וסיכון השוק של הבנק, בהתפתחויות בשווקים הפיננסיים. בדיון משתתפים אחראי היחידה לניהול פיננסי, אחראי תחום הנוסטרו, מנהל הסיכונים הראשי ומנהל יחידת נוסטרו למסחר של חברת האם.

- ח. אחת לחודש, מתכנס פורום לניהול סיכוני אשראי בראשות סמנכ"ל אשראי. על חברי הפורום נמנים מנהל מח' אשראי ומנהל הסיכונים הראשי. הפורום מקיים מעקב על מצב חשיפות האשראי של הבנק.
- ט. יחידת תחום סיכוני שוק ונזילות הכפופה למחלקת בקרות וסיכונים ראשית בחברת האם ויחידת בקרת אשראי הכפופה למנהל הסיכונים הראשי של חברת האם, מבצעות בקרת סיכונים עצמאית ובלתי תלויה על סיכוני האשראי והסיכונים הפיננסיים.
- י. תחום ניהול סיכוני אשראי, הכפוף למנהל הסיכונים הראשי, מורכב, החל מסוף שנת 2013, משתי יחידות. האחת, יחידת בקרת תהליכים והערכת סיכוני אשראי בבנק שתפקידה לוודא תקינות תהליך אישור האשראי, בחשבונות העונים על הפרמטרים המפורטים בנוהל היחידה, קיומם ותקינותם של מסמכי האשראי והבטחונות וקיום אישור הסמכות המתאימה לויתורים והקלות. בנוסף, היחידה מספקת חוות דעת כתובה בלתי תלויה לגבי חשיפות אשראי מעל 25 מיליון ש"ח ללווה בודד או לקבוצת לווים, וזאת כחלק מיישום הוראות ניהול בנקאי תקין 311 ומשתתפת בוועדות האשראי בראשות המנכ"ל. בנוסף, היחידה מבצעת הליכים עצמאים משלימים לאיתור חובות שמצבם מורע, לרבות קביעת נאותות הסיווגים וההפרשות להפסדי אשראי. השנייה, היחידה לבקרת אשראי, יחידה בחטיבה לניהול סיכונים בחברת האם, המבצעת בקרת סיכונים עצמאית ובלתי תלויה על סיכוני האשראי ללווים נבחרים על פי מדגם מבוסס סיכון.
- יא. יחידת יישום הוראות באזל בחברת האם, הכפופה למנהל הסיכונים הראשי של חברת האם אחראית, בין היתר, על יישום והטמעת הוראות באזל כחלק מקידום ושיפור מערך ניהול הסיכונים הכולל של הקבוצה והבנק.
- יב. היחידה האנליטית לתיקוף, יישום וחקר מודלים, הכפופה למחלקת בקרות וסיכונים ראשית של חברת האם, אחראית בעיקר על תחום יישום הוראות בנק ישראל בנושא תיקוף המודלים של הקבוצה והבנק.
- יג. הנהלת הבנק לרבות מנהל הסיכונים הראשי בסיוע החטיבה לניהול סיכונים של חברת האם ממשיכים לשכלל ולשפר את כלי המדידה, הפיקוח, הבקרה והדיווח הדרושים להם לשם קבלת תמונת מצב עדכנית, ובזמן אמת, על חשיפות הבנק לסיכונים השונים.

החשיפה והניהול של סיכוני שוק (סיכונים פיננסיים)

כללי

א. סיכון השוק הוא סיכון קיים או עתידי להכנסות ולהון הבנק כתוצאה משינויים במחירים, שערים ומרווחים בשווקים הפיננסיים בהם הוא פועל והמשפיעים על ערך נכסי הבנק או התחייבויותיו: שיעורי הריבית, שערי חליפין, אינפלציה, מחירי ניירות-ערך, התנודתיות של פרמטרים אלה ושינויים במדדים כלכליים אחרים.

ב. לבנק מדיניות מפורטת לניהול החשיפה לסיכונים פיננסיים המאושרת מדי שנה על ידי ההנהלה והדירקטוריון. מסמך המדיניות מתווה ומפרט, בין היתר: תיאבון כולל לסיכונים פיננסיים ותיאבון לסיכון בחדר הסיכון הבודד, עקרונות לפעילות ומגבלות לסיכוני השוק אליהם חשוף הבנק ורמת המכשירים הפיננסיים השונים.

ג. אחת לרבעון מתקיים דיון בהנהלה ובדירקטוריון במסמך הסיכונים לכלל הסיכונים של הבנק, במסגרתו מדווחות חשיפות הבנק לסיכונים בהשוואה למגבלות שנקבעו. כמו כן, נבחנים גם שינויים נדרשים בהתאם לשינויים בפעילויות הבנק ו/או שינויים בסביבת הבנק או בשווקים הפיננסיים.

דרישות ההון בגין סיכוני שוק בהתאם להוראות הפיקוח על הבנקים

במסגרת יישום הוראות באזל 3 בחר הבנק ליישם את הגישה הסטנדרטית בגין החשיפה לסיכוני שוק.

בגין סיכוני ריבית, מבצע הבנק הקצאת הון נוספת במסגרת תהליך הערכת הנאותות ההונית המבוצעת במסגרת נדבך 2.

בנוסף, במסגרת נדבך 2 מוקצה הון נוסף בגין סיכוני שוק.

סיכון כללי		דרישות ההון בגין
30 בספטמבר		
2014	2015	
במיליוני ש"ח		
-	-	סיכוני מט"ח
-	-	דרישות הון בגין סיכוני שוק
0.4	0.1	סיכון שוק

א. החשיפה לסיכוני בסיס

כללי

סיכון הבסיס הוא סיכון קיים או עתידי להכנסות והון הבנק שעלול להתרחש כתוצאה משינויים בלתי צפויים במדד המחירים לצרכן, או בשערי החליפין עקב ההפרש בין שווי הנכסים לבין שווי ההתחייבויות. חשיפת הבסיס נמדדת ומנוהלת במגזר הצמוד למדד המחירים ובמגזר הצמוד למטבע חוץ. על פי כללי החשבונאות, ההון מוגדר כמקור שקלי לא צמוד, כך שההשקעה של ההון במגזר שאינו המגזר השקלי מוגדרת כחשיפת בסיס.

ניהול החשיפה

- ניהול הסיכונים בבסיס והשקעת ההון הפנוי במגזרי ההצמדה השונים נעשה בהתבסס על הערכות ותחזיות שוטפות לגבי התפתחויות צפויות בשוקי הכספים וההון.
- תמהיל ההשקעה של ההון הפנוי במגזרי ההצמדה השונים מנוהל באופן שוטף בכפוף למגבלות המוצגות להלן, ועל בסיס התחזיות לגבי משתני השוק הרלוונטיים תוך ניצול פערי המחירים בין עלות המקורות ותשואת השימושים במגזרי ההצמדה השונים וכדאיותן של פוזיציות "יתר" או "חסר" בכל מגזר ומגזר.

התיאבון לסיכון

- דירקטוריון הבנק קבע מגבלות לגבי הפוזיציות המותרות (יתר או חסר) של נכסים על התחייבויות:
 - ההשקעה במגזר השקלי הלא צמוד אינה מוגבלת.
 - ההשקעה במגזר השקלי צמוד המדד לא תעלה על 60% מההון הפנוי, ולא תפחת מפוזיצית חסר של 50% מההון הפנוי של הבנק.
 - ההשקעה במגזר השקלי הצמוד למט"ח תעמוד על פוזיצית יתר או חסר שלא תחרוג מ- 15% מההון הפנוי של הבנק.
- ההון הפנוי מוגדר כהון בניכוי נכסים לא כספיים נטו, הכוללים בעיקר השקעות במבנים ובציוד. תרחישי קיצון - דירקטוריון הבנק קבע מגבלה על גובה השחיקה המקסימאלי בשווי ההון של ההון הנבדקת באמצעות הפעלתם של מספר תרחישי קיצון בתחום החשיפה לסיכוני שוק (סיכוני בסיס וכן סיכוני ריבית). גובה המגבלה הוא עד 10% מההון.
- תוצאות התרחישים ומשמעותם מוצגים במסמך הסיכונים, הנדון אחת לרבעון בישיבות הנהלת הבנק, בוועדת הלוואות וניהול סיכונים ובדירקטוריון.

החשיפה בפועל ליום הדוח

להלן תיאור השקעות ההון הפנוי בפועל במגזרי ההצמדה השונים בהשוואה למגבלות הדירקטוריון:

תקרת החשיפה המאושרת כ- % מההון הפנוי	% מההון הפנוי		החשיפה בפועל ⁽¹⁾ (במיליוני ש"ח)		
	31.12.14	30.9.15	31.12.14	30.9.15	
אין מגבלה	109 ⁽²⁾	95	363.8 ⁽²⁾	347.2	מט"י לא צמוד
-50/+60	(9)	5	(30.6)	16.8	מט"י צמוד מדד
-15/+15	-	-	-	0.1	מט"י צמוד מט"ח

(1) השיעורים השלייים מבטאים עודף התחייבויות על נכסים.

(2) הוצג מחדש לאור יישום למפרע של כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא זכויות עובדים. ראה באור 1.ה. לדוחות הכספיים.

במהלך תשעת החודשים הראשונים של שנת 2015 עמד הבנק בכל מגבלות החשיפה בבסיס שנקבעו על ידי הדירקטוריון.

ב. החשיפה בריבית

כללי

סיכון הריבית הוא סיכון קיים או עתידי להכנסות והון הבנק העלול להיווצר בגין הפער בין מועדי הפירעון או מועדי שינוי הריבית בין הנכסים וההתחייבויות למיניהם בכל אחד ממגזרי הפעילות.

סיכון הריבית לכלל התיק, הינו אחד הסיכונים הדומיננטיים להם חשוף הבנק בכל הקשור להשפעה על השווי ההוגן של הנכסים וההתחייבויות ועל הרווח. ההנהלה והדירקטוריון קבעו מדיניות בנושא ניהול סיכון הריבית, בהתאם להוראות.

ניהול החשיפה

ניהול החשיפה לסיכונים ריבית נעשה תוך התאמת משך החיים הממוצע של המקורות והשימושים, ותוך צמצום החשיפה לשחיקת השווי ההוגן כתוצאה משינויים בלתי צפויים בשערי הריבית. החשיפה לסיכונים ריבית בבנק מיוחסת לפעילות המימון במגזר השקלי הלא צמוד ובמגזר הצמוד מדד ונובעת ממאפייני ההשקעה, הנגזרים מטווח השימושים והמקורות במגזרים אלה.

התיאבון לסיכון

- דירקטוריון הבנק קבע מגבלות על החשיפה הכוללת לסיכונים ריבית באמצעות תחימת החשיפה המקסימאלית לשחיקת השווי ההוגן של ההון כנגזרת משינוי מקביל של 1% בעקום הריבית במגזר הצמוד למדד, במגזר השקלי, במגזר צמוד המט"ח וכן מגבלה כוללת לכלל מגזרי פעילות הבנק. המגבלה על סך החשיפה הינה 5%.

- בנוסף, נקבעו מגבלות חשיפה לסיכון הריבית במונחי ההפסד המקסימאלי על פי אומדן הערך בסיכון (ה- VAR).

- מודל קצר/ארוך בריבית שקלית משתנה - מודד החשיפה הנובעת מהענקת אשראי לטווח ארוך בריבית שקלית משתנה הממומן על ידי מקורות קצרים בריבית משתנה. הסיכון העיקרי לבנק הוא עלייה במרווחי הגיוס במועדי שינוי הריבית. נקבעה מגבלה לסכום ההפסד המקסימלי כתוצאה מייקור עלות גיוס המקורות שתבחן מעת לעת.

- תרחישי קיצון - דירקטוריון הבנק קבע מגבלה על גובה השחיקה המקסימאלי בשווי ההוגן בגין הפעלתם של מספר תרחישי קיצון בתחום החשיפה לסיכונים שוק - לרבות סיכונים ריבית. מגבלה זו נקבעה לעד 10% מההון, לרבות הפעלת תרחיש זעזוע סטנדרטי בשינוי שיעור הרבית.

בנוסף, מיישם הבנק מתווה תרחישי קיצון לבחינת הנאותות ההונית. במסגרת זאת בוחן הבנק מתווה של תרחישי קיצון גם בתחום סיכונים ריבית) וכן תרחישים המשלבים התממשות סיכונים ריבית עם כמה סיכונים אחרים ובו זמנית). במסגרת זאת, נבחנת השפעת התממשות הסיכון על בסיס ההון ויחס ההון לרכיבי סיכון.

תוצאות התרחישים ומשמעותם מוצגות במסמך הסיכונים הנדון אחת לרבעון בישיבות הנהלת הבנק, בוועדת הלוואות וניהול סיכונים של הדירקטוריון ובדירקטוריון.

החשיפה בפועל ליום הדוח

סכון הריבית נמדד ומנוהל על בסיס הנחות שונות באשר לזמני הפירעון של הנכסים וההתחייבויות. בחשבונות עו"ש שאינם נושאים ריבית קיימות יתרות זכות בסכום יציב לאורך זמן. לצורך מדידת חשיפת הריבית מדיניות הבנק היא להתייחס ליתרות עו"ש אלה כהתחייבות הארוכה מיום אחד.

- חשיפת ריבית נובעת מהעדר מתאם בין משך חיים של הנכסים למשך החיים של ההתחייבויות.

- המגבלות שקבע דירקטוריון הבנק לגבי החשיפה המקסימאלית המותרת לשחיקת השווי ההוגן של ההון כתוצאה משינוי מקביל של 1% בעקום הריבית הינן כדלהלן: במגזר השקלי הלא צמוד החשיפה לא תעלה על שיעור של 3.8% מההון העצמי (ביום 31 בדצמבר 2014 המגבלה היתה 3.5% מההון העצמי), במגזר צמוד המדד החשיפה לא תעלה על שיעור של 3.5% מההון העצמי, במגזר צמוד המט"ח בשיעור של 1% מההון העצמי, ובכלל המגזרים של הבנק סה"כ החשיפה הכוללת לא תעלה על שיעור של 5% מההון העצמי.

להלן תיאור השפעת שינוי מקביל בשיעור של 1% בעקום הריבית על שחיקת השווי ההוגן של ההון של הבנק כאחוז מההון העצמי:

31 בדצמבר 2014		30 בספטמבר 2015		
% המגבלה	% החשיפה בפועל	% המגבלה	% החשיפה בפועל	
(3.50)	(3.49)	(3.80)	(3.39)	מגזר לא צמוד
(3.50)	(0.46)	(3.50)	(0.17)	מגזר צמוד מדד
(1.00)	-	(1.00)	-	מגזר צמוד מט"ח
(5.00)	(3.98)	(5.00)	(3.62)	כלל מגזרי הבנק

במהלך תשעת החודשים הראשונים של שנת 2015 עמד הבנק בכל מגבלות החשיפה בריבית שנקבעו על-ידי הדירקטוריון.

להלן פרטים על השפעת שינויים בשיעורי הריבית על השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים של הבנק:

1. שווי הוגן של המכשירים הפיננסיים של הבנק (במיליוני ש"ח):

30 בספטמבר 2015					
סה"כ	צמוד למט"ח אחר	צמוד לדולר	צמוד למדד	לא צמוד	
3,726.7	-	40.4	406.1	3,280.2	נכסים פיננסיים [1]
0.3	-	-	-	0.3	סכומים לקבל בגין מכשירים פיננסיים נגזרים
3,363.9	-	40.1	403.0	2,920.8	התחייבויות פיננסיות [1]
-	-	-	-	-	סכומים לשלם בגין מכשירים פיננסיים נגזרים
363.1	-	0.3	3.1	359.7	שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים
31 בדצמבר 2014					
סה"כ	צמוד למט"ח אחר	צמוד לדולר	צמוד למדד	לא צמוד	
3,831.0	3.4	48.6	346.8	3,432.2	נכסים פיננסיים [1]
0.4	-	-	-	0.4	סכומים לקבל בגין מכשירים פיננסיים נגזרים
3,478.1	3.4	48.6	393.4	3,032.7	התחייבויות פיננסיות [1]
-	-	-	-	-	סכומים לשלם בגין מכשירים פיננסיים נגזרים
353.3	-	-	(46.6)	399.9	שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים

[1] כולל מכשירים פיננסיים מורכבים. לא כולל יתרות מאזניות של מכשירים פיננסיים נגזרים.

2. השפעת שינויים היפותטיים בשיעורי הריבית של השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים של הבנק: בחישוב החשיפה לשינויי הריבית המחושב על פי כללים חשבונאיים, ההתייחסות לחשבונות עו"ש שאינן נושאים ריבית היא כפקדונות שזמן פרעונן עם דרישה ועד חודש.

30 בספטמבר 2015

שינוי בשווי הוגן		שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים					השינוי בשיעורי הריבית
באחוזים	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח					
		סה"כ	צמוד למט"ח אחר	צמוד לדולר	צמוד למדד	לא צמוד	
(0.28)	(1.0)	362.1	-	0.3	3.9	357.9	השינוי בשיעורי הריבית גידול של אחוז אחד
(0.03)	(0.1)	363.0	-	0.3	3.2	359.5	גידול של 0.1 אחוז
0.52	1.9	365.0	-	0.3	2.1	362.6	קטיון של אחוז אחד

31 בדצמבר 2014

שינוי בשווי הוגן		שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים					השינוי בשיעורי הריבית
באחוזים	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח					
		סה"כ	צמוד למט"ח אחר	צמוד לדולר	צמוד למדד	לא צמוד	
-	-	353.3	-	-	(45.2)	398.5	השינוי בשיעורי הריבית גידול של אחוז אחד
-	-	353.3	-	-	(46.4)	399.7	גידול של 0.1 אחוז
0.23	0.8	354.1	-	-	(48.2)	402.3	קטיון של אחוז אחד

ג. אמידת החשיפה לסיכוני השוק, כלי הניהול והבקרה

הבנק מנהל ומבקר את החשיפה לסיכוני השוק באמצעים ובכלים שונים, כמפורט להלן:

ערך ה-VAR

ה-VAR (הערך הנתון לסיכון), מודד את תוחלת ההפסד המקסימאלית בשווי ההוגן של הבנק (נכסים והתחייבויות, לרבות מכשירים פיננסיים נגזרים), במהלך אופק השקעה נתון (21 ימי עסקים⁽¹⁾), בהינתן רמת מובהקות מסוימת (99%) ובהתקיים תנאי שוק נורמליים.

נתוני ה-VAR מחושבים בבנק בתדירות יומית.

ה-VAR מחושב בבנק בתדירות יומית על פי שתי שיטות: בשיטת ה-Variance Co-Variance ("פרמטרי"), ועל פי סימולציה היסטורית (הגבוה מבין שיטת שוות משקל ושיטת אקספוננציאלית). בנוסף מורץ חישוב על פי סימולציה מונטה קרלו אחת לתקופה ו/או בהתאם לנדרש.

הערכת ה-VAR משתלבת כחלק אינטגרלי בעבודתה של היחידה לניהול פיננסי ויחידת תחום סיכוני שוק ונזילות שבחברת האם.

ערך ה-VAR של כלל פעילות הבנק מתייחס לכלל מגזרי ההצמדה של הבנק וכולל השפעות מקוזזות ביניהם.

מגבלת החשיפה בגובה ערך ה-VAR של כלל פעילות הבנק כפי שנקבעה על ידי הדירקטוריון הינה: ערך ה-VAR לא יעלה על 2% מההון העצמי הן על פי שיטת ה-VAR הפרמטרי והן על פי שיטת ה-VAR ההיסטורי (מגבלת ה-VAR ההיסטורי נקבעה במדיניות שנת 2015).

בפועל, אומדן ה-VAR הפרמטרי של כלל פעילות הבנק ליום 30 בספטמבר 2015 הינו 1.6 מיליון ש"ח (0.4% מההון) לעומת 2.1 מיליון ש"ח (0.6% מההון) ביום 31 בדצמבר 2014. אומדן ה-VAR ההיסטורי ליום 30 בספטמבר 2015 הינו 1.9 מיליון ש"ח (0.5% מההון).

במהלך תשעת החודשים הראשונים של שנת 2015 עמד הבנק בכל המגבלות בגין החשיפה בגובה ערך ה-VAR שנקבעו על ידי הדירקטוריון.

[1] בעבר חושב ה-VAR לפי אופק השקעה של 10 ימים. מספרי ההשוואה של ה-VAR עודכנו על פי אופק החדש.

Back Testing

איכות החיזוי של מודל ה-VAR נבחנת על ידי יחידת תחום סיכוני שוק ונזילות באמצעות מדידה בדיעבד. ה-Back Testing של מודל ה-VaR הפרמטרי וההיסטורי מראה כי בשנים עשר החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2015 נרשמו 3 מקרים⁽²⁾ בהם ההפסד התיאורטי היומי עלה על ערך ה-VaR שנחזה. מספר מקרים זה עומד בקריטריונים כפי שהוגדרו על ידי ועדת באזל.

(2) בשני המודלים נרשמו 5 מקרים חריגים אך שתי חריגות בכל אחד מהמודלים אינן מהותיות (פחות מ-0.5 מיליון ש"ח).

תרחישי קיצון

תרחישי קיצון לבחינת גובה השחיקה המקסימאלי בשווי ההוגן: דירקטוריון הבנק קבע מגבלות על גובה השחיקה המקסימאלי בשווי הוגן של הבנק בגין הפעלתם של מספר תרחישי קיצון בתחום התממשות סיכוני השוק. מגבלה זו נקבעה עד 10% מהונו של הבנק. במהלך תשעת החודשים הראשונים של שנת 2015 עמד הבנק בכל המגבלות בגין תרחישי הקיצון שנקבעו על ידי הדירקטוריון.

ד. פיקוח ובקרה על ניהול החשיפה לסיכוני השוק

הבנק מקיים מערך נאות של מנגנוני שליטה, ניהול, פיקוח ובקרה על תהליך ניהול סיכוני השוק. התפיסה הבקרתית של הבנק היא של זיהוי, כימות ואמידה שוטפים של החשיפה לסיכוני שוק ובקרת עמידה במגבלות שנקבעו.

ניהול החשיפה לסיכוני השוק נבחן ומבוקר באופן שוטף במסגרת בחינת כלל הסיכונים על ידי ועדות יחידות ופורומים ייעודיים ברמת הדירקטוריון וההנהלה (כמפורט לעיל בפרק חשיפה לסיכונים ודרכי ניהולם - כללי) וכן על ידי דרגי הביניים שהמרכזיים שבהם הינם:

- יחידת תחום ניהול סיכוני שוק ונזילות בחברת האם הכפופה למנהל הסיכונים הראשי של חברת האם ואחראית על בקרת סיכוני השוק והנזילות בבנק.
- במסגרת פעילותה מבקרת ובוחנת היחידה את טיב הכלים המשמשים למדידת הסיכון, בוחנת את המגבלות שנקבעו ואת התאמתן לחשיפות הבנק ומדווחת מיידית על חריגות ממגבלות אם היו.
- יחידה אנליטית לתיקוף, יישום וחקר מודלים הכפופה למנהל הסיכונים הראשי של חברת האם אחראית על תיקוף מודלים בנושאי סיכוני שוק ונזילות.
- היחידה לניהול פיננסי בבנק מקבלת דוחות ניהוליים המצביעים על חשיפתו של הבנק לסיכוני בסיס ולסיכוני ריבית במגזרי ההצמדה השונים. הדוחות מופקים בתדירות יומית ותקופתית לפי העניין. הבנק נשען על מערכת ALGO, שפותחה בחברת האם, לניהול ולבקרת חשיפות אלו לסיכוני שוק.
- מערך הביקורת הפנימית של הבנק משלב בתוכניות העבודה הרב שנתית שלו ביקורות בנושא ניהול הסיכונים בבנק.
- פורום CRO קבוצתי בתחום סיכוני שוק ונזילות בראשותו של מנהל תחום ניהול סיכוני שוק ונזילות בחברת האם, מתכנס אחת לרבעון, במסגרתו נדונות שיטות ומתודולוגיות לקידום אפקטיביות הבקרה על סיכוני השוק והנזילות בקבוצה.
- פורום תרחישי קיצון בראשותו של מנהל יחידת ניהול סיכונים ופיקוח על חברות בנות, מתכנס אחת לרבעון ובוחן את אפקטיביות התרחישים הקיימים ותרחישים נדרשים.
- אחת לשבועיים מתקיים דיון בראשות ראש המערך הפיננסי של חברת האם בהתפתחויות בתיקי הנוסטרו, ובהתפתחויות בשווקים הפיננסיים. בדיון משתתף אחראי הנוסטרו של הבנק.

ה. דיווח על החשיפות לסיכוני שוק

הנהלת ודירקטוריון הבנק מקבלים מגוון דיווחים על החשיפה לסיכוני שוק, ובחתכים שונים על ידי גורמי הניהול, הפיקוח והבקרה. קיים נוהל המגדיר באלו מקרים יקבל הדירקטוריון או אחת מוועדותיו "דיווח מיידי" על החריגות.

בנוסף, החשיפות לסיכוני השוק בהשוואה למסגרות וגבולות הפעילות שנקבעו על ידי הדירקטוריון, והסמכויות לניהולן מרוכזות ב"מסמך הסיכונים" הרבעוני, כנדרש בהוראה לניהול בנקאי תקין 310. מסמך הסיכונים נדון, אחת לרבעון בהנהלה, בוועדת הלוואות וניהול סיכונים של הדירקטוריון ובדירקטוריון.

כמו כן, מדווחות החשיפות והעמידה במגבלות במסגרת דוח רבעוני של יחידת תחום ניהול סיכוני שוק ונזילות של חברת האם הנדון אחת לרבעון בהנהלה, ואחת לחצי שנה בוועדת הלוואות וניהול סיכונים של הדירקטוריון.

ניהול סיכוני נזילות

א. כללי

- סיכון הנזילות הינו סיכון קיים או עתידי שבו הבנק יתקשה לספק את צרכי נזילותו במצבי ביקוש והיצע חריגים - לרבות התחייבויות בלתי צפויות, משיכות בלתי צפויות מפיקדונות הציבור, ביקוש בלתי צפוי לניצול מסגרות אשראי, העדר סחירות בשוק ההון ואי וודאות לגבי זמינות המקורות.
- בחודש ספטמבר 2008 הוציאה ועדת באזל, ה-BIS, הנחייה מעודכנת (Sound Practice) שעוסקת בתחום ניהול סיכון הנזילות. ההנחייה נכתבה בעקבות לקחי המשבר הפיננסי, וכוללת שורת הנחיות חדשות לניהול הנזילות, ובהן: הצורך בתמחור סיכון הנזילות, הצורך בהחזקת כרית בטחון, שורת עקרונות במדידת הסיכון בהם שימוש נרחב יותר בתרחישי קיצון, ניהול נזילות תוך יומי, תוכניות מגירה ועוד.
- בחודש ינואר 2013 פרסמה ועדת באזל עדכון של המסמך שפרסמה בדצמבר 2010 כחלק ממקבץ מסמכים לחיזוק עמידות המערכת הבנקאית (באזל 3), שעוסק בשני מדדים חדשים לאמידה כמותית של סיכון הנזילות - יחס הנזילות המזערי (LCR), ויחס המימון היציב (NSFR), וכלים פיקוחיים נוספים לניטור הסיכון.
- בחודש ינואר 2013 פרסם בנק ישראל עדכון להוראות ניהול סיכון הנזילות (הוראה 342), שעיקרו הרחבה ועדכון של מתכונת המעקב והדיווח אחר סיכון הנזילות במערכת הבנקאית.
- בחודש ספטמבר 2014 פרסם בנק ישראל הוראה חדשה "יחס כיסוי הנזילות" (הוראה 221) המאמצת את המלצות ועדת באזל 3,
- הוראת ניהול בנקאי תקין 342 תמשיך להתקיים במקביל להוראה 221, כאשר נדרש למלא אחר הדרישות האיכותיות והכמותיות שבה עד תום תקופת המעבר, ותעודכן לאחר תום תקופת המעבר.
- הבנק מיישם מדיניות כוללת לניהול סיכון הנזילות במטבע ישראלי שאישר דירקטוריון הבנק, בהתאם לנדרש בהוראות ניהול בנקאי תקין 342 ו-221 של הפיקוח על הבנקים בבנק ישראל.
- המדיניות כוללת, בין היתר, מגבלות על יחס כיסוי נזילות, יחסי הנזילות הפנימיים, ואופן ההישרדות בתרחיש רגיל ובתרחישי קיצון, ועל תזרים המזומנים, והתייחסות לכלי המדידה השליטה והבקרה ולמנגנוני הדיווח שיש לקיים כחלק מניהול סיכון הנזילות השוטף. כמו כן, הבנק קבע מתודולוגיה שתסייע בזיהוי משבר נזילות בבנק, וזאת בכדי להבטיח את יכולתו של הבנק לעמוד באתגרים העולים מניהול העסקים השוטף, וכאלה שעלולים להתעורר בעת מקרי לחץ בשווקים הפיננסיים.

ב. פיקוח ובקרה על ניהול החשיפה לסיכוני נזילות

- התפיסה הבקרתית של הבנק היא של זיהוי, כימות ואמידה של הסיכונים ובקרת עמידה במגבלות שנקבעו בנהלים, באופן שוטף הן על ידי מנהלי החשיפה והן על ידי גורמי בקרה וביקורת בלתי תלויים, במטרה להבטיח את היכולת להתמודד גם במצבי ביקוש והיצע חריגים בשווקים הפיננסיים.
- ניהול החשיפה לסיכוני הנזילות נבחן ומבוקר באופן שוטף על ידי ועדות, יחידות ופורומים ייעודיים ברמת הדירקטוריון וההנהלה (כמפורט לעיל בפרק חשיפה לסיכונים ודרכי ניהולם - כללי) וכן על ידי דרגי הביניים, ובהם:
- ועדה שבועית לניהול פיננסי, בראשות מנהל הסיכונים הפיננסיים, העוסקת, בין השאר, בנושאי סיכוני נזילות.
- פורום חודשי לניהול פיננסי בראשות מנכ"ל, העוסק, בין השאר, בנושאי סיכון נזילות.
- מערך הביניים בחברת האם - במסגרת פעילותה בודקת היחידה את העמידה במגבלות ובאינדקטורים שנקבעו על ידי ההנהלה והדירקטוריון לגבי סיכון נזילות הבנק.
- יחידת תחום סיכוני שוק ונזילות, הכפופה למנהל הסיכונים הראשי של חברת האם, אחראית על בקרת סיכוני השוק והנזילות בבנק.

- יחידה אנליטית לתיקוף, יישום וחקר מודלים, הכפופה למנהל הסיכונים הראשי של חברת האם, אחראית על תיקוף מודלים בנושאי סיכוני שוק ונזילות.
- מערך הביקורת הפנימית של הבנק משלב בתוכניות העבודה השנתיות שלו ביקורות בנושא ניהול סיכון הנזילות.

ג. דיווח על החשיפה לסיכוני נזילות

- דוח סיכון נזילות יומי בשקלים מופק ממערכת הנזילות במחשב המרכזי, ומופץ לכל גורמי הניהול והבקרה הרלוונטיים.
- דיווח על החשיפות לסיכון הנזילות בהשוואה למסגרות וגבולות הפעילות שנקבעו על ידי הדירקטוריון, נעשה אחת לשבוע במסגרת הוועדה לניהול פיננסי.
- דיווח על החשיפות מרוכז ב"מסמך הסיכונים" הרבעוני כנדרש בהוראה לניהול בנקאי תקין 310. מסמך הסיכונים נדון, אחת לרבעון, בהנהלה, בוועדת הלוואות וניהול סיכונים של הדירקטוריון ובדירקטוריון.
- דיווח רבעוני בהנהלה, ודיווח חצי שנתי בוועדת הלוואות וניהול סיכונים של הדירקטוריון על החשיפה לסיכון נזילות ועל תוצאות תרחישי קיצון בנזילות, במסגרת דוח של יחידת תחום סיכוני שוק ונזילות בחטיבה לניהול סיכונים של חברת האם.
- בנוסף, הנהלת הבנק והדירקטוריון מעודכנים באופן שוטף ועל פי הצורך בהתפתחויות בחשיפות הבנק לסיכוני נזילות או על חריגות מתיאבון הסיכון שנקבע.

ד. התשתית לניהול סיכון הנזילות - מערכות ומודלים למדידה וניהול של החשיפה

- הבנק פועל לשמירה על מלאי נכסים נזילים ברמת נאותה, במקביל לניהול השימושים, באופן שיניב הכנסה לבנק. בשל כך, הבנק רואה משנה חשיבות בניהול שמרני אך אקטיבי של הנזילות בבנק. תיאבון הסיכון של הבנק בהיבט זה נמוך ומתבטא במבנה הנכסים וההתחייבויות, בקיומם של כלי ניהול, שליטה, פיקוח ובקרה המוקצים לעניין זה, ומערכי הניהול והבקרה שמופקדים על ניהול סיכון זה.
- התשתית לניהול סיכון הנזילות בבנק משלבת מודלים שונים לניהול השוטף של הנזילות במטבע ישראלי, הן בתרחיש של מצב עסקים רגיל, והן תחת תרחישים המדמים מצבי קיצון ולחץ.

מודל פנימי במטבע ישראלי ובמט"ח בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 342

- לצורך ניהול הנזילות הכולל, נמדד ומנוהל סיכון הנזילות באמצעות מודל פנימי שפותח בחברת האם והותאם לבנק ושמטרתו מעקב אחר האמצעים הנזילים שברשות הבנק תחת תרחיש של מצב עסקים רגיל והן תחת סט של תרחישים המדמים מצבי לחץ וקיצון שונים. המודל מאפשר ניהול, שליטה, פיקוח ובקרה ברמה היומית השוטפת על מצב הנזילות במטבע ישראלי ולתקופות ארוכות יותר.
- בכל אחד מהתרחישים נבחן מצב הנזילות על בסיס המדדים הכמותיים הבאים: יחס הנזילות, פערי נזילות ואופק הישרדות.

תרחישי קיצון

- העקרונות העומדים בבסיס תרחישי הקיצון הינם שכלל שיש בידי הבנק יותר נכסים נזילים ביחס לתזרים היוצא (נטו) הצפוי להתממש בתרחישי הקיצון, כך מבטיח הבנק את יכולתו לעמוד בצורכי הנזילות. למטרה זו מסווגים הנכסים הנזילים במודל על פי רמת הנזילות, בהתאם להוראות בנק ישראל, והתזרים היוצא על בסיס פרמטרים שמוגדרים מכל אחד מהסעיפים המאזניים והחוף מאזניים על פי הערכות מומחה מכל תרחיש.
- המודל משמש כלי ניהול דינמי, ברמה היומית, לבחינת מצב הנזילות בבנק ולניהול סיכוני הנזילות. תוצאות המודל מוצגות בוועדה השבועית לניהול פיננסי ומבוקרות באופן שוטף על ידי הגורמים הרלוונטיים ובכללם יחידת תחום סיכוני שוק ונזילות בחברת האם.

מערכת זה"ב RTGS לניהול נזילות תוך יומי במטבע ישראלי

בנוסף, לצורך ניהול הנזילות השוטפת בשקלים משתמש הבנק במערכת פנימית שפותחה לצורך עמידה בדרישות הרפורמה במערכת התשלומים והסליקה (מערכת זה"ב-RTGS). המערכת מאפשרת סליקה בזמן אמת, ללא השהייה בין ביצוע הוראת התשלום לבין אישורה, ומאפשרת לבנק לזהות בכל רגע נתון את התזרים הכספי שעבר בחשבונות.

תכנית חירום

בהתאם להוראות בנק ישראל, הוגדרה בבנק תוכנית מימון לשעת חירום. מטרת התכנית היא להגדיר את הפעולות הדרושות בניהול סיכוני הנזילות להגנה על המפקידים, החייבים ובעלי המניות, ולקבוע מתודולוגיה שתסייע בזיהוי משבר נזילות בבנק. התוכנית מציינת מהם הקריטריונים להפעלתה, מהם תרחישי הלחץ האפשריים, ניטור הסיכון ומעקב אחר האינדיקטורים לזיהוי מוקדם של לחצי נזילות, תחומי אחריות וסמכות של בעלי תפקידים, אופן המענה והדיווח וההתנהלות מול גורמי חוץ.

יחס כיסוי נזילות בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 221

ביום 28 בספטמבר 2014 פרסם המפקח על הבנקים את הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 221 בנושא יחס כיסוי נזילות. ההוראה קובעת רמת נזילות מזערית לתאגידים בנקאיים ומאמצת את המלצות באזל 3 לענין יחס כיסוי נזילות במערכת הבנקאית בישראל.

יחס כיסוי נזילות הינו תקן הנועד לשפר את עמידות פרופיל סיכון הנזילות של התאגידים הבנקאיים בטווח הקצר, ומבטיח זאת באמצעות דרישה שתאגידים בנקאיים יחזיקו מלאי הולם של נכסים נזילים באיכות גבוהה (HQLA - High Quality Liquid Assets) לא משועבדים, הניתנים להמרה למזומן במהירות ובקלות בשווקים הפרטיים, כדי לענות על צרכי הנזילות בתרחיש קיצון של נזילות המשלב זעזוע ספציפי לתאגיד וזעזוע מערכת, והנמשך 30 ימים קלנדריים.

התקן מגדיר מסגרת ספציפית לחישוב יחס כיסוי הנזילות במטרה ליצור אחידות ברמה בינלאומית.

היחס מונהג החל מ-1 באפריל 2015, כאשר הדרישה המזערית תיקבע על 60% ותגדל ל-80% ב-1 בינואר 2016 ול-100% ב-1 בינואר 2017. הבנק עומד ביחס הנדרש.

יחס כיסוי הנזילות מכיל שני רכיבים:

(א) שווי מלאי הנכסים הנזילים באיכות גבוהה בתנאי קיצון (HQLA),
(ב) סך תזרים מזומנים יוצא נטו במהלך 30 הימים הקלנדריים הבאים, המחושב על פי הפרמטרים של התרחיש.

היחס מחושב כשיעור של מלאי נכסים נזילים באיכות גבוהה מתוך סך תזרים מזומנים יוצא נטו במהלך 30 הימים הקלנדריים הבאים.

מתכונת גילוי על יחס כיסוי הנזילות

לתקופה של שלושה חודשים
שהסתיימה ביום
30 בספטמבר 2015

סך ערך משוקלל (ממוצע)	סך ערך לא משוקלל (ממוצע)
במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח

538.6

159.5 2,271.1

40.5 809.1

105.9 1,024.7

13.1 437.3

451.0 707.8

- -

451.0 707.8

- -

- -

58.4 1,132.7

- -

- -

39.7 631.2

- -

18.8 501.5

668.9

סך ערך
מתואם

538.6

262.3

219

סך הכל נכסים נזילים באיכות גבוהה
סך הכל נכסים נזילים באיכות גבוהה (HQLA)

תזרימי מזומנים יוצאים

פקדונות קמעונאיים מיחידים ומעסקים קטנים

מזה: פקדונות יציבים

פקדונות פחות יציבים

פקדונות לתקופה העולה על 30 ימים (סעיף 84 להוראת ניהול בנקאי
תקין 221)

מימון סיטונאי בלתי מובטח

מזה: פקדונות לצרכים תפעוליים (כל הצדדים הנגדיים) ופקדונות
ברשתות של תאגידים בנקאיים קואופרטיביים

פקדונות שאינם לצרכים תפעוליים (כל הצדדים הנגדיים)

חובות לא מובטחים

מימון סיטונאי מובטח

דרישות נזילות נוספות

מזה: תזרימים יוצאים בגין חשיפה לנגזרים ודרישות ביטחון אחרות

תזרימים יוצאים בגין אובדן מימון מוצרי חוב

קווי אשראי ונזילות

מחויבויות מימון חוזיות אחרות

מחויבויות מימון מותנות אחרות

סך הכל תזרימי מזומנים יוצאים

תזרימי מזומנים נכנסים

הלוואות מובטחות (למשל עסקאות מכר חוזר)

תזרימים נכנסים מחשיפות הנפרעות כסדרן

תזרימי מזומנים נכנסים אחרים

סך הכל תזרימי מזומנים נכנסים

סך הכל נכסים נזילים באיכות גבוהה (HQLA)

סך הכל תזרימי מזומנים יוצאים נטו

יחס כיסוי נזילות באחוזים

ניהול סיכונים בתיק ניירות הערך - סיכוני שוק וחבות

תיק ההשקעות של הבנק בניירות ערך נכון ליום 30 בספטמבר 2015 הושקע רובו ככולו באגרות חוב ממשלתיות צמודות למדד ושקליות בריבית קבועה ומשתנה. בנוסף, כ- 25% מהתיק מושקע באגרות חוב קונצרניות.

שווי התיק ליום 30 בספטמבר 2015 עמד על סך של 222.6 מיליון ש"ח. ליום זה, כל התיק סווג כתיק זמין למכירה ולא היתה יתרה בתיק למסחר.

תיק ניירות ערך למסחר בבנק מוגבל בסכום ומיועד להשקעה באגרות חוב ממשלתיות לטווחים שונים בריבית קבועה ומשתנה.

תיק ניירות ערך הקונצרני, הזמין למכירה, מנוהל בהתאם למגבלות השקעה וקווים מנחים שאושרו על ידי דירקטוריון הבנק המותאמים למגבלות השקעה קבוצתיות שנקבעו על ידי חברת האם. הבנק משקיע באגרות חוב סחירות שהונפקו על ידי חברות בקבוצות דירוג A ומעלה, וזאת לאחר ניתוח איכות האשראי של המנפיק, סיכוני השוק הגלומים בהשקעה ונזילות אגרות החוב. הבנק אינו משקיע באגרות חוב בחו"ל.

לאחר מועד ביצוע ההשקעה, מקיים הבנק, כחלק מניהול הסיכונים בתיק ניירות הערך, מעקב שוטף אחר השקעותיו באג"ח הקונצרני. בנוסף, אחת לרבעון מתבצע ניתוח הן ברמת הנייר, הן ברמת החברה הבודדת והן ברמת כלל התיק, תוך הסתמכות על פרסומים הנוגעים לחברה המנפיקה, תוצאות כספיות ופרמטרים אחרים, מהם ניתן ללמוד על מצב החברה או ההשקעה.

בבנק יש מערכי בקרה ותמיכה בלתי תלויים, חלקם באמצעות חברת האם, המגבים את פעילות ההשקעה: החשבות, מערך הביניים והיחידה לתחום סיכוני שוק ונזילות. יחידות אלו מבקרות את פעילות ההשקעה, את העמידה בנוהלי ובמגבלות ההשקעה ואת ההתפתחויות בשווי ההון של ניירות הערך.

כחלק ממנגנוני הפיקוח והבקרה על ניהול הסיכונים גובשה בבנק שגרת דיווח לגבי אופי והיקף החשיפות בתיק ניירות הערך. הדיווחים נמסרים הן לגורמים מקבלי החלטה והן לגורמי הבקרה. עיקר מתכונת הדיווח בבנק הינה:

- דיווח מיידי לגורמי הבקרה והניהול השונים בהנהלת הבנק ובדירקטוריון בהתאם לאופי וגודל החריגה, עם גילוי חריגה ממגבלות ונהלים ועל אירועים חריגים בתיק.
- ישיבות השקעה שבועיות בראשות מנהל הסיכונים הפיננסיים בבנק.
- דיון אחת לחודש בראשות מנכ"ל הבנק.
- דיווח רבעוני במסגרת מסמך הסיכונים הכולל להנהלה, לוועדת הלוואות וניהול סיכונים של הדירקטוריון ולדירקטוריון הבנק.

לפירוט תיק ניירות הערך ראה פרק נתונים עיקריים של הנכסים וההתחייבויות.

ניהול סיכוני אשראי

א. כללי

סיכון האשראי הינו הסיכון לפגיעה בשווי נכסי הבנק וברווחיותו עקב הרעה ביכולת הלווים לעמוד בהתחייבויותיהם לבנק ו/או הרעה באיכות הלווים או בשווי הביטחונות שהועמדו כבטוחה לאשראי.

כדי למזער את הסיכון מוגדרת בבנק מדיניות ניהול סיכוני האשראי ומגבלות חשיפה לגבי לוויים/ענפים במגזרי הפעילות והמוצרים השונים.

הבנק מיישם מדיניות כוללת לניהול סיכון האשראי, בהתאם לנדרש בהוראת ניהול בנקאי תקין 311.

ב. הקצאת ההון בגין סיכוני אשראי, סיכוני שוק וסיכון תפעולי

להלן נכסי הסיכון ודרישות ההון בגין סיכוני אשראי, סיכוני שוק וסיכון תפעולי הנובעים מהחשיפות השונות:

סך סיכון ודרישות הון בגין סיכוני אשראי, שוק ותפעולי, הנובעים מהחשיפות הבאות:				
31 בדצמבר 2014 ⁽²⁾		30 בספטמבר 2015		
דרישות הון (12.5%)	נכסי סיכון	דרישות הון (12.5%)	נכסי סיכון	
במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח		סוג החשיפה
-	-	-	-	ריבונות
0.5	4.3	0.5	3.9	ישויות סקטור ציבורי
28.6	229.0	32.2	257.8	תאגידים בנקאיים
159.1	1,272.8	149.9	1,198.9	תאגידים
8.5	68.1	10.7	85.3	בביטחון נדל"ן מסחרי
71.2	569.2	80.3	642.1	קמעונאים
42.1	336.5	44.1	352.4	עסקים קטנים
12.3	98.3	13.7	109.9	נכסים אחרים
322.3	2,578.2	331.4	2,650.3	סה"כ בגין סיכוני אשראי
-	-	-	0.1	סיכוני שוק
55.8	446.3	54.2	433.2	סיכון תפעולי
378.1	3,024.5	385.6	3,083.6	סה"כ נכסי סיכון ודרישת ההון
	12.5%		12.5%	יחס ההון הנדרש לפי המפקח על הבנקים ⁽¹⁾
	12.0%		12.5%	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי הסיכון
	16.7%		16.7%	יחס ההון לרכיבי הסיכון

(1) שיעור זה חל מיום 1 בינואר 2015.

(2) ללא השפעת אימוץ כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא זכויות עובדים אשר נכנסו לתוקף ביום 1 בינואר 2015.

ג. מדיניות ותיאבון סיכון

כללי

היחידה לניהול סיכונים בבנק והחטיבה לניהול סיכונים בחברת האם מעורבות בגיבוש מסמך מדיניות האשראי של הבנק אשר נידונה ומאושרת לפחות אחת לשנה בהנהלה, בועדת ההלוואות וניהול סיכונים של הדירקטוריון ובדירקטוריון הבנק. החל מ-2015 היחידה לניהול סיכונים מובילה את תהליך גיבוש מדיניות האשראי, תוך שיתוף הגורמים נותני האשראי בשלבי התהליך השונים

מדיניות ניהול סיכוני האשראי של הבנק מתבססת על פיזור נאות של הסיכונים, וניהול זהיר ומבוקר של החשיפות הן ברמת הלקוח הבודד והן ברמת ענפי המשק השונים. מדיניות זו מושתתת על בחינת כושר ההחזר של הלקוח ברמה פרטנית וכן על ניתוח והערכה של מכלול פרמטרים נוספים, להם השלכה על איתנותו הפיננסית של הלווה.

במסגרת מדיניות האשראי התווה דירקטוריון הבנק אסטרטגיה לצמצום חשיפה בלתי רצויה לסיכון האשראי הכוללת כיווני פעולה מנחים, לרבות שוקי יעד, וכן הנחיות המתחשבות בהלימות ההון הנדרשת ביחס לאשראי הניתן:

- במהלך השנים האחרונות הורחבה תפישת סיכון האשראי של הבנק ובהתאמה הועמקה מדיניות האשראי שלו. במסגרת מסמך המדיניות הוגדרו אינדיקטורים כמותיים ברורים לבחינת הצורך בעדכון מסמך המדיניות בעקבות שינויים מאקרו כלכליים ורגולטורים או שינויים בנתוני הבנק.
- כחלק מניהול סיכוני האשראי השוטף ויישום מדיניות הדירקטוריון נבחנים, על בסיס שוטף, מאפייני הפעילות העסקית של הלווה, תזרים המזומנים ומבנה הנכסים וההתחייבויות שלו, טיב הביטחונות, המגזר הענפי בו הוא פועל ופרמטרים כגון: תלות גבוהה בלקוחות, ספקים וכיוצ"ב.
- הבנק פעל ופועל לשיפור המרווחים והרווחיות הכוללת מהלקוחות, כך שישקפו את רמת הסיכון הגלומה בפעילותם, תוך שימוש בתהליכים ובקורות ממוקדים, המביאים לידי ביטוי את ההכנסה הכוללת מהלקוח (מרווחים ועמלות), ביחס לתיק האשראי הכולל ולסיכון האשראי הגלום בו.

תיאבון הסיכון

מדיניות הבנק כוללת דיון רחב ומפורט ביעדים ובאופן לפיתוח עסקי האשראי בענפים ובתחומי הפעילות השונים.

תיאבון הבנק לסיכון אשראי, כפי שנוסח במסגרת מסמך המדיניות, הינו שמרני.

במסגרת המדיניות התווה דירקטוריון הבנק אסטרטגיה לצמצום חשיפות בלתי רצויות לסיכון האשראי הכוללת מערך מגבלות רחב לסיכון האשראי לענפים ותחומי פעילות שונים.

ד. מערכות למדידה, אמידה וניהול של סיכוני האשראי

- לבנק מודלים פנימיים לדירוג סיכון האשראי הגלום בפעילות הלקוח, שפותחו בחברת האם בסיוע ספקים חיצוניים והותאמו לבנק. המודלים מתבססים ברובם על פרמטרים אובייקטיביים בקשר עם מצבו של הלווה (מאפייני הלקוח, תמהיל הביטחונות, החוסן הפיננסי המשתקף מן הדוחות הכספיים של הלקוח, נתונים ענפיים ונתונים רלוונטיים אחרים). על מנת להדק את הקשר שבין דירוג הסיכונים של הלקוח והתשואה הנובעת מהפעילות איתו, קבע הבנק רף תשואה מינימאלית לכל דרגת סיכון.
- מערכות ממוכנות מספקות למנהלי סיכוני האשראי, הן בדרגי השטח והן בדרגי המטה - מנגנון מעקב שוטף אחרי פעילות הלקוחות, במכלול רחב, ובמגוון חתכים: רמות ותמהיל פעילות, ניצול מסגרות אשראי ורמת ביטחונות.
- בנוסף, מיושמת בבנק מערכת ממוכנת של גליונות אשראי אשר משפרת ומיעלת את הליך קבלת ההחלטות והבקרה עליו.

- הנהלת הבנק ממשיכה לשכלל ולשפר את כלי המדידה, הדיווח והבקרה הדרושים לה, לשם קבלת תמונת מצב עדכנית בכל הקשור למאפייני הסיכון השונים, הקיימים בסביבתם העסקית של מקבלי האשראי. במסגרת זו:
 - א. הורחב הדיווח במסגרת מסמך סיכוני האשראי המוצג אחת לרבעון בדירקטוריון, והתווסף לו דוח על התפתחות האשראי בבנק, הכולל סקירה איכותית וכמותית.
 - ב. נוספו דיווחים, בדגש על אשראי שבסמכות מנהלי סניפים ועד ל-1 מיליון ש"ח.
- בנוסף בוחן הבנק באופן תדיר את עמידתו בהוראות הרגולטוריות בכל הקשור במגבלות הריכוזיות: לווה/קבוצת לווים או חשיפה לענפי משק.
- בניהול האשראי הקמעונאי, נסמך הבנק על מערכת דירוג אובייקטיבית, שפותחה בחברת האם והותאמה לבנק.

ה. מדיניות ניהול מערך הביטחונות

כללי

- לבנק מדיניות מפורטת בנושא קבלת נכסים כבטחונות לאשראי, אופן ההסתמכות עליהם ושיעורי ההשענות על כל סוג וסוג. עיקרי המדיניות נדונים אחת לשנה בהנהלת הבנק ובוועדת ההלוואות וניהול סיכונים ומאשרים אחת לשנה על ידי דירקטוריון הבנק ומפורטים בהרחבה בנהלים. סוגי הביטחונות העיקריים עליהם נשען הבנק הינם: פקדונות, ניירות ערך, המחאות מעותדות, שעבודים שוטפים, שעבודי נדל"ן, שעבודי רכב וציוד, ערבויות בנקאיות וערבויות צד ג'.
- הבנק קבע נהלים ומערכי בקרה בתחום ניהול ותפעול מערך הביטחונות. מדיניות ההשענות על ביטחונות שמרנית ומתבססת על השווי ההוגן העדכני של הביטחון, על נזילותם ועל מהירות מימוש הביטחונות בעת הצורך. בקביעת מדיניות ההשענות על ביטחונות מתבסס הבנק על ניסיון העבר.
- לבנק מערכת לתיעוד המסמכים המשפטיים היוצרים את השעבודים על הנכסים שניתנו כביטחון בתיקי הלקוחות. ומערכת המנהלת מעקב אחר שווים של נכסים אלה. מערכות הביטחונות מבטיחות את זמינות הנתונים הנדרשים לניהול סיכוני אשראי לכל גופי הבקרה השונים בסניפים ובמטה.

פיקוח ובקרה

- כאמור בפרק מדיניות חשבונאית ואומדנים חשבונאיים בנושאים קריטיים, בהתאם להוראה של המפקח על הבנקים בנושא מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי מיישם הבנק, החל מיום 1 בינואר 2011, את תקני החשבונאות האמריקאיים בנושא (ASC 310) ועמדות של רשויות הפיקוח על הבנקים בארה"ב ושל הרשות לניירות ערך בארה"ב, כפי שאומצו בהוראות הדיווח לציבור.
- חבויות לקוחות הבנק לרבות שווי הביטחונות העומדים כנגדן, מרוכזים במערכת האובליגו - באמצעותה מבצע הבנק מעקב יומי של מצבת הביטחונות אל מול חשיפות האשראי.
- מעקב יומי שוטף אחר חוסר ביטחונות ברמת הלקוח הבודד מתבצעת בסניפים באמצעות דוח יומי בו מפורטות כל חבויות הלקוח ומערך הביטחונות שלו אל מול מסגרות האשראי שאושרו לו, והנותן תמונת מצב שלמה בזמן אמת על חשיפת הלקוח.
- במקביל לטיפול הסניף ברמת הלקוח הבודד, מתבצעת עבודת פיקוח ובקרה גם במחלקת הפיקוח בחברת האם וגם באגף אשראי בהנהלת הבנק.

התפלגות החשיפה לפי סוג החשיפה וכיסויי בטחון פיננסי כשיר לאחר הפרשה להפסדי אשראי

סוג החשיפה	חשיפה	חשיפה המכוסה על ידי ערבויות	סכומים שנוספו	חשיפה שמכוסה על ידי ביטחון פיננסי כשיר וביטחונות בגישה הפשוטה	חשיפה לאחר ביטחונות
30 בספטמבר 2015					
במיליוני ש"ח					
ריבונות	665.9	-	-	-	665.9
ישויות סקטור ציבורי	10.8	-	-	-	10.8
תאגידים בנקאיים	468.6	-	157.5	-	626.1
תאגידים	1,677.4	156.7	-	73.8	1,446.9
בביטחון נדל"ן מסחרי	87.5	-	-	0.3	87.2
קמעונאים	1,236.5	0.6	-	88.7	1,147.2
עסקים קטנים	678.5	0.2	-	72.7	605.6
נכסים אחרים	137.1	-	-	-	137.1
סך הכל	4,962.3	157.5	157.5	235.5	4,726.8

סוג החשיפה	חשיפה	חשיפה המכוסה על ידי ערבויות	סכומים שנוספו	חשיפה שמכוסה על ידי ביטחון פיננסי כשיר וביטחונות בגישה הפשוטה	חשיפה לאחר ביטחונות
31 בדצמבר 2014⁽¹⁾					
במיליוני ש"ח					
ריבונות	833.5	-	-	-	833.5
ישויות סקטור ציבורי	12.7	-	-	-	12.7
תאגידים בנקאיים	563.7	-	134.4	-	698.1
תאגידים	1,701.0	133.6	-	97.1	1,470.3
בביטחון נדל"ן מסחרי	69.3	-	-	0.5	68.8
קמעונאים	1,122.5	0.6	-	86.8	1,035.1
עסקים קטנים	664.3	0.2	-	72.0	592.1
נכסים אחרים	136.0	-	-	-	136.0
סך הכל	5,103.0	134.4	134.4	256.4	4,846.6

[1] ללא השפעת אימוץ כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא זכויות עובדים אשר נכנסו לתוקף ביום 1 בינואר 2015.

1. מדיניות חובות בעייתיים והפרשות להפסדי אשראי

- בבנק קיימים תהליכים מובנים המוסדרים בנהלי עבודה לזיהוי ואיתור מוקדם של לווים בעייתיים. כמו כן, קיימים ומוסדרים בנהלים תהליכי עבודה מוגדרים בהתייחס לתהליך ביצוע הפרשה להפסדי אשראי, המשקפים הערכה להפסד האשראי הצפוי לבנק.
- אגף האשראי בבנק מטפל בחובות בעייתיים. בנוסף, פועלת מחלקת הגביה של החברה האם, המטפלת בחבויות של הבנק שהועברו לטיפול משפטי.
- כאמור בפרק מדיניות חשבונאית ואומדנים חשבונאיים בנושאים קריטיים, בהתאם להוראה של המפקח על הבנקים בנושא מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי מיישם הבנק, החל מ-1 בינואר 2011, את תקני החשבונאות האמריקאיים בנושא (ASC 310) ועמדות של רשויות הפיקוח על הבנקים בארה"ב ושל הרשות לניירות ערך בארה"ב, כפי שאומצו בהוראות הדיווח לציבור.

2. פיקוח ובקרה על ניהול החשיפה לסיכוני אשראי

- הבנק מקיים מעטפת נאותה של מנגנוני שליטה, ניהול, פיקוח, בקרה וביקורת על תהליך ניהול סיכוני האשראי.
- תפיסת הניהול והבקרה של הבנק היא של זיהוי, כימות ואמידה שוטפים של החשיפה לסיכוני אשראי ובקרת עמידה במגבלות שנקבעו.
- הבנק מיישם מדיניות כוללת לניהול סיכון האשראי, בהתאם לנדרש בהוראת ניהול בנקאי תקין 311.
- ניהול החשיפה לסיכוני האשראי נבחן ומבוקר באופן שוטף, במסגרת בחינת כלל הסיכונים, על ידי ועדות ופורומים ייעודיים ברמת הדירקטוריון וההנהלה (כמפורט לעיל בפרק חשיפה לסיכונים ודרכי ניהולם - כללי) וכן על ידי דרגי הביניים, שהמרכזיים שבהם הינם:

הדירקטוריון וועדותיו

- דירקטוריון הבנק מתווה אחת לשנה את האסטרטגיה ותוכנית העבודה השנתית על בסיסה הוא קובע את מדיניות החשיפה הכוללת לסיכוני אשראי, הכוללת בין היתר את: תיאבון הסיכון הכולל, מסגרות הסיכון ותקרות החשיפה המותרות בתחומי הפעילות ובמגזרים השונים, וכן מציב סטנדרטים לניהול, מדידה, בקרה, ודיווח על החשיפה לסיכוני אשראי.
- ועדת הלוואות וניהול סיכונים של הדירקטוריון מתכנסת אחת לחודש.
- ועדת חובות בעייתיים של הדירקטוריון מתכנסת לפחות אחת לרבעון ובהתאם לצורך לפני פרסום דוחות כספיים.
- אחת לרבעון מתקיים דיון במסמך הסיכונים הכולל של הבנק, בוועדת הלוואות וניהול סיכונים של הדירקטוריון ובדירקטוריון. במסגרתו מדווחות בין היתר חשיפות הבנק לסיכוני אשראי, ועמידת הבנק במגבלות שקבע הדירקטוריון.

ההנהלה וועדותיה

- הנהלת הבנק בראשות המנכ"ל מתכנסת לפחות פעם בשבוע ודנה במגוון נושאים, בין היתר בתחום ניהול ובקרת סיכוני אשראי.
- וועדת אשראי מתכנסת לפחות פעם בשבוע בראשות המנכ"ל ובהשתתפות נציג היחידה לניהול סיכונים.
- אחת לרבעון מתקיים דיון בהנהלה במסמך הסיכונים הכולל של הבנק, במסגרתו מדווחות גם חשיפות הבנק לסיכוני אשראי.
- וועדת חובות בעייתיים בראשות המנכ"ל מתכנסת לפחות אחת לרבעון ובהתאם לצורך לפני פרסום דוחות כספיים.

- אחת לחודש, מתכנס פורום לניהול סיכונים אשראי בראשות ראש אגף אשראי. על חברי הפורום נמנים מנהל היחידה העיסקית המסחרית, מנהלת יחידת הנדל"ן, הפיקוח והבקרה שבאגף האשראי ומנהל הסיכונים הראשי. הפורום דן בנושאים שונים בתחום הסיכון ושיפוט האשראי בבנק.

יחידות ומערכי בקרה

ניהול סיכונים האשראי נבחן ומבוקר באופן שוטף, בין היתר, על ידי היחידות שלהלן:

תחום ניהול סיכונים אשראי ביחידה לניהול סיכונים בבנק ובחטיבה לניהול סיכונים בחברת האם

התחום מורכב משתי יחידות, האחת, היחידה לבקרת אשראי בחטיבה לניהול סיכונים בחברת האם, אחרת על בקרת סיכונים האשראי של לווים ספציפיים, על פי מדגם מבוסס סיכון מתיק האשראי של הבנק. היחידה בוחנת בין השאר את שקיפות תהליך קבלת ההחלטות באשראי, עמידה בתיאבון הסיכון ומדיניות האשראי של הבנק. על פי הוראת ניהול בנקאי תקין 311 ("ניהול סיכונים אשראי"), היחידה פועלת באופן בלתי תלוי, ומציגה את ממצאיה למנכ"ל הבנק, ראש אגף אשראי, מנהל הסיכונים הראשי והמבקר הפנימי הראשי.

השניה, היחידה לבקרת תהליכים והערכת סיכונים אשראי, הכפופה למנהל הסיכונים הראשי, אשר תפקידיה, בחשבונות העונים על הפרמטרים המפורטים בנהל היחידה, הם לוודא את תקינות תהליך אישור האשראי, את קיומם ותקינותם של מסמכי האשראי והביטחונות ואת קיום אישור הסמכות המתאימה ליוטורים והקלות. נציג היחידה משתתף בוועדות האשראי בסמכות המנכ"ל. בנוסף, היחידה אחראית למתן חוות דעת כתובה לגבי חשיפות אשראי מעל 20 מיליון ש"ח ללקוחות קיימים, ומעל 15 מיליון ש"ח ללקוחות חדשים, וזאת כחלק מיישום הוראת ניהול בנקאי תקין 311.

נציג היחידה לבקרת תהליכים והערכת סיכונים אשראי משתתף בוועדת אשראי (מסמכות מנכ"ל ומעלה), בודק ומעריך את סיכונים האשראי בכל הבקשות הנדונות, ובמידת הצורך מחווה את דעתו בדיוני הוועדות.

פעילות היחידה אינטגרלית לתהליך קבלת ההחלטות העסקי בגין האשראי הניתן ועמדתה, נבחנת כחלק מהתהליך ולא בדיעבד.

בנוסף, מבצעת היחידה הליכים עצמאים משלימים לאיתור חובות שמצבם מזדרר, לרבות קביעת נאותות הסייגים והפרשות להפסדי אשראי.

היחידה לפיקוח אשראי בחטיבת העסקים של חברת האם

תפקידה של היחידה הוא איתור לקוחות בעייתיים ובחינת מצבם הפיננסי. היחידה היא בלתי תלויה ואינה מעורבת בפעילות העסקית.

המעקב והפיקוח מתבצעים באופן שוטף ביחס לכלל לקוחות הבנק על בסיס מגוון של דיווחים ממוחשבים המופקים בתדירות ובחתיכים שונים.

בנוסף, גם אגף אשראי בבנק מפקח אחר חוסר בטחונות, חריגה ממסגרות, פעולות חריגות בחשבונות ובחינת טיב ואיכות הביטחונות.

מערך הביקורת הפנימית

מערך הביקורת הפנימית מעריך את התהליך הכולל של הבנק בניהול סיכון האשראי ומעריך את יישום המדיניות וביצוע החלטות הדירקטוריון בנושאי ניהול סיכון האשראי, העמידה במגבלות ומהימנות וזמינות המידע הניהולי.

הביקורת אחראית על מתן הערכה עצמאית בקשר עם מידת הציות לנהלים והאפקטיביות של יישום התהליכים והנהלים לניהול סיכונים האשראי.

ח. מימון ממונף - Leveraged Finance

מימון ממונף הינו אשראי בהיקפים גבוהים הניתן למימון נדל"ן מניב, ליווי בניה ומימון שוטף כולל בהם שיעור המימון או החשיפה גבוהים מהמקבולים בבנק בתחומים אלו. נכון ליום 30 בספטמבר 2015 אין בבנק מימון ממונף.

ט. ניהול סיכונים סביבתיים

סיכון סביבתי לבנק הוא הסיכון להפסד כתוצאה מהוראות הנוגעות לאיכות הסביבה ואכיפתן. הבנק יכול להיחשף לסיכונים סביבתיים בהיבטים שונים של פעילותו וסיכונים אלה עשויים להיכלל במסגרת הסיכונים האחרים (כגון: סיכון אשראי, סיכון שוק, סיכון תפעולי, סיכון משפטי וסיכון נזילות). סיכון סביבתי הכלול בסיכון האשראי הוא למשל, ירידה בערך הבטחונות או הרעה במצב הפיננסי של הלווה בשל עלויות סביבתיות שמקורן בהוראות הנוגעות לאיכות הסביבה. כמו כן קיימת אפשרות לסיכון מוניטין, כתוצאה מייחוס קשר בין הבנק לבין הגורם למפגע סביבתי.

במחצית השנייה של שנת 2009 פרסם המפקח על הבנקים הוראה בעניין החשיפה לסיכונים סביבתיים ואופן ניהולם. בהוראת המפקח מתוארים ההיבטים השונים של החשיפה האפשרית לסיכונים סביבתיים ומודגש הצורך בזיהוי מוקדם של הסיכונים, הערכתם וניהולם כסיכונים פרטניים.

במסגרת מדיניות האשראי של הבנק, אושרה על ידי הנהלת הבנק והדירקטוריון מדיניות לניהול סיכונים סביבתיים בתחום האשראי. בגיבוש תהליכי כתיבת המדיניות והטיפול בנושא זה מסתייעים חברת האם והבנק ביועצים חיצוניים והוטמעה מתודולוגיה קבוצתית לניהול סיכונים סביבתיים.

י. דיווח על החשיפה לסיכוני אשראי

ההנהלה ודירקטוריון הבנק מקבלים מגוון דיווחים על החשיפה לסיכוני אשראי, ובחתכים שונים על ידי גורמי הניהול, הפיקוח והבקרה.

בנוסף, מדווחת החשיפה לסיכוני אשראי, בהשוואה למגבלות שנקבעו על ידי הדירקטוריון ולסמכויות לניהולם במסגרת "מסמך הסיכונים" הרבעוני כנדרש בהוראה 310 ו-311 להוראות ניהול בנקאי תקין.

מסמך הסיכונים נדון, אחת לרבעון, בהנהלה, בועדת הלוואות וניהול סיכונים ובדירקטוריון. בנוסף, אחת לרבעון, מוצג להנהלה ולדירקטוריון דיווח רבעוני על התפתחות האשראי בבנק הכוללת: סקירה על האשראי הבעייתי, הלווים הגדולים בבנק, התפלגות דירוג הלקוחות בבנק וכו'.

הבנק גיבש מתווה תרחישי קיצון לבחינת הנאותות ההונית. במסגרת זאת בוחן הבנק מתווה של תרחישי קיצון גם בתחום התממשות סיכוני אשראי (וכן תרחישים המשלבים התממשות סיכוני אשראי עם כמה סיכונים אחרים ובו זמנית). במסגרת זאת, נבחנת השפעת התממשות הסיכון על בסיס ההון ויחס ההון לרכיבי סיכון.

יא. התפלגות הקצאת ההון על סיכוני אשראי בחתכי הסיכון השונים

סך כל חשיפות סיכון אשראי לפני הפרשות להפסדי אשראי, וחשיפה לפני הפרשות להפסדי אשראי ממוצעת במשך התקופה, ממוינות לפי סוגים עיקריים של חשיפת אשראי:

סך כל חשיפות סיכון אשראי ברוטו וחשיפות ברוטו ממוצעות במשך התקופה ממוינות לפי סוגים עיקריים של חשיפות אשראי במיליוני ש"ח				
31 בדצמבר 2014 ^[3]		30 בספטמבר 2015		סוג החשיפה
חשיפות אשראי ברוטו ממוצעות ^[2]	חשיפה	חשיפות אשראי ברוטו ממוצעות ^[1]	חשיפה	
3,274.2	3,577.7	3,442.3	3,439.9	אשראי
206.6	181.9	223.2	222.6	אגרות חוב
0.8	1.0	0.9	0.5	נגזרים
1,139.2	1,225.6	1,188.9	1,172.7	חשיפות חוץ מאזניות
133.6	136.0	136.1	137.1	נכסים אחרים
4,754.4	5,122.2	4,991.4	4,972.9	סך הכל חשיפות אשראי ברוטו

[1] הממוצע חושב על בסיס יתרות לסופי תקופה של 4 רבעונים.

[2] הממוצע חושב על בסיס יתרות לסופי תקופה של 5 רבעונים אחרונים.

[3] ללא השפעת אימוץ כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא זכויות עובדים אשר נכנסו לתוקף ביום 1 בינואר 2015.

התפלגות החשיפה לפני הפרשה להפסדי אשראי לפי סוג ענף ולפי סוגים עיקריים של חשיפת אשראי :

סוג החשיפה	אשראי	אגרות חוב	נגזרים	חשיפות חוץ מאזניות	נכסים אחרים	סה"כ חשיפות אשראי ברוטו
במיליוני ש"ח						
30 בספטמבר 2015						
ריבונות	498.8	167.1	-	-	-	665.9
סקטור ציבורי	6.9	-	-	3.9	-	10.8
תאגידים בנקאיים	412.6	55.5	0.5	-	-	468.6
חובות של תאגידים	1,124.3	-	-	555.3	-	1,679.6
חובות בביטחון נדל"ן	85.7	-	-	3.2	-	88.9
מסחרי	858.1	-	-	381.7	-	1,239.8
קמעונאים	453.5	-	-	228.6	-	682.1
אשראי לעסקים קטנים	-	-	-	-	137.1	137.1
אחרים	-	-	-	-	-	-
סך הכל	3,439.9	222.6	0.5	1,172.7	137.1	4,972.9

סוג החשיפה	אשראי	אגרות חוב	נגזרים	חשיפות חוץ מאזניות	נכסים אחרים	סה"כ חשיפות אשראי ברוטו
במיליוני ש"ח						
31 בדצמבר 2014⁽¹⁾						
ריבונות	694.5	139.0	-	-	-	833.5
סקטור ציבורי	7.7	-	-	5.0	-	12.7
תאגידים בנקאיים	519.8	42.9	1.0	-	-	563.7
חובות של תאגידים	1,090.9	-	-	615.3	-	1,706.2
חובות בביטחון נדל"ן	67.1	-	-	2.5	-	69.6
מסחרי	766.0	-	-	362.8	-	1,128.8
קמעונאים	431.7	-	-	240.0	-	671.7
אשראי לעסקים קטנים	-	-	-	-	136.0	136.0
אחרים	-	-	-	-	-	-
סך הכל	3,577.7	181.9	1.0	1,225.6	136.0	5,122.2

[1] ללא השפעת אימוץ כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא זכויות עובדים אשר נכנסו לתוקף ביום 1 בינואר 2015.

פיצול כל התיק לפי יתרת תקופה חוזית לפירעון, ממויין לפי סוגים עיקריים של חשיפת אשראי לפני הפרשות להפסדי אשראי:

פיצול כל התיק לפי יתרת תקופה חוזית לפירעון, ממויין לפי סוגים עיקריים של חשיפת אשראי					
במיליוני ש"ח					
30 בספטמבר 2015					
נכסים אחרים	חשיפות חוץ מאזניות	נגזרים	אגרות חוב	אשראי לציבור ⁽¹⁾	סוג החשיפה
137.1	749.8	0.3	36.6	1,710.0	עם דרישה ועד שנה
-	73.1	0.2	128.5	795.7	מעל שנה ועד חמש שנים
-	36.2	-	57.5	845.3	מעל חמש שנים
137.1	859.1	0.5	222.6	3,351.0	סך הכל תזרימי המזומנים
-	313.6	-	-	88.9	ללא תקופת פרעון
137.1	1,172.7	0.5	222.6	3,439.9	סך הכל

פיצול כל התיק לפי יתרת תקופה חוזית לפירעון, ממויין לפי סוגים עיקריים של חשיפת אשראי					
במיליוני ש"ח					
31 בדצמבר 2014 ⁽²⁾					
נכסים אחרים	חשיפות חוץ מאזניות	נגזרים	אגרות חוב	אשראי לציבור ⁽¹⁾	סוג החשיפה
136.0	780.9	0.1	36.3	2,093.5	עם דרישה ועד שנה
-	87.2	0.9	57.8	642.1	מעל שנה ועד חמש שנים
-	23.5	-	87.8	775.0	מעל חמש שנים
136.0	891.6	1.0	181.9	3,510.6	סך הכל תזרימי המזומנים
-	334.0	-	-	67.1	ללא תקופת פרעון
136.0	1,225.6	1.0	181.9	3,577.7	סך הכל

(1) כולל פיקדונות בבנקים.

(2) ללא השפעת אימוץ כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא זכויות עובדים אשר נכנסו לתוקף ביום 1 בינואר 2015.

חשיפות לפני הפחתת סיכון אשראי, לאחר הפרשות להפסדי אשראי בכל משקל סיכון :

30 בספטמבר 2015								סוג החשיפה
במיליוני ש"ח								
250%	150%	100%	75%	50%	20%	0%	חשיפה	
-	-	-	-	-	-	665.9	665.9	ישויות ריבוניות
-	-	-	-	10.8	-	-	10.8	סקטור ציבורי
-	-	-	-	344.1	124.5	-	468.6	תאגידים בנקאיים
-	15.3	1,662.1	-	-	-	-	1,677.4	חובות של תאגידים
-	0.4	87.1	-	-	-	-	87.5	בביטחון נדל"ן מסחרי
-	8.8	0.8	1,226.9	-	-	-	1,236.5	קמעונאים
-	9.2	1.8	667.5	-	-	-	678.5	הלוואות לעסקים קטנים
33.2	-	27.0	-	-	-	76.9	137.1	נכסים אחרים
33.2	33.7	1,778.8	1,894.4	354.9	124.5	742.8	4,962.3	סך הכל

31 בדצמבר 2014 ⁽¹⁾								סוג החשיפה
במיליוני ש"ח								
250%	150%	100%	75%	50%	20%	0%	חשיפה	
-	-	-	-	-	-	833.5	833.5	ישויות ריבוניות
-	-	-	-	12.7	-	-	12.7	סקטור ציבורי
-	-	-	-	207.6	356.1	-	563.7	תאגידים בנקאיים
-	19.3	1,681.7	-	-	-	-	1,701.0	חובות של תאגידים
-	0.5	68.8	-	-	-	-	69.3	בביטחון נדל"ן מסחרי
-	9.4	1.0	1,112.1	-	-	-	1,122.5	קמעונאים
-	9.1	1.2	654.0	-	-	-	664.3	הלוואות לעסקים קטנים
28.8	-	26.3	-	-	-	80.9	136.0	נכסים אחרים
28.8	38.3	1,779.0	1,766.1	220.3	356.1	914.4	5,103.0	סך הכל

[1] ללא השפעת אימוץ כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא זכויות עובדים אשר נכנסו לתוקף ביום 1 בינואר 2015.

חשיפות אחרי הפחתת סיכון אשראי לאחר הפרשות להפסדי אשראי בכל משקל סיכון

30 בספטמבר 2015								סוג החשיפה
במיליוני ש"ח							חשיפה	
250%	150%	100%	75%	50%	20%	0%		
-	-	-	-	-	-	665.9	665.9	ישויות ריבוניות
-	-	-	-	10.8	-	-	10.8	סקטור ציבורי
-	-	-	-	501.6	124.5	-	626.1	תאגידים בנקאיים
-	15.2	1,431.7	-	-	-	-	1,446.9	חובות של תאגידים
-	0.4	86.8	-	-	-	-	87.2	בביטחון נדלין מסחרי
-	8.4	0.3	1,138.5	-	-	-	1,147.2	קמעונאים
-	8.9	1.8	594.9	-	-	-	605.6	הלוואות לעסקים קטנים
33.2	-	27.0	-	-	-	76.9	137.1	נכסים אחרים
33.2	32.9	1,547.6	1,733.4	512.4	124.5	742.8	4,726.8	סך הכל

31 בדצמבר 2014 ⁽¹⁾								סוג החשיפה
במיליוני ש"ח							חשיפה	
250%	150%	100%	75%	50%	20%	0%		
-	-	-	-	-	-	833.5	833.5	ישויות ריבוניות
-	-	-	-	12.7	-	-	12.7	סקטור ציבורי
-	-	-	-	342.0	356.1	-	698.1	תאגידים בנקאיים
-	19.1	1,451.2	-	-	-	-	1,470.3	חובות של תאגידים
-	0.5	68.3	-	-	-	-	68.8	בביטחון נדלין מסחרי
-	9.0	0.8	1,025.3	-	-	-	1,035.1	קמעונאים
-	8.5	1.2	582.4	-	-	-	592.1	הלוואות לעסקים קטנים
28.8	-	26.3	-	-	-	80.9	136.0	נכסים אחרים
28.8	37.1	1,547.8	1,607.7	354.7	356.1	914.4	4,846.6	סך הכל

(1) ללא השפעת אימוץ כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא זכויות עובדים אשר נכנסו לתוקף ביום 1 בינואר 2015.

חשיפות לסיכון אשראי צד ג'

לתקופה שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2015					
במיליוני ש"ח					
סוג החשיפה	שווי שוק	סכום נקוב	סכום החשיפה	ביטחונות	חשיפה לאחר בטחונות
נגזרי מניות	0.3	3.1	0.5	-	0.5

לתקופה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2014					
במיליוני ש"ח					
סוג החשיפה	שווי שוק	סכום נקוב	סכום החשיפה	ביטחונות	חשיפה לאחר בטחונות
נגזרי מניות	0.4	7.8	1.0	-	1.0

ניהול סיכונים תפעוליים

א. כללי

- סיכון תפעולי הינו הסיכון להפסד כתוצאה מאי נאותות או כשל של תהליכים פנימיים, אנשים ומערכות או כתוצאה מאירועים חיצוניים. ההגדרה כוללת סיכונים מעילות והונאות וסיכון משפטי, אך אינה כוללת סיכון אסטרטגי או סיכון מוניטין (היבטי החשיפה והניהול של הסיכון המשפטי על היבטיו השונים ויתר הסיכונים נדונים בהרחבה בפרק נפרד).
- הסיכון התפעולי גלום בכל אחת מהפעילויות הבנקאיות והאחרות המתבצעות בקבוצת הבנק כולה. משכך מושם עיקר הדגש בניהול החשיפה לסיכון התפעולי על מיפוי, איתור וזיהוי מוקדם, ככל שניתן, של מוקדי הסיכון העיקריים, אומדן ומזעור הסיכונים באמצעות הטמעת בקרות מונעות מפצות וביצוע מעקב קפדני אחר יישומן.
- הבנק רואה בניהול הסיכונים התפעוליים חלק בלתי נפרד מתהליכי ניהול ופעילותו העסקית. הסיכונים התפעוליים גלומים בכל הפעילויות ותהליכי העבודה בבנק, במגוון המוצרים והמערכות, ובשל כך מהווה ניהול הסיכונים התפעוליים חלק אינטגרלי מניהול הפעילות העסקית. לאור הנ"ל הוקם פורום לניהול סיכונים תפעוליים ולהמשכיות עסקית בראשות מנהל הסיכונים התפעוליים בבנק. בין חברי הפורום נמנה גם מנהל יחידת ניהול הסיכונים התפעוליים של חברת האם ומנהל הסיכונים הראשי של הבנק. פורום זה מתכנס אחת לרבעון, למעקב ופיקוח על הפעולות הננקטות למזעור חשיפה, גיבוש המדיניות ודיווח על חריגים להנהלה ולדירקטוריון בהתאם לנוהל חריגים. בנוסף, מתקיימות התייעצויות שוטפות עם היחידה לניהול סיכונים תפעוליים של חברת האם במידת הצורך.
- מנהל הסיכונים התפעוליים, הנהלת הבנק והגורמים האחראים לתחומי הפעילות השונים, בתאום ושיתוף עם מומחים חיצוניים, משקיעים מאמצים רבים כדי לשפר את כלי המדידה, הפיקוח והבקרה הקיימים בבנק, במטרה למזער את הסיכונים התפעוליים בתחומים השונים, לרבות בנושא מניעת מעילות והונאות והתנהגות לא אתית.

ב. מדיניות

- נקבעה מדיניות כוללת ומקיפה לניהול הסיכונים התפעוליים המתווה את סביבת הבקרה, המסגרות הארגוניות והפונקציות הניהוליות שיפעלו לניהול ולמזעור החשיפה לסיכונים תפעוליים בבנק. כמו כן מעוגנים במסגרת המדיניות מנגנוני המדידה, הבקרה והניטור וכן מערכי הדיווח.
- המדיניות הינה בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין של המפקח על הבנקים - 350.
- מנהל הסיכונים הראשי (CRO) מונה למנהל סיכונים תפעוליים הכפוף למנכ"ל הבנק, האחראי לגיבוש ויישום המדיניות לניהול הסיכונים התפעוליים, שאושרה על-ידי הדירקטוריון, להנחיית היחידות השונות בבנק, לעגון סטנדרטים של מעקב, דיווח ובקרה.
- דירקטוריון הבנק קבע מדיניות לניהול הסיכונים התפעוליים הנגזרת ממדיניות קבוצת הבינלאומי בהתאמות הנדרשות, המתווה את דרכי הפעולה, המסגרות הארגוניות והפונקציות הניהוליות שפועלות לניהול ולמזעור החשיפה לסיכונים תפעוליים.
- תאבון הסיכון - הבנק פעל למזעור הסיכונים התפעוליים ככל האפשר בהתאם לשיקולי עלות מול הפחתת הסיכון.
- לבנק יש הסכם מסגרת למתן שירותים מהבנק הבינלאומי - חברת האם. במסגרת ההסכם נשען הבנק על מערכות המידע, המיחשוב והתשתית ובכל נושא הביקורת והבקרה. במסגרת זו, מקבל הבנק שירותים מהיחידה לניהול סיכונים תפעוליים בחברת האם, כולל הצעדים הננקטים על ידה למזעור הסיכונים כמפורט להלן. בנושא סיכונים אבטחת המידע, מעדכן הבנק הבינלאומי באופן שוטף את אמצעי ההגנה באמצעים ומוצרי תוכנה מתקדמים, אשר פותחו במיוחד למטרת הגנה על מערכות המיחשוב והתקשורת.
- התהליכים השונים למזעור הסיכונים התפעוליים המרוכזים בחברת האם ובבנק מפורטים להלן (בסעיפים ג-ו).

ג. ניהול החשיפות

1. איתור, מיפוי, מזעור וניטור

סקר מיפוי וזיהוי הסיכונים התפעוליים הינו אחד מהכלים המרכזיים לשליטה ובקרה בהם. בחברת האם ובבנק מבוצע תהליך מובנה של מיפוי הסיכונים התפעוליים ביחידות השונות על בסיס מיפוי תהליכים ופעילויות. במסגרת תהליך מיפוי וזיהוי הסיכונים בסקר, הוטמעה מתודולוגיה המשלבת הערכות מומחים בשילוב עם שיטות סטטיסטיות לדירוג ולאומדן הסיכונים התפעוליים. הסקר כולל אומדן של הנזק הפוטנציאלי הנובע מכל סיכון שאותר והמלצות על דרכי הפעולה למזעור הסיכונים. כמו כן, ממופות הבקורות הקיימות.

- במסגרת הסקר נכלל גם נושא מיפוי החשיפה לסיכוני הונאות ומעילות, לפי הנחיית בנק ישראל.
- בעקבות ממצאי סקר הסיכונים, נוספו בקורות חדשות לרבות בקורות מיכוניות ואחרות במערכות התפעוליות, שונו ואורגנו מחדש תהליכי ונהלי עבודה, ונוספו מידע ניהולי ודיווחים המסייעים למנהלים בתהליך הבקרה.
- חברת האם והבנק מבצעים באופן שוטף סקרי סיכונים לאיתור מוקדי סיכון בפעילויות ויחידות חדשות.
- בשנת 2013 סיימו חברת האם והבנק עדכון שלישי של סקר סיכונים תפעוליים (תלת שנותי).
- בחברת האם ובבנק הוגדרו אינדיקטורים לאיתור מוקדם של שינוי במפת הסיכונים, Key Risk Indicators (KRI), על ידי מנהלי התהליכים.

2. מנהלי תהליכים

לכל תהליך מרכזי, מונה מנהל תהליך האחראי לניהול הסיכון התפעולי לרבות קיום הבקורות ולמזעור הסיכונים התפעוליים בתהליך ודיווח למנהל הסיכונים התפעוליים.

3. איסוף אירועי כשל

בסוף שנת 2013 השיקו הבנק וחברת האם, מערכת המסייעת בניטור אירועים החשודים ככשלים תפעוליים, ובנוסף הבנק בשיתוף היחידה לניהול סיכונים תפעוליים של חברת האם מקיים תהליך של איסוף ותיעוד אירועי כשל (אירועים שגרמו או כמעט גרמו להפסד/רווח), על מנת לאמוד את הסיכונים התפעוליים בתהליכים העסקיים וביחידות ארגוניות, ולשמירת היסטוריית כשלים ולהפקת לקחים ושיפור תהליכים.

איסוף הנתונים, המתודולוגיה, וספי הדיווח עוגנו בנוהל עבודה מפורט המעגן בין היתר את : אופן תיעוד האירועים שהתרחשו בבנק, בדיקת כיסוי הסיכונים הרלוונטיים במסמך החשיפות ובמידת הצורך, שינוי סדרי עדיפויות לטיפול בבקורות המומלצות בסקרי הסיכונים התפעוליים. בהתאם לנוהל, מונו נאמני דיווח בסניפים וביחידות שהפעילות העסקית בהן רגישה, והתקיימו ומתקיימות הדרכות לנאמנים. אירועים מועלים רבעוניות להנהלה, לדירקטוריון ולפורום לניהול סיכונים תפעוליים בהתאם לספים שנקבעו בנוהל, לצורך דיון בהפקת לקחים ועדכון מפת החשיפות. בנוסף, מקיים הבנק תהליך הפקת לקחים גם לגבי אירועים חיצוניים מהותיים שמידע לגביהם מופיע בתקשורת.

4. הגדרת KRI (Key Risk Indicators)

כחלק מהמלצות הוראת ניהול בנקאי תקין 350, הוגדרו KRI לכל התהליכים היחודיים לבנק והוגדרו KRI לתהליכים עסקיים נבחרים המשותפים עם חברת האם, קויימו הדרכות בנושא ומתקיים מעקב בפורום קבוצתי לניהול סיכונים תפעוליים, וכן על ידי היחידה לניהול סיכונים בבנק ועל ידי היחידה לניהול סיכונים תפעוליים בחברת האם.

5. שיפור ושדרוג מנגנוני הבקרה ותהליכי עבודה

בעקבות ממצאי סקרי הסיכונים שמתבצעים, ממצאי הביקורת הפנימית ותהליכי הפקת לקחים בגין אירועי כשל, שולבו בקורות מיכוניות ואחרות בפעילויות הבנק השונות, וכן שופרו ושודרגו נהלי עבודה ותהליכי העבודה.

ד. המשכיות עסקית (Business Continuity Planning)

הוראות בנק ישראל מחייבות את הבנקים לפעול להבטחת המשכיות עסקית בעת חירום. בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין 355 בנושא, נערך הבנק בסיוע חברת האם להתאוששות ממקרה אסון והמשכיות עסקית במצבי חירום שונים. חבר הנהלת הבנק, ראש אגף פיננסים ומשאבים הממונה על המשכיות עסקית אחראי לריכוז הנושא באמצעות היחידה לניהול סיכונים תפעוליים בחברת האם. בבנק מתבצעת היערכות אשר מורכבת מכמה נדבכים: גיבוש מסמך מדיניות מקיף בנושא המשכיות עסקית שאושר על ידי דירקטוריון הבנק, מסמך מסגרת עבודה הכולל פירוט לגבי תשתיות טכנולוגיות נאותות, גיבוש והטמעת תוכניות פעולה מקיפות ותשתית נהלים תומכת וביצוע תרגילים המדמים מצבי חירום שונים. בחברת האם קיים חדר מצב קבוצתי ופורום היערכות לשעת חירום בראשות ראש חטיבת ניהול סיכונים בחברת האם אשר מרכז פעילות זו בכל הקבוצה. הפורום הקבוצתי והפורום בבנק מופקדים על יישום המדיניות, הנהלים והמעקב אחר היערכות חברת האם והבנק למצבי חירום שונים ומתכנסים לפחות אחת לרבעון. מתקיים דיווח רבעוני בהנהלה ובדירקטוריון בנושא המשכיות עסקית והיערכות לשעת חירום.

הבנק מקיים באופן שוטף תהליך לשיפור ההערכות להמשכיות עסקית במסגרתו מעודכן המיפוי של הפעילויות והמשאבים הקריטיים אשר נדרשים בשעת חירום, מעודכנים תרחישי החירום ומסמך המדיניות בהתאם.

חברת האם והבנק העבירו את מתקן המחשב הראשי מתל-אביב לאזור ראשון לציון, בחודש יולי השנה, מהלך המהווה צעד משמעותי נוסף בשימור ההמשכיות העסקית, מאחר שמדובר במתקן חדיש וממוגן המרוחק מאתר הגיבוי שנמצא בתל-אביב.

ה. אבטחת מידע

ההנהלה ודירקטוריון הבנק קבעו מדיניות מפורטת בנושא אבטחת מידע. הבנק מסתמך על חברת האם בביצוע הסקרים והמיפויים הנדרשים ועומד בהוראות ניהול בנקאי תקין 357. הבנק נערך לכל הנדרש מהנחיות בנק ישראל בנושא מדיניות חברתיות והתקפות סייבר. הבנק מינה את מנהל אבטחת המידע כאחראי על ניהול סיכוני אבטחת מידע.

השלכות של סיכוני אבטחת מידע ואירועי סייבר

התקפות סייבר מבוצעות במטרה להסב נזק מאסיבי באמצעות פגיעה בשירותים אסטרטגיים. הנזק הצפוי מיישום התקפות אלו עלול להוביל לפגיעה באמינות, שלמות, וסודיות המידע ובזמינות מערכות הבנק. נזקים אלו עלולים להוביל לפגיעה בפעילות העסקית של הבנק ולהשפעה ישירה על פעילות לקוחותיו.

במטרה להתמודד עם מערך התקפות הסייבר, בנוסף לפעילות הכוללת המבוצעת בתחום אבטחת מידע, מקיים הבנק מערך הגנה כולל וייעודי מפני התקפות סייבר. מערך ההגנה כולל היבטים טכנולוגיים ותהליכיים שמטרתם להביא לצמצום הפגיעות בתשתיות הבנק, והכל על פי תרחישי התקפה ייעודיים שמוגדרים על ידי מנהל אבטחת מידע.

ההערכות להתמודדות עם ההתקפות הקיברנטיות מבוצעות בחברת האם עבור כל הקבוצה, כולל הבנק, וכל המפורט להלן מבוצע בחברת האם.

הבנק נערך להתמודד עם מערך ההתקפות הקיברנטיות. בנוסף לפעילות הכוללת המבוצעת בתחום אבטחת מידע, מקיים הבנק מערך הגנה כולל וייעודי מפני התקפות קיברנטיות. מערך ההגנה כולל היבטים טכנולוגיים ותהליכיים שמטרתם להביא לצמצום הפגיעות בתשתיות הבנק, והכל על פי תרחישי התקפה ייעודיים שמוגדרים על ידי מנהל אבטחת מידע.

להלן תאור הערכות הבנק:

- אחת לשנה מתבצע סקר לבחינת העמידות בפני התקפות סייבר. הסקר כולל תרגול מערך ההגנה הקיים, והכל על פי תרחישי הבנק לצורך היערכות לשעת חירום.

- ממצאי הסקרים שבוצעו במהלך שנת 2015 והסיכונים המהותיים בעקבות תקריות סייבר ידועות שלא התממשו, נדונו בהנהלת הבנק ובדירקטוריון.
 - מבוצעת בחינה של הסיכונים העיקריים וסקירת הסיכונים הרלוונטים תוך התייחסות לגורמי הסיכון, עלויות הסיכון והשלכותיו.
 - ברבעון השני של שנת 2015 בוצעה סימולציה להתקפת סייבר מקיפה על מערכות הבנק אשר מטרתה היתה לבחון את התגובה של צוות המיחשוב וחדרי המצב במת"ף, בחברת האם ובבנק לאירוע סייבר.
- הבנק יעדכן מעת לעת את מאפייני ההתקפות המהותיות בגינן יידרש לבצע דיווח/גילוי במסגרת דוח הדירקטוריון, תוך התייחסות לאופי הסיכונים המהותיים והשפעתם על הבנק.
- במהלך תשעת החודשים הראשונים של שנת 2015 התבצעו נסיונות תקיפה אך הבנק לא חווה עד כה התקפות סייבר בעלות השפעה מהותית על תפקוד הבנק.
- בתאריך 1 בספטמבר 2015 נכנסה לתוקף הוראת ניהול בנקאי תקין 361 בנושא ניהול הגנת הסייבר. הוראה זו מסדירה את הדרישות והציפיות של הפיקוח על הבנקים מהתאגידים הבנקאיים בנושא זה, בהתאם לעקרונות יסוד להגנת הסייבר. בהוראה מפורטים תפקידי הדירקטוריון, ההנהלה הבכירה ומנהל הגנת הסייבר. כמו כן, ההוראה דורשת להתוות אסטרטגיית הגנת סייבר, לקיים מסגרת לניהול סיכוני הסייבר, להגדיר מדיניות הגנת סייבר ולגבש תכנית עבודה. בנוסף, ההוראה מדגישה את הצורך בניהול מסודר של סיכוני סייבר וביסוס מערך בקורות אפקטיבי כדי לצמצם את החשיפה לאיומי הסייבר.
- ביום 27 באוגוסט 2015 התקבל מכתב מבנק ישראל ובו נכתב שהבנק אינו נדרש למנות מנהל הגנת סייבר ולגבש מדיניות ואסטרטגיית הגנת סייבר נוכח תהליך המיזוג.

ו. כיסוי ביטוחי

הבנק במסגרת קבוצת הבנק הבינלאומי מחזיק נכון ליום הדוח שלושה כיסויים ביטוחיים עיקריים:

1. כיסוי ביטוח "בנקאי משולב" (B.B.B.). גבול אחריות בפוליסה זו משותף לשלושת פרקי הפוליסה כמפורט:
 - 1.1. פרק ביטוח בנקאי: פרק זה מכסה נזק כספי ישיר שנגרם לבנק ממעשה אי יושר או תרמית של עובדי הבנק, נזק הנגרם כתוצאה מאובדן או נזק ל"רכוש בעל ערך", סיכוני העברה של "רכוש בעל ערך", נזק הנגרם כתוצאה מזיוף המחאות, בטחונות מזויפים, מזומנים מזויפים וכו'.
 - 1.2. פרק ביטוח פשעי מחשב: פרק זה מכסה נזק שנגרם כתוצאה מתשלום או העברת כספים או רכוש, מתן אשראי, חיוב חשבון או מתן ערך כלשהו על ידי הבנק, כתוצאה ישירה של הזנה במרמה או בזדון של מידע אלקטרוני ישירות לתוך מערכת המחשב של הבנק או למערכת מחשב של לשכת שרות או למערכת אלקטרונית להעברת כספים או למערכת תקשורת עם לקוחות; או כתוצאה משינוי או השחתה במרמה או בזדון של מידע אלקטרוני האגור במערכות כאשר פעולת המרמה נעשתה על ידי אדם שפעל מתוך כוונה לגרום הפסד לבנק או לשם הפקת רווח פיננסי למען עצמו או למישהו אחר.
 - 1.3. פרק ביטוח אחריות מקצועית: פרק זה מכסה את הבנק בגין חבותו החוקית כלפי צדדים שלישיים בהתייחס לתביעה בגין הפסד כספי הנגרם כתוצאה ממעשה, טעות, או השמטה רשלניים או הפרת אמונים של עובד הבנק.
2. פוליסת ביטוח "דירקטורים ונושאי משרה": ביטוח זה מכסה את אחריותם של דירקטורים ונושאי המשרה בגין תביעה בגין הפרת חובת זהירות ומיומנות, הפרת חובת אמונים כלפי הבנק, כאשר הם פעלו בתום לב והיה להם יסוד להניח שהפעולה לא תפגע בטובת הבנק.
3. פוליסות "ביטוחים אלמנטאריים": עיקרי הכיסוי הביטוחי הינם: ביטוח נכסים, ביטוח חבויות וביטוח כספים.

ז. פיקוח ובקרה על ניהול החשיפה לסיכונים תפעוליים

הבנק מקיים מערך נאות של מנגנוני שליטה, ניהול, פיקוח וביקורת על תהליך ניהול הסיכונים התפעוליים, באמצעות היחידה לניהול סיכונים תפעוליים בחברת האם. ניהול החשיפה לסיכונים תפעוליים נבחן ומבוקר על ידי הדירקטוריון, וההנהלה (כמפורט לעיל בפרק חשיפה לסיכונים ודרכי ניהולם - כללי) וכן על ידי דרגי הביניים, שהמרכזיים שבהם הינם:

הדירקטוריון וועדותיו

- דירקטוריון הבנק מתווה אחת לשנה את מדיניות החשיפה הכוללת לסיכונים תפעוליים, הכוללת, בין היתר, את הסטנדרטים לניהול, מדידה, בקרה ודיווח על החשיפה לסיכונים תפעוליים.
- אחת לרבעון מתקיים דיון בוועדת הלוואות וניהול סיכונים וכן בדירקטוריון במסמך הסיכונים הכולל של הבנק, במסגרתו מדווחות גם חשיפות הבנק לסיכונים תפעוליים.

הביקורת הפנימית

- מערך הביקורת הפנימית של הבנק משלב בתוכניות העבודה הרב שנתיות שלו ביקורות בנושא ניהול הסיכונים בבנק, לרבות לניהול הסיכון התפעולי. מסגרת ניהול הסיכונים התפעוליים נתונה לביקורת פנימית מקיפה ואפקטיבית ובכלל זה, מערך הביקורת הפנימית אחראי למתן הערכה עצמאית על מידת האפקטיביות של יישום התהליכים והנהלים לניהול הסיכונים בבנק, ומחוזה דעתו בפני ההנהלה ודירקטוריון הבנק על מידת ההתאמה, ואיכות תפקודם של תהליכי הבקרה הפנימיים. כמו כן, המבקר הפנימי הראשי משתתף בפורום לניהול סיכונים תפעוליים קבוצתי בראשות מנכ"ל חברת האם המתכנס לפחות אחת לרבעון.

ההנהלה וועדותיה

- אחת לרבעון מתקיים דיון בהנהלה במסמך הסיכונים הכולל של הבנק, במסגרתו מדווחות גם חשיפות הבנק לסיכונים תפעוליים.
- הוקם פורום לניהול סיכונים תפעוליים ולהמשכיות עסקית בשעת חירום בראשות מנהל הסיכונים התפעוליים בבנק. על חברי הפורום נמנים גם מנהל היחידה לניהול הסיכונים התפעוליים של חברת האם וראש אגף פיננסים ומשאבים. פורום זה יתכנס לפחות אחת לרבעון למעקב ופיקוח על הפעולות הננקטות למזעור חשיפה, גיבוש המדיניות ודיווח על חריגים להנהלה ולדירקטוריון בהתאם לנוהל חריגים.

יחידות, פורומים ומערכי בקרה קבוצתיים

- הפורום לניהול סיכונים תפעוליים הקבוצתי בראשות מנכ"ל הבנק הבינלאומי - החברה האם ובהשתתפות מנכ"ל הבנק ומנהל הסיכונים התפעוליים, מקיים מעקב שוטף לגבי מצב החשיפה לסיכונים תפעוליים, באמצעות היחידה לניהול סיכונים תפעוליים של חברת האם בין היתר בהתבסס על אירועי כשל, ממצאי סקרי הסיכונים השונים, KRI, וכן אחר הפעולות הננקטות על-ידי היחידות השונות, למזעור חשיפות אלה. הפורום משמש גם כפורום בנושא מניעת סיכונים מעילות והונאות.
- פורום אבטחת מידע - קבוצתי, בראשות מנהל מערך טכנולוגיות המידע המתכנס לפחות אחת לחודש.
- פורום המשכיות עסקית בשעת חירום - קבוצתי, בראשות ראש חטיבת ניהול סיכונים בחברת האם ובהשתתפות מנהל המשכיות עסקית של הבנק, המתכנס לפחות אחת לרבעון.
- היחידה לניהול סיכונים תפעוליים, הפועלת מטעמו של מנהל הסיכונים התפעוליים הקבוצתי, אחראית על גיבוש והטמעת מתודולוגיות למדידת, ניטור ובקרת הסיכונים התפעוליים באופן בלתי תלוי ביוצרי הסיכון, וכן לאכיפת הציות למדיניות ניהול הסיכונים התפעוליים.

ח. דיווח על החשיפה לסיכונים תפעוליים

החשיפות לסיכונים תפעוליים מרוכזות ומדווחות ב"מסמך הסיכונים " הרבעוני כנדרש בהוראות 310 ו-350 להוראות ניהול בנקאי תקין. מסמך הסיכונים נדון, אחת לרבעון, בהנהלה, בוועדת הלוואות וניהול סיכונים של הדירקטוריון ובדירקטוריון.

במסגרת מסמך הסיכונים מתוארות החשיפות התפעוליות הן על פי הקטגוריות שנקבעו על ידי באזל 3 והן על פי המבנה הארגוני, וכל זאת בהתאם לתיאבון הסיכון שנקבע על ידי הדירקטוריון. מסמך הסיכונים מפרט גם התפתחויות בנושא ניהול החשיפות ואירועי כשל לפי הסף שנקבע במדיניות ניהול סיכונים תפעוליים.

ניהול הסיכונים המשפטיים

א. כללי

סיכון משפטי נכלל בגדר סיכון תפעולי כהגדרתו בנוהל בנקאי תקין מס' 350 - ניהול הסיכון התפעולי והיא כוללת אך אינה מוגבלת ל"חשיפה לקנסות (fines, penalties) או צעדי עונשין כתוצאה מפעילות פיקוחית (punitive damages), כמו גם מהסדרים פרטניים (private settlements)".

הבנק מתייחס להגדרה באופן מרחיב וכולל בסיכון המשפטי, בין היתר, סיכון הנובע מאי קיומן של הוראות דין לרבות הוראות רגולטוריות, סיכון להפסד כתוצאה מהעדר אפשרות לאכוף באופן משפטי קיומו של הסכם, סיכונים הנובעים מפעילות ללא גיבוי משפטי/ייעוץ משפטי מול לקוחות, ספקים ו/או צדדים נוספים, סיכונים הכרוכים בהליכים משפטיים וכל סיכון אחר העלול לחשוף את הבנק לדרישה או תביעה משפטית וכן לקנסות ועיצומים.

במסגרת הסכם השירותים בין הבנק לחברת האם, מקבל הבנק שירותים מהמערך המשפטי של חברת האם, כולל הצעדים הננקטים על ידו למזעור הסיכונים המשפטיים כמפורט להלן:

ב. מדיניות וניהול החשיפות

הבנק פועל על פי מדיניות לניהול הסיכון המשפטי המאושרת על ידי ההנהלה והדירקטוריון של הבנק, במסגרתה מתואר הסיכון המשפטי, הדרכים לאיתורו, מיפוי ומיזעורו.

תאבון הסיכון המשפטי בבנק מוגדר בקריטריונים איכותיים ("סיבולת סיכון") ולא כמותיים. הבנק נוקט במדיניות שמרנית של סיבולת סיכון נמוכה ביחס לקשירת הסכמים והתחייבויות משפטיות ושל אפס סובלנות בכל הנוגע לסיכון שמקורו בהפרה של הוראות דין פליליות או צרכניות.

מערך הייעוץ המשפטי של הבנק הבינלאומי (להלן: "מערך הייעוץ המשפטי") מקיים מעקב שוטף אחר ההתפתחויות בחקיקה, בתקינה ובפסיקה, העשויות להשליך על הפעילות השוטפת של הבנק, ומספק את הייעוץ, הגיבוי והתמיכה המשפטית הנדרשת לבנק על יחידותיו השונות. הבנק פועל למזעור הסיכונים על בסיס התפתחויות אלו ובהתאם להשלכותיהן. כמו כן, מערך הייעוץ המשפטי עורך, על פי הצורך, עדכונים נדרשים במסמכים המשפטיים שבשימוש הבנק, בהסכמי המסגרת להם הבנק צד ובחוות דעת משפטיות המהוות בסיס להתקשרויות ו/או קיום מנחים לפעילויות שונות.

בנוסף, פועל מערך הייעוץ המשפטי לאיתור מראש של הסיכונים המשפטיים הכרוכים בתהליכים חדשים, לרבות בחינת כל מוצר או פעילות חדשים ועריכת מכלול המסמכים הכרוכים באותו מוצר/שירות או פעילות, במגמה למזער את הסיכון המשפטי ככל האפשר.

כן נקבעים בבנק נהלים לעבודת המטה והסניפים ונעשות הדרכות שוטפות ליישומם, תוך שימת דגש על הנושאים המשפטיים הכרוכים בפעילות הבנק.

במסגרת סקר הסיכונים התפעוליים התקופתי נסקרות גם פעילויות מערך הייעוץ המשפטי, והסיכונים שאותרו מוערכים, נקבעים צעדים למניעתם ומופקים לקחים לשם מניעת הישנותם.

ג. דיווח על החשיפה לסיכונים משפטיים

החשיפות לסיכונים משפטיים מרוכזות ומדווחות ב"מסמך הסיכונים" הרבעוני כנדרש בהוראות ניהול בנקאי תקין. מסמך הסיכונים המשפטיים משולב במסמך הסיכונים הכולל של היחידה לניהול סיכונים ונדון, אחת לרבעון, בהנהלה, בוועדת הלוואות וניהול סיכונים של הדירקטוריון ובדירקטוריון.

בעת אירוע מהותי בעל אפיונים משפטיים, כגון תביעה או התממשות סיכון משפטי, מוגש למנהלת הסיכונים המשפטיים דיווח מיידי ביחס לאירוע, מידת השפעתו ואופן השפעתו על הבנק. מנהלת הסיכונים המשפטיים מורה על האמצעים שיש לנקוט על מנת לצמצם את מידת החשיפה לסיכון המשפטי שנוצר ונעזרת לשם כך בעובדי מערך הייעוץ המשפטי, הביקורת הפנימית, קצין הציות והממונה על אכיפה פנימית, בהתאם לצורך. אירועים מהותיים, כאמור, מדווחים מיידי למנכ"ל הבנק.

ניהול סיכוני ציות

א. כללי

הוראת ניהול בנקאי תקין 308 של הפיקוח על הבנקים מחייבת את הבנקים לפעול לקיום ההוראות הצרכניות החלות על יחסי הבנק עם לקוחותיו. סיכון ציות נובע מאי עמידה בהוראות דין צרכניות, המחייבות את התאגיד הבנקאי - דהיינו, הוראות חוק ורשויות אשר חלות על יחסי הבנק עם לקוחותיו. הבנק אימץ תוכנית אכיפה פנימית בדיני ניירות ערך, המבוססת על מיפוי מקיף של הוראות הדין הרלוונטיות, נהלי הבנק והתהליכים השונים בבנק, אשר מסדירה נהלים והנחיות ליישום מתמשך של התוכנית, וזאת בהתאם לקריטריונים שפרסמה רשות ניירות ערך בנושא. הבנק השלים ביצועו של סקר פערים בנושא אכיפה פנימית בניירות ערך, והשלים את סגירת כל הפערים שעלו במהלך הסקר. הבנק מינה את סמנכ"ל פיתוח עסקי של הבנק כממונה על האכיפה הפנימית בדיני ניירות ערך בבנק, הבנק מבצע מעקב אחר הוצאתה לפועל של תוכנית האכיפה הפנימית בדיני ניירות ערך, בין היתר, באמצעות קיום בקורות וביקורות בתחום דיני ניירות ערך. במסגרת הסכם השירותים בין הבנק לחברה האם, מקבל הבנק שירותים ממחלקת הציות של חברת האם, כמפורט להלן. קצין הציות של חברת האם מכהן אף כקצין הציות של הבנק.

ב. מדיניות

דירקטוריון הבנק מאשר אחת לשנה את מדיניות הציות, תוכנית הציות ותוכנית העבודה של קצין הציות של הבנק.

ג. תאבון הסיכון

הבנק אימץ מדיניות של הקפדה יתרה בהתייחסות לסיכון הציות. ביחס להפרת הוראות החוק ונהלי הבנק הקשורים להוראות החוק, הבנק ימלא אחר ההוראות הרגולטוריות החלות עליו ויפעל לשם הבטחת העמידה בהן על ידי כלל עובדי הבנק. כל עסקה של הבנק, תבוצע על פי נהלי הבנק, הקוד האתי ובהתאם לכל החוקים והתקנות. הבנק פועל להטמעת תרבות ארגונית ואמות מידה ליושרה ואתיקה כבסיס הכרחי לקיום של תרבות ציות בכל דרגי הארגון.

ד. ניהול החשיפה

- לשם קיום ההוראה הוקמה בחברת האם מחלקת ציות הכפופה למנהל הסיכונים הראשי של חברת האם. בראש המחלקה עומד קצין ציות ראשי, אשר אחראי ליישום החקיקה הקשורה במניעת הלבנת הון ומימון טרור. כמו כן, מונה קצין הציות הראשי כ-RO (הממונה) על יישום ההוראות ה-FATCA בקבוצה ובבנק.
- המחלקה אחראית על ריכוז הבקרה בבנק לציות להוראות צרכניות בהתאם לתכנית הציות ותוכנית העבודה השנתית ולדיווח על ליקויים או פערים למנכ"ל הבנק ולדירקטוריון על ידי בחינת מוצרים חדשים ו/או פעילויות חדשות, כמו גם ביצוע בקורות שוטפות על מוצרים ופעילויות קיימות, לגבי התאמתם להוראות הרגולטוריות השונות בתחום הצרכני ובתחום איסור הלבנת הון. כחלק מתפקידה, בוחנת גם המחלקה חוזרים ונהלים חדשים בהיבטי יחסי בנק-לקוח, טרם פרסומם.
- המחלקה בודקת את קיום ההוראות הצרכניות ועוקבת באופן שוטף, בסיוע המערך המשפטי, אחר שינויים בחקיקה ובהוראות רגולטוריות, בזיקה להוראות צרכניות.
- על פי הוראת בנק ישראל בוצע סקר תשתיות, אשר במסגרתו מופו ההוראות הצרכניות והוגדרו בקורות למניעת הסיכון שבהפרתן. הבנק הבינלאומי והבנק השלימו עדכון מקיף לסקר התשתיות בשנת 2014. היות והבנק מבצע את פעילותו באמצעות הנהלים והמערכות של הבנק הבינלאומי, הסקר תקף גם לבנק. על פי ממצאי הסקר עולה כי קיימת בבנק תשתית ענפה הכוללת מספר בלתי מבוטל של טפסים, נהלים, מערכות ומנגנוני בקרה והדרכה שמטרתם לסייע לבנק לעמוד בחובות הציות שחלות עליו.

- לצד קצין הציות הראשי פועלים :
- נאמני ציות בכל אחד מסניפי הבנק ובמטה, אשר מתפקידם, בין היתר, לזהות ולאתר אירועים שמחייבים דיווח או טיפול מיוחד של המחלקה.
- ועדת תיאום לאכיפת הציות אשר כוללת נציגים של יחידות הבנק הבינלאומי השונות (מערך הייעוץ המשפטי, מחלקת שיטות ותהליכים, חברת מת"ף, מדור הדרכה, מדור פניות הציבור). הועדה אשר מתכנסת מעת לעת ובתדירות משתנה בהתאם לצורך, אחראית לתאם בין היחידות השונות בבנק ולפעול להגברת שיתוף הפעולה במטרה ליישם את תוכנית הציות. בנוסף דנה הועדה בנושאים הקשורים לתוכנית הציות בנושאי הציות להוראות הצרכניות, כאשר עיקר תפקידה הוא לדון בנושאים ברמת רזולוציה גבוהה אשר לא ניתן לדון בהם באופן מספק במסגרת הפורום למעקב אחר הוראות סטטוטוריות.
- הבנק אימץ תוכנית אכיפה פנימית בדיני ניירות ערך, המבוססת על מיפוי מקיף של נהלי הבנק והתהליכים השונים בבנק, והמסדירה נהלים והנחיות ליישום מתמשך של התוכנית, וזאת בהתאם לדין ולקריטריונים שפירסמה רשות ניירות ערך בנושא. הבנק מינה את סמנכ"ל שיווק ופיתוח עסקי של הבנק כממונה על האכיפה הפנימית בדיני ניירות ערך בבנק, והוא פועל, בין היתר, לבצע מעקב אחר הוצאתה לפועל של תוכנית האכיפה הפנימית בדיני ניירות ערך, בסיוע מחלקת הציות של חברת האם.
- פורום מעקב אחר יישום הוראות סטטוטוריות נקבע בנהלי הבנק גם כועדת התאום לאכיפת הציות. פורום זה מתכנס בראשות מנכ"ל מת"ף, וכאשר דנים במסגרת הפורום בהוראות צרכניות, קצין הציות משמש כיושב הראש.
- כמו כן, מסתייעת המחלקה ביחידות השונות בהנהלת הבינלאומי, במחלקת הביקורת הפנימית של הבנק, ביחידה לפניות הציבור, במחלקת שיטות ותהליכים, במערך המשפטי, במת"ף ובמחלקת ההדרכה של חברת האם.
- בבנק מבוצעים תהליכי הטמעה שוטפים בנושא הציות להוראות צרכניות על ידי לומדה, קיום ימי עיון והדרכות למטה ולסניפים.

ה. דיווח על החשיפה

- אחת לרבעון מדווח קצין הציות להנהלת הבנק על פעילותו במהלך הרבעון שחלף. הדיווח המפורט כולל סיכום פעילות המחלקה, פירוט המלצות, פרטים ביחס להפרות של הוראות צרכניות שזוהו במהלך התקופה המדווחת והמלצות לגבי צעדים שיש לנקוט בגין ההפרות ומניעת הישנותן והיערכות הבנק ליישום הוראה צרכנית חדשה.
- לפחות אחת לשנה, מדווח קצין הציות לדירקטוריון הבנק, דיווח מפורט ובו מסכם את פעילותו בשנה הקודמת וכן מציג את תכנית העבודה לשנה הבאה. בנוסף, במסגרת מסמך הסיכונים הרבעוני מתומצתת פעילות קצין הציות וממצאיו העיקריים לרבעון שחלף.
- בנוסף, במדיניות הציות שנקבעה על ידי הדירקטוריון מוגדרים דיווחים מיידיים.
- בפברואר 2012 התקבל בבנק מכתב מבנק ישראל, בו דרישה למנות, תוך שלושה חודשים ממועד המכתב, קצין ציות ואחראי על איסור הלבנת הון לבנק, ולשנות את המצב הקיים, על פיו קצין הציות והאחראי על איסור הלבנת הון של החברה האם, מכהן בהתאם למינוי של דירקטוריון הבנק, גם כקצין הציות ואחראי על איסור הלבנת הון של הבנק. ביום 11 בדצמבר 2014, התקבל מכתב מבנק ישראל המאשר בשלב זה להמשיך ולפעול על פי ההסדר הקיים עד ליום 31 בדצמבר 2016 בכפוף לשמירת היקף ואיכות התשומות המוקצות לנושא.

ו. תיקון הוראת ניהול בנקאי תקין 308 - ציות ופונקציית הציות בתאגיד הבנקאי

- ביום 3 ביוני 2015 הפיץ בנק ישראל תיקון להוראת ניהול בנקאי תקין 308 - "ציות ופונקציית הציות בתאגיד בנקאי" שתיכנס לתוקף ביום 1 בינואר 2016. ההוראה נועדה לעדכן ולערוך התאמות להוראה הקיימת שפורסמה ביום 17 בינואר 2002.
- עיקרי השינויים מתבססים על הנחיות ועדת באזל מאפריל 2005 בעניין ציות ופונקציית הציות בבנקים, התאמה לרשויות במדינות אחרות והתאמה לרגולציה המקומית.
- כמו כן, ההוראה מרחיבה את חובת הציות לכלל הדינים וכללי ההתנהגות החלים על הפעילויות הבנקאיות השונות של התאגיד הבנקאי. הבנק וחברת האם החלו בהיערכות ליישום ההוראה במועד.

ניהול סיכוני איסור הלבנת הון ומימון טרור

א. כללי

- סיכוני איסור הלבנת הון ומימון טרור (להלן "הלבנת הון") הינם הסיכונים להטלת עיצומים כספיים משמעותיים על הבנק לאור אי עמידה בהוראות החוק בנושא מניעת הלבנת הון ואיסור מימון טרור וכן הסיכון להיווצרותה של אחריות פלילית של התאגיד ועובדיו. בנוסף, התממשות עבירה על הוראות הדין בתחום איסור הלבנת הון ומימון טרור עשויה לגרור התממשות של סיכון מוניטין.
- על המגזר הבנקאי חלות הוראות שונות במסגרת מניעת הלבנת הון ומימון טרור הכוללות, בין היתר, את החוק לאיסור הלבנת הון, החוק לאיסור מימון טרור, צו איסור הלבנת הון, תקנות איסור מימון טרור, הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 411, חוזרים שונים ועוד.
- במסגרת הסכם השירותים בין הבנק לחברה האם, מקבל הבנק שירותים מהיחידה למניעת הלבנת הון ומימון טרור כמפורט להלן.

ב. מדיניות

- דירקטוריון הבנק מאשר וקובע את מדיניות איסור הלבנת הון ומימון טרור של הבנק.
- עקב חשיבות הנושא משקיע דירקטוריון הבנק בהכוונה, בקרה ופיקוח בניהול סיכון זה ובמידת הצורך קבלת חוות דעת משפטיות חיצוניות כדי לפרש ולצמצם סיכונים וחשיפות אפשריות בתחום.

ג. תיאבון הסיכון

- הבנק נוהג מדיניות מחמירה שנועדה להבטיח יישום דווקני של הוראות החוק והכרה נאותה של הלקוח אתו מנהל הבנק עסקים, ובכלל זה הבנת עסקיו המנוהלים עם הבנק או באמצעותו, החיוניים למניעת הלבנת הון ומימון טרור באמצעות הבנק ולניהולו התקין של הבנק.
- המדיניות בתחום מניעת הלבנת הון כוללת הגדרה ברורה של איסורים ביחס לפעילות מול גופים ומדינות מולם ישנן הגבלות.
- מדיניות ניהול הסיכון מתייחסת לדרישות "הכר את הלקוח" בהתאם לחקיקה מחייבת ומגדירה תהליכים וכלים הנדרשים לצורך עמידה מיטבית בדרישות אלו.

ד. ניהול החשיפה

- בחברת האם פועלת יחידה למניעת הלבנת הון ומימון טרור, אשר מופקדת על יישום הוראות הדין בנושא זה ועל הטמעתן. היחידה כפופה למנהל הסיכונים הראשי של חברת האם. בראש היחידה עומד, כאמור, האחראי על איסור הלבנת הון של הבנק, המכהן אף כקצין הציות הראשי של הבנק. כמו כן מונה מנהל בכיר ביחידה המופקד על הפיקוח והבקרה בתחום זה בבנק.
- תפקידי האחראי על איסור הלבנת הון ומימון טרור כוללים, בין היתר: פיתוח וביצוע בקרות על מנת לוודא כי הבנק מיישם את הוראות הדין כולל בקרות אחר איכות הדיווחים על פי סוג וגודל הפעולה, ווידוא כתיבה ועדכון המדיניות והנהלים בהתאם לעדכוני חקיקה והוראות הדין, ביצוע ו/או בקרה אחר קיום הדרכות, העברת דיווחים על פעולות בלתי רגילות לרשות לאיסור הלבנת הון ובדיקת יישום המדיניות בבנק.
- לשם יישום החוק והטמעה דווקנית של הוראותיו מינה הבנק נאמני ציות המשמשים גם כנאמני איסור הלבנת הון בסניפים האחראים על הפעילות השוטפת למניעת הלבנת הון ומימון טרור בהתאם למדיניות ולנהלים. נאמנים אלו נבחרים מתוך אוכלוסיית מורשי החתימה בבנק וכפופים מקצועית בתחום איסור הלבנת הון, לאחראי על איסור הלבנת הון. במקביל, מינה המנכ"ל את חבר ההנהלה הממונה על מערך הסניפים לשמש כגורם העומד בקשר עם נאמני הציות ואיסור הלבנת ההון במערך הסניפים לצורך סיוע, הכוונה ובקרה.

- הבנק עורך, מפעם לפעם, ימי עיון לכל נאמני איסור הלבנת הון, כנסים למנהלים, הרצאות בסניפים עצמם וכן השתלמויות והדרכות לכלל העובדים במסגרת הקורסים במחלקת ההדרכה של הבנק. כמו כן, נערכות הדרכות והשתלמויות ביחידה. בנוסף מפיץ הבנק לומדה ממוחשבת הכוללת מבדק לבחינת הטמעת תוכן הלומדה בקרב העובדים. הלומדה מתעדכנת בהתאם לשינויים והתפתחויות בתחום ובהוראות הדין. עובדי הבנק הרלבנטיים נבחנו במבדק ונבדקת עמידתם בו בהצלחה. אחת לתקופה מהלך זה חוזר על עצמו לרענון הידע. מהלכי ההדרכה שבוצעו הגבירו את המודעות לנושא.
- הבנק נוקט באופן שוטף במהלכים לאיתור וטיוב נתונים באמצעות דוחות בקרה המופצים לסניפים בצירוף הנחיות מתאימות. כמו כן, משקיע הבנק משאבים רבים בפיתוח ושדרוג מערכות הבקרה הממוכנות ומקצה משאבי כח אדם ליחידה על מנת לייעל את הבקרות לאיתור פעולות בלתי רגילות.
- בהתאם לבקשת בנק ישראל, נערך בשנת 2012 סקר פערים בתחום איסור הלבנת הון. הסקר הסתיים, אותו מספר פערים בין דרישות החקיקה השונות לתמיכה המיכונית הקיימת ולנהלי הבנק. הסקר הוצג ונדון בדירקטוריון. כל הפערים טופלו.
- המערך המשפטי מבצע מעקב אחר עדכוני חקיקה ווידוא מסירתם לאחראי על ניהול סיכונים איסור הלבנת הון וכן למתן תמיכה משפטית ככל שזו נדרשת על ידי האחראי, לקיום חובות האחראי ופעילות היחידה והבנק.
- ועדה מייעצת הוקמה לצורך תמיכה במילוי תפקידו של האחראי על תחום זה אשר עיקרי תפקידיה כוללים: דיון בפעולות בלתי רגילות אשר קיים ספק באם יש צורך בהעברתן לרשות לאיסור הלבנת הון, דיון בחשבונות בהם קיימת פעילויות מורכבות על מנת לבחון ולקבל החלטה האם מדובר בפעילות בלתי רגילה ועוד.
- במסגרת דיון חצי שנתי במסגרת פורום קבוצתי למעקב אחר סיכונים תפעוליים מתקיים דיון בהתפתחויות טכנולוגיות העלולות לסייע בידי לקוחות בביצוע הלבנת הון ו/או מימון טרור על מנת לגבש ולבחון אמצעי הגנה נאותים, כגון שימוש באינטרנט, טלפונים סלולריים, כרטיסי חיוב נטענים ועוד.

ה. דיווח על החשיפה

אחת לרבעון מדווח הממונה על איסור הלבנת הון להנהלת הבנק ולדירקטוריון על פעילותו במהלך הרבעון שחלף. הדיווח המפורט כולל בין היתר התייחסות למוקדי סיכון שאותרו על ידי האחראי ודרכי הטיפול בהם ודיווח על יישום מדיניות "הכר את הלקוח".

בנוסף, במסגרת מסמך הסיכונים הרבעוני מתומצתת פעילות הממונה על איסור הלבנת הון וממצאי העיקריים לרבעון שחלף.

בנוסף, במדיניות שנקבעה על ידי הדירקטוריון מוגדרים דיווחים מיידיים לדירקטוריון ולבנק ישראל.

בפברואר 2012 התקבל בבנק מכתב מבנק ישראל, בו דרישה למנות, תוך שלושה חודשים ממועד המכתב, קצין ציות ואחראי על איסור הלבנת הון לבנק, ולשנות את המצב הקיים, על פיו קצין הציות והאחראי על איסור הלבנת הון של החברה האם, מכהן בהתאם למינוי של דירקטוריון הבנק, גם כקצין הציות ואחראי על איסור הלבנת הון של הבנק. ביום 11 בדצמבר 2014, התקבל מכתב מבנק ישראל המאשר בשלב זה להמשיך ולפעול על פי ההסדר הקיים עד ליום 31 בדצמבר 2016 בכפוף לשמירת היקף ואיכות התשומות המוקצות לנושא.

ו. סיכונים ומגבלות עקב קשרים עם איראן או אויב

ביום 27 בנובמבר 2011 פרסמה רשות ניירות ערך הנחיות גילוי בנוגע לסיכונים ומגבלות עקב קשרים עם איראן או עם אויב. על פי הנחיות אלו, על תאגיד מדווח לכלול גילוי אודות הסיכונים והמגבלות אשר התאגיד חשוף להם עקב קשריו, במישרין או בעקיפין, עם איראן או עם האויב, לרבות מכוח הוראות הדין, ואשר יש להם או עשויה להיות להם השפעה מהותית על התאגיד.

בהמשך לפרסום הנחיות אלו פרסם בנק ישראל ביום 23 בדצמבר 2012 עדכון להוראות הדיווח לציבור. במסגרת עדכון זה נוספה דרישה לפיה על התאגידים הבנקאיים לכלול בדוחות הכספיים לשנת 2012 ואילך גילוי בנוגע לסיכונים ומגבלות עקב קשרים עם איראן או עם האויב, בהתאם לאמור בהנחיית רשות ניירות ערך דלעיל.

מדיניות הבנק אינה מתירה קיום קשרים או פעילות, במישרין או בעקיפין, עם איראן או עם גוף אשר הוגדר "כאויב" על ידי רשויות החוק.

מערכות הבנק הותאמו כדי לתת מענה למדיניות זו בהתאם לרשימות שפורסמו בתיקון להוראות ניהול בנקאי תקין מס' 411, מיום 26 בדצמבר 2011.

לאור ההיערכות המתוארת דלעיל, להערכת הבנק החשיפה לגורמי הסיכון הללו במידה וקיימת, נמוכה ביותר.

טבלת גורמי סיכון

לא היו שינויים בטבלת גורמי הסיכון לעומת הטבלה שפורסמה בדוחות הכספיים לשנת 2014.

באזל 3

רקע

בחודש דצמבר 2010 פירסמה ועדת באזל לפיקוח בנקאי הוראות חדשות בנושא "מסגרת פיקוחית עולמית לחיזוק עמידות המערכת הבנקאית" (להלן - "באזל 3"), הכוללות התמקדות בהון המניית, שהוא המרכיב האיכותי ביותר של ההון של הבנק, וזאת על רקע כניסת מערכת הבנקאות העולמית למשבר עם רמה לא מספקת של הון באיכות גבוהה. המשבר חשף גם חוסר עקביות בהגדרת ההון בתאגידים בנקאיים בעולם וחוסר גילוי מידע (שקיפות) שהיה מאפשר לשוק למדוד ולהשוות באופן מלא את איכות ההון בתאגידים בנקאיים בעולם. במסגרת זו יחס הון הליבה יועלה בהדרגה מ-2% ל-7% עד סוף שנת 2018, ויחס הון רוברד 1 יועלה בהדרגה מ-4% ל-8.5% עד סוף שנת 2018.

בנק ישראל קבע מדיניות הון לתקופת ביניים, לפיה יחס הון הליבה לא יפחת מ-7.5% כבר בשנת 2010.

ביום 30 במאי 2013 פירסם בנק ישראל תיקון להוראות ניהול בנקאי תקין 201-205, 208, 211 ו-299 בנושא "מדידה והלימות ההון", אשר מאמצות את הוראות באזל 3. מועד יישומן לראשונה נקבע ליום 1 בינואר 2014, כאשר היישום יהיה באופן מדורג בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 299 בנושא "מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי - הוראות מעבר".

לפי הוראות אלו יעדי ההון המזעריים יהיו כדלקמן:

1. יחס הון עצמי רוברד 1 לנכסי סיכון משוקללים לא יפחת מ-9%, וזאת עד ליום 1 בינואר 2015. תאגיד בנקאי שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד שווה או עולה על 20% מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית, יידרש לעמוד ביחס הון עצמי רוברד 1 מינימלי בשיעור של 10%, וזאת עד ליום 1 בינואר 2017. הוראה נוספת זו אינה חלה על הבנק.

2. יחס הון כולל לנכסי סיכון משוקללים לא יפחת מ-12.5%, וזאת עד ליום 1 בינואר 2015. תאגיד בנקאי שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד שווה או עולה על 20% מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית, יידרש לעמוד ביחס הון כולל מינימלי בשיעור של 13.5%, וזאת עד ליום 1 בינואר 2017. הוראה נוספת זו אינה חלה על הבנק.

ההנחיות מתייחסות לסיכוני אשראי, סיכוני שוק וסיכונים תפעוליים, וכוללות 3 נדבכים בהתייחס לכל אחד מסוגי הסיכונים:

נדבך ראשון - דרישות הון מזעריות, המחושבות לכל אחד מסוגי הסיכונים בנפרד, כאשר לגבי סיכוני אשראי הגישות העיקריות הן:

1. הגישה הסטנדרטית המסתמכת בעיקר על נתוני דירוגי אשראי של חברות דירוג חיצוניות.

2. הגישות המתקדמות המבוססות על דירוגים פנימיים אשר חושבו בהתאם למודלים שפותחו על ידי הבנק (Internal Ratings-Based).

נדבך שני - תהליך הערכה פנימי להערכת נאותות ההון ביחס לפרופיל הסיכונים של הבנק, מערכי הפיקוח, הבקרה והביקורת שמיישם, וסביבתו העסקית, תהליך ה-ICAAP (Internal Capital Adequacy Assessment Process). המפקח על הבנקים מצפה מהתאגידים הבנקאיים ליישם תהליך פנימי הולם המשלב רכיבים מרכזיים של תכנון וניהול ההון, ומציג את נאותות ההון אל מול הסיכונים שזוהו. התהליך הני"ל כולל, בין היתר, קיום מנגנונים מובנים לזיהוי הסיכונים ומוקדי הסיכון וביצוע הערכת נאותות הונית על בסיס תרחישים ותרחישי קיצון, קיום תהליכים פנימיים ליישום ממשל תאגידי נאות, שיפור ושדרוג מערכי הבקרה והביקורת, קיום תשתית תרחישי קיצון נאותה הכוללת תרחישי קיצון הוליסטיים ועוד. התהליך כולל טיפול במכלול הסיכונים אליהם חשוף הבנק, לרבות סיכונים שאינם נכללים בחישובי הנדבך הראשון, ובכלל זה: סיכון ריכוזיות, סיכון רבית בתיק הבנקאי, סיכון אינפלציה, סיכון ציות, סיכון הלבנת הון ומימון טרור, סיכון אסטרטגיה, סיכון משפטי, סיכון מוניטין ועוד.

נדבך שלישי - משמעת שוק - דרישות הגילוי והדיווח לציבור. הנדבך כולל את דרישות הגילוי בדיווח הכספי של תאגיד בנקאי.

הוראות בנק ישראל

להן פירוט עיקרי ההוראות והטיוטות שפורסמו במהלך שנת 2015 וכן הוראות שישומן הוחל בשנת 2015.

יחס כיסוי נזילות לפי הוראות המפקח על הבנקים

ביום 28 בספטמבר 2014 הפיץ המפקח על הבנקים חוזר במסגרתו נוספה הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 221 בנושא יחס כיסוי נזילות אשר מאמצת את המלצות ועדת באזל לעניין יחס כיסוי הנזילות במערכת הבנקאית בישראל. ראה לעיל בפרק ניהול סיכוני נזילות.

יחס מינוף לפי הוראות המפקח על הבנקים

ביום 28 באפריל 2015 פרסם המפקח על הבנקים את הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 218 בנושא יחס המינוף. ההוראה קובעת יחס מינוף פשוט, שקוף שאינו מבוסס סיכון אשר יפעל כמדדה משלימה ואמינה לדרישות ההון מבוססות הסיכון ואשר נועד להגביל את צבירת המינוף בתאגיד הבנקאי.

יחס המינוף מבוטא באחוזים, ומוגדר כיחס בין מדידת ההון למדידת החשיפה. ההון לצורך מדידת יחס המינוף הוא הון רובד 1 כהגדרתו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 202, תוך התחשבות בהסדרי המעבר שנקבעו. סך מדידת החשיפה של הבנק היא סכום החשיפות המאזוניות, חשיפות לנגזרים ולעסקאות מימון ניירות ערך ופריטים חוץ מאזוניים. ככלל, המדידה הינה עקבית עם הערכים החשבונאיים ולא מובאים בחשבון משקלי סיכון. כמו כן, הבנק לא מורשה להשתמש בביטחונות פיזיים או פיננסיים, ערבויות או טכניקות אחרות להפחתת סיכון אשראי, כדי להפחית את מדידת החשיפות, אלא אם כן הותר ספציפית בהתאם להוראה. נכסים מאזוניים שנוכו מהון רובד 1 (בהתאם להוראה 202) מנוכים ממדידת החשיפות. בהתאם להוראה הבנק מחשב את החשיפה בגין נגזרים בהתאם לנספח ג' להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 203, ואת החשיפות בגין פריטים חוץ מאזוניים על ידי המרה של הסכום הרעיוני של הפריטים במקדמי המרה לאשראי כפי שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 203.

בהתאם להוראה תאגיד בנקאי יעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ-5% על בסיס מאוחד. תאגיד בנקאי שסך נכסיו המאזוניים על בסיס מאוחד מהווה 20% או יותר מסך הנכסים המאזוניים במערכת הבנקאית, יעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ-6%. בהתאם לאמור לעיל, יחס המינוף המזערי שיידרש מהבנק הוא 5%.

תאגיד בנקאי נדרש לעמוד ביחס המינוף המזערי החל מיום 1 בינואר 2018. תאגיד בנקאי אשר ביום פרסום ההוראה עומד בדרישה של יחס המינוף המזערי החל עליו, לא ירד מהסף שנקבע על פי ההוראה. תאגיד בנקאי אשר ביום פרסום ההוראה אינו עומד בדרישה של יחס המינוף המזערי החל עליו, נדרש להגדיל את יחס המינוף בשיעורים רבעוניים קבועים עד ליום 1 בינואר 2018.

דרישות הון בגין חשיפות לצדדים נגדיים מרכזיים

ביום 13 באפריל 2015 פורסמה טיוטת חוזר בנושא "דרישות הון בגין חשיפות לצדדים נגדיים מרכזיים" אשר צפויה לעדכן את הוראות ניהול בנקאי תקין 203 ו-204 בהתאם למסמך שפרסמה ועדת באזל בנושא זה בחודש יולי 2012.

הטיוטה מזהה את הסיכון הגלום בפעילות מול צדדים נגדיים מרכזיים בפעילות באופציות ובחוזים עתידיים (עסקאות סחירות).

הטיוטה מגדירה צד נגדי מרכזי ומבחינה בין הפעילות בארץ (הבנק פועל ישירות מול מסלקת המעו"ף) לפעילות בחו"ל (הבנק פועל מול חבר מסלקה), כמו כן הטיוטה מבחינה בין צד נגדי מרכזי כשיר ללא כשיר. בנוסף ההוראה מגדירה שיטת חישוב שונה לחישוב הסיכון בפעילות מול הלקוחות (בדומה לפעילות ב-OTC).

הבנק נערך ליישום ההוראה לכשתופץ כהוראה סופית ומחייבת.

השוואה בין הנכסים במאזן לבין מדידת החשיפה לצורך יחס המינוף

30 בספטמבר 2015	
במיליוני ש"ח	
3,759.5	סך הנכסים בהתאם לדוחות הכספיים
-	ההתאמות בגין השקעות בישויות בתחום הבנקאות, הפיננסים, הביטוח או המסחר שאוחדו לצרכים חשבונאיים, אך אינם בתחולת האיחוד לצרכים פיקוחיים
-	ההתאמות בגין נכסי נאמנות שהוכרו במאזן בהתאם להוראות הדיווח לציבור, אך לא נכללו במדידת החשיפה של יחס המינוף
0.2	התאמות בגין מכשירים פיננסיים נגזרים
-	התאמות בגין עסקאות מימון ניירות ערך (לדוגמא: עסקאות רכש חוזר והלוואות מובטחות דומות אחרות)
385.7	התאמות בגין פריטים חוץ מאזניים (המרה של החשיפות החוץ מאזניות לסכומים שווי ערך אשראי)
30.7	התאמות אחרות
4,176.1	חשיפה לצורך יחס המינוף

מתכונת הגילוי על יחס המינוף

30 בספטמבר 2015	
במיליוני ש"ח	
	חשיפות מאזניות
3,789.9	נכסים במאזן (למעט נגזרים ועסקאות מימון ניירות ערך, אך לרבות בטחונות) והפרשה קבוצתית
-	(סכומים בגין נכסים שנוכו בקביעת הון רוברד 1)
3,789.9	סך חשיפות מאזניות (למעט בגין נגזרים ועסקאות מימון ניירות ערך)
	חשיפות בגין נגזרים
0.3	עלות השחלוף הקשורה לכל העסקאות בגין נגזרים (לדוגמא: לאחר הפחתת בטחון משתנה במזומן כשיר)
0.2	סכומי תוספות בגין חשיפה פוטנציאלית עתידית הקשורה לכל העסקאות בגין נגזרים גילום (gross-up) ביטחונות שניתנו בגין נגזרים, שנוכו מהנכסים במאזן בהתאם להוראות הדיווח לציבור
-	(ניכויים של נכסי חייבים בגין בטחון משתנה במזומן שניתן בעסקאות בנגזרים)
-	(רגל צד נגדי מרכזי פטורה של חשיפות מסחריות שסולקו על ידי הלכות)
-	סכום נקוב אפקטיבי מתואם של נגזרי אשראי שנכתבו
-	(קוזזים נקובים אפקטיביים מתואמים וניכויי תוספות בגין נגזרי אשראי שנכתבו)
0.5	סך חשיפות בגין נגזרים
	חשיפות בגין עסקאות מימון ניירות ערך
-	נכסים ברוטו בגין עסקאות מימון ניירות ערך (ללא קוזזים), לאחר התאמות בגין עסקאות שמתופלות כמכירה חשבונאית
-	(סכומים שקוזזו של מזומנים לשלם ושל מזומנים לקבל מנכסים ברוטו בגין עסקאות מימון ניירות ערך)
-	חשיפת סיכון אשראי של צד נגדי מרכזי בגין נכסי מימון ניירות ערך
-	חשיפות בגין עסקאות כסוכן

-	
30 בספטמבר 2015	
במיליוני ש"ח	
1,172.0	חשיפות חוץ מאזניות אחרות
(786.3)	חשיפה חוץ מאזנית בערך נקוב ברוטו
385.7	(התאמות בגין המרה לסכומים שווי ערך אשראי)
	פריטים חוץ מאזניים
	הון וסך החשיפות
386.1	הון רובד 1
4,176.1	סך החשיפות
	יחס מינוף
9.25%	יחס המינוף בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 218

יישום ההוראות בבנק

הנדבך הראשון - כאמור לעיל, לפי הוראות בנק ישראל, הבנק החל ליישם את הוראת באזל 3, החל מיום 1 בינואר 2014.

סיכוני אשראי - הבנק מיישם את הגישה הסטנדרטית לפי הוראות בנק ישראל.

סיכונים תפעוליים - הבנק מיישם את הגישה הסטנדרטית החל משנת 2013. מידע נוסף בנושא הסיכונים התפעוליים מפורט בפרק ניהול הסיכונים התפעוליים.

סיכוני שוק - הבנק בחר ליישם את הגישה הסטנדרטית. במסגרת זו מבוצע גם חישוב של הקצאת ההון הנדרשת בגין הסיכון הספציפי בתיק הסחיר. כחלק מבחינת עמידת הקבוצה בהנחיות בנק ישראל בנושא סיכוני השוק, בוצע סקר פערים קבוצתי לאור הנחיות הפיקוח על הבנקים בנושא. בנוסף, אישרו הנהלת ודירקטוריון הבנק מדיניות להגדרת התיק הסחיר על פי הפרמטרים ותנאי הכשירות של באזל.

הנדבך השני - יישום התהליך לבחינת הנאותות ההונית (תהליך ה-ICAAP) בקבוצת הבנק.

במסגרת הנדבך השני נדרש הבנק לקיים תהליך פנימי להערכת נאותות ההון (תהליך ה-ICAAP). תהליך זה נועד להבטיח קיום רמה הולמת של אמצעים הוניים שתתמוך בכלל הסיכונים הגלומים בפעילות הבנק, לרבות בהתחשב בתוכניות אסטרטגיות עתידיות, זאת מעבר לדרישות ההון המינימאליות שעל הבנק להחזיק בהתאם לנדבך הראשון. בנוסף, נדרש במסגרת הנדבך השני, לבחון האם יש לבנק די אמצעים הוניים בכדי להתגונן בעת מצבי שפל ומשברים כלכליים (Stress Tests and Stress Scenarios). תהליך הערכת הנאותות ההונית, שיפור מערך ניהול הסיכונים ובקרת תרחישי הקיצון הופכים כלי חשוב ובלתי נפרד מתהליכים אלה בבנק.

דוח ה-ICAAP ליום 30 ביוני 2014:

על פי הוראות בנק ישראל מסמך ה-ICAAP ל-30 ביוני 2014 אושר על ידי הנהלת ודירקטוריון הבנק ביום 25 בדצמבר 2014. המסמך מרכז את ממצאי תהליך בחינת הנאותות ההונית (תהליך ה-ICAAP) ליום 30 ביוני 2014. במסגרת תהליך זה, העריך הבנק את רמת ההון הנדרשת ממנו על מנת להתאים את פרופיל הסיכון בפעילותו העסקית הנוכחית לזו המתוכננת על פי התוכנית האסטרטגית. המסמך הינו תוצר של מגוון תהליכים פנימיים שבוצעו להעמקת זיהוי הסיכונים וצרכי ההון בגינם.

תוצאות הערכת הנאותות ההונית שביצע הבנק ליום 30 ביוני 2014 מצביעות על כך שלבנק יש די הון לתמוך בסיכונים אליהם הוא חשוף הן במהלך עסקים רגיל והן תחת תרחישי קיצון מגוונים ובדרגות חומרה שונות.

למסמך ה-ICAAP צורפו ממצאי הסקירה הבלתי תלויה שבוצעה על ידי הביקורת הפנימית שתמכה בתוצאות הערכת הנאותות ההונית שביצע הבנק במהלך עסקים רגיל ותחת תרחישי קיצון.

הנדבך השלישי - דיווח מפורט של דרישות הגילוי הכלולות בהוראת השעה בדוחות הכספיים ובדוח הדירקטוריון מוצג בטבלה להלן:

מספר טבלה	נושא	גילוי איכותי	גילוי כמותי
1	תחולת היישום	פרק באזל 3 - עמוד 67	
2	מבנה ההון	פרק הון - עמוד 15	טבלת מבנה ההון בעמוד 148
3	הלימות ההון	פרק באזל 3 - עמוד 67	באור 4 - ראה עמוד 148 טבלת סך סיכון ודרישות הון - עמוד 43
4	סיכון אשראי	פרק מדיניות ניהול סיכונים אשראי - עמוד 43	(א) טבלת סך חשיפות סיכון אשראי ברוטו לפי סוגים - עמוד 50 (ב) טבלת התפלגות החשיפה לפי סוג ענף ולפי סוגים עיקריים של חשיפת אשראי - עמוד 51 (ג) טבלת פיצול התיק לפי יתרת תקופות לפירעון - עמוד 52
5	סיכון אשראי לפי סוגי חשיפות	פרק מדיניות ניהול סיכונים אשראי - עמוד 43	(א) טבלת חשיפות לפני הפחתת סיכון - עמוד 53 (ב) טבלת חשיפות לאחר הפחתת סיכון - עמוד 54
6	הפחתת סיכון אשראי	פרק ניהול סיכונים אשראי - עמוד 43 פרק מדיניות ניהול מערך הביטחונות - עמוד 45	טבלת בטחונות - עמוד 46
7	גילוי לגבי חשיפות סיכון אשראי של צד ג'	פרק חשיפה לסיכונים שוק - עמוד 31	(א) טבלת חשיפות אשראי של צד ג' - עמוד 54 (ב) באור 16א' - ראה עמוד 158
8	סיכון שוק	פרק חשיפה לסיכונים שוק - עמוד 31	(א) טבלת סיכונים שוק - עמוד 31 (ב) באור 4 - ראה עמוד 148
9	גילויים פיקוחיים נוספים - גילוי בדבר נדבך 3 של באזל	אתר האינטרנט של הבנק	אתר האינטרנט של הבנק

עיקרי חקיקה, שינויים ויוזמות ופסיקה שלהן השלכות על המערכת הבנקאית

כללי

מערכת החקיקה המסדירה את תחום הבנקאות בישראל ואשר חלה על הבנק כוללת, בין היתר, את פקודת הבנקאות משנת 1941, חוק בנק ישראל, התש"ע-2010, חוק הבנקאות (רישוי) וחוק הבנקאות (שירות ללקוח), התשמ"א-1981. מכוח חוקים אלה נתון הבנק לפיקוחו של בנק ישראל ובמיוחד לפיקוחם של נגיד בנק ישראל ושל המפקח על הבנקים, וחלים עליו הוראות, כללים, הנחיות וצווים של המפקח על הבנקים ("החקיקה הבנקאית"). החקיקה הבנקאית מהווה את הבסיס החוקי והמרכזי לפעילותו של הבנק.

פרט לחקיקה הבנקאית, כפוף הבנק בפעילותו גם למערכות חקיקה מקבילות המסדירות את פעילותו בתחומים שונים, כגון פעילות בתחום שוק ההון, בתחום המשכנתאות ועוד. גם בתחומים אלה חלים על הבנק, בנוסף לדברי החקיקה, הוראות, כללים והנחיות של רשויות המדינה המוסמכות, ובהם של רשות ניירות ערך, של הממונה על שוק ההון, הביטוח והחסכון במשרד האוצר, ושל רשות ההגבלים העסקיים. חוקים נוספים בנושאים יחודיים מטילים על כלל המערכת הבנקאית חובות והוראות ספציפיות, לדוגמה דיני איסור הלבנת הון ומימון טרור, חוק נתוני אשראי ועוד. הבנק פועל תוך ציות להוראות החוק והרגולציה החלים עליו כאמור.

להלן בתמצית פירוט של שינויי חקיקה ויוזמות חקיקה רלוונטיים לתקופת הדו"ח אשר משפיעים או עשויים להשפיע באופן מהותי על פעילות הבנק.

בנקאות

כללי הבנקאות (שירות ללקוח)(עמלות)(תיקון), התשע"ה-2015

התיקון שפורסם ביום 29 בינואר 2015 המשלב תיקונים ממספר טיוטות קודמות ותיקונים נוספים, שעיקרם -

- הוראות בנושא ההצטרפות למסלולים.
- תיקון בהגדרת "עסק קטן" לפיו תאגיד שהמציא לבנק "דוח שנתי", על פיו מחזור עסקיו בשנה שקדמה למועד מסירתו אינו עולה על חמישה מליון ש"ח, לא יידרש למסור דוח שנתי נוסף וימשיך להיחשב כ"עסק קטן" עד להתקיים הנסיבות המפורטות בתיקון, בהן הותר לבנק לסווגו כעסק שאינו עסק קטן.
- תיקונים בעמלות שונות- איסור על גביית עמלת פעולה בערוץ ישיר בגין חיוב בכרטיס חיוב מידי, תיקונים בעמלות טיפול במזומנים, העברה ב- RTGS ועמלות כרטיסי אשראי, ביטול עמלת דמי ניהול/גבייה של הלוואות.
- הוספו בתעריפון חלקים בעניין עמלות בקשר לסליקה של עסקאות בכרטיס חיוב ולשירותי ניכיון לבתי עסק. בשלב זה, אין באפשרות הבנק לאמוד את ההשפעה הצפויה של תיקון זה על תוצאות הבנק.
- ביום 28 ליוני 2015 פורסם תיקון נוסף - כללי הבנקאות (שירות ללקוח) (עמלות) (תיקון) (תיקון מס' 2), התשע"ה-2015, בעיקר בעניין עמלות כרטיסי אשראי שנכללו בתיקון הקודם וכניסתם לתוקף נדחתה ליום 1 ביולי 2015, לצורך התיקון הנוסף הנ"ל.
- ביום 26 למאי 2015 פורסם צו הבנקאות (שירות ללקוח)(פיקוח על שירות הודעות או התראות), התשע"ה-2015, המכריז על שירות הודעות או התראות כשירות בר פקוח וקובע את סכום העמלה המרבי בגינו.

כללי הבנקאות (שירות ללקוח) (עמלות) (תיקון מס' 2), התשע"ה-2015

ביום 28 ביוני 2015 פורסמו התיקונים הנ"ל הכוללים, בין היתר, ביטול עמלת "חיוב המפקיד בהחזרת שיק", ביטול גביית עמלת "הודעות" בגין "מכתבי מעקב" ושינויים בעמלות שונות בנוגע לכרטיסי חיוב, לרבות הגבלה על גביית דמי כרטיס בעד כרטיסי חיוב מידי.

הכללים נכנסו לתוקף ביום 1 ביולי 2015.

להערכת הבנק ההשפעה על תוצאות הבנק אינה מהותית.

הוראת ניהול בנקאי תקין 423 בעניין "שירות המסלולים"

מטרת ההוראה, אשר פורסמה ביום 21 ליוני 2015, להגביר את מודעות הלקוחות ל"שירות המסלולים" הקבוע בכללי הבנקאות (שירות ללקוח) (עמלות), התשס"ח-2008, והיא כוללת הנחיות לתאגידים הבנקאיים בדבר אופן יידוע הלקוחות אודות שירות המסלולים במועד פתיחת חשבון עובר ושב ובאמצעות פרסום באתר האינטרנט של התאגיד הבנקאי וכן בדבר מסירת מידע ספציפי בכתב ללקוח המבקש להצטרף למסלול.

ההוראה תיכנס לתוקף ב-1 לינואר 2016, למעט ההנחיה בנוגע לפרסום באתר האינטרנט של התאגיד הבנקאי שתחילתה ב-1 לאוגוסט 2015.

בנוסף, חויבו התאגידים הבנקאיים לשלוח הודעה בכתב, לא יאוחר מה-1 לאוקטובר 2015, ללקוחות אשר לא הצטרפו לשירות המסלולים (על פי קריטריונים שנקבעו במכתב), אשר תכלול מידע בדבר סכומי עמלות בהם חויבו בפועל בהשוואה למחירי המסלולים ופירוט דרכי ההצטרפות לשירות המסלולים.

לא ניתן להעריך את ההשפעה הצפויה על תוצאות הבנק.

הוראת ניהול בנקאי תקין 418 בעניין "פתיחת חשבונות באמצעות האינטרנט"

ההוראה, אשר פורסמה ביום 16 ביולי 2014, מאפשרת לבנק לפתוח ללקוחות חשבונות באופן מקוון ולנהלם, ובלבד שהמבקשים לפתוח חשבון יהיה יחידים, בגירים, תושבי ישראל, ולא יהיו נהנים בחשבון זולת בעלי החשבון. לצורך זיהוי הלקוחות ואימות פרטיהם יבוצעו הליכים יחודיים, לרבות אימות על סמך העתק מסמכי זיהוי, חתימה על הצהרת נהנים באופן מקוון, זיהוי באמצעות טכנולוגיית הידועות חזותית, וביצוע הליך הכר את הלקוח מוגבר. ההוראה קובעת הגבלות שונות בניהול החשבון (סכומי מקסימום - לפעולות, יתרת נכסים בסוף כל יום ולמסגרת לפעילות בכרטיס חיוב, זהות המורשים לפעול בחשבון. סוג וכמות טפסי שיקים שיונפקו ללקוח). ההגבלות תוסרנה לאחר שהלקוח יפקוד את הסניף ויושלם הליך זיהוי מלא. תאגיד בנקאי העומד להציע פעילות על פי הוראה זו, יודיע על כך למפקח על הבנקים בכתב לפחות 60 יום מראש.

הוראת ניהול בנקאי תקין - מס' 425 - דוחות שנתיים ללקוחות התאגידים הבנקאיים

ביום 21 ביוני 2015 פורסמה על ידי בנק ישראל הוראת ניהול בנקאי תקין מעודכנת בנושא דוחות שנתיים ללקוחות התאגידים הבנקאיים. ההוראה קובעת חובת מסירת דיווח שנתי ללקוחות, ומגדירה את אופן מסירתו ואת פירוט המידע שייכלל בו. הדיווח יכלול מידע מקיף אודות נכסיו והתחייבויותיו של הלקוח. ההוראה כוללת אפשרות שהמפקח על הבנקים ירחיב את חובת הדיווח גם למידע אודות דירוג האשראי של הלקוח בתאגיד הבנקאי.

ההוראה תחול על יחידים ועסקים קטנים ותיכנס לתוקף ביום 28 בפברואר 2016.

הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 432 - העברת פעילות וסגירת חשבון של לקוח

ביום 21 בדצמבר 2014 פורסם על ידי בנק ישראל תיקון להוראת נוהל בנקאי תקין בנושא העברת פעילות וסגירת חשבון של לקוח. עיקרי התיקון הם הרחבת האפשרות לבצע תהליכי סגירת חשבון או העברת פעילות באמצעות ערוצי תקשורת נוספים וכן מסירת מידע ללקוח במתכונת דומה לזו שנקבעה בהוראות בנק ישראל מס' 425 בנוגע לדוחות השנתיים ללקוחות.

ההוראה תחול על יחידים ועסקים קטנים ותיכנס לתוקף במועדים שונים - 1 בינואר 2015, 1 ביולי 2015 ובאופן מלא ביום 28 בפברואר 2016.

הוראת ניהול בנקאי תקין מס' A308 בעניין טיפול בתלונות הציבור

ביום 30 בספטמבר 2014 פורסמה על ידי בנק ישראל הוראת ניהול בנקאי תקין A308 בעניין טיפול בתלונות הציבור.

ההוראה מחייבת הקמת פונקציה יעודית לטיפול בתלונות הציבור ומינוי נציב תלונות הציבור. בנוסף קובעת ההוראה את הסמכויות והתפקידים של הפונקציה הנ"ל וכן של ההנהלה והדירקטוריון, על מנת להבטיח את תפקודם היעיל והתקין ומתן מענה מהיר והוגן ללקוחות. תחילתה של ההוראה ביום 1 באפריל 2015.

ביום 13 לאפריל 2015 ניתן אישור בנק ישראל לנציבת תלונות הציבור של הבנק הבינלאומי לכהן גם כנציבת תלונות הציבור של בנק פאג'יי, וכי פונקציית הטיפול בתלונות הציבור של הבנק הבינלאומי תהווה פונקציית הטיפול בתלונות הציבור של בנק פאג'יי, עד לתאריך 31 למרץ 2017, בכפוף לאישור המבנה בדירקטוריון בנק פאג'יי.

הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 454 - פירעון מוקדם של הלוואה שלא לדיור

ביום 21 ביוני 2015 פורסם על ידי בנק ישראל תיקון להוראת נוהל בנקאי תקין בנושא פירעון מוקדם של הלוואה שלא לדיור. מטרת התיקון היא להרחיב את תחולת ההסדר הקיים בהוראה, לקבוע מנגנון אחיד וגלוי לקביעת שיעור הרבית לפיה מחושב רכיב ההיוון וליצור אחידות, ככל הניתן, בין פירעון מוקדם של הלוואה לדיור לבין פירעון מוקדם של אשראי שאינו לדיור. לפי התיקון יחול ההסדר הקבוע בהוראה על הלוואות שניתנות לאנשים פרטיים או לעסקים זעירים כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור, לעומת הנוסח הקודם שחל רק על הלוואות שסכומן המקורי אינו עולה על 750 אלף ש"ח ושניתנו לתקופה של 6 חודשים לפחות ("הלוואות מוגנות"). כמו כן, לגבי הלוואות המוגנות נקבע מנגנון חדש לחישוב רכיב ההיוון, המבוסס על הריבית הממוצעת ומנטרל את פרמיית הסיכון של הלווה במקרה של פרעון מוקדם. בנוסף, לגבי כל הלוואות הורחבו דרישות הגילוי ללקוח, בין היתר, באמצעות מתן דף הסבר גם בעת מתן הלוואה.

התיקון ייכנס לתוקף ביום 1 באפריל 2016.

צעדים להרחבת התפוצה והשימוש בכרטיסי חיוב מידי (דביט)

ביום 30 ביוני 2015 הפיץ בנק ישראל הוראות להטמעת כרטיסי חיוב (דביט) בישראל ולהגברת התחרות בתחום כרטיסי החיוב, כמפורט להלן -

1. במסגרת תיקון הוראת נב"ת 470 נוספו לנב"ת 470 שני פרקים -
פרק "כרטיס חיוב מידי וכרטיס נטען" הכולל התייחסות למועדי העברת הכספים בעסקאות חיוב מידי (מחיוב מחזיק הכרטיס ועד לזיכוי בית העסק), וכן לאופן הגילוי ללקוח על עסקאות חיוב מידי, לרבות במסגרת חשבון העו"ש.
פרק "שימוש בכרטיסי חיוב בתקן EMV" ("כרטיסים חכמים"), הכולל הוראות למעבר מערך כרטיסי החיוב (הנפקה, סליקה, מכשירים אוטומטיים) לתקן EMV.
התיקונים להוראה יכנסו לתוקף בהדרגה, החל מה- 1 לאוקטובר 2015 ועד ל-31 בדצמבר 2018.
2. מכתב המפקח על הבנקים בעניין הרחבת תפוצת כרטיסי חיוב מידי (דביט)-
התאגידים הבנקאיים נדרשים לנקוט בפעולות אקטיביות מול לקוחות חדשים וקיימים, לשם הצעת כרטיס חיוב מידי, וכן לנהל מעקב ודיווח תקופתי ביחס להפצת כרטיסי חיוב מידי לבנק ישראל.
3. צו הבנקאות (שירות ללקוח) (פיקוח על שירות שניתן על ידי מנפיק לסולק בקשר לסליקה צולבת של עסקאות חיוב מידי) (הוראת שעה), התשע"ה-2015 - העמלה הצולבת לעסקאות בחיוב מידי הוכרזה כעמלה בפיקוח ומחירה יקבע על 0.3% (לעומת עמלה צולבת ממוצעת של 0.7% הנהוגה כיום לעסקאות בחיוב רגיל), החל מיום 1 באפריל 2016 לתקופה של שנה, על מנת לאפשר היערכות לקביעת העמלה על ידי הממונה על ההגבלים העסקיים. הצו פורסם ביום 26 לאוגוסט 2015.
כמו כן, ביום 28 ביוני 2015 פורסמו כללי הבנקאות (שירות ללקוח) (עמלות) (תיקון מס' 2), התשע"ה-2015. התיקון נכנס לתוקף ביום 1 ליולי 2015, כולל בין היתר הגבלה על גביית דמי כרטיס בעד כרטיסי חיוב מידי, לרבות איסור על גביית דמי כרטיס בעד כרטיס חיוב מידי שהונפק ללקוח שברשותו כרטיס אשראי בתוקף שהונפק על ידי אותו תאגיד בנקאי, וזאת לתקופה של 36 חודשים ממועד ההנפקה של כרטיס החיוב המידי.

חוזר בנק ישראל בעניין מגבלות על חבות של לווה ושל קבוצת לוויים

ביום 9 ביוני 2015 פרסם המפקח על הבנקים חוזר לתיקון הוראת נוהל בנקאי תקין 313 בנושא מגבלות על חבות של לווה ושל קבוצת לוויים. בהתאם לחוזר צומצמה הגדרת ההון להון רובד 1, ובכך הוקשחו

המגבלות על מתן אשראי ללווה ולקבוצת לוויים. כמו כן שונתה המגבלה על חבות של קבוצת לוויים בנקאית לתאגיד בנקאי, והיא תעמוד על 15% מההון האמור במקום על 25%. מועד התחילה של התיקונים להוראה הוא ב-1 לינואר 2016, למעט לעניין השינוי בהגדרת ההון, אשר הפחתתו תתבצע באופן מדורג, על פני 12 רבעונים, עד ל-31 בדצמבר 2018.

הוראת ניהול בנקאי תקין 327 בעניין "הלוואות ממונפות"

ביום 28 באפריל 2015 פורסמה הוראת ניהול בנקאי תקין 327 בנושא "הלוואות ממונפות".

ההוראה מפרטת את ציפיות הפיקוח על הבנקים מהתאגידים הבנקאיים בדבר ניהול סיכונים הולם וזהיר בפעילויות של הלוואות ממונפות. התאגידים הבנקאיים נדרשים לקיים, בין היתר, מבנה עסקאות המשקף הנחות עסקיות נאותות, מבנה הון הולם ומינוף סביר, וכן הגדרה של הלוואה ממונפת המאפשרת יישום עקבי בכל קווי העסקים. עוד נדרשים התאגידים הבנקאיים לקבוע נוהלי חיתום, מסגרת של מגבלות אשראי וריכוזיות אשראי העולה בקנה אחד עם תיאבון הסיכון ומערכת מידע ניהולי נאותה. ההוראה תיכנס לתוקף ביום 1 בינואר 2016.

טיוטת תזכיר חוק הבנקאות (שירות ללקוח)(תיקון מס' 20), התשע"ה-2015

הטיוטה, אשר הופצה ביום 3 בספטמבר 2015, כוללת מספר נושאים, וביניהם-

1. קביעת חזקה הניתנת לסתירה לפיה סירוב מצד תאגיד בנקאי לתת שירות ייחשב כסירוב סביר אם הוא נובע מאי-היענותו של הלקוח למסור פרטים הנדרשים על פי הוראות דין ובעיקר צו איסור הלבנת הון והוראת ניהול בנקאי תקין מס' 411. בנוסף סירוב מצד תאגיד בנקאי למתן שירותים בהתקיים יסוד סביר להניח כי פעולה קשורה להלבנת הון או למימון טרור, יחשב אף הוא כסירוב סביר לעניין סעיף 2(א) לחוק הבנקאות (שירות ללקוח).
2. הרחבת ההסדר לביטול שעבודים שנוצרו להבטחת חוב שכבר נפרע גם ביחס להערות אזהרה ולהתחייבויות לרישום משכנתא שנרשמו להבטחת אותם חיובים תוך מתן אפשרות ללקוח למחקם בעצמו, לרבות הסמכת המפקח על הבנקים להטיל עיצום כספי בגין הפרת חובה זו (חלף עבירת הקנס הקבועה כיום).
3. תיקון הגדרת "לקוח" בהקשר לעמלות, באופן שיאפשר הגדרת יחיד המנהל חשבון למטרת עסק כ"עסק קטן" או "עסק גדול" עפ"י מחזור עסקי, בהתאם לתיקון שכבר הוכנס בכללי הבנקאות (שירות ללקוח)(עמלות), תשס"ח-2008 וכניסתו לתוקף הושעתה עד לתיקון הנ"ל בחוק הבנקאות (שירות ללקוח).
4. הסמכת המפקח על הבנקים לפרסם נתונים בדבר ההכנסה הממוצעת בפועל של לקוחות מקבלת שירותים וכן שיעורי רביות המשולמות בפועל ללקוחות בעד פיקדונות שיקליים והנגבות בפועל מלקוחות בעד אשראי, בתאגידים הבנקאיים.

הצעת חוק הבנקאות (שירות ללקוח)(תיקון מס' 19), התשע"ג-2013

הטיוטה מיום 8 ביולי 2013 מסדירה הרחבת הגדרת "עסק קטן" בכללי העמלות גם ליחיד המנהל חשבון למטרת עסק וכן מסמיכה את המפקח על הבנקים לפרסם נתונים בדבר ההכנסה הממוצעת בפועל של לקוחות מקבלת שירותים ושיעורי רביות המשולמות בפועל ללקוחות בעד פקדונות שקליים והנגבות בפועל מלקוחות בעד אשראי, בתאגידים הבנקאיים.

טיוטת הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 450 בענין הליכי גביית חובות

ביום 4 במאי 2015 פרסם בנק ישראל טיוטת הוראת ניהול בנקאי תקין בענין הליכי גביית חובות, שמטרתה להסדיר את הפעולות שעל התאגיד הבנקאי לנקוט בתחום יחסי בנק לקוח ולהביא להגברת ההוגנות והשקיפות בהליכי גביית חובות. בין עיקרי הטיוטה- דרישה לקביעת מדיניות לטיפול בגביית חובות מלקוחות, הקמת פונקציה ייעודית לענין זה, קביעת תקרת ריבית פיגורים בגין הלוואה, לרבות מסגרת אשראי מאושרת בחשבון, והגילוי הנאות הנדרש.

מכתב הפיקוח על הבנקים בנושא פנייה יזומה למתן אשראי ללקוחות קמעונאיים

ביום 23 ביוני 2015 פרסם בנק ישראל מכתב לתאגידי הבנקאים לפיו על התאגידי הבנקאיים וחברות כרטיסי האשראי לקבוע מדיניות, נהלים ותהליכים הקשורים בפנייה יזומה ללקוחות קמעונאיים ולוודא כי תהליך הפנייה היזומה להעמדת הלוואות ללקוח קמעונאי הנו מוסדר ומפורט, לרבות - הגדרת קהלי יעד ספציפיים, קביעת תסריטי שיחה שיכללו גילוי בנוגע לתנאי הלוואות והתייחסות לצרכי הלקוח ומאפייניו, קביעת אופן הפניה ללקוח תוך התאמת אמצעי השיווק למאפייני אוכלוסיית היעד, תיעוד הפניה ללקוח, לרבות הקלטת פניה שנעשתה באמצעות הטלפון או באמצעות IVR. בהתאם להבהרת בנק ישראל יחול האמור במכתב, בשלב זה, על הלוואות הניתנות לאנשים פרטיים.

הבנק נערך בהתאם להוראות בנק ישראל.

הצעת חוק התכנית הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום המדיניות הכלכלית לשנות התקציב 2015 ו- 2016), התשע"ה-2015

ההצעה, אשר אושרה בקריאה ראשונה ב-2 לספטמבר 2015 מתקנת, בין היתר, את חוק הבנקאות(רישוי), התשמ"א-1981, באופן שיאפשר לגופים חוץ בנקאיים לגייס הון באמצעות הנפקת תעודות התחייבות, כהגדרתן בסעיף 35א לחוק ניירות ערך, לציבור, במטרה להגביר את יכולת התחרות של הגופים החוץ בנקאיים אל מול המערכת הבנקאית במתן אשראי למשקי הבית ולעסקים הקטנים והבינוניים, ובכך להוזיל את עלויות האשראי בסקטור האשראי הקמעונאי. הוצע להגביל את סך האשראי שתאגיד כאמור יהיה רשאי לתת ואשר מקורו, בין השאר, בהנפקת תעודות התחייבות, לסך של 2.5 מיליארד ש"ח ובתנאים נוספים.

הצעת חוק המשכון, התשע"ה-2015

ביום 17 ביולי 2015 אישרה מליאת הכנסת בקריאה ראשונה את הצעת חוק המשכון.

ההצעה באה לעגן רפורמה מקיפה בדיני השעבודים ולהחליף את הוראות חוק המשכון הקיים ופקודת החברות לעניין זה.

בין השינויים המרכזיים בהצעה - זכותו של יחיד למשכן נכס שטרם הגיע לרשותו ואף נכס שטרם בא לעולם; ביטול מוסד "השעבוד השוטף" - החברה החייבת תוכל ליצור משכון קבוע על הנכסים העתידיים של החברה, ומעמדו של משכון זה לא יהיה נחות אוטומטית ביחס לשעבודים ספציפיים; ביטול האפשרות של נושה להגביל את כוחו של החייב לבצע עסקאות בנכס הממושכן, ועוד.

הצעת חוק נתוני אשראי, התשע"ו-2015

בהתאם להצעה, אשר עברה בקריאה ראשונה ביום 13.10.15, יוחלף חוק שירות נתוני אשראי, התשס"ב-2002 בחוק חדש, המסדיר את הקמתה של מערכת לשיתוף בנתוני אשראי, שבמרכזה מאגר ציבורי של נתוני אשראי שיוקם, ינוהל, ויופעל על ידי בנק ישראל. במסגרת ההצעה מספר שינויים מרכזיים, ביניהם:

הורחב היקף המידע שיימסר ויתקבל אודות לקוחות הבנק. היקף זה ייקבע, בהמשך, על ידי שר המשפטים, בהסכמת הנגיד ושר האוצר; במאגר ישמרו נתוני אשראי על לקוח, אלא אם כן ביקש שלא ייאסף עליו מידע; בעל רישיון שירות נתוני אשראי יהיה רשאי למסור דוח אשראי לנותן אשראי בתנאי שקיבל את הסכמת הלקוח למסירת דוח אשראי אודותיו; הטלת אחריות אישית על נושאי משרה בתאגיד בגין הפרה של הוראות החוק, והסמכת הממונה על שיתוף בנתוני אשראי, שמונה ע"י הנגיד, להטיל עיצום כספי בגין הפרות המנויות בסעיף 85 לחוק המוצע.

הצעת חוק הסדרת הלוואות חוץ בנקאיות (תיקון מס' 3), התשע"ה- 2015 ("הצעת חוק אשראי הוגן")

הצעת החוק אושרה בקריאה ראשונה ב-27 ביולי 2015.

ההצעה באה בהמשך להמלצות הצוות לבחינת הגברת התחרותיות במערכת הבנקאית, ומטרתה להשוות בין הנורמות החלות על מלווים שאינם מוסדיים לאלה החלות על מלווים מוסדיים, לרבות המערכת הבנקאית. על פי התיקון המוצע, כלל הוראות חוק הסדרת הלוואות חוץ בנקאיות, לרבות הוראות הקשורות בתהליך מתן האשראי וגבייתו, יחולו גם על מלווים מוסדיים, ובלבד שלא יהיה בכך כדי לגרוע מחובותיו של מלווה מוסדי לפי חוק אחר. בהתאם להצעה, תיווסף הגדרה לשיעור עלות האשראי המרבי, ותיקבע נוסחה אחידה לחישוב תקרת הריבית לכל הגופים אשר נותנים אשראי ליחידים או לתאגידים מסוג שייקבע על ידי שר המשפטים.

שוק ההון

א. קרנות נאמנות

חוק השקעות משותפות בנאמנות (תיקון מס' 23), התשע"ד-2014

ביום 30 ביולי 2014 פורסם חוק השקעות משותפות בנאמנות (תיקון מס' 23), התשע"ד-2014. התיקון מסדיר, בין היתר, את האפשרות להציע לציבור בישראל יחידות של קרן חוץ, אשר קיבלו אישור הגוף המפקח במדינת המוצא שלהן ובכלל זה מאפשר לשר האוצר לקבוע הוראות לעניין תשלום עמלת הפצה על ידי מנהל קרן החוץ.

החוק נכנס לתוקף 3 חודשים ממועד פרסומו, אולם הפרק המסדיר הצעת קרנות חוץ ייכנס לתוקף במועד כניסתן לתוקף של תקנות, אשר נועדו להבטיח את עניינו של ציבור המשקיעים בישראל.

ב. ניירות ערך

חוק ניירות ערך (תיקון מס' 53), התשע"ד-2013.

ביום 28 באוקטובר 2013 אושר תיקון 53 לחוק ניירות ערך. התיקון נועד לעודד מחזיקים בניירות ערך לממש את זכויות ההצבעה שלהם באמצעות מערכת הצבעה אלקטרונית שתקים הרשות לניירות ערך מבלי להידרש לקבל אישור בעלות בנייר הערך מאת חבר הבורסה. חברי הבורסה יידרשו להמציא למערכת את כל הנתונים הנדרשים על מצביעים פוטנציאליים המחזיקים בניירות ערך באמצעותם וכן להמציא למצביעים הפוטנציאליים הללו את המידע והפרטים הנדרשים להם לצורך הצבעה באסיפה. המודל לא נועד להחליף את האפשרויות הקיימות היום להצבעה באסיפה אלא מהווה ערוץ נוסף למימוש זכויות ההצבעה של המחזיקים בניירות ערך.

התיקון לחוק נכנס לתוקף ביום 17 ביוני 2015, עם תחילתן של תקנות לחוק שהותקנו לעניין זה.

הצעת חוק תגמול לנושאי משרה בתאגידי פיננסיים (אישור מיוחד ואי התרת הוצאה לצורכי מס בשל תגמול חריג), התשע"ד-2014

ביום 21 ביולי 2014 פורסמה הצעת חוק תגמול לנושאי משרה בתאגידי פיננסיים (אישור מיוחד ואי התרת הוצאה לצורכי מס בשל תגמול חריג), התשע"ד-2014 (ולאחרונה הוחל עליה דין הרציפות). הצעת החוק כוללת שני הסדרים עיקריים. האחד, קביעת מנגנון תאגידי לאישור התקשרות למתן תגמול לנושא משרה בכירה או עובד בתאגיד פיננסי העולה על 3.5 מיליון ש"ח בשנה. סכום התגמול מחושב במצטבר בכל החברות באותו אשכול פיננסי. המנגנון כולל אישור ועדת תגמול ובהעדרה ועדת ביקורת, אם קיימת כזו, אישור הדירקטוריון, ברוב של הדירקטורים החיצוניים/הבלתי תלויים (ככל שיש כאלו), ואישור אסיפה כללית. בתאגיד שהוא חברה ציבורית, לאישור האסיפה הכללית נחוץ רוב מיוחס מקרב בעלי מניות המיעוט. ההסדר השני, קביעה כי בהכנסה החייבת במס של תאגיד פיננסי לא יותרו ניכויים בשל שכר של נושאי משרה בכירה ועובדים מעבר לתקרה של 3.5 מיליון ש"ח בשנה, ומתקרה זו יופחת סכום ההוצאה השנתית של הענקת מניות או זכות לקבלת מניות.

הגדרת התאגידי הפיננסיים עליהם חלה הצעת החוק כוללת, תאגידי בנקאיים, מבטחים, חברות לניהול קופ"ג, חברות לניהול קרנות נאמנות, חברות לניהול תיקים, חברות שיעודן הנפקת מוצרי מדדים ותאגידי השולטים במי מהגופים האמורים ושמתיקיימים בהם קריטריונים נוספים שנקבעו בהצעת החוק.

על פי ההצעה, החוק יחול על התקשרויות שיאושרו מיום פרסום החוק ואילך. התקשרויות שאושרו קודם לפרסומו יהיו טעונים אישור עד לתום שנה מפרסום החוק. אולם, על פי הצעת החוק, ההוראה המגבילה את השיעור המותר לניכוי בהכנסה החייבת של תאגידי פיננסיים תכנס לתוקף ביום 1 בינואר 2015 והיא תחול לגבי עלות שכר שנשא בה התאגיד הפיננסי ממועד זה ואילך.

הוראת ניהול בנקאי תקין מס' A301 - מדיניות תגמול בתאגיד בנקאי

ביום 13 באוגוסט 2015 פרסם בנק ישראל תיקון להוראה האמורה. התיקון מתמקד בשלושה נושאים עיקריים. האחד, הוראה כי כל חברי הדירקטוריון בתאגיד בנקאי, לרבות יו"ר דירקטוריון, יהיו רשאים לקבל תגמול קבוע בלבד. בנוסף, לגבי יו"ר הדירקטוריון, נקבעו קריטריונים לאופן בחינת גובה התגמול הקבוע ונקבע כי ניתן לשלם לו גם תנאים סוציאליים והוצאות נלוות כמקובל לנושאי משרה בתאגיד הבנקאי. לגבי תגמול שאר חברי הדירקטוריון, נקבע, כנהוג כיום, כי התגמול הקבוע ייקבע על פי המנגנון לדירקטורים חיצוניים; השני, דרישה כי תגמול משתנה שיוענק לעובדים מרכזיים בתאגיד הבנקאי יהיה בר השבה בנסיבות חריגות במיוחד, שייקבעו על ידי הבנק, בהתחשב בנסיבות שנקבעו בהוראה. כן נקבע כי התאגיד הבנקאי ינקוט בכל האמצעים הסבירים להשיב סכום הולם אם התקיימו התנאים להשבה. תקופת ההשבה נקבעה לחמש שנים עם אפשרות הארכה, לגבי נושאי משרה, בעוד שנתיים נוספות בהתקיים הנסיבות שנקבעו בהוראה. יצויין כי החובה לא תחול כאשר סך התגמול המשתנה לעובד מרכזי אינו עולה על שישית מהתגמול הקבוע שקיבל בשנה קלנדרית; השלישי (שייכנס לתוקף 6 חודשים מפרסום התיקון), הוראה כי כל תאגיד בקבוצה בנקאית יישא בעלויות נושאי המשרה והעובדים שלו, וכן אישור על עובדים מרכזיים (שאינם דירקטורים, אך כולל יו"ר ודירקטורים חיצוניים) בתאגיד בנקאי לקבל תגמול מבעל היתר שליטה או מחזיק מהותי בתאגיד הבנקאי, לרבות קרוביו ותאגידים בשליטת מי מהם, ושאינם משתייכים לקבוצה הבנקאית. הובהר כי הדרישות על פי התיקון לא יחולו על זכויות שנצברו קודם לתיקון. בנוסף, נקבעה הוראת מעבר על פיה נקבע, בין היתר, כי לגבי הסכמי תגמול שנחתמו לפני פרסום התיקון, התיקון יחול לא יאוחר מיום 31 בדצמבר 2017. על הסכמי תגמול שיחתמו לאחר פרסום התיקון, כולל שינוי של הסכם תגמול קיים, התיקון יחול מיידית.

FOREIGN ACCOUNT TAX COMPLIANCE ACT - FATCA

התקנות שהותקנו ליישום של חוק ה-FATCA (FOREIGN ACCOUNT TAX COMPLIANCE ACT), נכנסו לתוקף ב-1 ליוני 2014. מטרתו של החוק היא להעמיק את גביית המס מישויות אמריקאיות שבבעלותן נכסים מחוץ לגבולות ארה"ב, ובמסגרתו נדרשים מוסדות פיננסיים זרים (FOREIGN FINANCIAL INSTITUTIONS), לרבות בנקים ברחבי העולם, להעביר מידע אודות חשבונות המוחזקים אצלם על ידי אותן ישויות. לצורך כך, על המוסדות הפיננסיים הזרים להתקשר בהסכם עם רשות המס האמריקאית (IRS). מוסד פיננסי שלא יחתום על הסכם כאמור ו/או שלא יפעל בהתאם להוראות הנ"ל, יהיה כפוף, בין היתר, לחובת ניכוי מס במקור בשיעור של 30% מהתשלומים המגיעים לבנק ו/או ללקוחותיו ממקורות אמריקאיים.

ביום 30 ליוני 2014 נחתם הסכם בילטרלי ("ההסכם") בין ארה"ב לישראל בנוגע ליישום ה-FATCA (הסכמים בנושא זה הושגו גם בין ארה"ב למדינות אחרות). הסכם זה הופך את רשות המס הישראלית לגורם ביניים בין המוסדות הפיננסיים הישראליים ל-IRS האמריקאי.

ביום 6 באפריל 2014 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר בענין היערכות ליישום הוראות ה-FATCA בחוזר הבהיר המפקח כי- סירוב לפתוח חשבון חדש ללקוח אשר אינו משתף פעולה עם התאגיד הבנקאי באופן הנדרש ליישום הוראות ה-FATCA וסירוב ליתן שירותים בנקאיים בחשבון קיים, אשר חושפים את התאגיד הבנקאי לסיכון שיחשב כמשתף פעולה עם הלקוח לשם עקיפת הוראות ה-FATCA, יחשבו כ"סירוב סביר" לענין חוק הבנקאות (שירות ללקוח), התשמ"א-1981.

בהתאם לנדרש ממוסדות פיננסיים שאינם אמריקאיים, נרשמו הבנק וחברות רלוונטיות מקבוצת הבנק אצל רשויות המס האמריקאיות.

הבנק עוקב אחר ההתפתחויות בחקיקה ונערך בהתאם.

חילופי מידע אוטומטיים על חשבונות פיננסיים עם מדינות ה-OECD לצרכי מס

ביום 28 באוקטובר 2014 הודיע משרד האוצר לארגון לשיתוף פעולה כלכלי של המדינות המפותחות כי ישראל תאמץ את הנוהל של חילופי מידע אוטומטיים על חשבונות פיננסיים לצרכי מס (CRS - Common Reporting Standard) וזאת במסגרת המאבק לצמצום ההון השחור. בהתאם לנוהל זה על המוסדות הפיננסיים, ובכללם הבנקים, לערוך הליך לזיהוי בעלי החשבונות המוחזקים בהם ויעבירו לרשות המיסים מידע הנוגע לבעלי חשבונות שהם תושבי מדינות זרות. המידע יכלול את היתרות ואת ההכנסות הפיננסיות.

לשם יישום הוראות הנוהל ידרשו חתימת הסכם בין הרשויות במדינות השונות ותיקוני חקיקה.

הודעה זו הנה בהמשך להצעת חוק לתיקון פקודת מס הכנסה (מס' 200) התשע"ד-2014, אשר עברה בקריאה ראשונה בכנסת ביום 10 בפברואר 2014, שמטרתה לאפשר חילופי מידע וסיוע בענייני מס בין מדינת ישראל למדינות אחרות לפי הסכם בינלאומי, אף אם אינו הסכם למניעת כפל מס, וכן לקבוע בדין הפנימי את התנאים והמגבלות לחילופי המידע ולסיוע כאמור.

ביום 25 ליוני פרסם משרד האוצר תזכיר חוק לתיקון פקודת מס הכנסה, התשע"ה-2015. בהתאם לתזכיר, על מנת שניתן יהיה ליישם את הסכם FATCA שנחתם והסכמים לחילופי מידע אוטומטיים שייחתמו בין הרשויות המוסמכות במתכונת שטבע ארגון ה-OECD, תינתן לשר האוצר הסמכות לקבוע בתקנות הוראות לעניין פעולות שעל מוסד פיננסי חייב בדיווח לבצע לצורך זיהוי וזיהוי פרטים של בעלי החשבונות המנוהלים אצלו, פרטים שעל המוסד הפיננסי לדרוש מבעל חשבון, והוראות ביחס למידע שיש להעביר על חשבונות המוחזקים במוסד הפיננסי ואופן העברתו של המידע. בתזכיר מוצע להבטיח את האכיפה היעילה באמצעות הליך מהיר להטלת עיצומים כספיים במקרים של הפרות טכניות של הוראות. כמו כן קיימת האפשרות להטיל עיצומים נוספים בגין אותה העבירה. עוד מוצע, בין היתר, לקבוע כי אי זיהוי פרטים של בעל חשבון במוסד פיננסי ישראלי החייב בדיווח, במטרה להתחמק מקיום חילופי מידע לשם אכיפת דיני המס של מדינה אחרת, או במטרה לעזור לאדם להתחמק מקיום חילופי מידע כאמור, יהווה עבירה שדינה שבע שנות מאסר ו/או קנס.

ב-2 בנובמבר 2015 אישרה ועדת הכספים לקריאה שנייה ושלישית, הצעת חוק שפוצלה מחוק ההסדרים ואשר נועדה לאפשר למדינה לחתום על ההסכמים הבינלאומיים להחלפת מידע בין רשויות מס. ההסכמים לחילופי מידע עם רשויות מס זרות יאפשרו העברת מידע על אזרחים ישראלים לרשויות מס זרות.

ניהול סיכונים הנובעים מפעילות חוצת גבולות של לקוחות (cross border)

ביום 16 במרץ 2015 פרסם בנק ישראל חוזר בענין ניהול סיכונים הנובעים מפעילות חוצת גבולות של לקוחות (cross border). בהתאם לחוזר, לאור התגברות הסיכונים הכרוכים בפעילות מול תושבי חוץ, על תאגיד בנקאי לבחון ולעדכן את מדיניותו, את נהליו ואת הבקורות ביחס לפעילות מול תושבי חוץ. עוד נקבע בחוזר, כי סירוב לפתוח חשבון חדש ללקוח שאינו משתף פעולה עם התאגיד הבנקאי באופן שנדרש ליישום מדיניותו ונהליו של התאגיד בענין סיכון cross border וסירוב להעניק שירותים בנקאיים בחשבון קיים, אשר חושפים את התאגיד הבנקאי לסיכון שיחשב כמשתף פעולה עם הלקוח לשם עקיפת חקיקה זרה החלה על הלקוח, יחשבו כ"סירוב סביר" לענין חוק הבנקאות (שירות ללקוח) התשמ"א - 1981.

בחודשים ספטמבר-נובמבר 2014 פנה הפיקוח על הבנקים לבנק (ולמיטב ידיעת הבנק, גם לבנקים אחרים) בנושא היערכותו לסיכונים רגולציה בפעילות לקוחות תושבי חוץ בבנק. לדעת הפיקוח על הבנקים, התחזקות הרגולציה והאכיפה של רשויות המס בחו"ל והניסיון לאתר כספי חייבי מס, שהועברו על ידי אזרחים באמצעות תאגידים בנקאיים זרים, עלולים להשליך על דפוסי התנהגות של לקוחות ומכאן גם לחשוף את הבנק לסיכונים ציות וסיכונים מוניטין.

הבנק ער לסיכונים בפעילות תושבי חוץ ולהתחזקות הרגולציה והאכיפה של רשויות המס בחו"ל. לבנק מדיניות במסגרת איסור הלבנת הון ודרכי התמודדות עם הסיכונים בפעילות מול תושבי חוץ במסגרת נהליו השונים, לצד היערכותו ליישום הוראות ה-FATCA כמתואר לעיל. הבנק נקט בעבר ונוקט גם כיום בפעולות בדיקה וניטור של חשיפות וכן בפעולות מול לקוחות על מנת להקטין ככל הניתן חשש לחשבונות לא מדווחים. בהתאם לפניית הפיקוח על הבנקים, הבנק נקט בצעדים נוספים ובכלל זה אימוץ מסמך מדיניות ייעודי העוסק בניהול הסיכון הרגולטורי הנובע מפעילות של לקוחות תושבי חוץ וביצוע ביקורת פנימית בבנק, בסיוע של משרד רואי חשבון חיצוני, הן בדבר נאותות תהליך ניהול הסיכונים המשפטיים והרגולטוריים הגלומים בפעילות תושבי חוץ והן בנושא לקוחות אמריקאיים.

ציות לחוקי המס בישראל

הצעת חוק להעמקת גביית המסים ולהגברת האכיפה(אמצעים לאכיפת תשלום מסים ולהרתעה מפני הלבנת הון)(תיקוני חקיקה) התשע"ה-2015

בהתאם להצעה, שפורסמה ב-31 באוגוסט 2015, יחויבו גופים פיננסיים, ותאגידים בנקאיים בכללם, להעביר דיווחים שוטפים לרשות המיסים ביחס לפעילות המתבצעת בחשבונות העסקיים של לקוחותיהם (חשבונות תאגידים וכל חשבון המוגדר אצלם כחשבון עסקי).

בנוסף, תוסמך רשות המיסים לדרוש מגופים פיננסיים המצאת מידע לגבי קבוצה של לקוחות בעלי מאפיינים משותפים, בשל החשד שלקוחות אלה עברו על חוקי המס באופן הגורם לאובדן מס בהיקף שאינו מבוטל.

עוד מוצע לתקן את חוק איסור הלבנת הון כך שיתווספו עבירות מס חמורות כעבירות מקור, לרבות עבירות לפי סעיף 220 לפקודת מס הכנסה ועבירות מס נוספות המתאפיינות ביסוד נפשי של כוונה מיוחדת להתחמק מתשלום מס.

טיוטת מכתב בנק ישראל לתאגידים הבנקאיים בענין פעילות תושבי ישראל בתאגידים הבנקאיים ובשלוחות חו"ל- ציות לחוקי המס בישראל

בהתאם לטיוטת המכתב, הנושאת תאריך 30.8.15, תאגיד בנקאי עלול להיחשף לסיכונים כאשר הוא פותח או מנהל חשבון בו מופקדים כספים שיתכן שמקורם בהתחמקות הלקוח מתשלום מס או שמקורם בהכנסות שלא דווחו לרשות המיסים כנדרש. לפיכך, נדרשים התאגידים הבנקאיים לנקוט בצעדים הנדרשים למזעור סיכונים אלה ושילובם במסגרת ניהול הסיכונים של התאגיד הבנקאי. עוד נאמר בטיוטה, כי סירוב להעניק שירותים בנקאיים הנובע מיישום המדיניות והנהלים שנקבעו מכוח המכתב - יחשב כסירוב סביר לענין חוק הבנקאות(שירות ללקוח).

מדיניות חשבונאית בנושאים קריטיים ואומדנים חשבונאיים קריטיים

האומדנים וההערכות בנושאי המדיניות החשבונאית הקריטית, נעשו על פי מיטב ידיעתם ושיקול דעתם של הגורמים המקצועיים שעסקו בהכנתם, והם יושמו באופן נאות בדוחות הכספיים של הבנק. סקירה של התחומים המהותיים, שלדעת הנהלת הבנק קיימת בהם מדיניות חשבונאית בנושאים קריטיים, מפורטת בדוחות הכספיים השנתיים לשנת 2014 ולא חל בהם שינוי, למעט בנושא זכויות עובדים כמפורט להלן:

זכויות עובדים

עובדי הבנק, זכאים להטבות מסוימות בתקופת עבודתם, בעת פרישתם ולאחר פרישתם לגמלאות. הטבות אלו כוללות, בין השאר:

- תוכניות להטבה מוגדרת לאחר פרישה - פיצויי פרישה והטבות לגמלאים

- הטבות אחרות - מענקי ותק

ההתחייבות בגין הטבות אלו מחושבת על בסיס אקטוארי בהתאם להוראות המפקח על הבנקים המאמצות החל מיום 1 בינואר 2015 את כללי החשבונאות בארה"ב בנושא זכויות עובדים.

לצורך עריכת החישובים האקטואריים נעזר הבנק באקטואר חיצוני. החישובים האקטואריים מבוססים על מספר פרמטרים ובכלל זה, ההסתברות שיתמלאו כל התנאים לתשלום, תוחלת החיים הצפויה, גיל הפרישה, שיעורי הפרישה של העובדים טרם מועד הפרישה לגמלאות, שיעור עליית השכר הצפויה ושיעור ההיוון. פרמטרים אלו נקבעו, בין היתר, על פי תצפיות שערך האקטואר בנוגע לשיעור עליית השכר בבנק ושיעורי עזיבה בבנק והחלטות הנהלת ודירקטוריון הבנק בקשר עם הזכויות השונות. שיעור ההיוון מחושב על בסיס תשואת אגרות החוב הממשלתיות בישראל בתוספת מרווח ממוצע על איגרות חוב קונצרניות בדירוג AA ומעלה בארה"ב.

חישוב ההפרשה האקטוארית לתוכניות להטבה מוגדרת לאחר פרישה ומענקי ותק רגישים לשינויים בכל אחד מהערכים של הפרמטרים שצוינו לעיל.

לעניין היישום לראשונה מיום 1 בינואר 2015 של הוראת הפיקוח על הבנקים בנושא אימוץ כללי החשבונאות בארה"ב בנושא זכויות עובדים, המעדכנת את דרישות ההכרה, המדידה והגילוי בנושא הטבות לעובדים, ראה באור 1.ה.1 (1) לדוחות הכספיים.

מערכת יחסי העבודה בבנק

קיימים שני ועדי עובדים: ועד המנהלים ומורשי החתימה אשר מייצג כ-800 עובדים בבנק הבינלאומי ובבנק פאג'יי וועד הפקידים אשר מייצג כ-2,120 עובדים בבנק הבינלאומי ובבנק פאג'יי, ושני הוועדים פועלים במסגרת ההסתדרות הכללית.

בבנק פאג'יי יש הצמדה של תנאי הפקידים והמנהלים אצלו לאלה של הפקידים והמנהלים בבנק הבינלאומי, ובבנק הבינלאומי יש הצמדה להסכמים הנחתמים בין הנהלת בנק לאומי לישראל בע"מ לבין ועדי העובדים אצלו.

ביום 29 באפריל 2013 הודיעו ההסתדרות הכללית וועד ארגון הפקידים בבנק על סכסוך עבודה במסגרתו יוכלו להכריז על צעדים ארגוניים החל מיום 16 במאי 2013 ואילך, וזאת מהעילות הבאות: טענה בדבר ניסיון להצר את צעדי ועד ארגון הפקידים; טענה בדבר דחיית הדרישה של העובדים להארכת הסכמי העבודה; טענה בדבר התעלמות מדרישת העובדים להסדיר נושא עומס העבודה.

בעקבות ההכרזה על סכסוך העבודה נקטו הפקידים בעיצומים, שהתבטאו בביצוע חלקי של העבודה ביחידות מסוימות, בהשבתה של סניפים, יחידות ועובדים בתחומים מסוימים, באי ביצוע פעילות שיווקית בסניפי הבנק ובשביתה של כל הפקידים בבנק בימים 11 במאי 2014 ועד 13 במאי 2014.

הסניפים בהם שבתו הפקידים כאמור היו פתוחים לקהל וניתן בהם שירות חלקי במסגרת תפקידיהם של המנהלים ומורשי החתימה. במהלך חודש יולי 2014 הודיע וועד הפקידים על החלטתו להשעות את כל העיצומים בתחום השיווק והשעות הנוספות, בעקבות קיום משא ומתן ענייני אינטנסיבי ועל רקע המצב הבטחוני. מאז לא חודשו העיצומים, המשא ומתן נמשך והסכסוך עדיין לא הסתיים.

ביום 29 בינואר 2015 נחתם בלאומי הסכם קיבוצי מיוחד (לשנים 2015 – 2018), אשר עיקריו הם: ירידה בשיעור התקציב לקידום שנתי, תשלום מענק חד פעמי בגובה משכורת, העלאת שכר המינימום ל- 5,000 בפעימה אחת, הפחתת סכומי יובלות (מענקים וחופשות), עדכון התקופה המקסימלית של תוספת וותק, עדכון שיעור הפרשת המעסיק לתגמולים ל- 7.5% ועידוד עובדים שאינם מנצלים ימי מחלה.

ביום 17 ביוני 2015 הודיע הבנק הבינלאומי על מיזוג בנק פאג'יי לתוכו, תוך שמירה על המותג פאג'יי. ראה לעיל בפרק פעילות הבנק בדוח הדירקטוריון וכן בבאור 1 לדוחות הכספיים.

ביום 22 ביוני 2015 החל משא ומתן עם ועד הפקידים בעניין קליטת עובדי בנק פאג'יי כעובדי הבנק הבינלאומי.

ביום 11 בנובמבר 2015 נחתם הסכם קיבוצי מיוחד בין הבנק הבינלאומי לבין ההסתדרות ולבין ועד הפקידים, על פיו הסתיים סכסוך העבודה שהוכרז ביום 29 באפריל 2013, ובכך מוצו כל תביעות העבר של ועד הפקידים, למעט תביעות משפטיות. במסגרת ההסכם נקבעו גם הסדרים שונים וביניהם התחייבות ועד הפקידים לשקט תעשייתי מלא למשך שלוש שנים, למעט שביתה ארצית או ענפית או אירוע קיצוני בחיי הבנק; הפרשות חלק המעסיק לתגמולים לפקידים יוגדלו ויעמדו על 7.5% מהשכר, בדומה להסכם הקיבוצי שנחתם בתחילת השנה בבל"ל; ותשלום יתרת הבונוס לפקידים עבור שנת 2013, שעוכבה עקב סכסוך העבודה.

בנוסף, נחתם ביום 11 בנובמבר 2015 הסכם קיבוצי מיוחד בין הבנק ובנק פאג'יי לבין ההסתדרות ולבין ועד הפקידים ובו נקבעו הסדרים שונים ביחס לעובדי בנק פאג'יי שיחולו במסגרת יישום המיזוג בין הבנק הבינלאומי לבנק פאג'יי. ההסכם קובע, בין היתר, כי הפעילות בסניפי בנק פאג'יי, כמו גם תנאי העסקת עובדי פאג'יי, לאחר המיזוג, תימשך במתכונת הקיימת.

להערכת הבנק, העלות השנתית של שני ההסכמים דלעיל אינה צפויה להיות מהותית.

מבנה ארגוני ומערך סניפים

נכון למועד אישור הדוחות הכספיים, מונה הבנק 23 סניפים ושלוחות, הכוללים שלוחה המשמשת בלעדית כמשווקת משכנתאות של הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ ובנוסף נפתחו שני מרכזי יעוץ אזוריים להשקעות בירושלים וברחובות.

הערכת בקרות ונהלים לגבי הגילוי בדוח הכספי

בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים, ובהתאם להנחיות הוראת ניהול בנקאי תקין 309 שפורסמה בחודש ספטמבר 2008, הבנק מקיים זה מספר שנים בקרות ונהלים לגבי גילוי, וכן פרס מערך בקרה פנימית על דיווח כספי, שיושם לראשונה בדוח כספי, לשנה שהסתיימה ב-31 בדצמבר 2008.

ההוראות, שעניינן אחריות ההנהלה על הבקרה פנימית על דיווח כספי וחוות דעת של רואה החשבון המבקר לגבי ביקורת הבקרה הפנימית על דיווח כספי, נערכו בהתאם להוראות סעיפים 302 ו-404 לחוק הידוע בשם - The Sarbanes Oxley Act of 2002 שנחקק בארה"ב, והוראות והנחיות שנקבעו בארה"ב בין היתר על ידי ה-PCAOB.

לדוחות צורף דוח הדירקטוריון וההנהלה בדבר מערך בקרה פנימית על דיווח כספי, וכן הצהרות של מנכ"ל הבנק והחשבונאי הראשי, כל אחד בנפרד, בנושא הערכת בקרות ונהלים לגבי הגילוי.

הנהלת הבנק, בשיתוף המנכ"ל והחשבונאי הראשי, העריכו ליום 30 בספטמבר 2015 את אפקטיביות הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק. על בסיס הערכה זו, מנכ"ל הבנק והחשבונאי הראשי, הסיקו כי לתום תקופה זו הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק הינם אפקטיביים כדי לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע, שהבנק נדרש לגלות בדוח בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים, ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

במהלך הרבעון המסתיים ביום 30 בספטמבר 2015 לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על הדיווח הכספי אשר השפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.

גילוי בדבר מבקר פנימי בתאגיד

גילוי בדבר המבקר הפנימי הינו כמפורט בדוח הדירקטוריון לשנת 2014.

פרטים על בעלי השליטה בבנק

בעל השליטה בבנק פועלי אגודת ישראל הינו הבנק הבינלאומי שמחזיק נכון ליום 30 בספטמבר 2015 100% ממניות הבנק. הבנק הבינלאומי מוחזק על ידי פיבי בשיעור של 48.34% מהון המניות המונפק וזכויות ההצבעה (שיעור המהווה את גרעין השליטה, בהתאם להיתר השליטה של בנק ישראל). בעלי השליטה בפיבי הם מר צדיק בינו וילדיו, הי"ה גיל בינו, הדר בינו-שמואלי ודפנה בינו-אור, הי"ה מיכאל והלן אבלס והי"ה ברי ליברמן, קסי ליברמן, לי ליברמן וגיושוע ליברמן (כל אחת מהקבוצות באמצעות תאגידים בשליטתם המלאה). בין בעלי השליטה קיימים הסדרים שונים בנוגע לאחזקותיהם בפיבי ובעקיפין בבנק הבינלאומי.

יצוין כי בהתאם לחוק לקידום התחרות ולצמצום הריכוזיות, התשע"ד-2013, הבנק הבינלאומי עונה על הקריטריונים להגדרת גוף פיננסי משמעותי. כמו כן פיבי ציינה בדוחותיה כי פז חברת נפט בע"מ (להלן - "פז") תענה לכאורה על הגדרת תאגיד ריאלי משמעותי. לאור זאת, ובהתאם למצב הדברים הקיים במועד זה, לאחר תום תקופת המעבר של 6 שנים מפרסומו של החוק, בעלי השליטה בבנק הבינלאומי לא יוכלו לשלוט במקביל בבנק הבינלאומי ובפז.

תהליך אישור הדוחות הכספיים

נושאי המשרה העוסקים בהכנת הדוחות הכספיים של הבנק הינם מנכ"ל הבנק, מר ינון שויקה והחשבונאי הראשי, ד"ר רו"ח אליה חבה, האחראי על הדיווח הכספי בבנק.

בהתאם להוראות SOX 302, מדי רבעון מתכנסת ועדת גילוי, בראשות המנכ"ל, ובהשתתפות החשבונאי הראשי, האחראי על ניהול הסיכונים בבנק, האחראי על האשראי בבנק, מנהלי המערכים מחברת האם שכפופים לדירקטוריון ורואה החשבון המבקר של הבנק. ועדת הגילוי דנה בנושאים מהותיים שעשויה להיות להם השלכה על נתוני הדוחות הכספיים, וכן ליקויים שנתגלו במערך הבקרה על דיווח כספי, ומעקב אחר תיקון אותם ליקויים.

בטרם מובאים הדוחות הכספיים לדיון במליאה, נערכים דיונים מקדימים בעניינם בהנהלת הבנק, בוועדת הגילוי וכן בהשתתפות המנכ"ל, החשבונאי הראשי ורואה החשבון המבקר של הבנק, במסגרתם מתקיים דיון בסוגיות מהותיות, ככל שהתעוררו, בהכנת הדוחות הכספיים ובמדיניות החשבונאית שיש ליישם.

מדי רבעון מקיימת ועדת חובות בעייתיים של הדירקטוריון דיון בהפרשות להפסדי אשראי, לצורך אישור ההפרשות להפסדי אשראי והפרשות בגין ירידת ערך בתיק הנוסטרו בטרם יובאו הדוחות הכספיים לאישור הדירקטוריון. כמו כן, במסגרת ועדה זו ניתנת סקירה על החובות הבעייתיים לסיווגים השונים.

ועדת הביקורת של הדירקטוריון מתכנסת לדיון מקדמי מפורט בטיוטת הדוחות הכספיים. הדיון נערך בהשתתפות המנכ"ל, החשבונאי הראשי, ורואה החשבון המבקר של הבנק. בדיון נדונות גם סוגיות עיקריות, ככל שהתעוררו, בהכנת הדוחות הכספיים והמדיניות החשבונאית שיושמה. בנוסף, דנה ועדת הביקורת מדי רבעון בממצאי ועדות הגילוי לפי הוראות SOX 302. בסיום הדיון ועדת הביקורת ממליצה בפני הדירקטוריון לאשר את הדוחות הכספיים.

במסגרת הליך אישור הדוחות הכספיים על ידי ועדת הביקורת והדירקטוריון, מועברות טיוטות של הדוחות הכספיים ודוח הדירקטוריון לעיונם ולהערותיהם של הדירקטורים, מספר ימים לפני מועד הישיבה הקבועה לדיון בדוחות הכספיים.

בהתאם להוראות בנק ישראל, לפחות חמישית מכלל חברי הדירקטוריון ולפחות שניים מחברי ועדת הביקורת יהיו בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית. בפועל 4 מתוך 8 חברי הדירקטוריון ו-3 מתוך 4 חברי ועדת הביקורת הינם בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית.

הדירקטוריון הוא האורגן המופקד על בקרת העל בבנק.

בישיבת הדירקטוריון הדנה באישור הדוחות הכספיים של הבנק, משתתפים חברי הנהלת הבנק, החשבונאי הראשי, מנהל הסיכונים הראשי ורואה החשבון המבקר. במסגרת הדיון במליאה, מציג המנכ"ל את התוצאות הכספיות של הבנק והשוואה לתקופות קודמות כולל השוואת תקציב מול ביצוע. במעמד זה מתקיים דיון במהלכו משיבים נושאי המשרה בבנק לשאלות הדירקטורים בנושאים הקשורים לתוצאות הפעילות ולדוחות הכספיים. בתום הדיון מתקבלת החלטת הדירקטוריון בדבר אישור הדוחות הכספיים של הבנק, והסמכת יו"ר הדירקטוריון, המנכ"ל והחשבונאי הראשי לחתום על הדוחות הכספיים.

החלטות בדבר התחייבויות שיפוי ופטור לנושאי משרה

ביום י' באדר התש"ע, 24 בפברואר 2010, אישר דירקטוריון הבנק (לאחר שהתקבל אישור ועדת הביקורת) מתן פטור לדירקטורים ולנושאי המשרה בו (כהגדרתם בחוק החברות התשנ"ט-1999, לרבות מבקר פנימי ומזכיר הבנק), מאחריות בשל הפרת חובת הזהירות כלפי הבנק וויתור על כל תביעה של הבנק נגדם בגין האמור. פטור וויתור אלו אינם חלים על מקרים אשר לגביהם, על פי חוק החברות, הבנק אינו רשאי לפטור את נושא המשרה מאחריותו. כמו כן, אושר לתת לנושאי המשרה האמורים התחייבות שיפוי בגין חבות או הוצאה שיוטלו עליהם עקב פעולות שעשו בתוקף תפקידם הנ"ל בבנק, הכל בתנאים המפורטים בהתחייבות לשיפוי נושא משרה.

סכום השיפוי הכולל שישולם על ידי הבנק (בנוסף ומעבר לסכומים שיתקבלו על פי פוליסת הביטוח, בין שישולמו לבנק ובין שישולמו לנושא המשרה) לכל נושאי המשרה בבנק, בהתאם לכתב ההתחייבות הנ"ל ו/או לכתבי התחייבות לשיפוי שיוצאו על פי החלטה זו, בגין מסכת אירועים אחת מן האירועים המפורטים בה, לא יעלה על 25% (עשרים וחמישה אחוזים) מההון של הבנק לפי הדוח הכספי (השנתי או הרבעוני) האחרון שיפורסם סמוך לפני התשלום בפועל בגין השיפוי.

הפטור וההתחייבות לשיפוי המפורטים לעיל אושרו באסיפה הכללית המיוחדת של בעלי המניות של הבנק ביום 7 באפריל 2010.

תיקון תקנות ההתאגדות של הבנק ועדכון ההתחייבויות לשיפוי לדירקטורים ולנושאי משרה בבנק

בחודש נובמבר 2012 אישרה האסיפה הכללית של הבנק, לאחר שהתקבלו אישורי ועדת הביקורת ודירקטוריון הבנק (ולאחר תיקון תקנון ההתאגדות של הבנק כנדרש), מתן התחייבויות שיפוי בנוסח מתוקן, המרחיב את החבויות ו/או ההוצאות עליהן חלה התחייבות השיפוי וזאת בהתאם לחוק החברות (תיקון מס' 3) התשס"ה-2005, חוק ייעול האכיפה ברשות ניירות ערך (תיקוני חקיקה), התשע"א-2010, וחוק הגברת האכיפה בשוק ההון (תיקוני חקיקה), התשע"א-2011 (להלן - "כתב שיפוי מתוקן"), לדירקטורים המכהנים במועד אישור האסיפה ואשר יכהנו מעת לעת בבנק.

יצוין כי בהתאם לאישור האמור מתוקנות כל התחייבויות השיפוי שנתן הבנק גם לנושאי משרה לשעבר, בהתאם להחלטת האסיפה הכללית מאפריל 2010.

בנוסף, ובהתאם להחלטת דירקטוריון הבנק (לאחר שהתקבל אישור ועדת הביקורת ולאור תיקון התקנון) אושר מתן כתב שיפוי מתוקן גם ליתר נושאי המשרה בבנק שאינם דירקטורים.

פעילות הדירקטוריון וועדותיו

דירקטוריון הבנק קיים 10 ישיבות מליאה בתקופה ינואר-ספטמבר 2015 ו-26 ישיבות של ועדות הדירקטוריון.

ביום 29 במרס 2015 הסתיימה כהונתו של ד"ר חיים שיין, בתום תשע שנות כהונה כדירקטור חיצוני לפי הוראות בנק ישראל. הדירקטוריון מודה לד"ר שיין על תרומתו לעבודת הדירקטוריון וועדותיו.

ביום 30 במרס 2015 התמנה ד"ר צבי אילני לתקופה של שלוש שנים כדירקטור חיצוני לפי הוראות בנק ישראל. בעקבות כך, התמנה ד"ר אילני כחבר בוועדת הביקורת ובוועדת חובות בעייתיים ומר אבישי עלי התמנה כחבר בוועדת התגמול.

ביום 31 במאי 2015 פרש מר ראובן פנחס מכהונתו בדירקטוריון לאחר תשע שנות כהונה כדירקטור בבנק. הדירקטוריון מודה למר פנחס על תרומתו לעבודת הדירקטוריון.

ביום 1 ביוני 2015 מונתה גבי מרית גילת לדירקטור בבנק. הדירקטוריון מאחל לה הצלחה.

תאריך אישור הדוח :
ל' במרחשון התשע"ו
12 בנובמבר 2015

אבי חפץ
יו"ר הדירקטוריון

ינון שויקה
מנהל כללי

סקירת ההנהלה

תוכן

תוספת	נושא	עמוד
א	שיעורי הכנסות והוצאות ריבית לשלושה חודשים	88
	שיעורי הכנסות והוצאות ריבית לתשעה חודשים	92
ב	ניתוח החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית	96
ג	סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי המשק	102

סקירת ההנהלה

שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית

חלק א' - יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית - נכסים

לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר						
2014			2015			
שיעור הכנסה ⁽¹⁾	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽¹⁾	שיעור הכנסה ⁽¹⁾	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽¹⁾	
אחוזים	מיליוני ש"ח		אחוזים	מיליוני ש"ח		
6.45	33.8	2,146.3	5.88	33.7	2,342.9	נכסים נושאי ריבית
1.65	1.7	413.9	1.30	1.8	555.2	אשראי לציבור ⁽²⁾
0.50	0.5	401.7	-	-	337.9	פקדונות בבנקים
						פקדונות בבנקים מרכזיים
0.79	0.5	253.4	0.66	0.4	241.4	אגרות חוב מוחזקות לפדיון
-	-	1.0	-	-	4.8	וזמינות למכירה ⁽³⁾
-	-	25.4	-	-	17.6	אגרות חוב למסחר
4.58	36.5	3,241.7	4.17	35.9	3,499.8	נכסים אחרים
						סך כל הנכסים נושאי ריבית
		140.3			146.1	חיבים בגין כרטיסי אשראי
		121.1			83.9	שאינם נושאים ריבית
		<u>3,503.1</u>			<u>3,729.8</u>	נכסים אחרים שאינם נושאים ריבית ⁽⁴⁾
						סך כל הנכסים

(1) על בסיס יתרות לתחילת החודשים (במגזר מטבע ישראלי לא צמוד - על בסיס יתרות יומיות).

(2) לפני ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של הפרשות להפסדי אשראי. לרבות חובות פגומים שאינם צוברים הכנסות ריבית.

(3) מהיתרה הממוצעת של אגרות חוב זמינות למכירה נוכתה/נוספה היתרה הממוצעת של רווחים/הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של רווחים/הפסדים בגין אגרות חוב זמינות למכירה, הכלולים בהון העצמי במסגרת רווח כולל אחר מצטבר בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן" בסך (1.0) מיליון ש"ח (2014 - 0.9 מיליון ש"ח).

(4) לרבות מכשירים נגזרים, נכסים אחרים שאינם נושאים ריבית ובניכוי הפרשה להפסדי אשראי.

(5) תשואה נטו - הכנסות ריבית נטו לחלק לסך הנכסים נושאי הריבית.

(6) השינוי המיוחס לשינוי בכמות חושב על ידי הכפלת המחיר החדש בשינוי בכמות. השינוי המיוחס לשינוי במחיר חושב על ידי הכפלת הכמות הישנה בשינוי במחיר.

חלק ב' - יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית - התחייבויות והון

לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר						
2014			2015			
שיעור הוצאה ⁽¹⁾	הוצאות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽¹⁾	שיעור הוצאה ⁽¹⁾	הוצאות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽¹⁾	
אחוזים	מיליוני ש"ח		אחוזים	מיליוני ש"ח		
-	-	103.0	-	-	78.5	התחייבויות נושאות ריבית
(0.46)	(1.9)	1,670.0	(0.26)	(1.0)	1,526.0	פקדונות הציבור לפי דרישה
-	-	2.1	-	-	2.7	פקדונות הציבור לזמן קצוב
(0.72)	(0.1)	55.9	-	-	61.2	פקדונות הממשלה
(4.92)	(1.7)	140.8	(4.94)	(1.7)	140.3	פקדונות מבנקים
-	-	-	-	-	-	איגרות חוב
						התחייבויות אחרות
(0.75)	(3.7)	1,971.8	(0.60)	(2.7)	1,808.7	סך כל ההתחייבויות נושאות ריבית
		927.6			1,370.2	פקדונות הציבור שאינם נושאים ריבית
		137.1			146.1	זכאים בגין כרטיסי אשראי שאינם נושאים ריבית
		91.4			27.2	התחייבויות אחרות שאינן נושאות ריבית
		3,127.9			3,352.2	סך כל ההתחייבויות
		375.2			377.6	סך כל האמצעים ההוניים
		3,503.1			3,729.8	סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים
3.83			3.57			פער הריבית
4.11	32.8	3,241.7	3.85	33.2	3,499.8	תשואה נטו ⁽²⁾ על נכסים נושאי ריבית

סקירת ההנהלה

שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית (המשך)

חלק ג' - יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית - מידע נוסף על נכסים והתחייבויות נושאי ריבית

לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר

2014			2015			
שיעור הכנסה (הוצאה)	הכנסות (הוצאות) ריבית	יתרה ממוצעת ⁽¹⁾	שיעור הכנסה (הוצאה)	הכנסות (הוצאות) ריבית	יתרה ממוצעת ⁽¹⁾	
אחוזים	מיליוני ש"ח		אחוזים	מיליוני ש"ח		
4.85	34.1	2,862.6	4.46	33.5	3,056.5	מטבע ישראלי לא צמוד
(0.26)	(1.0)	1,563.4	(0.06)	(0.2)	1,387.4	סך נכסים נושאי ריבית
4.59			4.40			סך התחייבויות נושאות ריבית
						פער הריבית
2.76	2.3	337.3	2.43	2.4	399.0	מטבע ישראלי צמוד למדד
(2.98)	(2.7)	366.4	(2.68)	(2.5)	376.8	סך נכסים נושאי ריבית
(0.22)			(0.25)			סך התחייבויות נושאות ריבית
						פער הריבית
0.96	0.1	41.8	-	-	44.3	מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ
-	-	42.0	-	-	44.5	סך נכסים נושאי ריבית
0.96			-			סך התחייבויות נושאות ריבית
						פער הריבית
4.58	36.5	3,241.7	4.17	35.9	3,499.8	סך פעילות בישראל
(0.75)	(3.7)	1,971.8	(0.60)	(2.7)	1,808.7	סך נכסים נושאי ריבית
3.83			3.57			סך התחייבויות נושאות ריבית
						פער הריבית

חלק ד' - ניתוח השינויים בהכנסות ריבית ובהוצאות ריבית

לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר					
2014 מול 2013 ⁽⁶⁾			2015 מול 2014 ⁽⁶⁾		
גידול (קיטון) בגלל שינוי			גידול (קיטון) בגלל שינוי		
שינוי נטו	מחיר	כמות	שינוי נטו	מחיר	כמות
מיליוני ש"ח					
0.3	(0.9)	1.2	(0.1)	(2.9)	2.8
(4.9)	(4.7)	(0.2)	(0.5)	(0.6)	0.1
(4.6)	(5.6)	1.0	(0.6)	(3.5)	2.9
(4.0)	(3.8)	(0.2)	(0.9)	(0.8)	(0.1)
(1.3)	(1.3)	-	(0.1)	(0.1)	-
(5.3)	(5.1)	(0.2)	(1.0)	(0.9)	(0.1)

נכסים נושאי ריבית

אשראי לציבור
נכסים נושאי ריבית אחרים
סך כל הכנסות הריבית

התחייבויות נושאות ריבית

פקדונות הציבור
התחייבויות נושאי ריבית אחרות
סך כל הוצאות הריבית

סקירת ההנהלה

שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית (המשך)

חלק א' - יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית - נכסים

לתשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר						
2014			2015			
שיעור הכנסה ⁽¹⁾	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽¹⁾	שיעור הכנסה ⁽¹⁾	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽¹⁾	
אחוזים	מיליוני ש"ח		אחוזים	מיליוני ש"ח		
6.40	102.2	2,144.7	5.73	97.5	2,285.5	נכסים נושאי ריבית
1.12	3.7	440.3	0.93	3.7	533.0	אשראי לציבור ⁽²⁾
0.73	2.0	367.5	0.13	0.4	410.0	פקדונות בבנקים
0.72	1.2	223.9	-	-	222.2	פקדונות בנקים מרכזיים
-	-	2.2	-	-	4.8	אגרות חוב מוחזקות לפדיון
3.11	0.4	17.2	3.50	0.4	15.3	וזמינות למכירה ⁽³⁾
4.59	109.5	3,195.8	3.94	102.0	3,470.8	אגרות חוב למסחר
		138.0			150.4	נכסים אחרים
		113.7			113.0	סך כל הנכסים נושאי ריבית
		<u>3,447.5</u>			<u>3,734.2</u>	חיבים בגין כרטיסי אשראי
						שאינם נושאים ריבית
						נכסים אחרים שאינם נושאים ריבית ⁽⁴⁾
						סך כל הנכסים

(1) על בסיס יתרות לתחילת החודשים (במגזר מטבע ישראלי לא צמוד - על בסיס יתרות יומיות).

(2) לפני ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של הפרשות להפסדי אשראי. לרבות חובות פגומים שאינם צוברים הכנסות ריבית.

(3) מהיתרה הממוצעת של אגרות חוב זמינות למכירה נוכתה/נוספה היתרה הממוצעת של רווחים/הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של רווחים/הפסדים בגין אגרות חוב זמינות למכירה, הכלולים בהון העצמי במסגרת רווח כולל אחר מצטבר בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן" בסך (0.2) מיליון ש"ח (2014 - 0.7 מיליון ש"ח).

(4) לרבות מכשירים נגזרים, נכסים אחרים שאינם נושאים ריבית ובניכוי הפרשה להפסדי אשראי.

(5) תשואה נטו - הכנסות ריבית נטו לחלק לסך הנכסים נושאי הריבית.

(6) השינוי המיוחס לשינוי בכמות חושב על ידי הכפלת המחיר החדש בשינוי בכמות. השינוי המיוחס לשינוי במחיר חושב על ידי הכפלת הכמות הישנה בשינוי במחיר.

חלק ב' - יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית - התחייבויות והון

לתשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר						
2014			2015			
שיעור הוצאה ⁽¹⁾	הוצאות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽¹⁾	שיעור הוצאה ⁽¹⁾	הוצאות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽¹⁾	
אחוזים	מיליוני ש"ח		אחוזים	מיליוני ש"ח		
-	-	132.9	-	-	112.4	התחייבויות נושאות ריבית
(0.48)	(6.1)	1,687.5	(0.18)	(2.1)	1,587.5	פקדונות הציבור לפי דרישה
-	-	2.6	-	-	2.8	פקדונות הציבור לזמן קצוב
(0.23)	(0.1)	57.0	-	-	54.8	פקדונות הממשלה
(3.75)	(3.9)	139.3	(3.38)	(3.5)	138.6	פקדונות מבנקים
-	-	0.1	(11.26)	(0.1)	1.2	איגרות חוב
						התחייבויות אחרות
(0.67)	(10.1)	2,019.4	(0.40)	(5.7)	1,897.3	סך כל ההתחייבויות נושאות ריבית
		841.4			1,256.3	פקדונות הציבור שאינם נושאים ריבית
		137.0			150.4	זכאים בגין כרטיסי אשראי שאינם נושאים ריבית
		82.7			60.5	התחייבויות אחרות שאינן נושאות ריבית
		3,080.5			3,364.5	סך כל ההתחייבויות
		367.0			369.7	סך כל האמצעים ההוניים
		3,447.5			3,734.2	סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים
3.92			3.54			פער הריבית
4.17	99.4	3,195.8	3.72	96.3	3,470.8	תשואה נטו ⁽²⁾ על נכסים נושאי ריבית

סקירת ההנהלה

שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית (המשך)

חלק ג' - יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית - מידע נוסף על נכסים והתחייבויות נושאי ריבית

לתשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר

2014			2015			
שיעור הכנסה (הוצאה)	הכנסות (הוצאות) ריבית	יתרה ממוצעת ⁽¹⁾	שיעור הכנסה (הוצאה)	הכנסות (הוצאות) ריבית	יתרה ממוצעת ⁽¹⁾	
אחוזים	מיליוני ש"ח		אחוזים	מיליוני ש"ח		
4.98	104.8	2,822.6	4.30	97.6	3,040.9	מטבע ישראלי לא צמוד
(0.36)	(4.4)	1,629.1	(0.08)	(0.9)	1,489.9	סך נכסים נושאי ריבית
4.62			4.22			סך התחייבויות נושאות ריבית
						פער הריבית
1.85	4.6	331.6	1.46	4.2	383.3	מטבע ישראלי צמוד למדד
(2.19)	(5.7)	348.6	(1.78)	(4.8)	360.8	סך נכסים נושאי ריבית
(0.34)			(0.32)			סך התחייבויות נושאות ריבית
						פער הריבית
0.32	0.1	41.6	0.57	0.2	46.6	מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ
-	-	41.7	-	-	46.6	סך נכסים נושאי ריבית
0.32			0.57			סך התחייבויות נושאות ריבית
						פער הריבית
4.59	109.5	3,195.8	3.94	102.0	3,470.8	סך פעילות בישראל
(0.67)	(10.1)	2,019.4	(0.40)	(5.7)	1,897.3	סך נכסים נושאי ריבית
3.92			3.54			סך התחייבויות נושאות ריבית
						פער הריבית

חלק ד' - ניתוח השינויים בהכנסות ריבית ובהוצאות ריבית

לתשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר					
2014 מול 2013 ⁽⁶⁾			2015 מול 2014 ⁽⁶⁾		
גידול (קיטון) בגלל שינוי			גידול (קיטון) בגלל שינוי		
שינוי נטו	מחיר	כמות	שינוי נטו	מחיר	כמות
מיליוני ש"ח					
0.5	(3.8)	4.3	(4.7)	(10.7)	6.0
(12.5)	(11.0)	(1.5)	(2.8)	(3.3)	0.5
(12.0)	(14.8)	2.8	(7.5)	(14.0)	6.5
(12.5)	(11.5)	(1.0)	(4.0)	(3.9)	(0.1)
(2.5)	(2.3)	(0.2)	(0.4)	(0.4)	-
(15.0)	(13.8)	(1.2)	(4.4)	(4.3)	(0.1)

נכסים נושאי ריבית

אשראי לציבור

נכסים נושאי ריבית אחרים

סך כל הכנסות הריבית

התחייבויות נושאות ריבית

פקדונות הציבור

התחייבויות נושאי ריבית אחרות

סך כל הוצאות הריבית

סקירת ההנהלה

חשיפה של הבנק לשינויים בשיעורי הריבית ליום 30 בספטמבר 2015

30 בספטמבר 2015						
מעל 10 ועד 20 שנים	מעל 5 ועד 10 שנים	מעל 3 ועד 5 שנים	מעל שנה ועד 3 שנים	מעל 3 חודשים ועד שנה	מעל חודש ועד 3 חודשים	עם דרישה עד חודש
מיליוני ש"ח						
0.5	21.4	30.1	28.4	63.9	178.8	2,930.3
-	-	-	0.2	0.1	-	-
0.5	21.4	30.1	28.6	64.0	178.8	2,930.3
-	0.3	15.3	53.9	75.1	49.5	2,726.7
-	-	-	-	-	-	-
-	0.3	15.3	53.9	75.1	49.5	2,726.7
0.5	21.1	14.8	(25.3)	(11.1)	129.3	203.6
332.9	332.4	311.3	296.5	321.8	332.9	203.6

מטבע ישראלי לא צמוד נכסים פיננסיים וסכומים לקבל בגין מכשירים נגזרים

נכסים פיננסיים (5)
אופציות (במונחי נכס הבסיס)
סה"כ שווי הוגן

התחייבויות פיננסיות וסכומים לשלם בגין מכשירים נגזרים

התחייבויות פיננסיות (5)
אופציות (במונחי נכס הבסיס)
סה"כ שווי הוגן

מכשירים פיננסיים, נטו

החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית
במגזר
החשיפה המצטברת במגזר

הערות כלליות:

- (1) פירוט נוסף על החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית בכל מגזר של הנכסים הפיננסיים ושל ההתחייבויות הפיננסיות, לפי סעיפי המאזן השונים, יימסרו לכל מבקש.
- (2) בלוח זה, הנתונים לפי תקופות מייצגים את הערך הנוכחי של זרמי המזומנים העתידיים של כל מכשיר פיננסי, כשהם מהווים לפי שיעורי הריבית שמנכים אותם אל השווי ההוגן הכלול בגין המכשיר הפיננסי בבור 16 ג' בדוח הכספי השנתי, בעקביות להנחות שלפיהן חושב השווי ההוגן של המכשיר הפיננסי. לפירוט נוסף בדבר ההנחות ששימשו לחישוב השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים, ראה באור 16 ג' בדוח הכספי השנתי.
- (3) שיעור תשואה פנימי הינו שיעור הריבית המנכה את תזרימי המזומנים הצפויים ממכשיר פיננסי אל השווי ההוגן הכלול בגינו באור 16 ג' בדוח הכספי השנתי.
- (4) משך חיים ממוצע אפקטיבי של קבוצת מכשירים פיננסיים מהווה קירוב לשינוי באחוזים בשווי ההוגן של קבוצת המכשירים הפיננסיים שיגרם כתוצאה משינוי קטן בשיעור התשואה הפנימי של כל אחד מהמכשירים הפיננסיים.

הערות ספציפיות:

- (5) למעט יתרות מאזניות של מכשירים פיננסיים נגזרים, שווי הוגן של מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים ושווי הוגן של מכשירים פיננסיים מורכבים.
- (6) ממוצע משוקלל לפי שווי הוגן של משך החיים הממוצע האפקטיבי.

תוספת ב'

31 בדצמבר 2014			30 בספטמבר 2014			30 בספטמבר 2015				
משך חיים ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי	סך הכל שווי הוגן	משך חיים ממוצע	שיעור תשואה פנימי	סך הכל	משך חיים ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי	סך הכל שווי הוגן	ללא תקופת פירעון (1)	מעל 20 שנים
בשנים	%		בשנים	%		בשנים	%	מיליוני ש"ח		
0.1	2.42	3,432.2	0.1	1.86	3,023.2	0.1	1.96	3,280.2	26.8	-
1.7		0.4	1.9		0.3	1.2		0.3	-	-
<u>(⁶)0.1</u>		<u>3,432.6</u>	<u>(⁶)0.1</u>		<u>3,023.5</u>	<u>(⁶)0.1</u>		<u>3,280.5</u>	<u>26.8</u>	<u>-</u>
0.1	0.51	3,032.7	0.1	0.48	2,641.5	0.1	0.47	2,920.8	-	-
-		-	-		-	-		-	-	-
<u>(⁶)0.1</u>		<u>3,032.7</u>	<u>(⁶)0.1</u>		<u>2,641.5</u>	<u>(⁶)0.1</u>		<u>2,920.8</u>	<u>-</u>	<u>-</u>
									<u>26.8</u>	<u>-</u>
									<u>359.7</u>	<u>332.9</u>

סקירת ההנהלה

חשיפה של הבנק לשינויים בשיעורי הריבית ליום 30 בספטמבר 2015 (המשך)

30 בספטמבר 2015						
מעל 10 ועד 20 שנים	מעל 5 ועד 10 שנים	מעל 3 ועד 5 שנים	מעל שנה ועד 3 שנים	מעל 3 חודשים ועד שנה	מעל חודש ועד 3 חודשים	עם דרישה עד חודש
מיליוני ש"ח						
-	164.4	27.1	100.2	82.2	31.6	0.6
-	-	-	-	-	-	-
-	164.4	27.1	100.2	82.2	31.6	0.6
19.3	150.8	54.5	36.7	29.7	15.2	96.8
-	-	-	-	-	-	-
19.3	150.8	54.5	36.7	29.7	15.2	96.8
(19.3)	13.6	(27.4)	63.5	52.5	16.4	(96.2)
3.1	22.4	8.8	36.2	(27.3)	(79.8)	(96.2)
-	-	-	-	-	-	40.4
-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	40.4
-	-	-	0.9	0.2	0.2	38.8
-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	0.9	0.2	0.2	38.8
-	-	-	(0.9)	(0.2)	(0.2)	1.6
0.3	0.3	0.3	0.3	1.2	1.4	1.6

מטבע ישראלי צמוד למדד
נכסים פיננסיים וסכומים לקבל בגין
מכשירים נגזרים

נכסים פיננסיים (5)
אופציות (במונחי נכס הבסיס)
סה"כ שווי הוגן

התחייבויות פיננסיות וסכומים לשלם
בגין מכשירים נגזרים

התחייבויות פיננסיות (5)
אופציות (במונחי נכס הבסיס)
סה"כ שווי הוגן

מכשירים פיננסיים, נטו

החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית
במגזר
החשיפה המצטברת במגזר

מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ
נכסים פיננסיים וסכומים לקבל בגין
מכשירים נגזרים

נכסים פיננסיים (5)
אופציות (במונחי נכס הבסיס)
סה"כ שווי הוגן

התחייבויות פיננסיות וסכומים לשלם
בגין מכשירים נגזרים

התחייבויות פיננסיות (5)
אופציות (במונחי נכס הבסיס)
סה"כ שווי הוגן

מכשירים פיננסיים, נטו

החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית
במגזר
החשיפה המצטברת במגזר

הערות, ראה לעיל.

תוספת ב' (המשר)

2014 בדצמבר 31			2014 בספטמבר 30			2015 בספטמבר 30				
משך חיים ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי	סך הכל שווי הוגן	משך חיים ממוצע	שיעור תשואה פנימי	סך הכל	משך חיים ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי	סך הכל שווי הוגן	לא תקופת פירעון (1)	מעל 20 שנים
בשנים	%		בשנים	%		בשנים	%	מיליוני ש"ח		
4.0	1.24	346.8	3.8	1.05	393.8	3.4	1.07	406.1	-	-
-		-	-		-	-		-	-	-
(6)4.0		346.8	(6)3.8		393.8	(6)3.4		406.1	-	-
3.9	1.18	393.4	4.0	0.97	406.5	3.6	1.04	403.0	-	-
-		-	-		-	-		-	-	-
(6)3.9		393.4	(6)4.0		406.5	(6)3.6		403.0	-	-
										-
										3.1
0.1	0.62	52.0	0.1	0.71	48.5	0.1	0.79	40.4	-	-
-		-	-		-	-		-	-	-
(6)0.1		52.0	(6)0.1		48.5	(6)0.1		40.4	-	-
0.1	0.33	52.0	0.1	0.42	48.8	0.1	0.92	40.1	-	-
-		-	-		-	-		-	-	-
(6)0.1		52.0	(6)0.1		48.8	(6)0.1		40.1	-	-
										-
										0.3

סקירת ההנהלה

חשיפה של הבנק לשינויים בשיעורי הריבית ליום 30 בספטמבר 2015 (המשך)

30 בספטמבר 2015						
מעל 10 ועד 20 שנים	מעל 5 ועד 10 שנים	מעל 3 ועד 5 שנים	מעל שנה 3 ועד 3 שנים	מעל 3 חודשים ועד שנה	מעל חודש ועד 3 חודשים	עם דרישה עד חודש
מיליוני ש"ח						
0.5	185.8	57.2	128.6	146.1	210.4	2,971.3
-	-	-	0.2	0.1	-	-
0.5	185.8	57.2	128.8	146.2	210.4	2,971.3
19.3	151.1	69.8	91.5	105.0	64.9	2,862.3
-	-	-	-	-	-	-
19.3	151.1	69.8	91.5	105.0	64.9	2,862.3
(18.8)	34.7	(12.6)	37.3	41.2	145.5	109.0
336.3	355.1	320.4	333.0	295.7	254.5	109.0

חשיפה כוללת לשינויים בשיעורי הריבית

נכסים פיננסיים וסכומים לקבל בגין מכשירים נגזרים

נכסים פיננסיים (5)

אופציות (במונחי נכס הבסיס)

סה"כ שווי הוגן

התחייבויות פיננסיות וסכומים לשלם בגין מכשירים נגזרים

התחייבויות פיננסיות (5)

אופציות (במונחי נכס הבסיס)

סה"כ שווי הוגן

מכשירים פיננסיים, נטו

החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית במגזר

החשיפה המצטברת במגזר

הערות, ראה לעיל.

תוספת ב' (המשך)

31 בדצמבר 2014			30 בספטמבר 2014			30 בספטמבר 2015				
משך חיים ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי	סך הכל שווי הוגן	משך חיים ממוצע	שיעור תשואה פנימי	סך הכל	משך חיים ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי	סך הכל שווי הוגן	ללא תקופת פירעון (1)	מעל 20 שנים
בשנים	%		בשנים	%		בשנים	%		מיליוני ש"ח	
0.5	1.46	3,831.0	0.5	1.12	3,465.5	0.5	1.28	3,726.7	26.8	-
1.7		0.4	1.9		0.3	1.2		0.3	-	-
⁽⁶⁾ 0.5		3,831.4	⁽⁶⁾ 0.5		3,465.8	⁽⁶⁾ 0.5		3,727.0	26.8	-
0.5	1.11	3,478.1	0.6	0.92	3,096.8	0.5	0.96	3,363.9	-	-
-		-	-		-	-		-	-	-
⁽⁶⁾ 0.5		3,478.1	⁽⁶⁾ 0.6		3,096.8	⁽⁶⁾ 0.5		3,363.9	-	-
									26.8	-
									363.1	336.3

סקירת ההנהלה

סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק

סיכון אשראי כולל(1)			
בעייתי (5)	דירוג ביצוע אשראי (6)	סך הכל	
			ציבור - מסחרי
0.5	15.2	16.1	חקלאות
-	-	-	כרייה וחציבה
8.3	131.5	159.3	תעשייה
13.1	307.2	355.5	בינוי ונדלן - בינוי
3.3	155.7	172.7	בינוי ונדלן - פעילויות בנדל"ן
-	5.9	7.4	אספקת חשמל ומים
9.8	483.9	531.9	מסחר
2.4	64.8	80.0	בתי מלון, שירותי הארחה ואוכל
0.3	19.9	23.6	תחבורה ואחסנה
0.7	29.3	45.6	מידע ותקשורת
6.0	71.3	97.8	שירותים פיננסיים
3.0	104.3	117.3	שירותים עסקיים אחרים
12.8	577.0	671.0	שירותים ציבוריים וקהילתיים
60.2	1,966.0	2,278.2	סך הכל מסחרי
35.5	936.0	1,206.8	אנשים פרטיים
95.7	2,902.0	3,485.0	סך הכל ציבור
-	468.1	468.1	בנקים בישראל
-	167.1	167.1	ממשלת ישראל
95.7	3,537.2	4,120.2	סך הכל

(1) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני כולל: חובות, אגרות חוב וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה בסך 2,941.1 מיליון ש"ח, 222.6 מיליון ש"ח ו- 956.5 מיליון ש"ח בהתאמה.

(2) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב.

(3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה.

(4) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף "התחייבויות אחרות").

(5) סיכון אשראי מאזני וחוץ מאזני, פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת.

(6) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.

30 בספטמבר 2015						
חובות (2) וסיכון אשראי חוץ מאזני(3)						
הפסדי אשראי(4)						
יתרת הפרשה להפסדי אשראי	מחיקות חשבונאיות נטו	הוצאות בגין הפסדי אשראי	פגום	בעייתי (5)	חובות (2)	סך הכל
סכומים מדווחים						
מיליוני ש"ח						
0.1	-	(0.4)	0.3	0.5	15.3	16.1
-	-	-	-	-	-	-
4.3	1.9	(1.3)	6.3	8.3	126.3	159.3
5.2	1.5	(4.1)	10.4	13.1	224.7	355.5
2.6	0.4	2.0	2.7	3.3	166.6	172.7
-	-	-	-	-	5.3	7.4
5.4	6.1	0.3	6.1	9.8	406.9	531.9
1.2	(0.1)	0.1	0.3	2.4	73.0	80.0
0.5	3.3	0.1	0.2	0.3	17.2	23.6
0.7	1.0	1.5	0.3	0.7	33.6	45.6
0.5	(0.6)	(0.3)	3.7	6.0	64.6	97.8
1.0	-	(0.2)	2.3	3.0	59.6	117.3
4.2	(0.3)	0.6	9.0	12.8	506.3	671.0
25.7	13.2	(1.7)	41.6	60.2	1,699.4	2,278.2
19.4	1.9	3.5	10.4	35.5	829.1	1,206.8
45.1	15.1	1.8	52.0	95.7	2,528.5	3,485.0
-	-	-	-	-	412.6	412.6
-	-	-	-	-	-	-
45.1	15.1	1.8	52.0	95.7	2,941.1	3,897.6

סקירת ההנהלה

סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק

סיכון אשראי כולל (1)		
בעייתי (5)	סך הכל	
		ציבור - מסחרי
0.3	22.7	חקלאות
-	-	כרייה וחציבה
18.8	169.0	תעשייה ⁽⁶⁾
26.1	543.1	בינוי ונדלן - בינוי
4.0	88.2	בינוי ונדלן - פעילויות בנדל"ן
	2.6	אספקת חשמל ומים
11.6	535.7	מסחר ⁽⁶⁾
0.5	91.9	בתי מלון, שירותי הארחה ואוכל
2.0	36.3	תחבורה ואחסנה
0.1	28.7	מידע ותקשורת ⁽⁶⁾
0.3	64.9	שירותים פיננסיים
2.8	76.6	שירותים עסקיים אחרים ⁽⁶⁾
10.8	639.4	שירותים ציבוריים וקהילתיים
77.3	2,299.1	סך הכל מסחרי
39.5	1,087.8	אנשים פרטיים
116.8	3,386.9	סך הכל ציבור
-	541.3	בנקים בישראל
-	175.3	ממשלת ישראל
116.8	4,103.5	סך הכל

(1) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני כולל: חובות, אגרות חוב וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה בסך 2,861.3 מיליון ש"ח, 218.3 מיליון ש"ח ו-1,023.9 מיליון ש"ח בהתאמה.

(2) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב.

(3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה.

(4) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף "התחייבויות אחרות").

(5) סיכון אשראי מאזני וחובות מאזני, נחות או בהשגחה מיוחדת.

(6) סווג מחדש.

30 בספטמבר 2014						
חובות (2) וסיכון אשראי חוץ מאזני(3)						
הפסדי אשראי(4)						
יתרת הפרשה להפסדי אשראי	מחיקות חשבונאיות נטו	הוצאות בגין הפסדי אשראי	פגום	בעייתי (5)	חובות (2)	סך הכל
סכומים מדווחים						
מיליוני ש"ח						
0.2	0.1	0.2	-	0.3	22.3	22.7
-	-	-	-	-	-	-
6.9	0.3	0.8	11.2	18.8	134.8	169.0
13.8	(7.0)	(6.5)	4.7	26.1	304.3	543.1
0.9	(0.8)	(1.1)	3.7	4.0	83.9	88.2
-	-	-	-	-	2.6	2.6
4.8	2.3	1.1	7.5	11.6	404.3	535.7
0.1	-	-	0.2	0.5	80.1	91.9
1.1	(0.2)	(0.2)	1.6	2.0	24.0	36.3
0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	20.8	28.7
0.2	(0.1)	-	0.1	0.3	40.0	64.9
2.4	0.1	0.3	1.0	2.8	48.1	76.6
3.9	2.0	1.2	5.7	10.8	475.8	639.4
34.4	(3.2)	(4.1)	35.8	77.3	1,641.0	2,299.1
16.0	0.4	0.8	11.3	39.5	722.0	1,087.8
50.4	(2.8)	(3.3)	47.1	116.8	2,363.0	3,386.9
-	-	-	-	-	498.3	498.3
-	-	-	-	-	-	-
50.4	(2.8)	(3.3)	47.1	116.8	2,861.3	3,885.2

סקירת ההנהלה

סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק (המשך)

תוספת ג' (המשך)

סיכון אשראי כולל(1)		
בעייתי (5)	דירוג ביצוע אשראי (6)	סך הכל
0.6	22.2	23.7
-	-	-
14.4	128.7	157.4
17.8	487.1	521.4
3.6	95.3	103.7
-	2.9	2.9
16.1	483.2	539.8
0.6	84.4	90.1
6.7	20.9	32.1
1.2	25.4	34.3
4.4	71.7	92.9
2.4	60.4	77.0
11.1	557.5	643.9
78.9	2,039.7	2,319.2
31.7	846.5	1,102.7
110.6	2,886.2	3,421.9
-	562.8	562.8
-	163.7	163.7
110.6	3,612.7	4,148.4

ציבור - מסחרי
חקלאות
כרייה וחציבה
תעשייה
בינוי ונדלן - בינוי
בינוי ונדלן - פעילויות בנדל"ן
אספקת חשמל ומים
מסחרי
בתי מלון, שירותי הארחה ואוכל
תחבורה ואחסנה
מידע ותקשורת
שירותים פיננסיים
שירותים עסקיים אחרים
שירותים ציבוריים וקהילתיים
סך הכל מסחרי
אנשים פרטיים
סך הכל ציבור
בנקים בישראל
ממשלת ישראל
סך הכל

(1) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני כולל: חובות, אגרות חוב וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה בסך 2,883.3 מיליון ש"ח, 206.6 מיליון ש"ח ו-1,058.5 מיליון ש"ח בהתאמה.

(2) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב.

(3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה.

(4) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף "התחייבויות אחרות").

(5) סיכון אשראי מאזני וחוץ מאזני, פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת.

(6) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.

(7) סווג מחדש.

31 בדצמבר 2014						
חובות (2) וסיכון אשראי חוץ מאזני(3)						
הפסדי אשראי(4)						
סך הכל	חובות (2)	בעייתי (5)	פגום	הוצאות בגין הפסדי אשראי	מחיקות חשבונאיות נטו	יתרת הפרשה להפסדי אשראי
סכומים מדווחים						
מיליוני ש"ח						
23.7	22.9	0.6	0.4	0.6	0.1	0.6
-	-	-	-	-	-	-
157.4	120.6	14.4	7.2	0.8	-	7.6
521.4	297.0	17.8	10.7	(9.9)	(7.6)	10.6
103.7	99.7	3.6	3.4	(0.9)	(0.6)	0.9
2.9	2.5	-	-	-	-	-
539.8	408.9	16.1	12.1	7.1	1.9	11.2
90.1	80.3	0.6	0.3	0.8	-	1.0
32.1	21.4	6.7	6.1	2.5	(0.2)	3.8
34.3	25.7	1.2	-	0.2	0.2	0.1
92.9	54.7	4.4	2.6	0.1	(0.2)	0.4
77.0	47.2	2.4	1.1	(0.9)	0.1	1.2
643.9	440.0	11.1	5.9	0.6	2.0	3.3
2,319.2	1,620.9	78.9	49.8	1.0	(4.3)	40.7
1,102.7	742.5	31.7	10.2	5.5	3.3	17.7
3,421.9	2,363.4	110.6	60.0	6.5	(1.0)	58.4
519.9	519.9	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-
3,941.8	2,883.3	110.6	60.0	6.5	(1.0)	58.4

הצהרה (Certification)

אני, ינון שויקה, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של בנק פועלי אגודת ישראל בע"מ (להלן: "הבנק") לרבעון שהסתיים ביום 30 בספטמבר 2015 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון ותזרימי המזומנים של הבנק לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי¹ ולבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי¹. וכן:
 - (א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בבנק, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחינו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו;
 - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן
 - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי; וכן
5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לרואי החשבון המבקרים, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן
 - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

¹ כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון".

.....
י. שויקה

מנהל כללי

ל' במרחשון התשע"ו
12 בנובמבר 2015

הצהרה (Certification)

אני, ד"ר אליה חבה, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של בנק פועלי אגודת ישראל בע"מ (להלן: "הבנק") לרבעון שהסתיים ביום 30 בספטמבר 2015 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון ותזרימי המזומנים של הבנק לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי¹ ולבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי¹. וכן:
 - (א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בבנק, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו;
 - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן
 - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי; וכן
5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לרואי החשבון המבקרים, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן
 - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

¹ כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון".

.....
ד"ר א. חבה

חשבונאי ראשי

ל' במרחשון התשע"ו
12 בנובמבר 2015

בנק פועלי אגודת ישראל בע"מ

תמצית דוחות כספיים ביניים ליום 30 בספטמבר 2015

תוכן העניינים

עמוד

113 דוח סקירה של רואה החשבון

תמצית דוחות כספיים ביניים (בלתי מבוקרים)

114 תמצית מאזן

115 תמצית דוח רווח והפסד

116 תמצית דוח על הרווח הכולל

117 תמצית דוח על השינויים בהון

119 תמצית דוח על תזרימי מזומנים

121 באורים לתמצית הדוחות הכספיים

טלפון 03 684 8000
פקסימיליה 03 684 8444
אינטרנט www.kpmg.co.il

סומך חייקין
מגדל המילניום KPMG
רחוב הארבעה 17, תא דואר 609
תל אביב 61006

דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של בנק פועלי ישראל בע"מ

מבוא

סקרנו את המידע הכספי המצורף של בנק פועלי ישראל בע"מ (להלן: "הבנק"), הכולל את מאזן הביניים התמציתי ליום 30 בספטמבר 2015 ואת הדוחות התמציתיים ביניים על רווח והפסד, הרווח הכולל, השינויים בהון ותזרימי המזומנים לתקופות של תשעה ושלושה חודשים שהסתיימו באותו תאריך. הדירקטוריון וההנהלה אחראים לעריכה ולהצגה של מידע כספי לתקופות ביניים אלו בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) לדיווח כספי לתקופות ביניים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. אחריותנו היא להביע מסקנה על מידע כספי לתקופות ביניים אלו בהתבסס על סקירתנו.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה 1 של לשכת רואי חשבון בישראל "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על ידי רואה החשבון המבקר של הישות" ותקן סקירה שיישומו בסקירה של תאגידים בנקאיים נקבע לפי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים מורכבת מבידור, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום נהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזוהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחוויים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) לדיווח כספי לתקופות ביניים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו.

מבלי לסייג את מסקנתנו הנ"ל, אנו מפנים את תשומת הלב לאמור בבאור 1.2 בדבר הסכם למיזוג הבנק לבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ (חברת האם), (להלן: "הבינלאומי"), באופן בו הנכסים וההתחייבויות של הבנק, כפי שיהיו במועד המיזוג, יועברו לבינלאומי, והבנק יחוסל, ללא פירוק.

סומך חייקין
רואי חשבון

ל' במרחשון התשע"ו
12 בנובמבר 2015

תמצית מאזן

31 בדצמבר 2014	30 בספטמבר		
	2014	2015	
במיליוני ש"ח (מבוקר)	במיליוני ש"ח (בלתי מבוקר)		
1,285.0	897.3	986.7	נכסים
206.6	218.3	222.6	מזומנים ופיקדונות בבנקים
			ניירות ערך
2,363.4	2,363.0	2,528.5	אשראי לציבור
(50.4)	(41.1)	(40.4)	הפרשה להפסדי אשראי
2,313.0	2,321.9	2,488.1	אשראי לציבור, נטו
19.6	19.9	18.6	בניינים וציוד
(1)51.7	(1)48.9	43.5	נכסים אחרים
(1)3,875.9	(1)3,506.3	3,759.5	סך כל הנכסים
3,050.0	2,666.0	2,949.6	התחייבויות והון
98.3	86.6	51.9	פיקדונות הציבור
2.7	3.2	2.6	פיקדונות מבנקים
137.7	141.8	141.2	פיקדונות הממשלה
			כתבי התחייבות נדחים
			התחייבויות אחרות (מזה: הפרשה להפסדי אשראי בגין
			מכשירי אשראי חוץ מאזניים בסך 4.7, 9.3 ו-8.0 מיליון ש"ח
			ב-30.9.15, 30.9.14 וב-31.12.14 בהתאמה)
(1)233.5	(1)236.9	231.5	סך כל ההתחייבויות
(1)3,522.2	(1)3,134.5	3,376.8	סך כל ההון
(1)353.7	(1)371.8	382.7	סך כל ההון
(1)3,875.9	(1)3,506.3	3,759.5	סך כל ההתחייבויות וההון

(1) הוצג מחדש לאור יישום למפרע של כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא זכויות עובדים. ראה באור 1.ה. לדוחות הכספיים.

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

ד"ר א. חבה
חשבונאי ראשי

י. שויקה
מנהל כללי

א. חפץ
יו"ר הדירקטוריון

תאריך אישור הדוחות הכספיים:
ל" במרחשון התשע"ו, 12 בנובמבר 2015

תמצית דוח רווח והפסד

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר	
	2014	2015	2014	2015
במיליוני ש"ח (מבוקר)	במיליוני ש"ח (בלתי מבוקר)		במיליוני ש"ח (בלתי מבוקר)	
143.3	109.5	102.0	36.5	35.9
11.8	10.1	5.7	3.7	2.7
131.5	99.4	96.3	32.8	33.2
6.5	(3.3)	1.8	(1.0)	0.2
125.0	102.7	94.5	33.8	33.0
4.7	4.2	2.3	1.3	0.9
107.4	79.3	84.2	26.6	29.1
-	-	3.1	-	3.1
112.1	83.5	89.6	27.9	33.1
(1)101.6	(1)76.3	67.9	(1)27.0	26.0
31.2	23.4	23.7	8.7	8.0
57.3	42.2	42.7	12.7	13.4
(1)190.1	(1)141.9	134.3	(1)48.4	47.4
(1)47.0	(1)44.3	49.8	(1)13.3	18.7
(1)21.1	(1)19.3	20.6	(1)5.5	7.8
(1)25.9	(1)25.0	29.2	(1)7.8	10.9
(1)510.6	(1)492.9	575.7	(1)153.8	214.9

הכנסות ריבית
הוצאות ריבית
הכנסות ריבית, נטו
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי
אשראי

הכנסות ריבית, נטו לאחר
הוצאות בגין הפסדי אשראי

הכנסות שאינן מריבית

הכנסות מימון שאינן מריבית
עמלות

הכנסות אחרות

סך הכל הכנסות שאינן מריבית

הוצאות תפעוליות ואחרות

משכורות והוצאות נלוות

אחזקה ופחת בנינים וציוד

הוצאות אחרות

סך הכל הוצאות התפעוליות
והאחרות

רווח לפני מיסים

הפרשה למיסים על הרווח

רווח נקי המיוחס לבעלי מניות
הבנק

רווח למניה בש"ח

רווח נקי למניה

[1] הוצג מחדש לאור יישום למפרע של כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא זכויות עובדים. ראה באור 1.ה. לדוחות הכספיים.

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוח על הרווח הכולל

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
	2014	2014	2015	2014	
במיליוני ש"ח (מבוקר)	במיליוני ש"ח (בלתי מבוקר)		במיליוני ש"ח (בלתי מבוקר)		
(1)25.9	(1)25.0	29.2	(1)7.8	10.9	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
					רווח כולל אחר, לפני מסים :
(0.9)	-	(0.4)	(0.9)	0.6	התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן נטו
(1)3.1	(1) 5.3	-	(1) 0.7	(1.1)	התאמות של התחייבויות בגין הטבות לעובדים ⁽²⁾
(1)4.0	(1) 5.3	(0.4)	(1) 1.6	(0.5)	רווח כולל אחר, לפני מסים
(1)1.5	(1)1.8	0.2	(1)0.7	0.2	השפעת המס המתייחס
(1)2.5	(1) 3.5	(0.2)	(1) 0.9	(0.3)	רווח כולל אחר, לאחר מיסים
(1)23.4	(1) 21.5	29.0	(1)6.9	10.6	הרווח הכולל המתייחס לבעלי מניות הבנק

(1) הוצג מחדש לאור יישום למפרע של כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא זכויות עובדים. ראה באור 1.ה. לדוחות הכספיים.

(2) בעיקר משקף התאמות בגין אומדנים אקטואריים לסוף השנה של תוכנית פנסיה להטבה מוגדרת.

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוחות על השינויים בהון

א. דוח על השינויים בהון לתקופות של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר לשנת 2015 ולשנת 2014

סך הכל הון ⁽¹⁾	עודפים ⁽¹⁾	רווח כולל אחר מצטבר ⁽¹⁾	הון המניות הנפרע	
מליוני ש"ח				
372.1	363.8	(4.7)	13.0	יתרה ליום 30 ביוני 2015 (בלתי מבוקר)
10.9	10.9	-	-	רווח נקי
(0.3)	-	(0.3)	-	רווח כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס
382.7	374.7	(5.0)	13.0	יתרה ליום 30 בספטמבר 2015 (בלתי מבוקר)
364.9	356.8	(4.9)	13.0	יתרה ליום 30 ביוני 2014 (בלתי מבוקר)
7.8	7.8	-	-	רווח נקי
(0.9)	-	(0.9)	-	רווח כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס
371.8	364.6	(5.8)	13.0	יתרה ליום 30 בספטמבר 2014 (בלתי מבוקר)

ב. דוח על השינויים בהון לתקופות של תשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר לשנת 2015 ולשנת 2014

סך הכל הון ⁽¹⁾	עודפים ⁽¹⁾	רווח כולל אחר מצטבר ⁽¹⁾	הון המניות הנפרע	
מליוני ש"ח				
353.7	345.5	(4.8)	13.0	יתרה ליום 31 בדצמבר 2014 (מבוקר)
29.2	29.2	-	-	רווח נקי
(0.2)	-	(0.2)	-	רווח כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס
382.7	374.7	(5.0)	13.0	יתרה ליום 30 בספטמבר 2015 (בלתי מבוקר)
350.3	339.6	(2.3)	13.0	יתרה ליום 31 בדצמבר 2013 (מבוקר)
25.0	25.0	-	-	רווח נקי
(3.5)	-	(3.5)	-	רווח כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס
371.8	364.6	(5.8)	13.0	יתרה ליום 30 בספטמבר 2014 (בלתי מבוקר)

[1] הוצג מחדש לאור יישום למפרע של כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא זכויות עובדים. ראה באור ה.1. לדוחות הכספיים.

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוח על השינויים בהון (המשך)

ג. דוח על השינויים בהון לשנת 2014 ולשנת 2013 (מבוקר)

סך הכל הון	עודפים	רווח כולל אחר מצטבר ⁽¹⁾	הון המניות הנפרע	
מליוני ש"ח				
350.3	339.6	(2.3)	13.0	יתרה ליום 31 בדצמבר 2013 (מבוקר)
25.9	25.9	-	-	רווח נקי
(20.0)	(20.0)	-	-	דיבידנד ששולם
(2.5)	-	(2.5)	-	רווח כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס
<u>353.7</u>	<u>345.5</u>	<u>(4.8)</u>	<u>13.0</u>	יתרה ליום 31 בדצמבר 2014 (מבוקר)
331.9	318.7	0.2	13.0	יתרה ליום 31 בדצמבר 2012 (מבוקר)
(2.9)	(1.2)	(1.7)	-	השפעה מצטברת נטו ממס של יישום לראשונה ביום 1.1.2013 של כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב הנוגעים להבחנה בין התחייבות להון
37.1	37.1	-	-	רווח נקי
(15.0)	(15.0)	-	-	דיבידנד ששולם
(0.8)	-	(0.8)	-	רווח כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס
<u>350.3</u>	<u>339.6</u>	<u>(2.3)</u>	<u>13.0</u>	יתרה ליום 31 דצמבר 2013 (מבוקר)

[1] הוצג מחדש לאור יישום למפרע של כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא זכויות עובדים. ראה באור 1.ה. לדוחות הכספיים.

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

דוח על תזרימי המזומנים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
	2014	2015	2014	2015	
במיליוני ש"ח (מבוקר)	במיליוני ש"ח (בלתי מבוקר)		במיליוני ש"ח (בלתי מבוקר)		
(1)25.9	(1)25.0	29.2	(1)7.8	10.9	תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת
					רווח נקי לתקופה
					<u>התאמות:</u>
2.5	1.9	1.9	0.7	0.7	פחת על בניינים וציוד
0.1	0.1	(3.1)	-	(3.1)	הפסד ממימוש בניינים וציוד
6.5	(3.3)	1.8	(1.0)	0.2	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
(1)4.8	(1)6.8	1.8	(1)1.4	2.0	תוכניות פיצויים ופנסיה להטבה מוגדרת
(1)(3.9)	(4.2)	1.2	(1) (1.2)	(0.2)	מיסים נדחים, נטו
2.0	0.9	1.7	(0.3)	(1.0)	הפסד (רווח) משינוי ערך ניירות ערך לפדיון ושינוי ערך ממכירת ניירות ערך זמינים למכירה
(0.3)	(0.4)	(0.3)	(0.1)	(0.3)	רווח שמומש ושטרם מומש מהתאמות לשווי הוגן של ניירות ערך למסחר
					<u>שינוי נטו בנכסים שוטפים</u>
42.3	18.3	(124.5)	(1.5)	(1.7)	פקדונות בבנקים
(116.2)	(115.3)	(176.9)	(72.5)	(24.9)	אשראי לציבור
(22.6)	(3.4)	25.1	(5.4)	10.4	ניירות ערך למסחר
2.5	5.6	7.0	(2.6)	1.2	נכסים אחרים
					<u>שינוי נטו בהתחייבויות שוטפות</u>
10.8	(0.9)	(46.4)	(5.0)	(29.7)	פיקדונות מבנקים
239.0	(145.0)	(100.4)	(104.0)	47.0	פיקדונות הציבור
-	0.5	(0.1)	0.4	(0.4)	פיקדונות הממשלה
(1)10.5	(1)10.3	(3.8)	(1)14.1	8.1	התחייבויות אחרות
(0.2)	3.9	3.5	1.7	1.7	שערוך כתבי התחייבויות נדחים
203.7	(199.2)	(382.3)	(167.5)	20.9	מזומנים נטו מפעילות שוטפת (לפעילות שוטפת)

[1] הוצג מחדש לאור יישום למפרע של כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא זכויות עובדים. ראה באור ה.1. לדוחות הכספיים.

באזורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

דוח על תזרימי המזומנים (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
	2014	2014	2015	2014	
במיליוני ש"ח (מבוקר)	במיליוני ש"ח (בלתי מבוקר)		במיליוני ש"ח (בלתי מבוקר)		
					תזרימי מזומנים מפעילות השקעה
(504.5)	(474.3)	(326.2)	(159.1)	(118.2)	רכישת ניירות ערך זמינים למכירה
					תמורה ממכירת ניירות ערך
321.7	302.3	156.3	70.5	91.0	זמינים למכירה
					תמורה מפדיון ניירות ערך זמינים
229.8	189.9	127.2	100.9	41.7	למכירה
(1.2)	(0.9)	(0.9)	(0.5)	(0.3)	רכישת בניינים וציוד
-	-	3.1	-	3.1	תמורה ממימוש בניינים וציוד
<u>45.8</u>	<u>17.0</u>	<u>(40.5)</u>	<u>11.8</u>	<u>17.3</u>	מזומנים נטו מפעילות השקעה (לפעילות השקעה)
					תזרימי מזומנים מפעילות מימון
(20.0)	-	-	-	-	דיבידנד ששולם לבעלי מניות
<u>(20.0)</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	מזומנים נטו מפעילות (לפעילות) מימון
229.5	(182.2)	(422.8)	(155.7)	38.2	גידול (קניטון) במזומנים
891.8	891.8	1,121.3	865.3	660.3	יתרת מזומנים לתחילת התקופה
<u>1,121.3</u>	<u>709.6</u>	<u>698.5</u>	<u>709.6</u>	<u>698.5</u>	יתרת מזומנים לסוף התקופה
					ריבית ומיסים ששולמו ו/או התקבלו
147.2	116.7	104.7	36.4	32.7	ריבית שהתקבלה
16.3	12.3	4.7	1.9	1.3	ריבית ששולמה
32.2	25.8	21.1	9.9	7.8	מסים על הכנסה ששולמו
6.3	6.3	10.3	-	-	מסים על הכנסה שהתקבלו

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

באור 1 - עיקרי המדיניות החשבונאית

א.1. כללי

בנק פועלי אגודת ישראל בע"מ (להלן - "הבנק") הינו תאגיד בנקאי בישראל. תמצית הדוחות הכספיים הביניים ערוכה בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) וכן בהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו ואינה כוללת את כל המידע הנדרש בדוחות כספיים שנתיים מלאים. יש לקרוא אותה יחד עם הדוחות הכספיים ליום ולשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2014 (להלן - "הדוחות השנתיים").

המדיניות החשבונאית של הבנק בתמצית דוחות כספיים ביניים אלה, הינה המדיניות שיושמה בדוחות השנתיים, למעט המפורט בסעיף ד' להלן.

תמצית הדוחות הכספיים הביניים אושרה לפרסום על ידי דירקטוריון הבנק ביום 12 בנובמבר 2015.

א.2. מיזוג הבנק עם הבנק הבינלאומי

ביום 17 ביוני 2015 הודיע הבנק הבינלאומי על מיזוג בנק פאג"י לתוכו, תוך שמירה על המותג פאג"י.

ביום 30 ביוני 2015 נחתם הסכם מיזוג בין הבנק לבין הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ (להלן: "הבינלאומי"), בעלת השליטה בבנק. על פי ההסכם הבנק יתמזג עם ולתוך הבינלאומי (על פי הוראות הפרק הראשון לחלק השמיני בחוק החברות, התשנ"ט-1999 ובהתאם להוראות הפרק השני לחלק ה'2 לפקודת מס הכנסה, התשכ"א-1961) באופן בו הנכסים וההתחייבויות של הבנק, כפי שיהיו במועד המיזוג, יועברו לבינלאומי ללא תמורה, והבנק יחוסל, ללא פירוק, ורשם החברות ימחק אותו מרישומיו.

מועד המיזוג אמור לחול ביום 31 בדצמבר 2015 או בכל מועד אחר שיקבע באישור מס הכנסה כהגדרתו להלן או במועד מאוחר יותר בו יתקיים אחרון התנאים המתלים שנקבעו למיזוג ויבוצעו כל ההליכים והפעולות הנדרשים על פי חוק החברות או המועד שיצוין בתעודת המיזוג שתונפק על ידי רשם החברות, או במועד בו יושלם ההליך התפעולי של המיזוג או בכל מועד אחר שיקבע בהסכמה על ידי הבנקים המתמזגים, לפי המאוחר.

השלמת המיזוג הותנתה בהתקיימות מספר תנאים מתלים בתוך 12 חודשים ממועד חתימת הסכם המיזוג (או במועד מאוחר יותר שיקבע בהסכמה בין הצדדים), ובכלל זה: קבלת אישור מראש (Pre Ruling) ממנהל רשות המיסים, בהתאם להוראות הפרק השני לחלק ה'2 לפקודה (לעיל ולהלן: "אישור מס הכנסה"); קבלת אישורי רשויות, ככל שידרשו; וביצוע כל הפעולות והתקיימות כל התנאים למיזוג בהתאם לחוק החברות.

המועד הקובע של המיזוג לצורכי מס הינו יום 31 בדצמבר 2015.

הבנקים המתמזגים קיבלו אישור מס הכנסה לכך שכל מיזוג יהיה מיזוג פטור ממס הכנסה וממס שבח מקרקעין על פי הוראות הפרק השני לחלק ה'2 לפקודה, למעט תשלום מס הרכישה בגין העברת זכויות במקרקעין של הבנק לבינלאומי, אשר יחול על הבינלאומי (להלן: "הטבות המס"). הטבות המס מותנות בתנאים על פי הוראות הפרק השני לחלק ה'2 לפקודה.

ב. עקרונות הדיווח הכספי

תמצית דוחות כספיים אלה הוכנה באופן המפורט להלן:

- בנושאים שבליבת העסק הבנקאי - הטיפול החשבונאי הינו בהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו ובהתבסס על כללי חשבונאות מקובלים בבנקים בארה"ב כפי שאומצו במסגרת הוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים. נושאים בליבת העסק הבנקאי הוגדרו על ידי הפיקוח על הבנקים כמכשירים פיננסיים כולל, בין היתר, חשבונאות גידור, הכרה בהכנסה כולל תוכניות נאמנות לקוחות, הפרשה להפסדי אשראי, התחייבויות תלויות והפרשות, הצגת דוחות כספיים ודיווח מגזרי.
- בנושאים שאינם בליבת העסק הבנקאי - הטיפול החשבונאי הינו בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל ובהתאם לתקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) מסוימים ופרשנויות של הוועדה לפרשנויות של דיווח כספי בינלאומי (IFRIC) המתייחסות אליהם. התקינה הבינלאומית מיושמת על פי העקרונות המפורטים להלן:
- במקרים בהם עולה סוגיה מהותית אשר אינה מקבלת מענה בתקנים הבינלאומיים או בהוראות היישום של המפקח, הבנק מטפל בסוגיה בהתאם לכללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב שחלים ספציפית על נושאים אלו;
- במקרים בהם לא קיימת התייחסות ספציפית בתקנים או בפרשנויות לנושאים מהותיים או שקיימות מספר חלופות לטיפול בנושא מהותי, הבנק פועל לפי הנחיות יישום ספציפיות שנקבעו על ידי המפקח;
- במקומות בהם בתקן בינלאומי שאומץ קיימת הפניה לתקן בינלאומי אחר שאומץ בהוראות הדיווח לציבור, הבנק פועל בהתאם להוראות התקן הבינלאומי;
- במקומות בהם בתקן בינלאומי שאומץ קיימת הפניה לתקן בינלאומי שלא אומץ בהוראות הדיווח לציבור, הבנק פועל בהתאם להוראות הדיווח ובהתאם לכללי החשבונאות המקובלים בישראל;
- במקומות בהם בתקן בינלאומי שאומץ קיימת הפניה להגדרה של מונח שמוגדר בהוראות הדיווח לציבור, תבוא הפניה להגדרה בהוראות במקום ההפניה המקורית.

ג. שימוש באומדנים

בעריכת תמצית הדוחות הכספיים הביניים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו, נדרשת הנהלת הבנק להשתמש בשיקול דעת, בהערכות אומדנים והנחות אשר משפיעים על יישום המדיניות ועל הסכומים של נכסים והתחייבויות, הכנסות והוצאות. יובהר שהתוצאות בפועל עלולות להיות שונות מאומדנים אלה.

שיקול הדעת של ההנהלה, בעת יישום המדיניות החשבונאית של הבנק וההנחות העיקריות ששימשו בהערכות הכרוכות באי וודאות, הינם עקביים עם אלו ששימשו בעריכת הדוחות הכספיים השנתיים, למעט שינוי ההנחות האקטואריות בחישוב הפרשה למענק יובל עקב חתימה על הסכם קיבוצי מיוחד בבנק לאומי - ראה באור 12.

ד. יישום לראשונה של תקני חשבונאות, עדכוני תקינה חשבונאית והוראות הפיקוח על הבנקים

בשנת 2015 מיישם הבנק תקנים חשבונאיים והוראות חדשות בנושאים המפורטים להלן:

1. אימוץ כללי החשבונאות בארה"ב בנושא זכויות עובדים.

2. דיווח לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב הנוגעים להבחנה בין התחייבויות והון.

להלן תיאור מהות השינויים שננקטו במדיניות החשבונאית בתמצית דוחות כספיים ביניים אלה ותיאור של אופן והשפעת היישום לראשונה ככל שהיתה.

ה. זכויות עובדים

אימוץ כללי החשבונאות בארה"ב בנושא זכויות עובדים

ביום 9 באפריל 2014 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר בנושא אימוץ כללי החשבונאות בארה"ב בנושא זכויות עובדים. החוזר מעדכן את דרישות ההכרה, המדידה והגילוי בנושא הטבות לעובדים בהוראות הדיווח לציבור בהתאם לכללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב. החוזר קובע כי התיקונים להוראות הדיווח הציבורי יחולו מיום 1 בינואר 2015 כאשר בעת היישום לראשונה בנק יתקן למפרע את מספרי ההשוואה לתקופות המתחילות מיום 1 בינואר 2013 ואילך כדי לעמוד בדרישות הכללים כאמור.

כמו כן, ביום 11 בינואר 2015 פורסם חוזר לתיקון הוראות הדיווח לציבור בנושא זכויות עובדים, לרבות מתכונת גילוי והוראות מעבר. בחוזר מצוין כי בנק ישראל הגיע למסקנה שבישראל לא קיים שוק עמוק לאיגרות חוב קונצרניות באיכות גבוהה. בהתאם, שיעור ההיוון להטבות לעובדים יחושב על בסיס תשואת אגרות החוב הממשלתיות בישראל בתוספת מרווח ממוצע על איגרות חוב קונצרניות בדירוג AA (בינלאומי) ומעלה במועד הדיווח. משיקולים פרקטיים, נקבע כי המרווח ייקבע לפי ההפרש בין שיעורי התשואה לפדיון, לפי תקופות פירעון, על איגרות חוב קונצרניות בדירוג AA ומעלה בארה"ב, לבין שיעורי התשואה לפדיון, לאותן תקופות לפירעון, על איגרות חוב של ממשלת ארה"ב, והכול במועד הדיווח. בנק הסבור ששינויים במרווח המתקבל לעיל בתקופה מסוימת נובעים מתנודות חריגות בשווקים, באופן שהמרווחים המתקבלים על פיהן אינם מתאימים לשמש להיוון כאמור לעיל, נדרש לפנות לקבל הנחיה מקדמית מהפיקוח על הבנקים. בהתאם לחוזר, דוגמאות למצבים אלה יכולים לכלול, בין היתר, שינויים בגינם המרווח המתקבל יהיה גבוה מהמרווח על אגרות חוב קונצרניות בדירוג AA (מקומי) בישראל.

בנק נדרש לתקן למפרע מספרי השוואה לתקופות המתחילות ביום 1 בינואר 2013 ואילך. באשר לטיפול החשבונאי ברווחים והפסדים אקטואריים, נקבע כדלקמן:

- ההפסד האקטוארי ליום 1 בינואר 2013 הנובע מהפער שבין שיעור ההיוון לחישוב עתודות לכיסוי זכויות עובדים צמודות למדד המחירים לצרכן שנקבע על פי הוראת השעה בהוראות הדיווח לציבור (4%) לבין שיעורי ההיוון למועד זה של התחייבויות לעובדים צמודות למדד, שנקבעו על פי הכללים החדשים כמוסבר לעיל (להלן - ההפסד), ייכלל במסגרת הרווח הכולל האחר המצטבר.
- רווחים אקטואריים שירשמו מיום 1 בינואר 2013 ואילך, כתוצאה משינויים שוטפים בשיעורי ההיוון במהלך שנת דיווח, יירשמו ברווח הכולל האחר המצטבר, ויקטינו את יתרת ההפסד הרשומה כאמור לעיל, עד שיתרה זו תתאפס.
- הפסדים אקטואריים הנובעים משינויים שוטפים בשיעורי היוון במהלך שנת דיווח, ורווחים אקטואריים הנובעים משינויים שוטפים בשיעורי היוון במהלך שנת דיווח לאחר איפוס יתרת ההפסד הרשומה כאמור לעיל, יופחתו בשיטת קו ישר על פני תקופת השירות הממוצעת הנותרת של העובדים הצפויים לקבל הטבות על פי התכנית.
- רווחים והפסדים אקטואריים אחרים (שאינם נובעים כתוצאה משינוי בשיעור ההיוון) ליום 1.1.2013, ובתקופות לאחר מכן, ייכללו במסגרת הרווח הכולל האחר המצטבר ויופחתו בשיטת הקו הישר על פני תקופת השירות הממוצעת הנותרת של העובדים הצפויים לקבל הטבות על פי התכנית.
- השפעת היישום לראשונה על הטבות אחרות לעובדים, אשר כל השינויים בהן נזקפים באופן שוטף לרווח והפסד (כגון מענקי יובל), תיזקף לעודפים.

בנוסף, מעדכן החוזר את דרישות הגילוי בנושא זכויות עובדים ובנושא תשלומים מבוססי מניות בהתאם לכללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב.

כמוכן, ביום 12 בינואר 2015 פורסם קובץ שאלות ותשובות בנושא הטבות לעובדים, אשר כולל, בין היתר, דוגמאות לאופן הטיפול בהטבות שכוחות במערכת הבנקאית בהתאם לכללי החשבונאות המקובלים בארה"ב.

א. עיקרי ההוראות החדשות בנושא זכויות עובדים

הטבות לאחר פרישה - פנסיה, פיצויים והטבות אחרות - תכניות להטבה מוגדרת

- הבנק מכיר בסכומים המתייחסים לתכניות פנסיה ותכניות אחרות לאחר פרישה על בסיס חישובים הכוללים הנחות אקטואריות והנחות אחרות, לרבות: שיעורי היוון, תמותה, שיעור תשואה חזוי לטווח ארוך על נכסי תכנית, גידול בתגמול ותחלופה.
- שינויים בהנחות מוכרים ככלל, ובכפוף להוראות שפורטו לעיל, תחילה ברווח כולל אחר מצטבר ומופחתים לרווח והפסד בתקופות עוקבות.
- ההתחייבות נצברת לאורך התקופה הרלוונטית שנקבעה בהתאם לכללים המפורטים בנושא 715 לקודיפיקציה.
- הבנק מיישם את הנחיות הפיקוח על הבנקים בדבר בקרה פנימית על תהליך הדיווח הכספי בנושא זכויות עובדים, לרבות לעניין בחינת "מחויבות שבמהות" להעניק לעובדיו הטבות בגין פיצויים מוגדלים.

הטבות לאחר פרישה - תכניות להפקדה מוגדרת

- תכנית להפקדה מוגדרת הינה תכנית שלפיה הבנק משלם תשלומים קבועים לישות נפרדת מבלי שתהיה לו מחויבות משפטית או משתמעת לשלם תשלומים נוספים. מחויבויות הבנק להפקיד בתכנית הפקדה מוגדרת, נזקפות כהוצאה לרווח והפסד בתקופות שבמהלכן סיפקו העובדים שירותים קשורים.

הטבות אחרות לזמן ארוך לעובדים פעילים

- ההתחייבות נצברת לאורך התקופה המזכה בהטבה.
- לצורך חישוב ההתחייבות מובאים בחשבון שיעורי היוון והנחות אקטואריות.
- כל מרכיבי עלות ההטבה לתקופה, לרבות רווחים והפסדים אקטואריים, נזקפים מידית לדוח רווח והפסד.

היעדרויות מזכות בפיצוי - חופשה ומחלה

- ההתחייבות בגין ימי חופשה נמדדת על בסיס שוטף, ללא שימוש בשיעורי היוון ובהנחות אקטואריות.
- הבנק לא צובר התחייבות בגין ימי מחלה שינוצלו במהלך השירות השוטף.

ב. המדיניות החשבונאית טרם יישום הכללים החדשים

- שיעור ההיוון של העתודות הינו 4% בהתאם להוראות הפיקוח על הבנקים.
- רווחים והפסדים אקטואריים נזקפים מידית לדוח רווח והפסד.
- בהתאם להנחיות הפיקוח על הבנקים בדבר בקרה פנימית על תהליך הדיווח הכספי בנושא זכויות עובדים, התחייבות בגין תשלום פיצויי פיטורין מוצגת בסכום הגבוה מבין (1) סכום ההתחייבות המחושב על בסיס אקטוארי, המביא בחשבון את העלות הנוספת שתיגרם בגין מתן הטבות כאמור, לבין (2) סכום ההתחייבות המחושב כמכפלת השכר החודשי של העובד במספר שנות הותק שלו, כנדרש בגילוי דעת 20 של לשכת רואי חשבון בישראל.
- למידע נוסף באשר למדיניות החשבונאית שיישם הבנק טרם יישום הכללים החדשים בנושא זכויות עובדים, ראה באור 1 לדוחות הכספיים לשנת 2014.

ג. דרישות גילוי בדוחות כספיים ביניים בשנת 2015

בדוח לציבור הרבעון הראשון לשנת 2015 ניתן גילוי (בנוסף על הגילוי הנדרש בדוח רבעוני רגיל) לפרטים הבאים:

השפעת האימוץ לראשונה ליום 1 בינואר 2013 בשורה נפרדת בדוח על השינויים בהון העצמי ובבאור על רווח כולל אחר מצטבר. שורה זו תבהיר בין היתר את ההשפעה המצטברת על העודפים ואת ההשפעה המצטברת שנרשמה ברווח כולל אחר מצטבר במסגרת "התאמות בגין הטבות לעובדים".

גילוי מלא בהתאם למתכונת הגילוי בדוח השנתי, בשינויים המחויבים כמפורט להלן:

- הגילוי יכלול התייחסות לסכומים תוצאתיים בגין השנים 2013 ו-2014.
- הגילוי יכלול התייחסות ליתרות מאזניות ולהנחות ששימשו לימים 31 בדצמבר 2013 ו-31 בדצמבר 2014.

למרות האמור לעיל, בנק רשאי שלא לכלול את הגילוי הנדרש על נכסי תכנית להוראות הדיווח לציבור ליום 31 בדצמבר 2013 ואת הגילוי הנדרש על "התנועה בשווי ההוגן של נכסי תכנית ששווים נמדד על בסיס שימוש בנתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)" לשנים 2013 ו-2014.

לצורך הצגת מספרי השוואה לשנים 2013 ו-2014 בנק רשאי משיקולים פרקטיים להשתמש בשיעורי התשוואה בפועל בשנים אלה לצורך קביעת שיעורי התשוואה החזויים.

להלן השפעת היישום למפרע על מספרי ההשוואה:

ליום 31 בדצמבר 2014			ליום 30 בספטמבר 2014			סעיפי המאזן
(מבוקר)			(לא מבוקר)			
בהתאם לכללים החדשים בנושא זכויות עובדים	ההשפעה מיישום הכללים החדשים	בהתאם להוראות הדיווח הקודמות	בהתאם לכללים החדשים בנושא זכויות עובדים	ההשפעה מיישום הכללים החדשים	בהתאם להוראות הדיווח הקודמות	
במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח			
51.2	5.1	46.1	48.9	6.0	42.9	נכסים אחרים
233.0	13.4	219.6	236.9	15.8	221.1	התחייבויות אחרות
342.8	(6.6)	349.4	364.6	(3.8)	368.4	עודפים
(2.1)	(1.7)	(0.4)	(5.8)	(6.0)	0.2	רווח כולל אחר מצטבר
13.0	-	13.0	13.0	-	13.0	הון המיוחס לבעלי מניות הבנק
353.7	(8.3)	362.0	371.8	(9.8)	381.6	סך כל ההון

לתשעת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 2014			לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 2014			רווח והפסד
(לא מבוקר)			(לא מבוקר)			
בהתאם לכללים החדשים בנושא זכויות עובדים	ההשפעה מיישום הכללים החדשים	בהתאם להוראות הדיווח הקודמות	בהתאם לכללים החדשים בנושא זכויות עובדים	ההשפעה מיישום הכללים החדשים	בהתאם להוראות הדיווח הקודמות	
במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח			
76.3	1.9	74.4	27.0	1.1	25.9	משכורות והוצאות נלוות
19.3	(0.7)	20.0	5.5	(0.4)	5.9	הפרשה למסים על הרווח
25.0	(1.2)	26.2	7.8	(0.7)	8.5	רווח נקי
25.0	(1.2)	26.2	7.8	(0.7)	8.5	רווח המיוחס לבעלי מניות הבנק
492.9	(23.7)	516.6	153.8	(13.8)	167.6	רווח בסיסי למניה
21.5	(4.7)	26.2	6.9	(1.1)	8.0	רווח (הפסד) כולל המיוחס לבעלי מניות הבנק
-	-	-	(0.9)	-	(0.9)	רווח כולל אחר
(5.3)	(5.3)	-	(0.7)	(0.7)	-	התאמות של התחייבות בגין הטבות לעובדים
1.8	1.8	-	0.7	0.4	0.3	השפעת המס המתייחס
(3.5)	(3.5)	-	(0.9)	(0.4)	(0.5)	רווח (הפסד) כולל לאחר מסים
21.5	(4.7)	26.2	6.9	(1.1)	8.0	רווח כולל המיוחס לבעלי מניות הבנק

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2014			רווח והפסד
(מבוקר)			
בהתאם לכללים החדשים בנושא זכויות עובדים	ההשפעה מיישום הכללים החדשים	בהתאם להוראות הדיווח הקודמות	
במיליוני ש"ח			
101.6	2.1	99.5	משכורות והוצאות נלוות
21.1	(0.8)	21.9	הפרשה למסים על הרווח
25.9	(1.3)	27.2	רווח נקי
25.9	(1.3)	27.2	רווח המיוחס לבעלי מניות הבנק :
510.6	(25.7)	536.3	רווח בסיסי למניה
23.4	(3.2)	26.6	רווח (הפסד) כולל המיוחס לבעלי מניות הבנק
(0.9)	-	(0.9)	רווח כולל אחר
(3.1)	(3.1)	-	התאמות של התחייבות בגין הטבות לעובדים
1.5	1.2	0.3	השפעת המס המתייחס
(2.5)	(1.9)	(0.6)	רווח (הפסד) כולל לאחר מסים
23.4	(3.2)	26.6	רווח כולל המיוחס לבעלי מניות הבנק

2. דיווח לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב הנוגעים להבחנה בין התחייבויות והון

ביום 6 באוקטובר 2014 פרסם המפקח על הבנקים הוראה בנושא דיווח לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב הנוגעים להבחנה בין התחייבויות והון. זאת, בהמשך למדיניות הפיקוח על הבנקים, לאמץ בנושאים מהותיים את מערך הדיווח הכספי שחל על בנקים בארה"ב. בהתאם להוראה, הבנק מיישם את כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא סיווג כהון או כהתחייבות של מכשירים פיננסיים, לרבות מכשירים מורכבים. הבנק מיישם, בין היתר, את כללי ההצגה, המדידה והגילוי, שנקבעו במסגרת הנושאים הבאים בקודיפיקציה:

- נושא 480, בדבר "הבחנה בין התחייבות והון";

- נושא 20-470, בדבר "חוב עם אפשרות להמרה ואפשרויות אחרות"; וכן

- נושא 30-505, בדבר "מניות באוצר".

בנוסף, ביישום ההבחנה בין התחייבויות והון, הבנק מתייחס להוראות הדיווח לציבור בנושא נגזרים משובצים.

במקביל לפרסום החוזר כאמור, פורסם קובץ שאלות ותשובות בנושא, במסגרתו הובהר כי יש לסווג מכשירי חוב קיימים עם רכיב המרה מותנה למניות (אשר נכלל בהון עצמי רוברד 1 לפי הוראות באזל II ולפי הוראות המעבר עונה על הגדרת מכשיר הון מורכב, או שנכלל כרכיב הון פיקוחי בהתאם להוראות באזל III) כהתחייבות שתימדד לפי עלות מופחתת, מבלי להפריד נגזר משובץ.

הבנק יישם כללים אלה החל מיום 1 בינואר 2015. יישום הכללים לא השפיע על תוצאות הבנק.

ה. הוראות חדשות של המפקח על הבנקים בתקופה שלפני יישומם

1. בחודש יוני 2009 פרסם הפיקוח על הבנקים מכתב בנושא דיווח של תאגידי בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי בישראל לפי תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) אשר קובע את אופן האימוץ הצפוי של תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) על-ידי תאגידי בנקאיים. בהתאם לחוזר, בנושאים שאינם בליבת העסק הבנקאי, אומצו בהדרגה במהלך השנים 2011 ו-2013, תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) למעט IAS 19 בדבר הטבות עובדים אשר יישומו נדחה למועד מאוחר יותר. בנושאים שבליבת העסק הבנקאי, הבהיר הפיקוח על הבנקים כי תתקבל החלטה סופית שתקבע בהתחשב בלוח הזמנים שיקבע בארצות-הברית ובהתקדמות תהליך ההתכנסות בין גופי התקינה הבינלאומית והאמריקאית.

ביום 27 בינואר 2014 הופצה על ידי הפיקוח על הבנקים טיוטה בנושא אימוץ מלא של כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב המשקפת כוונה של הפיקוח על הבנקים שלא לאמץ את כללי ה-IFRS אלא לאמץ באופן מלא את כללי התקינה החשבונאית האמריקאית, המיושמים על ידי בנקים בארה"ב. עם זאת יצוין כי טיוטה זו טרם עברה לדיון בוועדה המייעצת לענייני בנקאות וטרם נקבע כיצד, אם בכלל, יאומצו ההוראות שנקבעו בה.

2. חוזר בנושא דיווח על מגזרי פעילות

ביום 3 בנובמבר 2014 פורסם חוזר בנושא דיווח על מגזרי פעילות אשר מעדכן את הוראות הדיווח לציבור בכל הנוגע לדרישת הדיווח על מגזרי פעילות פיקוחיים ובין השאר כולל שינוי הגדרות מסוימות והנחיות על פיהם יידרשו הבנקים לבצע סיווג לקוחות למגזרים פיקוחיים ולעדכן את דיווחיהם. בהמשך לכך, ביום 10 בספטמבר 2015 פורסם קובץ שאלות ותשובות בנושא.

התיקונים להוראות נועדו לחייב דיווח על מגזרי פעילות בהתאם למתכונת אחידה ובת השוואה שקבע הפיקוח על הבנקים. בנוסף, בחוזר נקבע כי הגילוי על "מגזרי פעילות בהתאם לגישת ההנהלה" יינתן בהתאם לכללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושא מגזרי פעילות (הנכללים ב-ASC 280) ככל שקיים הבדל מהותי בין גישת ההנהלה לבין מגזרי הדיווח על פי הנחיות הפיקוח.

הכללים החדשים יחולו מהדורות הכספיים לשנת 2015 ואילך באופן המפורט להלן:

- בדוחות לשנת 2015 תחול דרישת הגילוי בקשר לנתונים מאזניים ביחס למגזרי פעילות פיקוחיים כמוגדר בהוראות החדשות. בהתאם להוראות החדשות ניתן שלא לתת גילוי למספרי השוואה לנתונים המאזניים על מגזרי הפעילות הפיקוחיים אלא לכלול מספרי השוואה, בהתאם להוראות הדיווח לציבור שהיו בתוקף ערב כניסת החוזר. כמו כן, לא נדרש גילוי על מגזר ניהול פיננסי.
- החל מהדוח הכספי לרבעון הראשון של שנת 2016 נדרש גילוי מלא לפי הכללים החדשים, למעט הגילוי על מגזר ניהול פיננסי. מספרי השוואה יותאמו למפרע. ניתן להציג בדוחות בשנת 2016 מספרי השוואה של שנה אחת בלבד בהתייחס לבאור על מגזרי פעילות פיקוחיים. לצורך הצגת מספרי השוואה ניתן יהיה להסתמך על סיווג הלקוחות למגזרי פעילות פיקוחיים נכון ליום 1 בינואר 2016.
- החל מהדורות לרבעון הראשון לשנת 2017 נדרש ליישם את הנחיות החוזר במלואן. יישום ההוראות החדשות אינו צפוי להביא להשפעה מהותית למעט אופן ההצגה והגילוי.

3. הכרה בהכנסה מחוזים עם לקוחות

ביום 11 בינואר 2015 פורסם חוזר בנושא אימוץ עדכון כלכלי חשבונאות בנושא הכנסה מחוזים עם לקוחות. החוזר מעדכן את הוראות הדיווח לציבור לאור פרסום ASU 2014-09 המאמץ בכללי החשבונאות האמריקאיים תקן חדש בנושא הכרה בהכנסה. התקן קובע כי הכנסה תוכר בסכום שצפוי שיתקבל בתמורה להעברת הסחורות או מתן שירותים ללקוח.

בנקים נדרשים ליישם את התיקונים להוראות הדיווח לציבור בהתאם לחוזר החל מיום 1 בינואר 2017. בהתאם להוראות המעבר שנקבעו לצורך היישום לראשונה ניתן לבחור בחלופה של יישום למפרע תוך הצגה מחדש של מספרי השוואה או בחלופה של יישום בדרך של מכאן ולהבא תוך זקיפת ההשפעה המצטברת להון במועד היישום לראשונה.

התקן החדש אינו חל, בין השאר, על מכשירים פיננסיים וזכויות או מחויבויות חוזיות אשר בתחולת פרק 310 לקודיפדיציה. בפרט, הוראות התקן אינן חלות על הטיפול החשבונאי בהכנסות והוצאות ריבית והכנסות מימון שאינן מריבית.

הבנק טרם החל לבחון את ההשפעה של התקן על דוחותיו הכספיים וטרם בחר בחלופה ליישום הוראות המעבר.

ביום 9 ביולי החליט ה-FASB לדחות את מועד היישום לראשונה של התקן בשנה אחת מהמועד המקורי שנקבע קרי, ליום 1 בינואר 2018, תוך מתן אפשרות לאימוץ מוקדם החל מ-1 בינואר 2017.

4. חוזר בנושא עדכון מבנה הדוח השנתי לציבור של תאגיד בנקאי

ביום 28 באפריל 2015 פורסם חוזר בנושא עדכון מבנה הדוח השנתי לציבור של תאגיד בנקאי. מטרת הנחיות החוזר הן בין השאר: שיפור איכות הדיווח לציבור על ידי הפיכת המידע בדוח לציבור לשימושי ונגיש יותר; הגברת האחידות במערכת הבנקאית באופן הצגת הדוחות השנתיים; וכן גיבוש מתכונת דוח השנתי לציבור שתהיה מבוססת על פרקטיקות הצגה מובילות של בנקים מובילים בארה"ב ואירופה. החוזר מתייחס בין השאר לשינוי סדר ההצגה בדוח הכספי: הצגת דוח רווח והפסד לפני המאזן; הצגת ביאורים תוצאתיים לפני ביאורים מאזניים; פיצול ביאור 4 בדבר "סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי" לתמצית ברמת סך הכל לפי סוגי אשראי עיקריים, ולמידע רחב יותר שייכלל במסגרת פרק סיכונים בדוח הכספי. כמו כן, החוזר מעדכן בצורה משמעותית את מתכונת הגילוי הדוח הדירקטוריון וסקירת ההנהלה וכן קובע דרישות לדיווח מורחב באינטרנט בדבר סיכונים. נדרש ליישם את הנחיות החוזר החל מהדוח לציבור לשנת 2015.

להערכת הבנק, לחוזר לא צפויה השפעה מהותית על דוחותיו הכספיים למעט אופן ההצגה והגילוי.

5. חוזר בדבר דיווח של תאגידיים בנקאיים בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא מסים כל ההכנסה

ביום 22 באוקטובר פירסם הפיקוח על הבנקים חוזר בדבר דיווח של תאגידיים בנקאיים בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא מסים על ההכנסה. בהתאם לחוזר, נדרש לאמץ את כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושא מסים על הכנסה, ובין היתר, את כללי ההצגה, המדידה והגילוי שנקבע בהוראות בנושא 740 בקודיפיקציה בדבר "מסים על ההכנסה" ובנושא 830-740 בקודיפיקציה בדבר "סוגיות במטבע חוץ - מסים על ההכנסה".

הוראות אלו יחליפו את ההוראות הקיימות בהוראות הדיווח לציבור המבוססות בעיקרן על התקינה הבינלאומית בנושא מסים על ההכנסה (IAS 12). ליישום כללי התקינה האמריקאית בנושא מסים על ההכנסה עשויה להיות בין השאר השפעה מהותית על הכרה במיסים נדחים המתייחסים להשקעה בחברות מוחזקות.

ההוראות שנקבעו בהתאם לחוזר יחולו מיום 1 בינואר 2017 ואילך. בעת היישום לראשונה, יש לפעול בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בתקינה האמריקאית, בשינויים המתחייבים. האמור כולל תיקון למפרע של מספרי השוואה, אם הדבר נדרש. יחד עם זאת, לא נדרש לתת בדוחות בשנת 2017 את הגילוי הטבות מס שלא הוכרו בהתאם ל-ASC 740.

הבנק בוחן את השפעת יישום הוראות החוזר.

קובץ שאלות ותשובות בנושא יישום הוראות הדיווח לציבור בנושא חובות פגומים

ביום 10 בספטמבר 2015 פורסם קובץ שאלות ותשובות מעודכן בנושא יישום הוראות הדיווח לציבור בנושא חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי. בקובץ השאלות והתשובות הובהרו הדרישות לקביעת הרף לצורך ביצוע בחינה פרטנית לירידת ערך וכן הובהר כי לא ניתן לשנות את אופן בחינת הפרשה להפסדי

אשראי בגין חוב מסוים, למעט במצב של ארגון מחדש של חוב בעייתי. בנוסף, נקבעו הכללים לביצוע מחיקה חשבונאית בגין חוב בעייתי בארגון מחדש שכשל. ההנחיות כאמור יחולו החל מהדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2015.

הבנק בוחן את השפעת יישום הוראות קובץ השאלות והתשובות על הדוחות הכספיים.

גילוי על בעלי עניין וצדדים קשורים

ביום 10 ביוני 2015 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר בדבר גילוי על בעל עניין וצדדים קשורים. בהתאם לחוזר, לאור השינויים בהוראות ניהול בנקאי תקין מספר 312 בנושא עסקאות תאגיד בנקאי עם אנשים קשורים ולאור החשיבות של הגילוי על בעלי עניין וצדדים קשורים, עלה הצורך לעדכן את הוראות הדיווח לציבור העוסקות בגילוי על בעלי עניין וצדדים קשורים. לאחר התיקון, המידע בנושא זה בדוח לציבור יינתן לגבי כל בעל עניין לפי תקנות ניירות ערך, איש קשור לפי הוראה 312, וכל צד קשור אחר לפי כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב, המפורטים בנושא 850 בקודיפיקציה בדבר "גילוי בהקשר צד קשור". הביאור בנושא בעלי עניין וצדדים קשורים של הבנק והחברות המאוחדות שלו יעודכן בהתאם לאמור.

נדרש ליישם את ההנחיות החדשות החל מהדוחות הכספיים לשנת 2015. לא נדרש להציג מספרי השוואה אם הידע אינו קיים בידי הבנק.

באור 2 - ניירות ערך (1)

שנתי הוגן (2)	רווח כולל אחר מצטבר		עלות מופחתת	הערך במאזן
	הפסדים	רווחים		
	מיליוני ש"ח			
167.1	(0.2)	0.2	167.1	167.1
55.5	(1.2)	0.1	56.6	55.5
222.6	(1.4)	0.3	223.7	222.6
-	-	-	-	-
222.6	(1.4)	0.3	223.7	222.6
169.8	(0.5)	0.5	169.8	169.8
43.0	-	0.2	42.8	43.0
212.8	(0.5) ⁽⁴⁾	0.7 ⁽⁴⁾	212.6	212.8
5.5	(5) ⁻	0.1 ⁽⁵⁾	5.4	5.5
218.3	(0.5)	0.8	218.0	218.3
139.0	(0.9)	0.2	139.7	139.0
42.9	(0.1)	0.1	42.9	42.9
181.9	(1.0) ⁽⁴⁾	0.3 ⁽⁴⁾	182.6	181.9
24.7	(5) ⁻	(5) ⁻	24.8	24.7
206.6	(1.0)	0.3	207.4	206.6

30 בספטמבר 2015 (בלתי מבוקר)

א. אגרות חוב זמינות למכירה

ממשלתיות (3)

מוסדות פיננסיים

סך הכל אגרות חוב זמינות למכירה

ב. אגרות חוב למסחר

סך הכל

30 בספטמבר 2014 (בלתי מבוקר)

א. אגרות חוב זמינות למכירה

ממשלתיות (3)

מוסדות פיננסיים

סך הכל אגרות חוב זמינות למכירה

ב. אגרות חוב למסחר

סך הכל

31 בדצמבר 2014 (מבוקר)

א. אגרות חוב זמינות למכירה

ממשלתיות (3)

מוסדות פיננסיים

סך הכל אגרות חוב זמינות למכירה

ב. אגרות חוב למסחר

סך הכל

(1) פירוט תוצאות הפעילות בהשקעות באגרות חוב, ראה באור 8 ו-9.

(2) נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך כלל על שערי בורסה אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.

(3) ראה גם באור 6 ד'.

(4) כלולים בהון.

(5) נקפו לדוח רווח והפסד.

באור 3 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי

א. חובות ומכשירי אשראי חוץ מאזניים

תנועה ביתרת הפרשה להפסדי אשראי

לשלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2014			לשלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2015		
אשראי לציבור			אשראי לציבור		
סך הכל	פרטי	מסחרי	סך הכל	פרטי	מסחרי
סכומים מדווחים במיליוני ש"ח (בלתי מבוקר)					
52.3	16.1	36.2	47.9	18.3	29.6
(1.0)	1.0	(2.0)	0.2	1.3	(1.1)
(1.7)	(1.2)	(0.5)	(4.7)	(1.0)	(3.7)
0.8	0.1	0.7	1.7	0.6	1.1
(0.9)	(1.1)	0.2	(3.0)	(0.4)	(2.6)
50.4	16.0	34.4	45.1	19.2	25.9
9.3	1.7	7.6	4.7	0.8	3.9

יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 30 ביוני הוצאות בגין הפסדי אשראי מחיקות חשבונאיות גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות מחיקות חשבונאיות נטו יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופה⁽¹⁾

⁽¹⁾ מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2014			לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2015		
אשראי לציבור			אשראי לציבור		
סך הכל	פרטי	מסחרי	סך הכל	פרטי	מסחרי
סכומים מדווחים במיליוני ש"ח (בלתי מבוקר)					
50.9	15.6	35.3	58.4	17.7	40.7
(3.3)	1.5	(4.8)	1.8	3.3	(1.5)
(13.4)	(4.6)	(8.8)	(24.6)	(4.6)	(20.0)
16.2	3.5	12.7	9.5	2.8	6.7
2.8	(1.1)	3.9	(15.1)	(1.8)	(13.3)
50.4	16.0	34.4	45.1	19.2	25.9
9.3	1.7	7.6	4.7	0.8	3.9

יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת שנה הוצאות בגין הפסדי אשראי מחיקות חשבונאיות גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות מחיקות חשבונאיות נטו יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופה⁽¹⁾

⁽¹⁾ מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים

באור 3 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

א. חובות ומכשירי אשראי חוץ מאזניים (המשך)

30 בספטמבר 2014			30 בספטמבר 2015		
אשראי לציבור			אשראי לציבור		
סך הכל	פרטי	מסחרי	סך הכל	פרטי	מסחרי
סכומים מדווחים במיליוני ש"ח (בלתי מבוקר)					
1,293.0	18.8	1,274.2	1,318.9	12.5	1,306.4
1,070.0	703.2	366.8	1,209.6	816.6	393.0
2,363.0	722.0	1,641.0	2,528.5	829.1	1,699.4
22.4	3.6	18.8	21.8	4.2	17.6
18.7	10.7	8.0	18.6	14.2	4.4
41.1	14.3	26.8	40.4	18.4	22.0

מידע נוסף על דרך חישוב ההפרשה להפסדי אשראי בגין חובות, ועל החובות בגינם היא חושבה:

יתרת חוב רשומה של חובות

שנבדקו על בסיס פרטני

שנבדקו על בסיס קבוצתי

סך הכל חובות

הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות

שנבדקו על בסיס פרטני

שנבדקו על בסיס קבוצתי

סך הכל הפרשה להפסדי אשראי

31 בדצמבר 2014		
אשראי לציבור		
סך הכל	פרטי	מסחרי
במיליוני ש"ח		
(מבוקר)		
1,271.4	13.8	1,257.6
1,092.0	728.7	363.3
2,363.4	742.5	1,620.9
29.2	3.3	25.9
21.2	13.0	8.2
50.4	16.3	34.1

מידע נוסף על דרך חישוב ההפרשה להפסדי אשראי בגין חובות, ועל החובות בגינם היא חושבה:

יתרת חוב רשומה של חובות

שנבדקו על בסיס פרטני

שנבדקו על בסיס קבוצתי

סך הכל חובות

הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות

שנבדקו על בסיס פרטני

שנבדקו על בסיס קבוצתי

סך הכל הפרשה להפסדי אשראי

באור 3 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות

1. איכות אשראי ופיגורים

30 בספטמבר 2015

חובות לא פגומים - מידע נוסף		סך הכל	בעייתיים פגומים ⁽²⁾	בעייתיים לא פגומים ⁽¹⁾	לא בעייתיים
בפיגור של 30 ועד 89 ימים ⁽⁴⁾	בפיגור של 90 ימים או יותר ⁽³⁾				
במיליוני ש"ח (בלתי מבוקר)					
0.3	0.5	224.7	10.0	2.7	212.0
-	-	166.6	2.5	0.5	163.6
-	-	64.6	3.7	2.4	58.5
2.4	0.4	1,243.5	23.6	11.8	1,208.1
2.7	0.9	1,699.4	39.8	17.4	1,642.2
4.9	1.2	829.1	10.4	23.9	794.8
7.6	2.1	2,528.5	50.2	41.3	2,437.0
-	-	412.6	-	-	412.6
-	-	-	-	-	-
7.6	2.1	2,941.1	50.2	41.3	2,849.6

ציבור - מסחרי

בינוי ונדליין - בינוי
בינוי ונדליין - פעילויות בנדליין
שרותים פיננסיים
מסחרי - אחר
סך הכל מסחרי
אנשים פרטיים
סך הכל ציבור
בנקים בישראל
ממשלת ישראל
סך הכל

30 בספטמבר 2014

חובות לא פגומים - מידע נוסף		סך הכל	בעייתיים פגומים ⁽²⁾	בעייתיים לא פגומים ⁽¹⁾	לא בעייתיים
בפיגור של 30 ועד 89 ימים ⁽⁴⁾	בפיגור של 90 ימים או יותר ⁽³⁾				
במיליוני ש"ח (בלתי מבוקר)					
0.2	-	304.3	4.4	10.2	289.7
0.1	0.2	83.9	3.2	0.4	80.3
-	-	40.0	0.1	0.1	39.8
0.9	1.1	1,212.8	25.4	17.8	1,169.6
1.2	1.3	1,641.0	33.1	28.5	1,579.4
5.4	2.1	722.0	11.2	24.0	686.8
6.6	3.4	2,363.0	44.3	52.5	2,266.2
-	-	498.3	-	-	498.3
-	-	-	-	-	-
6.6	3.4	2,861.3	44.3	52.5	2,764.5

ציבור - מסחרי

בינוי ונדליין - בינוי
בינוי ונדליין - פעילויות בנדליין
שרותים פיננסיים
מסחרי - אחר
סך הכל מסחרי
אנשים פרטיים
סך הכל ציבור
בנקים בישראל
ממשלת ישראל
סך הכל

הערות בעמוד הבא.

באור 3 - סיכון אשראי, לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות (המשך)

1. איכות אשראי ופיגורים (המשך)

31 בדצמבר 2014					
חובות לא פגומים - מידע נוסף		סך הכל	בעייתיים פגומים ⁽²⁾	בעייתיים לא פגומים ⁽¹⁾	לא בעייתיים
בפיגור של 30 ועד 89 ימים ⁽⁴⁾	בפיגור של 90 ימים או יותר ⁽³⁾				
במיליוני ש"ח					
(מבוקר)					
0.1	0.2	297.0	10.4	7.1	279.5
-	-	99.7	2.9	0.1	96.7
-	-	54.7	2.6	1.8	50.3
2.8	0.5	1,169.5	31.0	18.8	1,119.7
2.9	0.7	1,620.9	46.9	27.8	1,546.2
3.5	2.1	742.5	10.2	20.5	711.8
6.4	2.8	2,363.4	57.1	48.3	2,258.0
-	-	519.9	-	-	519.9
-	-	-	-	-	-
6.4	2.8	2,883.3	57.1	48.3	2,777.9

ציבור - מסחרי

בינוני ונדליין - בינוי
בינוני ונדליין - פעילויות בנדליין
שרותים פיננסיים
מסחרי - אחר
סך הכל מסחרי
אנשים פרטיים
סך הכל ציבור
בנקים בישראל
ממשלת ישראל
סך הכל

- [1] סיכון אשראי פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת.
- [2] ככלל, חובות פגומים אינם צוברים הכנסות ריבית. למידע על חובות פגומים מסויימים שאורגנו מחדש באירגון מחדש של חוב בעייתי ראה באור 3.ב.2.ג. להלן.
- [3] מסווגים כחובות בעייתיים שאינם פגומים, צוברים הכנסות ריבית.
- [4] צוברים הכנסות ריבית, חובות בפיגור של 30 ועד 89 ימים בסך 7.6 מיליון ש"ח (30.9.2014 - 6.6 מיליון ש"ח, 31.12.2014 - 6.4 מיליון ש"ח) סווגו כחובות בעייתיים שאינם פגומים.

איכות האשראי - מצב פיגור החובות

מדיניות ניהול סיכון האשראי בבנק מגדירה סממנים עיקריים לבחינת איכות האשראי ביניהם מצב הפיגור, דירוג הלקוח, מצב הבטחונות ועוד. מצב הפיגור מנוטר באופן שוטף ומהווה אחת האינדיקציות המרכזיות לאיכות אשראי. קביעת מצב הפיגור מבוצעת לפי ימי הפיגור בפועל כאשר חוב מועבר לטיפול כחוב לא מבצע (לא צובר הכנסות ריבית) לאחר 90 ימי פיגור. לגבי חובות המוערכים על בסיס קבוצתי, מצב הפיגור משפיע על סיווג החוב (סיווג החוב חמור יותר ככל שמעמיק הפיגור) ולרוב לאחר 150 ימי פיגור הבנק מבצע מחיקה חשבונאית של חוב למעט במקרים בהם הועבר לטיפול באמצעים משפטיים, נבחן באופן פרטני ונמצא כי לא צפויים ממנו הפסדי אשראי מעבר לסכום שנמחק או הופרש.

הבנק משתמש באינדיקציות נוספות כגון דירוג לקוחות ומצב הבטחונות המנוהלים במערכות ממוכנות בהתאם למדיניות ניהול סיכון האשראי שקבע הדירקטוריון.

באור 3 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים

א. חובות פגומים והפרשה פרטנית

30 בספטמבר 2015					
יתרת קרן חוזית של חובות פגומים	סך הכל יתרת ⁽¹⁾ חובות פגומים	יתרת ⁽¹⁾ חובות פגומים בגינם לא קיימת הפרשה פרטנית ⁽²⁾		יתרת הפרשה פרטנית ⁽²⁾	יתרת ⁽¹⁾ חובות פגומים בגינם קיימת הפרשה פרטנית ⁽²⁾
		פרטנית ⁽²⁾	פרטנית ⁽²⁾		
במיליוני ש"ח					
(בלתי מבוקר)					
13.6	10.0	3.5	0.8	6.5	
3.2	2.5	1.3	1.2	1.2	
4.3	3.7	3.7	-	-	
76.8	23.6	13.9	3.8	9.7	
97.9	39.8	22.4	5.8	17.4	
33.6	10.4	6.5	3.9	3.9	
131.5	50.2	28.9	9.7	21.3	

ציבור - מסחרי

בינוי ונדליין - בינוי
 בינוי ונדליין - פעילויות בנדליין
 שרותים פיננסיים
 מסחרי - אחר
 סך הכל מסחרי
 אנשים פרטיים
 סך הכל ציבור

מזה:

נמדד לפי ערך נוכחי של תזרימי מזומנים
 חובות בארגון מחדש של חובות בעייתיים

44.6	23.3	9.7	21.3
23.3	18.2	4.3	5.1

30 בספטמבר 2014					
יתרת קרן חוזית של חובות פגומים	סך הכל יתרת ⁽¹⁾ חובות פגומים	יתרת ⁽¹⁾ חובות פגומים בגינם לא קיימת הפרשה פרטנית ⁽²⁾		יתרת הפרשה פרטנית ⁽²⁾	יתרת ⁽¹⁾ חובות פגומים בגינם קיימת הפרשה פרטנית ⁽²⁾
		פרטנית ⁽²⁾	פרטנית ⁽²⁾		
במיליוני ש"ח					
(בלתי מבוקר)					
10.0	4.4	3.3	0.4	1.1	
3.9	3.2	2.5	0.6	0.7	
0.2	0.1	0.1	-	-	
74.8	25.4	17.8	6.5	7.6	
88.9	33.1	23.7	7.5	9.4	
36.4	11.2	7.7	3.4	3.5	
125.3	44.3	31.4	10.9	12.9	

ציבור - מסחרי

בינוי ונדליין - בינוי
 בינוי ונדליין - פעילויות בנדליין
 שרותים פיננסיים
 מסחרי - אחר
 סך הכל מסחרי
 אנשים פרטיים
 סך הכל ציבור

מזה:

נמדד לפי ערך נוכחי של תזרימי מזומנים
 חובות בארגון מחדש של חובות בעייתיים

37.9	25.0	10.9	12.9
20.5	14.7	4.8	5.8

[1] יתרת חוב רשומה.

[2] הפרשה פרטנית להפסדי אשראי.

באור 3 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

א. חובות פגומים והפרשה פרטנית (המשך)

31 בדצמבר 2014				
יתרת קרן חוזית של חובות פגומים	סך הכל יתרת ⁽¹⁾ חובות פגומים	יתרת ⁽¹⁾ חובות פגומים בגינם לא קיימת הפרשה פרטנית ⁽²⁾		יתרת ⁽¹⁾ חובות פגומים בגינם קיימת הפרשה פרטנית ⁽²⁾
		יתרת הפרשה פרטנית ⁽²⁾	יתרת הפרשה פרטנית ⁽²⁾	יתרת הפרשה פרטנית ⁽²⁾
במיליוני ש"ח (מבוקר)				
16.0	10.4	4.8	0.9	5.6
3.5	2.9	1.9	0.3	1.0
3.3	2.6	2.6	-	-
81.7	31.0	15.6	13.5	15.4
104.5	46.9	24.9	14.7	22.0
35.1	10.2	7.1	3.1	3.1
139.6	57.1	32.0	17.8	25.1
	53.1	28.0	17.8	25.1
	22.5	17.2	3.8	5.3

ציבור - מסחרי

בינוי ונדל"ן - בינוי

בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן

שרותים פיננסיים

מסחרי - אחר

סך הכל מסחרי

אנשים פרטיים

סך הכל ציבור

מזה:

נמדד לפי ערך נוכחי של תזרימי מזומנים
חובות בארגון מחדש של חובות בעייתיים

באור 3 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

ב. יתרה ממוצעת והכנסות ריבית

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2014			לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2015		
מזה: נרשמו על בסיס מזומן	הכנסות ריבית שנרשמו ⁽²⁾	יתרה ממוצעת על חובות פגומים ⁽¹⁾	מזה: נרשמו על בסיס מזומן	הכנסות ריבית שנרשמו ⁽²⁾	יתרה ממוצעת על חובות פגומים ⁽¹⁾
במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח		
(בלתי מבוקר)			(בלתי מבוקר)		
-	-	5.6	-	-	10.6
-	-	3.1	-	-	2.8
-	-	0.1	-	-	3.4
0.2	0.2	28.1	-	-	22.1
0.2	0.2	36.9	-	-	38.9
0.2	0.2	11.3	-	-	10.5
0.4	0.4	48.2	-	-	49.4

ציבור - מסחרי

בינוני ונדליין - בינוני
 בינוני ונדליין - פעילויות בנדליין
 שרותים פיננסיים
 מסחרי - אחר
 סך הכל מסחרי
 אנשים פרטיים
 סך הכל ציבור

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2014			לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2015		
מזה: נרשמו על בסיס מזומן	הכנסות ריבית שנרשמו ⁽²⁾	יתרה ממוצעת על חובות פגומים ⁽¹⁾	מזה: נרשמו על בסיס מזומן	הכנסות ריבית שנרשמו ⁽²⁾	יתרה ממוצעת על חובות פגומים ⁽¹⁾
במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח		
(בלתי מבוקר)			(בלתי מבוקר)		
-	-	23.9	-	-	10.3
0.3	0.3	3.4	-	-	2.8
-	-	1.2	-	-	3.3
0.7	0.7	29.4	0.1	0.1	24.4
1.0	1.0	57.9	0.1	0.1	40.8
1.1	1.1	11.8	-	-	10.5
2.1	2.1	69.7	0.1	0.1	51.3

ציבור - מסחרי

בינוני ונדליין - בינוני
 בינוני ונדליין - פעילויות בנדליין
 שרותים פיננסיים
 מסחרי - אחר
 סך הכל מסחרי
 אנשים פרטיים
 סך הכל ציבור

[1] יתרת חוב רשומה של חובות פגומים בתקופת הדיווח.

[2] הכנסות ריבית שנרשמו בתקופת הדיווח, בגין היתרה הממוצעת של החובות הפגומים, בפרק הזמן שבו החובות סווגו כפגומים.

[3] אילו החובות הפגומים היו צוברים ריבית לפי התנאים המקוריים היו נרשמות הכנסות ריבית בסך 0.8 מיליון ש"ח ו-2.3 מיליון ש"ח לתקופות של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2015, בהתאמה (0.7 מיליון ש"ח ו-3.2 מיליון ש"ח לתקופות של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2014, בהתאמה).

באור 3 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

ג. חובות בעייתיים בארגון מחדש

30 בספטמבר 2015				
יתרת חוב רשומה				
סך הכל (2)	צובר לא בפיגור (1)	צובר בפיגור של 30 ימים ועד 89 ימים (1)	צובר בפיגור של 90 ימים או יותר (1)	שאינו צובר ריבית
במיליוני ש"ח (בלתי מבוקר)				
0.8	0.1	-	-	0.7
2.2	-	-	-	2.2
2.5	0.7	-	-	1.8
9.5	2.7	-	-	6.8
15.0	3.5	-	-	11.5
8.3	1.4	-	-	6.9
23.3	4.9	-	-	18.4

ציבור - מסחרי

בינוי ונדליין - בינוי
 בינוי ונדליין - פעילויות בנדליין
 שרותים פיננסיים
 מסחרי - אחר
 סך הכל מסחרי
 אנשים פרטיים
 סך הכל ציבור

30 בספטמבר 2014				
יתרת חוב רשומה				
סך הכל (2)	צובר לא בפיגור (1)	צובר בפיגור של 30 ימים ועד 89 ימים (1)	צובר בפיגור של 90 ימים או יותר (1)	שאינו צובר ריבית
במיליוני ש"ח (בלתי מבוקר)				
1.6	-	-	-	1.6
2.3	1.3	-	-	1.0
0.1	-	-	-	0.1
9.4	2.1	-	-	7.3
13.4	3.4	-	-	10.0
7.0	1.2	-	-	5.8
20.4	4.6	-	-	15.8

ציבור - מסחרי

בינוי ונדליין - בינוי
 בינוי ונדליין - פעילויות בנדליין
 שרותים פיננסיים
 מסחרי - אחר
 סך הכל מסחרי
 אנשים פרטיים
 סך הכל ציבור

(1) צובר הכנסות ריבית.

(2) נכלל בחובות פגומים.

באור 3 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

31 בדצמבר 2014				
יתרת חוב רשומה				
סך הכל (2)	צובר לא בפיגור (1)	צובר בפיגור של 30 ימים ועד 89 ימים (1)	צובר בפיגור של 90 ימים או יותר (1)	שאינו צובר ריבית
במיליוני ש"ח (מבוקר)				
1.6	1.0	-	-	0.6
2.2	1.9	-	-	0.3
1.0	0.9	-	-	0.1
9.7	2.7	-	-	7.0
14.5	6.5	-	-	8.0
8.0	1.9	-	-	6.1
22.5	8.4	-	-	14.1

ג. חובות בעייתיים בארגון מחדש (המשך)

ציבור - מסחרי

בינוי ונדליין - בינוי
בינוי ונדליין - פעילויות בנדליין
שרותים פיננסיים
מסחרי - אחר
סך הכל מסחרי
אנשים פרטיים
סך הכל ציבור

ארגונים מחדש שבוצעו שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2014			ארגונים מחדש שבוצעו שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2015		
יתרת חוב רשומה לאחר ארגון מחדש	יתרת חוב רשומה לפני ארגון מחדש	מס' חוזים	יתרת חוב רשומה לאחר ארגון מחדש	יתרת חוב רשומה לפני ארגון מחדש	מס' חוזים
במיליוני ש"ח (בלתי מבוקר)			במיליוני ש"ח (בלתי מבוקר)		
-	-	1	0.1	0.1	2
0.4	0.4	1	-	-	-
-	-	-	0.7	0.7	1
1.5	2.6	6	1.1	1.1	10
1.9	3.0	8	1.9	1.9	13
1.3	1.7	38	0.6	0.7	34
3.2	4.7	46	2.5	2.6	47

ציבור - מסחרי

בינוי ונדליין - בינוי
בינוי ונדליין - פעילויות בנדליין
שרותים פיננסיים
מסחרי - אחר
סך הכל מסחרי
אנשים פרטיים
סך הכל ציבור

באור 3 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

ג. חובות בעייתיים בארגון מחדש (המשך)

ארגונים מחדש שבוצעו			ארגונים מחדש שבוצעו		
תשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2014			תשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2015		
יתרת חוב רשומה לאחר ארגון מחדש	יתרת חוב רשומה לפני ארגון מחדש	מס' חוזים	יתרת חוב רשומה לאחר ארגון מחדש	יתרת חוב רשומה לפני ארגון מחדש	מס' חוזים
במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח		
(בלתי מבוקר)			(בלתי מבוקר)		
1.5	1.5	5	0.6	0.6	7
0.4	0.4	1	0.1	0.1	1
-	-	-	0.7	0.7	1
2.7	3.8	20	3.5	3.6	36
4.6	5.7	26	4.9	5.0	45
3.6	4.2	116	3.7	4.1	111
8.2	9.9	142	8.6	9.1	156

ציבור - מסחרי
 בינוי ונדל"ן - בינוי
 בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
 שרותים פיננסיים
 מסחרי - אחר
 סך הכל מסחרי
 אנשים פרטיים
 סך הכל ציבור

ארגונים מחדש שבוצעו		
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2014		
יתרת חוב רשומה לאחר ארגון מחדש	יתרת חוב רשומה לפני ארגון מחדש	מס' חוזים
במיליוני ש"ח		
(מבוקר)		
1.6	1.7	6
0.4	0.4	1
-	-	-
4.8	6.3	32
6.8	8.4	39
6.8	7.6	187
13.6	16.0	226

ציבור - מסחרי
 בינוי ונדל"ן - בינוי
 בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
 שרותים פיננסיים
 מסחרי - אחר
 סך הכל מסחרי
 אנשים פרטיים
 סך הכל ציבור

באור 3 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

ג. חובות בעייתיים בארגון מחדש (המשך)

ארגונים מחדש שבוצעו וכשלו בשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2014 ⁽¹⁾		ארגונים מחדש שבוצעו וכשלו בשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2015 ⁽¹⁾	
יתרת חוב רשומה	מס' חוזים	יתרת חוב רשומה	מס' חוזים
במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח	
(בלתי מבוקר)		(בלתי מבוקר)	
0.1	2	-	-
-	-	0.1	1
-	-	-	-
-	-	0.5	6
0.1	2	0.6	7
0.3	17	0.9	20
0.4	19	1.5	27

ציבור - מסחרי

בינוי ונדליין - בינוי
 בינוי ונדליין - פעילויות בנדליין
 שרותים פיננסיים
 מסחרי - אחר
 סך הכל מסחרי
 אנשים פרטיים
 סך הכל ציבור

ארגונים מחדש שבוצעו וכשלו בתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2014 ⁽¹⁾		ארגונים מחדש שבוצעו וכשלו בתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2015 ⁽¹⁾	
יתרת חוב רשומה	מס' חוזים	יתרת חוב רשומה	מס' חוזים
במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח	
(בלתי מבוקר)		(בלתי מבוקר)	
0.1	2	-	-
-	-	0.1	1
-	-	-	-
1.1	5	0.8	9
1.2	7	0.9	10
0.7	33	1.2	33
1.9	40	2.1	43

ציבור - מסחרי

בינוי ונדליין - בינוי
 בינוי ונדליין - פעילויות בנדליין
 שרותים פיננסיים
 מסחרי - אחר
 סך הכל מסחרי
 אנשים פרטיים
 סך הכל ציבור

[1] חובות שהפכו בשנת הדיווח לחובות בפיגור של 30 ימים או יותר, אשר אורגנו מחדש של חוב בעייתי במהלך 12 החודשים שקדמו למועד שבו הם הפכו לחובות בפיגור.

באור 3א - פקדונות הציבור⁽¹⁾

א. סוגי פקדונות לפי מקום הגיוס ולפי סוג המפקיד

31 בדצמבר	30 בספטמבר	
	2014	2015
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	
1,190.0	1,041.3	1,368.7
100.3	24.3	64.6
1,290.3	1,065.6	1,433.3
1,759.7	1,600.4	1,516.3
3,050.0	2,666.0	2,949.6
-	-	3.5
1,661.3	1,591.8	1,814.7
179.5	104.3	68.2
1,209.2	969.9	1,066.7

בישראל

לפי דרישה

- אינם נושאים רבית

- נושאים רבית

סך הכל לפי דרישה

לזמן קצוב

סך הכל פקדונות בישראל

(1) מזה: פקדונות שאינם נושאים רבית

(2) מזה:

פקדונות של אנשים פרטיים

פקדונות של גופים מוסדיים

פקדונות של תאגידים ואחרים

ב. פקדונות הציבור לפי גודל

31 בדצמבר	30 בספטמבר	
	2014	2015
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	
1,679.4	1,573.3	1,812.9
798.1	710.3	720.8
393.0	278.1	415.9
179.5	104.3	-
3,050.0	2,666.0	2,949.6

תקרת הפקדון
במיליוני ש"ח

עד 1

מעל 1 עד 10

מעל 10 עד 100

מעל 100 עד 500

סה"כ

א. פנסיה ופיצויי פרישה

- (1) חלק מהתחייבויות הבנק לתשלום פנסיה ופיצויי פרישה מכוסה על ידי הפקדות שוטפות על שם העובדים בקופות גמל ופנסיה או על ידי רכישת פוליסות ביטוח. הסכומים שהופקדו כאמור, אינם כלולים במאזן מאחר שאינם בשליטתו של הבנק. העתודה לפיצויי פרישה ופנסיה הכלולה במאזן מייצגת את יתרת ההתחייבות שאינה מכוסה על ידי הפקדות ו/או פוליסות ביטוח כאמור לעיל. התחייבות זו, נמדדת על בסיס אקטוארי תוך שימוש בהנחות אקטואריות והנחות אחרות. לרבות: שיעור היוון, גידול בתגמול, תמותה ופרישה היעודה (עתודה) לפיצויי פרישה ופנסיה, הכלולה במאזן, מייצגת את עודף היעודה על יתרת ההתחייבות לפיצויי פרישה (עודף עתודה על היעודה).
 - (2) על פי צו הרחבה לביטוח הפנסיוני החל משנת 2008 החלה הפקדה הדרגתית של ההתחייבות השוטפת לפיצויים לקופות אישיות. בסכום העתודה לא נכללו סכומים אלו.
 - (3) על פי חוק הפיקוח על נכסים פיננסיים (קופות גמל) תשס"ה-2005 ותיקון מס' 3 של חוק זה, רשאיות קופות הפיצויים המרכזיות לקבל הפקדות החל מינואר 2008 ועד 2010 רק בגין עובדים בגנים בוצעה הפקדה עבור חודש דצמבר 2007.
 - (4) במסגרת הסכמים אישיים שיש לבנק עם חלק מעובדיו, זכאים עובדים אלו לקבל בנוסף לפיצויים הרגילים שישולמו להם בעת פרישתם גם למענק הסתגלות בגובה של עד ששה חודשי משכורת. התחייבות זו מכוסה על ידי הפרשה מתאימה.
 - (5) הבנק אינו רשאי למשוך את כספי היעודה אלא לצורך תשלום פיצויי פרישה בלבד.
 - (6) בשנת 1999 נחתם הסכם עם הפקידים בבנק, אשר חברים בקרן פנסית היסוד "קרן פנסיה עתודות" (להלן - "עתודות"), על פיו החל מסוף שנת 1999 תשלומי הבנק לקרן הפנסיה יבואו במקום חובת תשלום מלוא פיצויי הפיטורין להם יכול הפקיד להיות זכאי על פי חוק פיצויי פיטורין.
- בסכום העתודה לא נכללו סכומים בגין התחייבות הבנק לתשלום פיצויי פרישה לפקידים אלה ובסכום היעודה לא נכללו הסכום שהופקדו בעתודות וזאת מהתאריך הנזכר לעיל.

ב. מענקים בגין ותק

- מרבית עובדי הבנק זכאים למענק ותק מיוחד ("מענק יובל") וכן לתקופת חופשה מיוחדת, עם השלימם תקופות עבודה מוגדרות בבנק. סכום המענק שווה למספר משכורות חודשיות וימי חופשה כפי שנקבע לגבי כל תקופת ותק.
- התחייבות זו, נמדדת על בסיס אקטוארי תוך שימוש בהנחות אקטואריות והנחות אחרות. לרבות: שיעור היוון, שיעור עליית שכר, פיצויים מוגדלים תמותה ופרישה.

ג. חופשה

עובדי הבנק זכאים על פי חוק והסכמי עבודה לימי חופשה שנתיים. ההפרשה לחופשה מחושבת על בסיס שכרם האחרון של העובדים וימי החופשה שנצברו לזכותם בתוספת ההוצאות הנלוות המתחייבות.

ד. הטבות פרישה

עובדי הבנק זכאים להטבות מסוימות לאחר פרישתם. התחייבות זו, נמדדת על בסיס אקטוארי תוך שימוש בהנחות אקטואריות והנחות אחרות. לרבות: שיעור היוון, תמותה ופרישה.

ה. עתודה למחלה

עובדי הבנק זכאים להטבה בגין אי ניצול ימי מחלה שנצברו. הטבה זו תומר לימי חופשה לניצול בפועל, לקראת הפרישה לגמלאות, בהתאם לנוסחת המרה שנקבעה. התחייבות זו, נמדדת על בסיס אקטוארי תוך שימוש בהנחות אקטואריות והנחות אחרות. לרבות: שיעור היוון, שיעור עליית שכר, תמותה ופרישה.

באור 3ב - זכויות עובדים (המשך)

א. תכניות פנסיה להטבה מוגדרת

(1) מחויבויות ומצב המימון

א. שינוי במחויבות בגין הטבה חזויה

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר	
	2014	2015	2014	2015
במיליוני ש"ח (מבוקר)	במיליוני ש"ח (בלתי מבוקר)		במיליוני ש"ח (בלתי מבוקר)	
37.4	37.4	43.1	43.3	42.9
0.6	0.4	0.7	-	0.3
3.1	3.3	1.7	1.4	0.4
2.5	4.7	0.1	0.5	0.9
(0.5)	(0.5)	(2.0)	0.1	(0.9)
43.1	45.3	43.6	45.3	43.6

מחויבות בגין הטבה חזויה בתחילת תקופה

עלות שירות

עלות ריבית

הפסד אקטוארי (רווח)

הטבות ששולמו

מחויבות בגין הטבה חזויה בסוף התקופה

ב. שינוי בשווי ההוגן של נכסי התכנית ומצב המימון של התכנית

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר	
	2014	2015	2014	2015
במיליוני ש"ח (מבוקר)	במיליוני ש"ח (בלתי מבוקר)		במיליוני ש"ח (בלתי מבוקר)	
23.0	23.0	24.9	24.5	25.0
1.0	1.1	-	0.6	(0.4)
1.4	1.5	0.3	-	0.1
(0.5)	(0.5)	(1.5)	-	(1.0)
24.9	25.1	23.7	25.1	23.7
(18.2)	(20.2)	(19.9)	(20.2)	(19.9)

שווי הוגן של נכסי התכנית בתחילת תקופה

תשואה בפועל על נכסי התכנית

הפקדות לתכנית על ידי התאגיד הבנקאי

הטבות ששולמו

שווי הוגן של נכסי התכנית בסוף התקופה

מצב המימון - נכס (התחייבות) נטו שהוכר

בסוף תקופה⁽¹⁾

(1) נכלל בסעיף "נכסים אחרים/התחייבויות אחרות".

באור 3ב - זכויות עובדים (המשך)

31 בדצמבר 2014	ביום 30 בספטמבר	
	2014	2015
במיליוני ש"ח (מבוקר)	במיליוני ש"ח (בלתי מבוקר)	
-	-	-
18.2	20.2	19.9
18.2	20.2	19.9

ג. סכומים שהוכרו במאזן

סכומים שהוכרו בסעיף נכסים אחרים
סכומים שהוכרו בסעיף התחייבויות אחרות
התחייבות נטו שהוכר בסוף תקופה

ד. סכומים שהוכרו ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לפני השפעת

3.4	5.6	5.8
1.9	1.9	-
-	-	-
5.3	7.5	5.8

מס

הפסד (רווח) אקטוארי נטו
נכס (התחייבות) נטו בגין המעבר
עלות (זיכוי) נטו בגין שירות קודם
יתרת סגירה ברווח כולל אחר מצטבר

(2) הוצאה לתקופה

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2014	לתשעת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר	
	2014	2014	2014	2015
במיליוני ש"ח (מבוקר)	במיליוני ש"ח (בלתי מבוקר)		במיליוני ש"ח (בלתי מבוקר)	
0.6	0.4	0.7	-	0.3
3.1	3.3	1.7	1.4	0.4
(1.0)	(1.1)	(0.7)	(0.6)	(0.2)
-	-	0.2	-	0.1
2.7	2.6	1.9	0.8	0.6

א. רכיבי עלות ההטבה נטו שהוכרו

ברווח והפסד

עלות שירות
עלות ריבית
תשואה חזויה על נכסי תכנית
הפחתה של סכומים שלא הוכרו :
הפסד (רווח) אקטוארי נטו
סך עלות ההטבה, נטו

ב. שינויים בנכסי תכנית ובמחויבות להטבה

שהוכרו ברווח (הפסד) כולל אחר לפני

השפעת מס

2.5	4.7	0.6	0.5	1.4
-	-	(0.2)	-	(0.1)
2.5	4.7	0.4	0.5	1.3
2.7	2.6	1.9	0.8	0.6
5.2	7.3	2.4	1.3	2.0

הפסד (רווח) אקטוארי נטו בתקופה
הפחתה של רווח (הפסד) אקטוארי
סך הכל הוכר ברווח כולל אחר
סך עלות ההטבה נטו
סך הכל הוכר בעלות ההטבה, נטו לתקופה
וברווח כולל אחר

באור 3ב - זכויות עובדים (המשך)

ג. אומדן של הסכומים הכלולים ברווח כולל אחר מצטבר שצפוי כי יופחתו מרווח כולל אחר מצטבר לדוח רווח והפסד כהוצאה (כהכנסה) בשנת 2015 לפני השפעת המס

<u>במיליוני ש"ח</u>	
<u>(בלתי מבוקר)</u>	
(0.2)	הפסד (רווח) אקטוארי נטו
-	עלות (זיכוי) נטו בגין שירות קודם
<u>(0.2)</u>	סך הכל צפוי כי יופחת מרווח כולל אחר מצטבר

(3) הנחות

א. ההנחות על בסיס ממוצע משוקלל המשמשות לקביעת המחויבות בגין הטבה ולמדידת עלות ההטבה נטו

<u>31 בדצמבר</u>	<u>ביום 30 בספטמבר</u>		
	<u>2014</u>	<u>2015</u>	
<u>במיליוני ש"ח</u>	<u>במיליוני ש"ח</u>		
<u>(מבוקר)</u>	<u>(בלתי מבוקר)</u>		
			1. ההנחות העיקריות המשמשות לקביעת המחויבות בגין הטבה
2.1%	1.9%	2.3%	שיעור היוון
			2. ההנחות העיקריות המשמשות למדידת עלות ההטבה
2.8%	2.8%	2.2%	נטו לתקופה
			שיעור היוון

[1] משיקולים פרקטיים הבנק בחר להשתמש בשיעורי התשואה בפועל לצורך קביעת שיעורי התשואה החזויים בתקופות אלו. ראה גם ביאור 1.ה.

באור 3ב - זכויות עובדים (המשך)

ב. השפעה של שינוי בנקודת אחוז אחת על המחויבות בגין הטבה חזויה לפני השפעת מס

קיטון בנקודת אחוז אחת		קיטון בנקודת אחוז אחת		גידול בנקודת אחוז אחת		גידול בנקודת אחוז אחת	
31 בדצמבר		30 בספטמבר		31 בדצמבר		30 בספטמבר	
2013	2014	2014	2015	2013	2014	2014	2015
במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח	
(מבוקר)		(בלתי מבוקר)		(מבוקר)		(בלתי מבוקר)	
5.1	5.9	6.5	5.8	(4.1)	(4.8)	(5.3)	(4.7)

שיעור היוון

ג. תזרימי מזומנים

1. הפקדות

הפקדות בפועל					
לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר		תחזית 2015 ⁽¹⁾
	2014	2014	2014	2015	
במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)		(בלתי מבוקר)		
1.4	1.5	0.3	-	0.1	0.4

הפקדות

(1) אומדן ההפקדות שהבנק צופה לשלמן לתוכניות פנסיה להטבה מוגדרת במהלך שנת 2015.

באור 4 - הלימות ההון, נזילות ומינוף לפי הוראות המפקח על הבנקים

במאי 2013 תיקן המפקח על הבנקים את הוראות ניהול בנקאי תקין מס' 201-211 בנושא מדידה והלימות הון, על מנת להתאימן להנחיות באזל 3.

יודגש, כי הוראות באזל 3 קובעות שינויים משמעותיים בחישוב דרישות ההון הרגולטורי, בין היתר, בכל הקשור ל:

- רכיבי ההון הפיקוחי
- ניכויים מההון והתאמות פיקוחיות
- טיפול בחשיפות לתאגידים פיננסיים
- טיפול בחשיפות לסיכון אשראי בגין חובות פגומים
- הקצאת הון בגין סיכון CVA.

התיקונים להוראות הנ"ל נכנסו לתוקף החל מיום 1 בינואר 2014, כאשר היישום הינו באופן מדורג בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 299 בנושא מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי - הוראות מעבר, וזאת על מנת לאפשר עמידה בדרישות החדשות של ההון הפיקוחי במסגרת יישום באזל 3 ולקבוע תקופת מעבר עד ליישומן המלא. הוראות המעבר מתייחסות, בין היתר, להתאמות הפיקוחיות והניכויים מההון, וכן למכשירי הון שאינם כשירים להכללה בהון הפיקוחי בהתאם לקריטריונים החדשים שנקבעו בהוראות באזל. בפרט, בהתאם להוראות המעבר, ההתאמות הפיקוחיות והניכויים מההון מנוכים מההון בהדרגה בשיעור של 20% בכל שנה, החל מיום 1 בינואר 2014 ועד ליום 1 בינואר 2018. מכשירי הון שאינם כשירים עוד כהון פיקוחי הוכרו עד לתקרה של 80% ביום 1 בינואר 2014 ובכל שנה עוקבת מופחתת תקרה זו ב- 10% נוספים עד ליום 1 בינואר 2022. נכון ליום 1 בינואר 2015 שיעור הניכויים מההון הרגולטורי עומד על 40% ותקרת המכשירים הכשירים כהון פיקוחי עומדת על 70%.

מחושב בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מספר 201-211, 299 בדבר "מדידה והלימות הון".

31 בדצמבר 2014 (מבוקר)	30 בספטמבר	
	2014	2015
מיליוני ש"ח		
(1)362.0	(1)381.6	386.1
142.5	142.7	129.7
504.5	524.3	515.8
2,578.2	2,592.8	2,650.3
-	0.4	0.1
446.3	460.0	433.2
(1)3,024.5	(1)3,053.2	3,083.6

1. הון לצורך חישוב יחס ההון

הון עצמי רובד 1, לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים
הון רובד 2, לאחר ניכויים
סך הכל הון כולל

2. יתרות משוקללות של נכסי סיכון

סיכון אשראי
סיכונים שוק
סיכון תפעולי
סך הכל יתרות משוקללות של נכסי סיכון

באור 4 - הלימות ההון, נזילות ומינוף לפי הוראות המפקח על הבנקים (המשך)

31 בדצמבר		30 בספטמבר		
2014	2014	2015		
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)			
אחוזים				
12.0 ⁽¹⁾	12.5 ⁽¹⁾	12.5		3. יחס ההון לרכיבי סיכון
12.0 ⁽¹⁾	12.5 ⁽¹⁾	12.5		יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון
16.7 ⁽¹⁾	17.2 ⁽¹⁾	16.7		יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון
				יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
9.0	9.0	9.0		יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש על ידי
12.5	12.5	12.5		המפקח על הבנקים ⁽²⁾
				יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים ⁽²⁾

[1] ללא השפעת אימוץ כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא זכויות עובדים אשר נכנסו לתוקף ביום 1 בינואר 2015.

[2] דרישות יחס הון עצמי רובד 1 בשיעור 9% ויחס הון כולל בשיעור 12.5% חלות מיום 1 בינואר 2015.

ב. השפעת הוראות המעבר על יחס הון עצמי רובד 1

31 בדצמבר	30 בספטמבר	30 בספטמבר	
2014	2014	2015	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)		
באחוזים			
11.6 ⁽¹⁾	12.1 ⁽¹⁾	12.4	יחס ההון לרכיבי סיכון
10.4 ⁽¹⁾	10.4 ⁽¹⁾	0.1	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון לפני יישום השפעת
			הוראות המעבר בהוראה 299
			השפעת הוראות המעבר
12.0	12.5	12.5	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון לאחר יישום
			השפעת הוראות המעבר בהוראה 299

[1] לרבות השפעת אימוץ לראשונה של כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא זכויות עובדים, מספרי השוואה הוצגו מחדש כדי לשקף השפעה זו.

ג. יעד הלימות ההון

לבנק מדיניות שאושרה על ידי הדירקטוריון וההנהלה להחזיק רמת הלימות הון, בהתאם ליעד הון הנקבע בתהליך פנימי, אשר לא יפחת מיעדי ההון המינימלי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים. יעד ההון שנקבע על ידי הדירקטוריון וההנהלה משקף, לדעת הבנק, את רמת ההון הנאותה הנדרשת בהתחשב בפרופיל הסיכון ובתאבון הסיכון שלו.

כחלק מתהליך הדרגתי של אימוץ הוראות באזל 3 בישראל, ביום 28 במרס 2013 פרסם הפיקוח על הבנקים מכתב הנחיה בנושא מסגרת באזל 3 - יחסי הון מינימליים, הדורש מבנקים ומחברות כרטיסי אשראי לעמוד ביחס הון עצמי רובד 1 בשיעור של 9% וביחס הון כולל בשיעור של 12.5% עד ליום 1 בינואר 2015. בנוסף, נקבע כי בנק אשר סך נכסיו המאזניים, על בסיס מאוחד, מהווה לפחות 20% מסך נכסי המערכת הבנקאית, יידרש להגדיל את היחסים הנ"ל בנקודת אחוז אחת ולעמוד ביחס הון עצמי רובד 1 מזערי של 10% ויחס הון כולל מזערי של 13.5% עד ליום 1 בינואר 2017. בהתאם לאמור לעיל, יחס הון עצמי רובד 1 מזערי שיידרש מהבנק הוא 9% ויחס ההון הכולל המזערי שיידרש מהבנק הוא 12.5%.

באור 4 - הלימות ההון, נזילות ומינוף לפי הוראות המפקח על הבנקים (המשך)

בהמשך למכתב בנק ישראל מיום 10 בדצמבר 2013 בנושא ה-SREP ובהתאם לממצאי תהליך ה-ICAAP מיום 25 בדצמבר 2014, החליט דירקטוריון הבנק לאמץ את יחסי ההון כדלקמן: במצב עסקים רגיל - יחס ההון הכולל של הבנק לא יפחת מ-15% ויחס הון עצמי רוברד 1 לא יפחת מ-10%. תחת תרחישי קיצון - יחס ההון הכולל של הבנק לא יפחת מ-10% ויחס הון עצמי רוברד 1 לא יפחת מ-7.5%. חלוקת דיבידנד תתאפשר במידה שלא תפגע ביכולתו של הבנק לעמוד בדרישות ההון.

ד. דיווח על יחס כיסוי הנזילות

ביום 28 בספטמבר 2014 הפיץ המפקח על הבנקים חוזר במסגרתו נוספה הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 221 בנושא יחס כיסוי נזילות אשר מאמצת את המלצות ועדת באזל לעניין יחס כיסוי הנזילות במערכת הבנקאית בישראל. יחס כיסוי הנזילות בוחן אופק של 30 ימים בתרחיש קיצון ונועד להבטיח שלתאגיד בנקאי מלאי של נכסים נזילים באיכות גבוהה שנותן מענה לצרכי הנזילות של התאגיד באופק זמן זה. במסגרת ההוראה נקבע אופן החישוב של יחס כיסוי הנזילות לרבות הגדרת המאפיינים ודרישות תפעוליות ל"מלאי נכסים נזילים באיכות גבוהה" (המונה) ומקדמי הביטחון בגינם וכן את תזרים המזומנים היוצא נטו הצפוי בתרחיש הקיצון המוגדר בהוראה עבור 30 הימים הקלנדריים (המכנה).

תרחיש הקיצון שנקבע בהוראה כולל זעזוע המשלב זעזוע ספציפי לתאגיד וזעזוע מערכתי ובמסגרתו הוגדרו שיעורי משיכה סטנדרטיים לתזרימים יוצאים ושיעורי קבלה של תזרימים נכנסים בהתאם לקטגוריות של היתרות השונות.

תאגיד בנקאי שיחס כיסוי הנזילות שלו ירד מתחת לדרישה המזערית, נדרש לדווח מיידית על החריגה למפקח על הבנקים בבנק ישראל.

תאגיד בנקאי שיחס כיסוי הנזילות שלו היה נמוך מהדרישה המזערית במשך 3 ימים, נדרש לדווח על החריגה למפקח על הבנקים בבנק ישראל, בליווי תכנית לסגירת הפער.

בהתאם להוראות המעבר, החל מיום 1 באפריל 2015 הדרישה המזערית תיקבע על 60% ותגדל ל-80% ב-1 בינואר 2016 ול-100% ב-1 בינואר 2017 ואילך. עם זאת, בתקופה של לחץ פיננסי תאגיד בנקאי יוכל לרדת מתחת לדרישות מינימאליות אלו.

בנוסף, ביום 28 בספטמבר 2014 פורסם חוזר הפיקוח על הבנקים בנושא הוראת שעה - יישום דרישות גילוי לפי נדבך 3 של באזל - גילוי בגין יחס כיסוי נזילות (להלן: "החוזר"). במסגרת החוזר תוקנו הוראות הדיווח לציבור כדי לשלב את דרישות הגילוי שיידרשו הבנקים לכלול כחלק מאימוץ יחס כיסוי הנזילות.

לתקופה של שלושה חודשים שנסתיימה ביום 30 בספטמבר 2015
(לא מבוקר)
באחוזים

219

יחס כיסוי הנזילות⁽¹⁾

60

יחס כיסוי הנזילות המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים⁽²⁾

(1) במונחים של ממוצעים פשוטים של תצפיות יומיות במשך הרבעון המדווח.

(2) יחס כיסוי הנזילות המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים יגדל באופן הדרגתי מ-60% ליום 1 באפריל 2015, 80% ליום 1 בינואר 2016 ועד לשיעור 100% ביום 1 בינואר 2017.

באור 4 - הלימות ההון, נזילות ומינוף לפי הוראות המפקח על הבנקים (המשך)

ה. יחס מינוף לפי הוראות המפקח על הבנקים

ביום 28 באפריל 2015 פרסם המפקח על הבנקים את הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 218 בנושא יחס המינוף. ההוראה קובעת יחס מינוף פשוט, שקוף שאינו מבוסס סיכון אשר יפעל כמדידה משלימה ואמינה לדרישות ההון מבוססות הסיכון ואשר נועד להגביל את צבירת המינוף בתאגיד הבנקאי.

יחס המינוף מבוטא באחוזים, ומוגדר כיחס בין מדידת ההון למדידת החשיפה. ההון לצורך מדידת יחס המינוף הוא הון רובד 1 כהגדרתו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 202, תוך התחשבות בהסדרי המעבר שנקבעו. סך מדידת החשיפה של הבנק היא סכום החשיפות המאזניות, חשיפות לנגזרים ולעסקאות מימון ניירות ערך ופריטים חוץ מאזניים. ככלל, המדידה הינה עקבית עם הערכים החשבונאיים ולא מובאים בחשבון משקלי סיכון. כמו כן, הבנק לא מורשה להשתמש בביטחונות פיזיים או פיננסיים, ערבויות או טכניקות אחרות להפחתת סיכון אשראי, כדי להפחית את מדידת החשיפות, אלא אם כן הותר ספציפית בהתאם להוראה. נכסים מאזניים שנוכו מהון רובד 1 (בהתאם להוראה 202) מנוכים ממדידת החשיפות. בהתאם להוראה הבנק מחשב את החשיפה בגין נגזרים בהתאם לנספח ג' להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 203, ואת החשיפות בגין פריטים חוץ מאזניים על ידי המרה של הסכום הרעיוני של הפריטים במקדמי המרה לאשראי כפי שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 203.

בהתאם להוראה תאגיד בנקאי יעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ-5% על בסיס מאוחד. תאגיד בנקאי שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד מהווה 20% או יותר מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית, יעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ-6%. בהתאם לאמור לעיל, יחס המינוף המזערי שיידרש מהבנק הוא 5%.

30 בספטמבר 2015	
(לא מבוקר)	
במיליוני ש"ח	
386.1	הון רובד 1
4,176.1	סך החשיפות
באחוזים	
9.25%	יחס המינוף
5.00%	יחס המינוף המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים ⁽¹⁾

(1) תאגיד בנקאי נדרש לעמוד ביחס המינוף המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים החל מיום 1 באפריל 2015.

ו. דיבידנד

חלוקת דיבידנד על ידי הבנק כפופה להוראות כל דין, לרבות הגבלות הנובעות מהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 331 ביחס לחלוקת דיבידנדים על ידי תאגיד בנקאי. דירקטוריון הבנק לא קבע מדיניות לחלוקת דיבידנדים.

ביום 25 בדצמבר 2014 הכריז הבנק על דיבידנד בסך 20.0 מיליון ש"ח ששולם באותו מועד.

באור 5 - נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה

30 בספטמבר 2015						
מטבע ישראלי						
סך הכל	פריטים שאינם כספיים	צמוד למטבע חוץ אחר	צמוד לדולר של ארה"ב	צמוד למדד המחירים לצרכן	לא צמוד	
מיליוני ש"ח (בלתי מבוקר)						
נכסים -						
986.7	-	-	39.9	287.1	659.7	מזומנים ופקדונות בבנקים
222.6	-	-	-	62.3	160.3	ניירות ערך
2,488.1	-	-	0.5	46.4	2,441.2	אשראי לציבור, נטו ⁽¹⁾
18.6	18.6	-	-	-	-	בניינים וציוד
43.5	-	-	-	-	43.5	נכסים אחרים
3,759.5	18.6	-	40.4	395.8	3,304.7	סך כל הנכסים
התחייבויות -						
2,949.6	-	-	39.5	231.8	2,678.3	פקדונות הציבור
51.9	-	-	0.7	-	51.2	פקדונות מבנקים
2.6	-	-	-	-	2.6	פקדונות הממשלה
141.2	-	-	-	141.2	-	כתבי התחייבות נדחים
231.5	-	-	0.1	6.0	225.4	התחייבויות אחרות
3,376.8	-	-	40.3	379.0	2,957.5	סך כל ההתחייבויות
382.7	18.6	-	0.1	16.8	347.2	הפרש
-	-	-	-	-	-	מכשירים נגזרים שאינם מגדרים :
-	-	-	-	-	-	אופציות בכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)
-	-	-	-	-	-	אופציות מחוץ לכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)
382.7	18.6	-	0.1	16.8	347.2	סך הכל כללי

(1) הוצג מחדש לאור יישום למפרע של כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא זכויות עובדים. ראה באור 1.ה. לדוחות הכספיים.

(2) לאחר ניכוי הפרשות להפסדי אשראי אשר יוחסו לבסיסי הצמדה.

31 בדצמבר 2014						30 בספטמבר 2014						
סך הכל	פריטים שאינם כספיים	מטבע ישראלי				לא צמוד	סך הכל	פריטים שאינם כספיים	מטבע ישראלי			לא צמוד
		צמוד למטבע חוץ אחר	צמוד לדולר של ארה"ב	צמוד למדד המחירים לצרכן	צמוד למטבע חוץ אחר				צמוד לדולר של ארה"ב	צמוד למדד המחירים לצרכן		
		מיליוני ש"ח (מבוקר)							מיליוני ש"ח (בלתי מבוקר)			
1,285.0	-	3.4	46.0	163.7	1,071.9	897.3	-	4.3	41.0	187.7	664.3	
206.6	-	-	-	122.4	84.2	218.3	-	-	-	143.3	75.0	
2,313.0	-	-	2.6	50.1	2,260.3	2,321.9	-	-	3.1	49.7	2,269.1	
19.6	19.6	-	-	-	-	19.9	19.9	-	-	-	-	
(1)51.7	-	-	-	-	(1)51.7	(1)48.9	-	-	-	-	(1)48.9	
<u>(1)3,875.9</u>	<u>19.6</u>	<u>3.4</u>	<u>48.6</u>	<u>336.2</u>	<u>(1)3,468.1</u>	<u>(1)3,506.3</u>	<u>19.9</u>	<u>4.3</u>	<u>44.1</u>	<u>380.7</u>	<u>(1)3,057.3</u>	
3,050.0	-	3.4	48.1	223.0	2,775.5	2,666.0	-	3.6	44.2	227.6	2,390.6	
98.3	-	-	0.5	-	97.8	86.6	-	1.0	-	-	85.6	
2.7	-	-	-	-	2.7	3.2	-	-	-	-	3.2	
137.7	-	-	-	137.7	-	141.8	-	-	-	141.8	-	
(1)233.5	-	-	-	6.1	(1)227.4	(1)236.9	-	-	-	6.0	(1)230.9	
<u>(1)3,522.2</u>	<u>-</u>	<u>3.4</u>	<u>48.6</u>	<u>366.8</u>	<u>(1)3,103.4</u>	<u>(1)3,134.5</u>	<u>-</u>	<u>4.6</u>	<u>44.2</u>	<u>375.4</u>	<u>(1)2,710.3</u>	
(1)353.7	19.6	-	-	(30.6)	(1)364.7	(1)371.8	19.9	(0.3)	(0.1)	5.3	(1)347.0	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
<u>(1)353.7</u>	<u>19.6</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>(30.6)</u>	<u>(1)364.7</u>	<u>(1)371.8</u>	<u>19.9</u>	<u>(0.3)</u>	<u>(0.1)</u>	<u>5.3</u>	<u>(1)347.0</u>	

באור 6 - התחייבויות תלויות, התקשרויות מיוחדות ושעבודים

קיימות התחייבויות תלויות והתקשרויות בקשר עם:

א - מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים

31 בדצמבר 2014 (מבוקר)	30 בספטמבר		31 בדצמבר 2014 (מבוקר)	30 בספטמבר		
	2014	2015		2014	2015	
	(בלתי מבוקר)		(מבוקר)			
יתרת ההפרשה להפסדי אשראי במיליוני ש"ח			יתרות החוזים ⁽²⁾ במיליוני ש"ח			
						עיסקאות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי -
0.4	0.6	0.6	37.9	38.7	31.3	ערבויות להבטחת אשראי
2.1	1.9	1.1	235.0	211.8	281.7	ערבויות לרוכשי דירות
1.8	1.6	0.6	89.4	84.3	102.2	ערבויות והתחייבויות אחרות
0.2	0.3	0.2	192.2	184.8	211.8	מסגרות אשראי למחזיקי כרטיסי אשראי שלא נוצלו
0.9	1.3	0.2	100.8	146.8	28.7	התחייבויות להוצאת ערבויות מסגרות חח"ד ומסגרות אשראי אחרות בחשבונות לפי דרישה שלא נוצלו
1.0	1.3	1.0	436.9	402.1	410.5	התחייבות בלתי חוזרת לתת אשראי שאושר ועדיין לא ניתן
-	-	-	0.1	3.2	10.6	ערבות לחברה האם להבטחת אשראי וערבויות שהעניקה ⁽¹⁾
1.6	2.3	1.0	133.3	132.3	95.9	
8.0	9.3	4.7	1,225.6	1,204.0	1,172.7	סך הכל

- [1] בגין סיכון האשראי הגלום בפעילות המט"ח שניתן ללקוחות הבנק הנרשמת בספרי חברת האם.
[2] יתרות החוזים או הסכומים הנקובים שלהם לוסף התקופה לפני השפעת ההפרשה להפסדי אשראי.

באור 6 - התחייבויות תלויות, התקשרויות מיוחדות ושעבודים (המשך)

ב - התקשרויות אחרות

(1) חלק ממשרדי וסניפי הבנק ממוקמים בשטחים שכורים. דמי השכירות צמודים בעיקר למדד המחירים לצרכן. דמי השכירות השנתיים בגין התקשרויות אלו הינם כדלקמן:

	30 בספטמבר 2015	30 בספטמבר 2014	31 בדצמבר 2014
	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
	(בלתי מבוקר)	(מבוקר)	(מבוקר)
שנה ראשונה	10.7	11.7	10.3
שנה שניה	11.5	10.2	9.6
שנה שלישית	11.4	9.6	9.5
שנה רביעית	10.5	9.5	9.4
שנה חמישית	9.1	9.4	6.8
שנה שישית ואילך	63.3	31.9	33.8
	<u>116.5</u>	<u>82.3</u>	<u>79.4</u>

(2) הסכם שירותים עם הבינלאומי (חברת האם) - לבנק יש הסכם מסגרת לקבלת שירותים מהבינלאומי. במסגרת ההסכם נשען הבנק, בין היתר, על מערכות המידע, המחשוב, התפעול, הבקרה, חדר עסקאות במט"ח, משאבי אנוש, בקורת פנימית, דלפקי משכנתאות וכיו"ב. בסיס החישוב נעשה על פי פרמטרים שונים, לרבות חלקו היחסי של הבנק בהיקפי הפעילות, מספר העובדים והסניפים, וכמות הפעולות המבוצעות ע"י לקוחותיו. במהלך שנת 2014 עודכנו חיובים בגין מספר שירותים ספציפיים שהבנק מקבל מהחברה האם.

(3) ביום י' באדר התש"ע, 24 בפברואר 2010, אישר דירקטוריון הבנק (לאחר שהתקבל אישור ועדת הביקורת) מתן פטור לדירקטורים ולנושאי המשרה בו (כהגדרתם בחוק החברות התשנ"ט-1999, לרבות מבקר פנימי ומזכיר הבנק), מאחריות בשל הפרת חובת הזהירות כלפי הבנק וויתור על כל תביעה של הבנק נגדם בגין האמור. פטור וויתור אלו אינם חלים על מקרים אשר לגביהם, על פי חוק החברות, הבנק אינו רשאי לפטור את נושא המשרה מאחריותו. כמו כן, אושר לתת לנושאי המשרה האמורים התחייבות שיפוי בגין חבות או הוצאה שיוטלו עליהם עקב פעולות שעשו בתוקף תפקידם הני"ל בבנק, הכל בתנאים המפורטים בהתחייבות לשיפוי נושא משרה. סכום השיפוי הכולל שישולם על ידי הבנק (בנוסף ומעבר לסכומים שיתקבלו על פי פוליסת הביטוח, בין שישולמו לבנק ובין שישולמו לנושא המשרה) לכל נושאי המשרה בבנק, בהתאם לכתב ההתחייבות הני"ל ו/או לכתבי התחייבות לשיפוי שיוצאו על פי החלטה זו, בגין מסכת אירועים אחת מן האירועים המפורטים בה, לא יעלה על 25% (עשרים וחמישה אחוזים) מההון של הבנק לפי הדוח הכספי (השנתי או הרבעוני) האחרון שיפורסם סמוך לפני התשלום בפועל בגין השיפוי. הפטור וההתחייבות לשיפוי המפורטים לעיל אושרו באסיפה הכללית המיוחדת של בעלי המניות של הבנק ביום 7 באפריל 2010.

באור 6 - התחייבויות תלויות, התקשרויות מיוחדות ושעבודים (המשך)

4) ביום 1 בנובמבר 2012 אישרה האסיפה הכללית של הבנק, לאחר שהתקבל אישור ועדת הביקורת והדירקטוריון לכך, את ההחלטות הבאות:

- לתקן את תקנון ההתאגדות של הבנק בנושאים הבאים:

1. הרחבת החבויות ו/או ההוצאות אשר בגינן רשאי הבנק להעניק שיפוי ו/או ביטוח לדירקטורים ולנושאי משרה וזאת בהתאם לחוק ייעול האכיפה ברשות ניירות ערך (תיקוני חקיקה), התשע"א-2010 וחוק הגברת האכיפה בשוק ההון (תיקוני חקיקה), התשע"א-2011 (להלן: "תיקוני החקיקה").
 2. נקבע כי כל עוד לבנק בעל מניות יחיד, מינוי יו"ר דירקטוריון והעברתו מתפקידו ייעשו בהודעה בכתב של בעל המניות.
 3. מינוי מנכ"ל יהיה מותנה בקבלת המלצת בעל המניות למנותו, כל עוד לחברה בעל מניות יחיד שהינו תאגיד בנקאי.
- מתן התחייבויות שיפוי לדירקטורים בבנק בנוסח מתוקן המרחיב את החבויות ו/או ההוצאות עליהן חלה התחייבויות השיפוי שנתן ו/או שייתן הבנק לדירקטורים בהתאם להחלטת האסיפה הכללית מיום 7 באפריל 2010, והכל בהתאם לתיקוני החקיקה ולחוק החברות (תיקון מס' 3), התשס"ה-2005 (להלן: "כתב שיפוי מתוקן").
- יצוין כי בהתאם לאישור האמור מתוקנות כל התחייבויות השיפוי שנתן הבנק גם לנושאי משרה לשעבר.
- בנוסף, ובהתאם להחלטת דירקטוריון הבנק (לאחר שהתקבל אישור ועדת הביקורת ולאור תיקון התקנון) אושר מתן כתב שיפוי מתוקן גם ליתר נושאי המשרה בבנק שאינם דירקטורים.

ג - התחייבויות תלויות

במהלך העסקים השוטף הוגשו כנגד הבנק תובענות משפטיות, ובכלל זה בקשה לאישור תובענה ייצוגית. לדעת הנהלת הבנק, המתבססות על חוות דעת משפטיות, באשר לסיכויי התובענות, לרבות הבקשה לאישור התביעה הייצוגית, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות נאותות, אם נדרשו, לכיסוי נזקים כתוצאה מהתובענות כאמור.

סכום החשיפה הנוספת של הבנק ליום 30 בספטמבר 2015 בגין תביעות תלויות שלהערכת הנהלת הבנק אפשרות התממשותן, כולן או חלקן, שאינה קלושה ואשר לא בוצעה בגינה הפרשה הסכמה ב-0.1 מיליון ש"ח.

באור 6 - התחייבויות תלויות, התקשרויות מיוחדות ושעבודים (המשך)

ד - שעבודים

להבטחת אשראי שהבנק מקבל מבנק ישראל, יצר הבנק ביום 17 בנובמבר 2010 אגרת חוב לפיה שיעבד הבנק לטובת בנק ישראל, בשעבוד קבוע מדרגה ראשונה, ללא הגבלה בסכום, את כל הנכסים והזכויות אשר הפקיד ו/או רשם לזכות ו/או יפקיד הבנק ו/או ירשום לזכות חשבונות הבטוחות המתנהלים על שם בנק ישראל במסלקת הבורסה לניירות ערך בתל-אביב בע"מ, לרבות כל הכספים וכל ניירות הערך המופקדים או הרשומים בחשבונות הנ"ל.

החתימה על אגרת החוב התאפשרה בעקבות תיקון נוהל בנקאי תקין מס' 336 אשר אפשר לתאגיד בנקאי לשעבד לטובת בנק ישראל כל נכס מנכסיו אם השעבוד נדרש לצורך הבטחת אשראי מבנק ישראל.

נכון ליום 30 בספטמבר 2015 אין לבנק ניירות ערך משועבדים בתיק הזמין למכירה.

באור 7 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון

א. שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

ליום 30 בספטמבר 2015

חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע חוץ	חוזי ריבית
במיליוני ש"ח			
(בלתי מבוקר)			
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-
-	12.2	-	-
-	9.4	-	-
-	21.6	-	-

1. סכום נקוב של מכשירים נגזרים

א. נגזרים ALM (1) (2)

חוזי אופציה אחרים

- אופציות שנכתבו

- אופציות שנקנו

סך הכל

ב. נגזרים אחרים

חוזי אופציה אחרים

- אופציות שנכתבו

- אופציות שנקנו

סך הכל

2. שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים

א. נגזרים ALM (1) (2)

שווי הוגן ברוטו חיובי

שווי הוגן ברוטו שלילי

ב. נגזרים אחרים

שווי הוגן ברוטו חיובי

שווי הוגן ברוטו שלילי

ג. סך הכל

שווי הוגן ברוטו חיובי

סכומי שווי הוגן שקוּזוּ במאזן

יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים

מזה: יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים שאינם כפופים להסדר התחשבות נטו או הסדרים דומים

שווי הוגן ברוטו שלילי (3)

סכומי שווי הוגן שקוּזוּ במאזן

יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים

מזה: יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים שאינם כפופים להסדר התחשבות נטו או הסדרים דומים

(1) למעט נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ ספוט.

(2) נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

(3) מזה: שווי הוגן ברוטו שלילי של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים משובצים בסך 0.3 מיליון ש"ח (30.9.2014 - 0.3 מיליון ש"ח, 31.12.2014 - 0.4 מיליון ש"ח).

ליום 31 בדצמבר 2014				ליום 30 בספטמבר 2014			
חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע חוץ	חוזי ריבית	חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע חוץ	חוזי ריבית
במיליוני ש"ח				במיליוני ש"ח			
(מבוקר)				(בלתי מבוקר)			
-	-	-	2.8	-	-	-	7.4
-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2.8	-	-	-	7.4
-	7.4	-	-	-	7.1	-	-
-	7.8	-	-	-	7.0	-	-
-	15.2	-	-	-	14.1	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-
-	0.4	-	-	-	0.3	-	-
-	0.4	-	-	-	0.3	-	-
-	0.4	-	-	-	0.3	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-
-	0.4	-	-	-	0.3	-	-
-	0.4	-	-	-	0.3	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-
-	0.4	-	-	-	0.3	-	-
-	0.4	-	-	-	0.3	-	-

באור 7 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)

ב. סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים לפי צד נגדי לחוזה

ליום 30 בספטמבר 2015						
סך הכל	אחרים	ממשלות ובנקים מרכזיים	דילרים/ ברוקרים	בנקים	בורסות	
מיליוני ש"ח (בלתי מבוקר)						
0.3	-	-	-	0.3	-	יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים
-	-	-	-	-	-	סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן : הפחתת סיכון אשראי בגין מכשירים פיננסים
-	-	-	-	-	-	הפחתת סיכון אשראי בגין בטחון במזומן שהתקבל
0.3	-	-	-	0.3	-	סכום נטו של נכסים בגין מכשירים נגזרים
0.9	-	-	-	0.9	-	סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים נגזרים (1)
-	-	-	-	-	-	הפחתת סיכון אשראי חוץ מאזני
0.9	-	-	-	0.9	-	סיכון אשראי חוץ מאזני נטו בגין מכשירים נגזרים
1.2	-	-	-	1.2	-	סך הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים
0.3	-	-	-	0.3	-	יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
-	-	-	-	-	-	סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן : מכשירים פיננסים
-	-	-	-	-	-	בטחון במזומן ששועבד
0.3	-	-	-	0.3	-	סכום נטו של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים

[1] ההפרש, אם הוא חיובי, בין סך כל הסכומים בגין מכשירים נגזרים (לרבות בגין מכשירים נגזרים עם שווי הוגן שלילי) שנכללו בחבות הלווה, כפי שחושבו לצורך מגבלות על חבות של לווה, לפני הפחתת סיכון אשראי, לבין היתרה המאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים של הלווה.

ליום 31 בדצמבר 2014						ליום 30 בספטמבר 2014					
סך הכל	אחרים	ממשלות ובנקים מרכזיים	דילרים/ ברוקרים	בנקים	בורסות	סך הכל	אחרים	ממשלות ובנקים מרכזיים	דילרים/ ברוקרים	בנקים	בורסות
מיליוני ש"ח (מבוקר)						מיליוני ש"ח (בלתי מבוקר)					
0.4	-	-	-	0.4	-	0.3	-	-	-	0.3	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
0.4	-	-	-	0.4	-	0.3	-	-	-	0.3	-
0.8	-	-	-	0.8	-	0.7	-	-	-	0.7	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
0.8	-	-	-	0.8	-	0.7	-	-	-	0.7	-
1.2	-	-	-	1.2	-	1.0	-	-	-	1.0	-
0.4	-	-	-	0.4	-	0.3	-	-	-	0.3	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
0.4	-	-	-	0.4	-	0.3	-	-	-	0.3	-

באור 7 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)

ג. פירוט מועדי פירעון - סכומים נקובים: יתרות לסוף התקופה

ליום 30 בספטמבר 2015			
סך הכל	מעל שנה ועד 5 שנים	מעל 3 חודשים ועד שנה	עד 3 חודשים
במיליוני ש"ח			
(בלתי מבוקר)			
-	-	-	-
-	-	-	-
21.6	16.1	5.1	0.4
-	-	-	-
<u>21.6</u>	<u>16.1</u>	<u>5.1</u>	<u>0.4</u>

חוזי ריבית
 חוזי מטבע חוץ
 חוזים בגין מניות
 חוזי סחורות ואחרים
 סך הכל

ליום 31 בדצמבר 2014				ליום 30 בספטמבר 2014			
סך הכל	מעל שנה ועד 5 שנים	מעל 3 חודשים ועד שנה	עד 3 חודשים	סך הכל	מעל שנה ועד 5 שנים	מעל 3 חודשים ועד שנה	עד 3 חודשים
במיליוני ש"ח (מבוקר)				במיליוני ש"ח (בלתי מבוקר)			
2.8	-	1.7	1.1	7.4	-	3.8	3.6
-	-	-	-	-	-	-	-
15.2	13.8	1.4	-	14.1	13.3	0.5	0.3
-	-	-	-	-	-	-	-
18.0	13.8	3.1	1.1	21.5	13.3	4.3	3.9

באור 7א' - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

א - שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

המידע הכלול בבאור זה מתייחס להערכת השווי ההוגן של מכשירים פיננסיים.

לרוב המכשירים הפיננסיים בבנק לא ניתן לצטט "מחיר שוק" מכיוון שלא קיים שוק פעיל בו הם נסחרים. לפיכך, השווי ההוגן נאמד באמצעות מודלים מקובלים לתמחור, כגון ערך נוכחי של תזרים מזומנים עתידי המהווה בריבית נכיון בשיעור המשקף את רמת הסיכון הגלומה במכשיר הפיננסי. אומדן של השווי ההוגן באמצעות הערכת תזרים המזומנים העתידי וקביעת שיעור ריבית הניכיון הינם סובייקטיביים. לכן, עבור רוב המכשירים הפיננסיים, הערכת השווי ההוגן להלן אינה בהכרח אינדיקציה לשווי מימוש של המכשיר הפיננסי ביום הדיווח. הערכת השווי ההוגן נערכה לפי שיעורי הריבית התקפים למועד הדיווח ואינה לוקחת בחשבון את התנודתיות של שיעורי הריבית. תחת הנחת שיעורי ריבית אחרים יתקבלו ערכי שווי הוגן שיכול שיהיו שונים באופן מהותי. בעיקר הדברים אמורים לגבי המכשירים הפיננסיים בריבית קבועה או שאינם נושאים ריבית. בנוסף, בקביעת ערכי השווי ההוגן לא הובאו בחשבון העמלות שיתקבלו או ישולמו אגב הפעילות העסקית וכן לא הובאה בחשבון השפעת המס. יתר על כן, יתכן והפער בין היתרה במאזן לבין יתרות השווי ההוגן לא ימומש מכיוון שברוב המקרים הבנק עשוי להחזיק את המכשיר הפיננסי עד לפרעון. בשל כל אלו יש להדגיש כי אין בנתונים הכלולים בבאור זה כדי להצביע על שווי התאגיד הבנקאי כעסק חי. כמו כן, יש להיזהר בעת עריכת השוואות ערכי שווי הוגן בין בנקים שונים, בשל הקשת הרחבה של טכניקות הערכה ושל האומדנים האפשריים ליישום בעת ביצוע הערכת השווי ההוגן.

באור 7א' - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ב - השיטה וההנחות העיקריות לצורך אומדן השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים

פקדונות בבנקים - תזרימי מזומנים עתידיים הווננו לפי שיעורי ריבית שבהם הבנק ביצע עסקאות דומות במועד הדיווח.

ניירות ערך סחירים - לפי שווי שוק.

נייר ערך לא סחיר - לפי ערך נוכחי של תזרים המזומנים העתידי מנוכה בשיעור ניכיון מתאים.

אשראי לציבור - השווי ההוגן של יתרת האשראי לציבור נאמד לפי שיטת הערך הנוכחי של תזרימי מזומנים עתידיים מנוכים בשיעורי ניכיון מתאימים. יתרת האשראי פולחה לקטגוריות הומוגניות. בכל קטגוריה חושבו תזרימי המזומנים העתידיים (קרן וריבית) והם הווננו בשיעורי ריבית המשקפים בין השאר את רמת הסיכון הגלומה באשראי באותה קטגוריה. שיעור ריבית זה נקבע לפי שיעור ריבית ממוצע לפיו נעשות בבנק עסקאות דומות במועד הדיווח.

השווי ההוגן של חובות בעייתיים חושב תוך שימוש בשיעורי ריבית ניכיון המשקפים את סיכון האשראי הגבוה הגלום בהם. שיעורי ניכיון אלה לא פחתו משיעור הריבית הגבוה ביותר המשמש את הבנק בעסקאותיו במועד הדיווח. תזרימי המזומנים העתידיים עבור חובות בעייתיים חושבו לאחר ניכוי ההפרשות הספציפיות לחובות מסופקים. ההפרשה הכללית והנוספת לא נוכו מיתרות האשראי לצורך חישוב התזרים בהערכת השווי ההוגן.

פקדונות, אגרות חוב וכתבי התחייבות - בשיטת היוון תזרימי מזומן עתידיים לפי שיעור ריבית בו התאגיד מגייס פקדונות דומים, או בהנפקת אגרות חוב וכתבי התחייבות דומים (אם מחיר מצוטט בשוק פעיל אינו זמין), על ידי הבנק, ביום הדיווח. לגבי אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים אשר נסחרים כנכס בשוק פעיל, השווי ההוגן מבוסס על מחירי שוק מצוטטים או על ציטוטי סוחרים עבור התחייבות זהה הנסחרת כנכס בשוק פעיל.

מחיקות חשבונאיות והפרשות להפסדי אשראי יוחסו לתקופות שבהן מוין אותו חוב, מקום בו ניתן לעשות זאת (לדוגמה, כאשר חושבה הפרשה על בסיס פרטני לפי ערך נוכחי של תזרים מזומנים). בהעדר נתונים אלה מחיקות חשבונאיות ויתרת ההפרשות מיוחסים באופן יחסי ליתרת האשראי לפי תקופות לפרעון בסוף התקופה.

מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים בהם היתרה מייצגת סיכון אשראי וכן התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות - השווי ההוגן הוערך בהתאם לעמלות בעסקאות דומות במועד הדיווח תוך התאמה ליתרת תקופת העסקה ולאיכות האשראי של הצד הנגדי.

הערכת השווי ההוגן של "התחייבויות בלתי חוזרות לתת אשראי שאושר ועדיין לא ניתן" כללה התייחסות להפרש בין הריבית שנקבעה בהסכם לבין הריבית בעסקאות דומות במועד הדיווח.

מכשירים פיננסיים נגזרים - מכשירים פיננסיים נגזרים שיש להם שוק פעיל הוערכו לפי שווי שוק שנקבע בשוק העיקרי. כאשר קיימים מספר שווקים בהם נסחר המכשיר, ההערכה נעשתה לפי השוק המועיל ביותר.

מכשירים פיננסיים נגזרים שאינם נסחרים בשוק פעיל הוערכו לפי מודלים המשמשים את הבנק בפעילותו השוטפת והלוקחים בחשבון את הסיכונים הגלומים במכשיר הפיננסי (סיכון שוק, סיכון אשראי וכיוצא בזה).

באור 7א' - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

30 בספטמבר 2015					
שווי הוגן					
סך הכל	רמה 3 ⁽¹⁾	רמה 2 ⁽¹⁾	רמה 1 ⁽¹⁾	יתרה במאזן	
במיליוני ש"ח (בלתי מבוקר)					
995.8	268.2	652.4	75.2	986.7	נכסים פיננסיים
222.6	-	-	222.6	222.6	מזומנים ופקדונות בבנקים
2,502.7	2,400.9	101.8	-	2,488.1	ניירות ערך ⁽²⁾
0.3	-	0.3	-	0.3	אשראי לציבור, נטו
5.6	5.6	-	-	5.6	נכסים בגין מכשירים נגזרים
<u>3,727.0</u>	<u>2,674.7</u>	<u>754.5</u>	<u>297.8</u>	<u>3,370.3⁽³⁾</u>	נכסים פיננסיים אחרים
					סך הכל נכסים פיננסיים
					התחייבויות פיננסיות
2,973.1	248.0	2,725.1	-	2,949.6	פיקדונות הציבור
51.9	-	51.9	-	51.9	פיקדונות מבנקים
2.6	-	2.6	-	2.6	פיקדונות הממשלה
162.8	162.8	-	-	141.2	כתבי התחייבויות נדחים
173.5	71.7	101.8	-	173.7	התחייבויות פיננסיות אחרות
<u>3,363.9</u>	<u>482.5</u>	<u>2,881.4</u>	<u>-</u>	<u>3,319.0⁽³⁾</u>	סך הכל התחייבויות פיננסיות
					מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים
-	2.4	-	-	2.4	עסקאות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי

(1) רמה 1 - מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל. רמה 2 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים. רמה 3 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.

(2) לפירוט נוסף על יתרה במאזן ושווי הוגן של ניירות ערך ראה באור ניירות ערך.

(3) מזה: נכסים והתחייבויות בסך 389.1 מיליון ש"ח ובסך 309.2 מיליון ש"ח, אשר היתרה במאזן שלהם זהה לשווי הוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן). למידע נוסף על מכשירים שנמדדו בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה ועל בסיס שאינו חוזר ונשנה ראה באור 16ג בדוח הכספי השנתי.

באור 7א' - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

30 בספטמבר 2014					
שווי הוגן					
סך הכל	רמה 3 ⁽¹⁾	רמה 2 ⁽¹⁾	רמה 1 ⁽¹⁾	יתרה במאזן	
במיליוני ש"ח (בלתי מבוקר)					
נכסים פיננסיים					
909.0	199.4	637.6	72.0	897.3	מזומנים ופקדונות בבנקים
218.3	-	-	218.3	218.3	ניירות ערך ⁽²⁾
2,333.5	2,237.9	95.6	-	2,321.9	אשראי לציבור, נטו
0.3	-	0.3	-	0.3	נכסים בגין מכשירים נגזרים
4.7	4.7	-	-	4.7	נכסים פיננסיים אחרים
<u>3,465.8</u>	<u>2,442.0</u>	<u>733.5</u>	<u>290.3</u>	<u>(3)3,442.5</u>	סך הכל נכסים פיננסיים
התחייבויות פיננסיות					
2,674.5	250.3	2,424.2	-	2,666.0	פיקדונות הציבור
86.6	-	86.6	-	86.6	פיקדונות מבנקים
3.2	-	3.2	-	3.2	פיקדונות הממשלה
166.3	166.3	-	-	141.8	כתבי התחייבויות נדחים
166.2	70.6	95.6	-	166.3	התחייבויות פיננסיות אחרות ⁽⁴⁾
<u>3,096.8</u>	<u>487.2</u>	<u>2,609.6</u>	<u>-</u>	<u>(3)3,063.9</u>	סך הכל התחייבויות פיננסיות
מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים					
2.1	2.1	-	-	2.1	עסקאות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי

[1] רמה 1 - מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל. רמה 2 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים. רמה 3 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.

[2] לפירוט נוסף על יתרה במאזן ושווי הוגן של ניירות ערך ראה באור ניירות ערך.

[3] מזה: נכסים והתחייבויות בסך 560.2 מיליון ש"ח ובסך 243.8 מיליון ש"ח, אשר היתרה במאזן שלהם זהה לשווי הוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן). למידע נוסף על מכשירים שנמדדו בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה ועל בסיס שאינו חוזר ונשנה ראה באור 16ג בדוח הכספי השנתי.

באור 7א' - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

31 בדצמבר 2014					
שווי הוגן					
סך הכל	רמה 3 ⁽¹⁾	רמה 2 ⁽¹⁾	רמה 1 ⁽¹⁾	יתרה במאזן	
במיליוני ש"ח					
(מבוקר)					
1,294.7	173.4	1,050.6	70.7	1,285.0	נכסים פיננסיים
206.6	-	-	206.6	206.6	מזומנים ופקדונות בבנקים
2,324.7	2,232.5	92.2	-	2,313.0	ניירות ערך ⁽²⁾
0.4	-	0.4	-	0.4	אשראי לציבור, נטו
5.0	5.0	-	-	5.0	נכסים בגין מכשירים נגזרים
3,831.4	2,410.9	1,143.2	277.3	3,810.0 ⁽³⁾	נכסים פיננסיים אחרים
					סך הכל נכסים פיננסיים
3,056.7	242.8	2,813.9	-	3,050.0	התחייבויות פיננסיות
98.3	-	98.3	-	98.3	פיקדונות הציבור
2.7	-	2.7	-	2.7	פיקדונות מבנקים
159.2	159.2	-	-	137.7	פיקדונות הממשלה
161.2	69.0	92.2	-	161.0	כתבי התחייבויות נדחים
3,478.1	471.0	3,007.1	-	3,449.7 ⁽³⁾	התחייבויות פיננסיות אחרות ⁽⁴⁾
					סך הכל התחייבויות פיננסיות
2.3	2.3	-	-	2.3	מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים
					עסקאות בהן היתרה מייצגת סיכון
					אשראי

(1) רמה 1 - מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל. רמה 2 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים. רמה 3 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.

(2) לפירוט נוסף על יתרה במאזן ושווי הוגן של ניירות ערך ראה באור ניירות ערך.

(3) מזה: נכסים והתחייבויות בסך 589.0 מיליון ש"ח ובסך 362.2 מיליון ש"ח, אשר היתרה במאזן שלהם זהה לשווי הוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן). למידע נוסף על מכשירים שנמדדו בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה ועל בסיס שאינו חוזר ונשנה ראה באורים 16ג בדוח הכספי השנתי.

באור 7 - פריטים הנמדדים בשווי הוגן

ליום 30 בספטמבר 2015

יתרה מאזנית	השפעת הסכמי קיזוז	מדידות שווי הוגן המשתמשות ב-		
		נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)
		במיליוני ש"ח		
		(בלתי מבוקר)		
167.1	-	-	-	167.1
55.5	-	-	-	55.5
222.6	-	-	-	222.6
-	-	-	-	-
0.3	-	-	0.3	-
222.9	-	-	0.3	222.6

א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה

נכסים

אגרות חוב זמינות למכירה:

ממשלתיות

מוסדות פיננסים

סך הכל ניירות ערך זמינים למכירה

ניירות ערך למסחר

נכסים בגין מכשירים נגזרים

סך כל הנכסים

ליום 30 בספטמבר 2015

רווחים (הפסדים)	סך הכל שווי הוגן	שווי הוגן		
		רמה 3	רמה 2	רמה 1
		במיליוני ש"ח		
		(בלתי מבוקר)		
-	5.6	5.6	-	-

ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס שאינו חוזר ונשנה

אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון

באור 7ב - פריטים הנמדדים בשווי הוגן (המשך)

ליום 30 בספטמבר 2014				
מדידות שווי הוגן המשתמשות ב-				
יתרה מאזנית	השפעת הסכמי קיזוז	נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)
במיליוני ש"ח (בלתי מבוקר)				
169.8	-	-	-	169.8
43.0	-	-	-	43.0
212.8	-	-	-	212.8
5.5	-	-	-	5.5
0.3	-	-	0.3	-
218.6	-	-	0.3	218.3

א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה

נכסים

אגרות חוב זמינות למכירה :
ממשלתיות
מוסדות פיננסים
סך הכל ניירות ערך זמינים למכירה
ניירות ערך למסחר
נכסים בגין מכשירים נגזרים
סך כל הנכסים

ליום 30 בספטמבר 2014				
רווחים (הפסדים)	סך הכל שווי הוגן	שווי הוגן		
		רמה 3	רמה 2	רמה 1
במיליוני ש"ח (בלתי מבוקר)				
-	6.4	4.7	-	1.7

ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס שאינו חוזר ונשנה

אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון

באור 7ב - פריטים הנמדדים בשווי הוגן (המשך)

31 בדצמבר 2014				
מדידות שווי הוגן המשתמשות ב-				
יתרה מאזנית	השפעת הסכמי קידוז	נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)
במיליוני ש"ח				
(מבוקר)				
139.0	-	-	-	139.0
42.9	-	-	-	42.9
181.9	-	-	-	181.9
24.7	-	-	-	24.7
0.4	-	-	0.4	-
207.0	-	-	0.4	206.6

א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה

נכסים

- אגרות חוב זמינות למכירה :
- ממשלתיות
- מוסדות פיננסיים
- סך הכל ניירות ערך זמינים למכירה
- ניירות ערך למסחר
- נכסים בגין מכשירים נגזרים
- סך כל הנכסים

31 בדצמבר 2014				
רווחים (הפסדים)	סך הכל שווי הוגן	שווי הוגן		
		רמה 3	רמה 2	רמה 1
במיליוני ש"ח				
(מבוקר)				
-	4.0	4.0	-	-

ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס שאינו חוזר ונשנה

אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון

באור 8 - הכנסות והוצאות ריבית

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר	
2014	2015	2014	2015
סכומים מדווחים (בלתי מבוקר) במיליוני ש"ח			
102.2	97.5	33.8	33.7
2.0	0.4	0.5	-
3.7	3.7	1.7	1.8
1.2	-	0.5	0.4
0.4	0.4	-	-
<u>109.5</u>	<u>102.0</u>	<u>36.5</u>	<u>35.9</u>
6.1	2.1	1.9	1.0
0.1	-	0.1	-
3.9	3.5	1.7	1.7
-	0.1	-	-
<u>10.1</u>	<u>5.7</u>	<u>3.7</u>	<u>2.7</u>
<u>99.4</u>	<u>96.3</u>	<u>32.8</u>	<u>33.2</u>
1.2	-	0.5	0.4
-	-	-	-
<u>1.2</u>	<u>-</u>	<u>0.5</u>	<u>0.4</u>

א. הכנסות ריבית

מאשראי לציבור
מפיקדונות בבנק ישראל וממזומנים
מפיקדונות בבנקים
מאגרות חוב
נכסים אחרים
סך כל הכנסות ריבית

ב. הוצאות ריבית

על פיקדונות הציבור
על פיקדונות מבנקים
על איגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
על התחייבויות אחרות
סך כל הוצאות הריבית

ג. סך הכנסות (הוצאות) ריבית, נטו

ד. פירוט הכנסות ריבית על בסיס צבירה

מאגרות חוב
זמינות למכירה
למסחר
סך הכל כלול בהכנסות ריבית

באור 9 - הכנסות מימון שאינן מריבית

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר	
2014	2015	2014	2015
במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח	
(בלתי מבוקר)		(בלתי מבוקר)	
3.8	1.9	1.2	0.6
3.8	1.9	1.2	0.6
-	0.1	-	-
3.8	2.0	1.2	0.6
0.4	0.3	0.1	0.3
0.4	0.3	0.1	0.3

א. הכנסות מימון שאינן מריבית בגין פעילויות שאינן למטרות מסחר

1. מהשקעה באגרות חוב רווחים ממכירת אג"ח זמינות למכירה⁽¹⁾ סך הכל מהשקעה באג"ח הפרשי שער נטו
2. סך כל הכנסות המימון שאינן מריבית בגין פעילויות שאינן למטרות מסחר

ב. הכנסות מימון שאינן מריבית בגין פעילויות למטרות מסחר

- רווחים (הפסדים) שמומשו ושטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אג"ח למסחר, נטו
- סך כל הכנסות המימון שאינן מריבית בגין פעילויות למטרות מסחר

[1] סוג מרווח כולל אחר מצטבר, ראה באור 11ב.

באור 10 - מגזרי פעילות

לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2015

סה"כ	סכומים שלא הוקצו והתאמות	ניהול פיננסי	עסקי	מסחרי	עסקים קטנים	בנקאות פרטית	משקי בית
במיליוני ש"ח (בלתי מבוקר)							
33.2	-	7.4	2.5	20.0	1.0	(2.0)	4.3
-	-	(3.6)	(0.3)	(4.4)	1.1	3.2	4.0
33.2	-	3.8	2.2	15.6	2.1	1.2	8.3
33.1	-	1.3	2.1	9.9	5.5	3.3	11.0
66.3	-	5.1	4.3	25.5	7.6	4.5	19.3
0.2	-	-	(0.6)	(0.1)	(0.5)	0.1	1.3
10.9	-	3.0	1.0	3.0	2.0	0.6	1.3

הכנסות ריבית נטו
- מחיצוניים
- בין מגזרי
סה"כ
הכנסות שאינן מריבית
סך ההכנסות
הוצאות (הכנסות) בגין
הפסדי אשראי
רווח נקי

לתשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2015

סה"כ	סכומים שלא הוקצו והתאמות	ניהול פיננסי	עסקי	מסחרי	עסקים קטנים	בנקאות פרטית	משקי בית
במיליוני ש"ח (בלתי מבוקר)							
96.3	-	21.1	6.7	57.2	2.7	(5.5)	14.1
-	-	(10.5)	-	(12.2)	2.7	9.0	11.0
96.3	-	10.6	6.7	45.0	5.4	3.5	25.1
89.6	-	2.8	5.8	27.7	14.1	9.7	29.5
185.9	-	13.4	12.5	72.7	19.5	13.2	54.6
1.8	-	-	(2.0)	1.2	(1.0)	0.6	3.0
29.2	-	7.9	2.8	7.9	4.4	1.6	4.6

הכנסות ריבית נטו
- מחיצוניים
- בין מגזרי
סה"כ
הכנסות שאינן מריבית
סך ההכנסות
הוצאות (הכנסות) בגין
הפסדי אשראי
רווח נקי

באור 10 - מגזרי פעילות (המשך)

לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2014

סה"כ	סכומים שלא הוקצו והתאמות	ניהול פיננסי	עסקי	מסחרי	עסקים קטנים	בנקאות פרטית	משקי בית
במיליוני ש"ח (בלתי מבוקר)							
32.8	-	8.5	2.2	21.3	0.6	(3.2)	3.4
-	-	(4.5)	(0.1)	(5.5)	0.7	4.2	5.2
32.8	-	4.0	2.1	15.8	1.3	1.0	8.6
27.9	-	1.7	1.2	7.7	3.9	3.1	10.3
60.7	-	5.7	3.3	23.5	5.2	4.1	18.9
(1.0)	-	-	0.4	(1.7)	-	(0.2)	0.5
7.8	-	3.3	-	2.4	0.8	0.5	0.8

הכנסות ריבית נטו
- מחיצוניים
- בין מגזרי
סה"כ
הכנסות שאינן מריבית
סך ההכנסות
הוצאות בגין הפסדי אשראי
רווח נקי(נ)

לתשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2014

סה"כ	סכומים שלא הוקצו והתאמות	ניהול פיננסי	עסקי	מסחרי	עסקים קטנים	בנקאות פרטית	משקי בית
במיליוני ש"ח (בלתי מבוקר)							
99.4	-	22.5	7.4	60.7	1.9	(6.7)	13.6
-	-	(11.6)	(0.3)	(12.6)	1.9	10.2	12.4
99.4	-	10.9	7.1	48.1	3.8	3.5	26.0
83.5	-	4.9	6.5	24.1	11.5	8.2	28.3
182.9	-	15.8	13.6	72.2	15.3	11.7	54.3
(3.3)	-	-	(6.2)	(0.6)	1.0	(0.2)	2.7
25.0	-	8.9	4.7	6.2	1.3	1.2	2.7

הכנסות ריבית נטו
- מחיצוניים
- בין מגזרי
סה"כ
הכנסות שאינן מריבית
סך ההכנסות
הוצאות בגין הפסדי אשראי
רווח נקי(נ)

[1] הוצג מחדש לאור יישום למפרע של כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא זכויות עובדים. ראה באור 1.ה. לדוחות הכספיים.

באור 10 - מגזרי פעילות (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2014								
סה"כ	סכומים שלא הוקצו והתאמות	ניהול פיננסי	עסקי	מסחרי	עסקים קטנים	בנקאות פרטית	משקי בית	
במיליוני ש"ח (מבוקר)								
131.5	-	29.9	9.8	87.8	2.9	(12.7)	13.8	הכנסות ריבית נטו
-	-	(15.5)	(0.6)	(24.3)	4.2	17.3	18.9	- מחיצוניים
131.5	-	(14.4)	9.2	63.5	7.1	4.6	32.7	- בין מגזרי
112.1	-	5.4	9.0	34.1	16.3	10.9	36.4	סה"כ
243.6	-	19.8	18.2	97.6	23.4	15.5	69.1	הכנסות שאינן מריבית
								סך ההכנסות
6.5	-	-	(6.6)	5.5	1.5	(0.1)	6.2	הוצאות בגין הפסדי
25.9	-	10.9	5.2	4.5	2.0	1.5	1.8	אשראי
								רווח נקי(ניז)

[1] הוצג מחדש לאור יישום למפרע של כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא זכויות עובדים. ראה באור 1.ה. לדוחות הכספיים.

באור 11 - רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר

א. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר, לאחר השפעת מס

רווח כולל אחר		
סך הכל	התאמות בגין הטבות לעובדים	התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן
במיליוני ש"ח		
(4.7)	(3.7)	(1.0)
(0.3)	(0.7)	0.4
(5.0)	(4.4)	(0.6)
(4.9)	(5.6)	0.7
(0.9)	(0.4)	(0.5)
(5.8)	(6.0)	0.2

1. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לתקופות של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2015 וביום 30 בספטמבר 2014 (בלתי מבוקר)

יתרה ליום 30 ביוני 2015 (בלתי מבוקר)
שינוי נטו במהלך התקופה
יתרה ליום 30 בספטמבר 2015 (בלתי מבוקר)
יתרה ליום 30 ביוני 2014 (בלתי מבוקר)
שינוי נטו במהלך התקופה
יתרה ליום 30 בספטמבר 2014 (בלתי מבוקר)

רווח כולל אחר		
סך הכל	התאמות בגין הטבות לעובדים	התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן
במיליוני ש"ח		
(4.8)	(4.4)	(0.4)
(0.2)	-	(0.2)
(5.0)	(4.4)	(0.6)
(2.3)	(2.5)	0.2
(3.5)	(3.5)	-
(5.8)	(6.0)	0.2

2. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לתקופות של תשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2014 וביום 30 בספטמבר 2013 (בלתי מבוקר)

יתרה ליום 31 בדצמבר 2014 (מבוקר)
שינוי נטו במהלך התקופה
יתרה ליום 30 בספטמבר 2015 (בלתי מבוקר)
יתרה ליום 31 בדצמבר 2013 (מבוקר)
שינוי נטו במהלך התקופה
יתרה ליום 30 בספטמבר 2014 (בלתי מבוקר)

רווח כולל אחר		
סך הכל	התאמות בגין הטבות לעובדים	התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן
במיליוני ש"ח		
(2.3)	(2.5)	0.2
(2.5)	(1.9)	(0.6)
(4.8)	(4.4)	(0.4)

3. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לשנת 2014 (מבוקר):

יתרה ליום 31 בדצמבר 2013
שינוי נטו במהלך התקופה
יתרה ליום 31 בדצמבר 2014

באור 11 - רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר (המשך)

ב. השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר, לפני השפעת מס ואחרי השפעת מס⁽¹⁾

1. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לתקופות של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2015 וביום 30 בספטמבר 2014:⁽³⁾

לשלושת החודשים שהסתיימו			לשלושת החודשים שהסתיימו		
ביום 30 בספטמבר 2014			ביום 30 בספטמבר 2015		
לאחר מס	השפעת מס (בלתי מבוקר)	לפני מס	לאחר מס	השפעת מס (בלתי מבוקר)	לפני מס
במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח		
(1.3)	0.8	(2.1)	-	-	-
0.8	(0.4)	1.2	0.4	(0.2)	0.6
(0.5)	0.4	(0.9)	0.4	(0.2)	0.6
(0.4)	0.3	(0.7)	(0.4)	0.3	(0.7)
-	-	-	(0.3)	0.1	(0.4)
(0.4)	0.3	(0.7)	(0.7)	0.4	(1.1)
(0.9)	0.7	(1.6)	(0.3)	0.2	(0.5)

**התאמות בגין הצגת ניירות
ערך זמינים למכירה לפי
שווי הוגן**

רווחים (הפסדים) נטו שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן

רווחים (הפסדים) בגין ניירות ערך זמינים למכירה שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד⁽²⁾

סה"כ שינוי נטו במהלך התקופה

הטבות עובדים

הפסד (רווח) אקטוארי נטו בתקופה

(רווחים) הפסדים נטו שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד⁽²⁾

שינוי נטו במהלך התקופה

סה"כ שינוי נטו במהלך התקופה

(1) הסכום לפני מס מדווח בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית. ראה באור 9.

(2) הסכום לפני מס מסווג בדוח רווח והפסד בסעיף הוצאות בגין זכויות עובדים. פירוט נוסף ראה באור 3ב' בדבר הטבות לעובדים.

(3) החל מיום 1 בינואר 2015 הבנק מיישם את כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בטיפול החשבונאי בזכויות עובדים הכללים החדשים יושמו למפרע החל מיום 1 בינואר 2013. מספרי ההשוואה לתקופות קודמות הוצגו מחדש. למידע בדבר ההשפעה המצטברת של האימוץ לראשונה של כללי החשבונאות בארה"ב נושא זכויות עובדים ראה באור 1.ה.

באור 11 - רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר (המשך)

2. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לתקופות של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2015 וביום 30 בספטמבר 2014: (3)

לתשעת החודשים שהסתיימו			לתשעת החודשים שהסתיימו		
ביום 30 בספטמבר 2014			ביום 30 בספטמבר 2015		
לאחר מס	השפעת מס (בלתי מבוקר)	לפני מס	לאחר מס	השפעת מס (בלתי מבוקר)	לפני מס
במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח		
					התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן
(2.4)	1.4	(3.8)	(1.4)	0.9	(2.3)
					רווחים (הפסדים) נטו שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן
2.4	(1.4)	3.8	1.2	(0.7)	1.9
					רווחים (הפסדים) בגין ניירות ערך זמינים למכירה שסווגו מחדש לדוח רווח והפסדים ⁽¹⁾
-	-	-	(0.2)	0.2	(0.4)
					סה"כ שינוי נטו במהלך התקופה
					הטבות עובדים
					הפסד (רווח) אקטוארי נטו בתקופה
(3.6)	1.8	(5.4)	0.2	(0.1)	0.3
					(רווחים) הפסדים נטו שסווגו מחדש לדוח רווח והפסדים ⁽²⁾
0.1	-	0.1	(0.2)	0.1	(0.3)
(3.5)	1.8	(5.3)	-	-	-
					שינוי נטו במהלך התקופה
(3.5)	1.8	(5.3)	(0.2)	0.2	(0.4)
					סה"כ שינוי נטו במהלך התקופה

[1] הסכום לפני מס מדווח בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית. ראה באור 9.

[2] הסכום לפני מס מסווג בדוח רווח והפסד בסעיף הוצאות בגין זכויות עובדים. פירוט נוסף ראה באור 3ב' בדבר הטבות לעובדים.

[3] החל מיום 1 בינואר 2015 הבנק מיישם את כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בטיפול החשבונאי בזכויות עובדים הכללים החדשים יושמו למפרע החל מיום 1 בינואר 2013. מספרי ההשוואה לתקופות קודמות הוצגו מחדש. למידע בדבר ההשפעה המצטברת של האימוץ לראשונה של כללי החשבונאות בארה"ב נושא זכויות עובדים ראה באור 1ה.

באור 11 - רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר (המשך)

3. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לשנת 2014: (3)

לשנה שנסתיימה ביום		
31 בדצמבר 2014		
לאחר מס	השפעת מס במיליוני ש"ח	לפני מס
(מבוקר)		
(3.3)	2.0	(5.3)
2.7	(1.7)	4.4
(0.6)	0.3	(0.9)
(2.0)	1.2	(3.2)
0.1	-	0.1
(1.9)	1.2	(3.1)
(2.5)	1.5	(4.0)

התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן
 רווחים (הפסדים) נטו שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן
 רווחים (הפסדים) בגין ניירות ערך זמינים למכירה שסווגו מחדש
 לדוח רווח והפסד
 סה"כ שינוי נטו במהלך התקופה

הטבות עובדים

הפסד (רווח) אקטוארי נטו בתקופה
 (רווחים) הפסדים נטו שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד

שינוי נטו במהלך התקופה

סה"כ שינוי נטו במהלך התקופה

(1) הסכום לפני מס מדווח בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית. ראה באור 9.

(2) הסכום לפני מס מסווג בדוח רווח והפסד בסעיף הוצאות בגין זכויות עובדים. פירוט נוסף ראה באור 3ב' בדבר הטבות לעובדים.

(3) החל מיום 1 בינואר 2015 הבנק מיישם את כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בטיפול החשבונאי בזכויות עובדים הכללים החדשים יושמו למפרע החל מיום 1 בינואר 2013. מספרי ההשוואה לתקופות קודמות הוצגו מחדש. למידע בדבר ההשפעה המצטברת של האימוץ לראשונה של האימוץ לראשונה של כללי החשבונאות בארה"ב נושא זכויות עובדים ראה באור 1.ה.

באור 12 - הסכם קיבוצי מיוחד

בנק לאומי וארגון עובדי בנק לאומי חתמו על הסכם קיבוצי מיוחד (להלן - "ההסכם הקיבוצי") לתקופה של ארבע שנים עד ליום 31 בדצמבר 2018.

בבנק הבינלאומי ובבנק קיימים הסכמים קיבוציים הקובעים הצמדה של תנאי ההעסקה של פקידיים ומנהלים להסכמים שנחתמים בין הנהלת בנק לאומי לבין ארגון עובדי בנק לאומי.

להלן עיקרי השינויים שנקבעו בהסכם הקיבוצי ביחס להסכם הקיבוצי הקודם:

- מנגנון עדכון השכר השנתי, בשיעור ממוצע לכלל העובדים של 5%, שונה והוא יהיה כדלקמן:
 - בשנת 2015 - 4%
 - בשנת 2016 - 4%
 - בשנת 2017 - 3.5%
 - בשנת 2018 - 3.5%
- תשלום מענק חד פעמי לעובדים בגובה משכורת אחת.
- יישום מוקדם של עדכון סכום שכר המינימום שנקבע בהחלטת הממשלה, באופן שעדכון שכר המינימום ל-5,000 ש"ח יבוצע בפעימה אחת ובאופן מיידי (ולא באופן מדורג כפי שנקבע בהחלטת הממשלה), לכלל העובדים שמשתכרים שכר מינימום.
- נקבעו הוראות נוספות להפחתת סכומי היובלות (מענקים וחופשות), עדכון שיעור הפרשות המעסיק לתגמולים עבור עובדים הזכאים ל"פנסיה צוברת", עידוד עובדים שאינם מנצלים ימי מחלה ועדכון התקופה המקסימלית לקבלת תוספות ותק.
- השפעת ההסכם הקיבוצי בחציון הראשון של שנת 2015 הינה קיטון בהוצאות משכורות ונלוות בסך של כ-6 מיליון ש"ח לפני השפעת המס.

באור 13 - עדכון שיעורי מס רווח ומס שכר

ביום 10 בספטמבר 2015 פורסם צו מס ערך מוסף המפחית את שיעור מס ערך מוסף ב-1% כך שיעמוד על 17% החל מיום 1 באוקטובר 2015. למועד הדיווח החל ב-30 בספטמבר 2015 טרם עודכנו מס רווח ומס שכר החלים על מוסדות כספיים וכן הליך עדכון חקיקתם לא הושלם למעשה למועד זה.

כצעד משלים לעדכון מס ערך מוסף כאמור, ביום 12 באוקטובר אישרה מליאת הכנסת את הצו הקובע כי שיעור מס הרווח ומס השכר המוטלים על מוסדות כספיים ירד מ-18% ל-17% וזאת החל מ-1 באוקטובר 2015. הצו יחול בשנת המס 2015 לגבי השכר המשולם בעד עבודה בחודש אוקטובר 2015 ואילך ולגבי החלק היחסי מהרווח בשנת מס זו.

לאור זאת, שיעור המס הסטטוטורי ירד מ-37.71% ל-37.58% בשנת 2015 ול-37.18% משנת 2016 ואילך. (שיעורי המס הינם בהנחה כי שיעור מס חברות עומד על 26.5%). השינויים בשיעורי מס רווח ומס שכר שנחקקו לאחר מועד הדיווח, לא קיבלו ביטוי במדידת פריטים בדוחות הכספיים לרבעון השלישי לשנת 2015, השינויים כאמור יבואו לידי ביטוי במדידת הפריטים בדוחות הכספיים בתקופת הדיווח הבאה. ההשפעה של השינוי בשיעורי המס על הדוחות הכספיים של הבנק בהתייחס לנתונים הכספיים ליום 30 לספטמבר 2015 אינה מהותית.

רשימת הסניפים

טלפון	כתובת	עיר	
הנהלה מרכזית			
03-5196650 03-5196673	אחד העם 9, מיקוד: 6525101	תל-אביב	הנהלה מרכזית
	www.pagi.co.il		אתר אינטרנט
*3360			פאגיי קול
מרכזי ייעוץ השקעות אזוריים			
03-5267712	כיסופים 17, מיקוד 9773309	ירושלים	בסניף רמות
03-5267712	עזרא 4, מיקוד: 7620015	רחובות	בסניף רחובות
סניפים			
03-7959200	מונטיפיורי 13, מיקוד: 6516401	תל-אביב	תל-אביב
03-6174200	לנדא 4, מיקוד: 5155025	בני ברק	חזון איש
03-6174200	אהרונוביץ 10, מיקוד: 5137705		שלוחת רימונים
03-6174245	חזון איש 42, מיקוד: 5151101		דלפק משכנתאות
03-6156200	רבי עקיבא 64, מיקוד: 5127402		רבי עקיבא
02-5011200	עמוס 12, מיקוד: 9550616		ירושלים
02-5011200	שמגר 16, רוממה, מיקוד: 9446116	רב שפע	
02-6219200	כנפי נשרים 24, מיקוד: 9546439	כנפי נשרים	
02-5417200	מאה שערים 44, מיקוד: 9522923	מאה שערים	
02-5437200	כיסופים 17, מיקוד 9973309	רמות	
04-8614200	ארלוזורוב 13, מיקוד: 3313605	חיפה	
08-8578200	דב גור 8, מיקוד: 7753535	אשדוד	אשדוד
08-8578200	רשב"י 15, מיקוד: 7765033		שלוחת לב הרובע
03-9114200	אלעזר פרידמן 9, מיקוד: 4941916	פתח-תקוה	פתח-תקוה
03-9170710	מנחם בגין 94, מיקוד: 4973293		שלוחת הדר גנים
08-9780200	אבני נזר 46, מיקוד: 7181043	מודיעין	מודיעין עילית
08-9780200	שד' יחזקאל 2, מיקוד: 7183402		שלוחת ברקפלד
02-9906400	נחל קישון 48, מיקוד: 9909959	בית שמש	רמת בית שמש
02-5723200	הר"ן 6, מיקוד 9056506	ביתר עילית	ביתר עילית
02-5723200	רבי עקיבא 7, מיקוד: 9050108		שלוחת גבעה A
03-9755200	בן שטח 10, מיקוד: 4082610	אלעד	אלעד
08-9524200	עזרא 4, מיקוד: 7620015	רחובות	רחובות
03-5394200	שד' ירושלים 136, מיקוד 8774838	נתיבות	נתיבות

